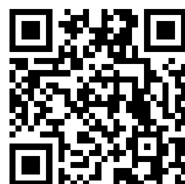
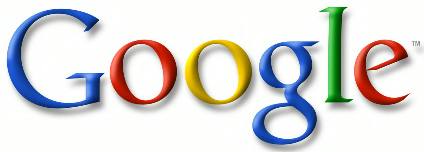

SIGILLVM ACADEMIAE HARVARDIANAE IN NOV·ANG·
VE
RI
TAS
CHRISTO ET ECCLESIAE

PER

E

SVERIGES

PERIODISKA LITTERATUR

BIBLIOGRAFI

ENLIGT PUBLICISTKLUBBENS UPPDRAG

UTARBETAD

AF

BERNHARD LUNDSTEDT

I.

1645—1812

STOCKHOLM
AKTIEBOLAGET H. KLEMMINGS ANTIQVARIAT
I DISTRIBUTION

SVERIGES
PERIODISKA LITTERATUR

BIBLIOGRAFI

ENLIGT PUBLICISTKLUBBENS UPPDRAG

UTARBETAD

AF

BERNHARD LUNDSTEDT

I.

1645—1812

STOCKHOLM
IDUNS TRYCKERI AKTIEBOLAG
1895

FÖRORD.

Publicistklubben gaf för snart tio år sedan undertecknad i uppdrag att utarbeta den Bibliografi öfver Sveriges perodiska litteratur, hvaraf första delen härmed lämnas i allmänhetens händer. Den har blifvit upprättad hufvudsakligen med ledning af kongl. bibliotekets samling af svenska tidningar och tidskrifter.

Tack vare tryckfrihetsförordningens föreskrift, att till kongl. biblioteket skall aflämnas ett exemplar af allt hvad som i riket tryckes, samt i synnerhet framl. öfverbibliotekarien *G. E. Klemmings* lika outtröttliga som framgångsrika sträfvan under hela sin långvariga tjänstetid att komplettera de i äldre tidningsserier förefintliga luckorna, är densamma, om än ej alldeles fullständig, dock sådan, att knappast något annat nationalbibliotek finnes, som kan uppvisa en så pass komplett samling af sitt lands periodiska litteratur, som kongl. biblioteket utaf Sveriges.

Vid förtecknandet af de periodiska skrifterna hafva deras särskilda årgångar blifvit genomgångna samt för hvar och en noggrannt uppttecknats alla förändringar, som under årens lopp timat i afseende på redaktion, utgifningssätt, tryckort, tryckeri, prenumerationspris och format, hvilket senare alltid blifvit närmare bestämdt genom uppgift om tryckytans storlek.

Då emellertid ganska ofta i själfva tidningarna icke finnes meddelad någon uppgift om deras utgifvare, har det — för att möjligtvis härom erhålla någon upplysning — varit nödvändigt att genomgå, förutom en mängd tryckta skrifter, såväl delar af riksregistraturet, kanslikollegii protokoller och hofkanslerens diarier i riksarkivet som de efter 1840 i kongl. justitiedepartementet förda förteckningarna öfver alla de personer, hvilka erhållit utgifningsbevis å de särskilda periodiska skrifterna. Allt detta arbete, som varit synnerligen tidsödande, har först måst verkställas, innan affattandet af själfva bibliografien kunnat påbörjas. En följd häraf är det ock, att densamma ej heller kunnat så snart fullbordas, som önskligt varit, i synnerhet som jag åt detta arbete endast haft tillfälle att ägna den tid, jag fått öfrig från de städse ökade tjänstegöromålen i kongl. biblioteket.

I Kongl. bibliotekets handlingar, åttonde häftet, är 1886 intagen en af mig författad Bibliografisk öfversikt öfver Svenska tidningar och tidskrifter utgifna inom Nord-Amerikas förenta stater, hvilken på samma gång kan anses såsom ett slags prof på tidningsbibliografiens blifvande uppställning, som ett bihang till densamma.

Till publicistklubben aflämnades 1889 manuskriptet till den första delen, omfattande hela den periodiska litteratur, som i Sverige börjat utgifvas t. o. m. 1812, då vår nu gällande, blott delvis förändrade, tryckfrihetsförordning utfärdades. Den andra delen, som upptager alla i Stockholm 1813—90 utgifna tidningar och tidskrifter, aflämnades 1893 och till den tredje delen, i hvilken alla de i landsorten under samma tid utgifna periodiska skrifterna komma att beskrifvas, är hela materialet samladt och själfva manuskriptet under utarbetning. Hvarje del åtföljes af ett alfabetiskt register öfver däri omnämnda periodiska skrifter. Till den tredje delen skall dessutom fogas ej blott en systematisk förteckning öfver de till olika vetenskaper hörande, i alla tre delarne förekommande facktidskrifterna, utan ock ett alfabetiskt register öfver samtlige i arbetet omnämnde personer.

Sedan manuskriptet till denna del blifvit till publicistklubben öfverlämnadt, har docenten *O. Sylwan* i Lund 1892 utgifvit sin gradualafhandling, Sveriges periodiska litteratur under frihetstidens förra del. Då i detta hans förtjänstfulla arbete meddelas bl. a. utförliga redogörelser för en del äldre periodiska skrifters innehåll, har jag ansett mig böra vid dem tillägga hänvisningar därtill.

Att denna bibliografi nu kunnat börja utgifvas har möjliggjorts genom det af redaktören *Frithiof Hellberg* till publicistklubben i fjor afgifna och af densamma med tacksamhet emottagna frikostiga anbudet att ej blott trycka detta arbete och själf ansvara för den därmed förbundna risken, utan ock öfverlämna till klubbens kassa eventuella nettovinsten därpå.

Till honom såväl som till alla dem, hvilkas bistånd för erhållande af nödiga uppgifter, jag under detta arbetes fortgång på ett eller annat sätt måst anlita — hvaribland särskildt här endast må nämnas herrar *Birger Schöldström* och *K. F. Werner*, hvilka ej blott lämnat mig många värdefulla upplysningar, utan dessutom biträdt mig vid den svåra korrekturläsningen — får jag till sist härmed frambära min uppriktiga tacksägelse.

Stockholm i januari 1895.

Bernhard Lundstedt.

I Sverige har — liksom i flere af Europas öfriga länder — den egentliga tidningslitteraturen föregåtts af en mängd flygskrifter, som — innehållande skildringar af märkligare tilldragelser — här utgifvits allt ifrån slutet af 1500-talet. Ur dessa flygskrifter i förening med de till vederbörande från utrikes orter insända handskrifna korrespondenserna hafva äfven i vårt land tidningarna efter hand uppstått. Första uppslaget därtill lämnas i den af Axel Oxenstjerna författade Kansliordning, hvilken Gustaf II Adolf kort före sin afresa till Preussen i juni 1626 anbefallde att tills vidare efterlefvas. Däri föreskrifves nämligen bl. a., att sekreteraren i Riksarkivet, som tillika borde vara »Rijkzens Historicus», skulle erhålla de avisor, som ankommo från Kongl. Maj:ts korrespondenter, och »extrahera der vthur dett bästa och märckeligeste och dett hwarie weka tryckia låta».

Ifrån denna föreskrift hafva sannolikt alla de talrika flygskrifter härflutit, som utkommo under loppet af 1630- och 40-talen med underrättelser från krigsskådeplatsen och hvilka af G. E. Klemming blifvit beskrifna i hans »Förteckning öfver... samtida berättelser om Sveriges krig». Bland dem finnas åtskilliga, som antingen under olika titlar utgifvits i nummerföljd eller, utan dylik, utgifvits under en gemensam titel. De bilda en öfvergång ifrån de sporadiskt utgifna flygbladen till de på bestämda tider i nummerföljd under en gemensam titel utkommande tidningarna. Vi meddela här nedan en förteckning öfver dessa tidningarnas närmaste föregångare, innan vi öfvergå till Bibliografien öfver den egentliga periodiska litteraturen.

Det äldsta kända i Sverige utgifna tidskriftsförsöket är:

I. **Hermes Gothicus**, Thervthi Månge tänckwärdige Saker föregiffuas, som icke allenast vthi Swea och Göta Rijken hände äre, vthan och jämväl the, som vthi Italien, Hispanien, Franckrijket, Tyskland, England, Norige, Dahnmarck, Vngern, Holland, Polen, Lijfland, Ryssland, Tartariet och Turkiet sigh tildraghit haffwa. Allom them til stoor nytto, och vnderrättelse, som thenna sidsta Werldennes forandringar weta och förnimma wilia. Cum privilegio S. R. M:tis. Tryckt i Strengnäs af Olof Olofzson Enæo, Åhr Christi 1624.

Titeln tryckt inom bred rösch-ram, delvis med röd färg. Fr. 40 sid. (Titeln, 1 sid. hvit, 38 opaginerade sidor, signerade Aij—Eiij.) 4:o (15,7 × 10).

Det enda kända exemplaret häraf fins i Kongl. Biblioteket och afbrytes å 40:de sidan midt i ordet: »Penning-arne». Innehållet består af hvarjehanda ifrån Tyskan öfversatta »Tidender ifrå åthskilliga Orter», också kallade »Ordinarie Tidender [l. adviser] vthur åthskillige Orter», såsom »Rom, Venedig, Wien, Prag, Presslaw, Strassburg, Cöln, Amsterdam, Hessen, Andorff, Frankfurt, Rotterdam, GraffwenHage, Mulheem, Berlin, Lijon, Switzerland» om hvad som där timat ifrån d. 10 Augusti t. o. m. d. 11 Oktober.

Ifrån Nyköping finnas 2 bref, d. 21 September o. 4 Oktober, skildrande Gustaf Adolfs dotters Christinas död och likfärd till Stockholm samt ett bref från Stockholm d. 7 Oktober, skildrande hennes bisättning i Slottskyrkan.

Exemplaret synes hafva varit utgifvarens eget, ithy att det, som för öfrigt är helt och rent, har några rättelser skrifna med stor och vacker samtida handstil. Som intet privilegium härå finnes upptaget i Riksregistraturet för 1624, är det öfverhufvud ovisst om något dylikt blifvit utfärdadt eller ens detta häfte verkligen blifvit utgifvet.

Se vidare härom Klemmings uppsats i Samlaren 9 (1888), s. 174—8, hvarest äfven den gamla vilseledande uppgiften, att ett 1606 i Stockholm utgifvet flygblad, med titel: »Sanferdige Nye Tijdender ifrå Narwe Befästning... Ankomne till Stockholm then 24 Junij 1606», skulle vara Sveriges äldsta tidning, är vederlagd.

Af tidningarnes öfriga, närmaste föregångare finnas blott följande i behåll:

II. Anno 1633. N:o 36. **Extract** På thet Nederlagh, som hoos Rinteln widh Weser skedd är, hvilket vthförlighen bliffuer här beskriffwit, berättat och confirmerat.

U. t. o. o., med året och nummern öfverst å 1:sta sid. inom aflång ram samt nederst å den sista sidan. Fr. 4 opag. sid., 4:o (15,5 × 11,8).

I KB. finnes blott detta enda kända numret af denna serie.

III. Aviso . . . 1634. [Mars—9/6]. Stockholm, H. Keijser. Fr.

Följande onumrerade häften finnas häraf i Kongl. Bibl.:

1. *Aviso.* Ifrå Någre Fremmande Orter i Tyskland, och serdeles Huru Påffuen ... haffuer resignerat sin Stool, och wil öffuergiffua sitt Påwedöme, och taga sig Hustro etc. *Anno MDCXXXIV.* [Mars.]

U. o. Fr. med träsnitt på titeln, föreställande 3 ryttare och en qvinna till häst. 8 opag. sid. 4:o. (15 × 9,7).

2. *Aviso.* Ifrå Tyskland, Ungern, Turkiet, Polen, Italien, Franckrijket, och Andre Orter. *Anno MDCXXXIV.* [April.]

U. o. Fr. med träsnitt på titeln, »en turk». 7 opag. sid. o. 1 sid. hvit. 4:o. (15,2 × 9,7).

3. *Aviso.* Hvad sig nu nylighen på fremmande Orter tilldraget haffuer, sedan then Ligistische Påwische *Armee*, widh Lignitz in Schlesien, *ruinerat* bleff. Så ock Om then gruffueliche och ohörlighe Gerningh, som uti een kyrckia vidh Magdeburg tilldragit haffuer. *Anno M. DC. XXXIV.* [Maj.]

U. o. Fr. med träsnitt på titeln, föreställande en nattvardsgång. 7 opag. o. 1 hvit sid. 4:o. (15,4 × 9,8).

4. *Aviso*, Och kort Berättelse, Om then Sachsische *Victoria* vthi Schlesien, Såsom ock Hvad sigh vthi Westphalen widh Weser tildraget haffuer. Så ock Huruledes Stadhen Hildesheim effter långwarigh Belägring, medh then 9. Storm bleff intagen. Och ändtligh Om Bautzens jämmerlighe *Ruin*, och Vndergångh. *Anno MDCXXXIV.* [Maj.]

U. o. Fr. med träsnitt på titeln, föreställande en slaktning. 7 opag. och 1 hvit sid. 4:o. (14,8 × 9,7).

5. *Aviso* Huruledes Franckfurt an der Oder är aff the Svenske intaget; och på nyo fortificerat. Så ock Huru vthj Westphalen afflupet är, medh the Keyserisches Nederlagh widh Münster. *Anno MDCXXXIV.* [9 juni].

U. o. Fr. med träsnitt på titeln, föreställande en slaktning (olika med den föregående titelns). 8 opag. sid. 4:o. (15 × 9,8).

Några Extract-Skrifwelser eller Relationer 1644: 1—10 ($^{19}/_{2}$—$^{12}/_{6}$). Stockholm, H. Keyser. Fr. IV.

I Kongl. Biblioteket finnas af dessa blott följande nummer:

Anno 1644. Num. 1. *Extract* Skrifwelse ifrå Helsingborg then 19 Februarij. U. o. 4 opag. sid. 4:o. (17 × 10,5).

Anno 1644. Num. 2. *Extract* Skrifwelse ifrå Helsingborg then 24 Februarij. U. o. 4 opag. sid. 4:o. (15,5 × 10,5).

Häraf utkom äfven en tysk öfversättning: Anno 1644. Num. 2. *Extract* Schreibens Ausz Helsingborg von 24. Februarij. U. o. 4 opag. sid. 4:o. (16,1 × 10,3).

Anno 1644. Num. 3. *Extract* Skrifwelse ifrån Lund i Skonen Then 3 Martij. U. o. 4 opag. sid. 4:o. (15,7 × 10,4).

Anno 1644. Num. 4. *Extract* Skrifwelse ifrån Lund i Skonen Then 14. Martij. U. o. 4 opag. sid. 4:o. (15,5 × 10).

Anno 1644. Num. 5. *Extract* Skrifwelse ifrån Lund i Skåne Den 26 Martij. U. o. 4 opag. sid. 4:o. (15,6 × 10,4).

Anno 1644. Num. 6. Kort *Relation* om Landz-Crones Fästnings Eröffrande och Intagande. U. t. o. o. 4 sid opag. 4:o. (16,2 × 11,1).

Häraf utkom äfven en Tysk öfversättning: Anno 1644. Num. 6 Kurtze Relation von Eroberung der Festung Landz-Crona. U. o. 4:o. 4 opag. sid.

N:o 7 och 8 fela i KB. I alldeles samma format samt lika tryckta som de föregående äro följande onumrerade:

Extract Skrifwelse ifrån Hadersleben den 23 Martij 1644. U. o. 4 opag. sid. 4:o. (16 × 10,4).

Extract Skrifwelse ifrån Stralsund, Ambsterdam, Dantzig och Wien. U. t. o. o. 4 opag. sid. 4:o. (15,7 × 11).

Dessa som afhandla tilldragelser, hvilka tidigare inträffat än den i näst-föregående relation beskrifna eröfringen af Landskrona (1644 $^{29}/_{3}$—$^{4}/_{4}$), hafva troligen blifvit vid tryckningen öfverhoppade och därföre tryckta utan serienummer. De borde haft Num. 6 och 7 samt den föregående i så fall Num. 8.

Num. 9. Summarisk Relation Om thet fasta Slotz Lagholms Eröffring. Datum den 14 Maji 1644. U. t. o. o 8 sid. 4:o. (16,4 × 10,7).

Häraf fins ock en tysk öfversättning: Num. 9. Summarische *Relation* von Eroberung des Festen Schlosses Lagholm, Dat. 14 Maij 1644. U. t. o. o. 8 sid. opag. 4:o. (16,7 × 11).

Num. 10. Kort *Relation*, hwadh hoos then Kongligh Hufwud-*Armeen* vnder Hans *Excel.* Her Felt-Marskalk Gustaf Horns *Conduicte*, sedan Lagholms

Befästning eröfrades, intil den 12. Junij Anno 1644. wijdare är förelupit. U. o. 4 opag. sid. 4:o. (16,2 × 11).

Häraf fins ock en tysk öfversättning: Num. 10. Kurtze *Relation*, was bey der Königl. Haubt-*Armée* vnter *Conduicte* Ihrer Excel. Herr Feld-Marschalc Gustaff Horns nach Eroberung der Vestung Lagholm, biss auff den 12 Junij Anno 1644. weiter fürgelauffen. U. o. 4 opag. sid. 4:o. (16,3 × 11).

Obekant om flere nummer utkommit. Angående öfriga krigsrelationer, som utkommit utan gemensam titel eller nummerföljd, se Klemmings »Kongl. Bibl:s Samling af Samtida Berättelser om Sveriges krig.» 2:a uppl. Stockholm 1888—91.

Sveriges äldsta egentliga tidning är:

1. **Ordinari Post Tijdender.** Anno 1645—51(?). U. t. o. o. [Stockholm, Tryckt hos Ignatius Meurer]. Fr. med titeln inom ram af röscher.

1 v., O. 1645—47, F. i början af 1649, därefter mot slutet af samma år T.; 4 s., 4:o (15,5 à 16,8 × 10,7 à 11).

Häraf finnas blott ofullständiga årgångar i behåll.

I Kongl. Biblioteket finnas: 1645: nr 4—10, 12—53 med bilagorna:

»Extraordinari Post-Tijdender» 1645 19/4 och 17/5 samt »Fredz-Articlar emellan Hans Kongl. Mayestet i Danmark Och the Herrar General Staterne i the förenade Nederlanden. Slutne den 13 Augusti Åhr 1645. 4:o, 4 sid.

1647: nr 49 (8/12); 1649: en bilaga:

»Kort Relation om then store Watnfloden, som hafver sigh tildragit widh Riga den 1 April Anno 1649.» 4:o, 4 sid. (Öfra margen är bortskuren så nära, att själfva texten skadats).

1650: nr 1, 2, 5—7, 9, 23, 41—43 samt en bilaga:

»Kort Relation om Ratificationers aff Fredz-Beslutetz vthwexlande, som är skeedt i Münster den 8 Febr. Stil. vet. ipsa die Concordiæ effter then nye Stylen, Åhr 1649.» U. t. 4:o, 4 sid.

I Upsala Universitets bibliotek finnas dessutom 1645: 7, 8, 13, 16, 36—38; 1650: 38, 39; 1651: 41 o. 42.

Enligt en under senare hälften af 1640-talet utfärdad, ehuru odaterad »Taxa aff Aviserne, som man vthi Stockholms Posthuus ordinarie kan blifwa mächtig», kostade en årgång af Ordinari Post Tijdender i prenumeration för ett år »2 Dlr 8 öre smt. eller 1½ Rijksdaler».

Uti den instruktion, som d. 2 jan. 1643 utfärdades för postmästaren *Johan Beijer*, adlad *von Beijer*, och som nästan oförändrad förnyades d. 19 juli 1645, erhöll han i uppdrag att å embetets vägnar utgifva dessa tidningar. I §§ 5 och 6 ålägges det honom, »at sigh om beflijta, at altijdh hafwa vthi the förnämbste Städher i Tysklandh, Hollandh, Franckerijke, Italien och annorstädes . . . sine wisse correspondenter, af huilke han . . . esomofftast må kunna få . . . vnderrättelsse vthi ett och annat, som Kongl. Maij:t och dess trogne vndersåthere . . . tiänar til wetta och hafwa godh kundskap om; Medh huilke Postmästaren fuller och måste correspondera, men gå dervthinnan helt caute och warsampt, at han huarken sielf något skrifwer vthur Rijket,

ey heller aff androm låter skrifwas, som Kongl. Maij:t och Chronan på något sätt kunde skadha eller præiudicera; men effter sin högsta förmågo och förståndh sådant förfång förekomma och förhindra. (§ 5.) Hwadh han nu således ifrån sine correspondenter ther vthe huar weku bekommer, eller honom vthur Cantzlijet warder communicerat och tiänar till komma i andres wettenskap, der vthi skall han alltidh på wårt Swenske Tungomåhl låtha förmera och tryckia korthe Extracter, och dem sedan till Postförwalterne förskicka, at spargeras vnder Kongl. Maij:tz och Chronones vndersåthere så här i Rijket som Storfurstendömet och andre der vnder liggiande provincier, doch skall han wid sådanne Extracters förfärdigande wetta till vmgå medh den Discretion, förstånd och lempa, at han ickie låter komma i liusset, huadh ingen grundh af sanningh hafwer; men at han der hoos alt så modererar thet huarken Kongl. Maij:tt och Chronan, ey heller androm, på huilke man billigt måste dragha respect, therigenom något præiudicium warder tilfogadt.» (§ 6.)

Det är tvifvelaktigt om tidningen fortsattes 1652—55. Från dessa år finnas i Kongl. Bibl. blott ett odateradt nummer:

Post-Tijdender ifrån åthskillige Orter Åhr 1655. U. t. o. o. [Stockholm, H. Keyser.?] Fr. 2.

4 sid. opag., 4:o (15,7 × 10,5).

Den saknar såväl ordningsnummer som den ram, inom hvilken titeln på »Ordinari Post Tijdender» vanligen är tryckt. Den meddelar underrättelser »Ifrå Hamburg den 6 och 7 Octob.» och »Ifrån Warschau den 12 Sept. St. v.»

Några Nyia Aviser. 1655 $^{22}/_{11}$(?)—60?. U. t. o. o. [Stockholm, H. Keyser.] Fr. 3.

1 v., F. (vanligen); 4 à 8 sid., 4:o (15,5 à 16,8 × 10,5 à 11,6).

Någon sammanhängande nummerföljd finnes icke häri. De utgåfvos 1656 och 57 vanligen regelbundet en gång i veckan på fredagarne och delades i två halfark, som i början kallades »N:o Prima . . », »N:o Secunda Aff dhe på den . . . ankombne Nyia Aviser», 1655 $^{22}/_{11}$—56 $^{17}/_{1}$, därefter t. o. m. 1657 $^{24}/_{7}$ blott »Num 1 . . .», »Num 2 . . .» etc. Postens ankomstdag var under hela denna tid alltid torsdagen.

Med Nyia Aviser följde ofta såsom bihang särskilda skrifter rörande krigen och underhandlingarna under olika titlar, såsom »Extract-Skrifwelse», »Particular-Skrifwelse», »Relation» o. d. Med senare delen af 1657 upphörde all titel-, nummer- och tidsföljd, hvarefter fortsättningen häraf utgafs under nyssnämda titlar å obestämda dagar. I K. B. finnas häraf följande:

»Particular-Skrifwelser». 1657: 29 juli; 1, 7, 11, 14, 21, 27, 31 aug.; 1, 4, 11, 23 sept.

»Relationer». 1657: $^{31}/_{7}$; 1658: $^{8}/_{8}$, $^{27}/_{3}$, $^{5}/_{6}$, $^{3}/_{9}$, $^{11}/_{12}$ och 1659 $^{15}/_{1}$.

»Relationer jemte några andra åthskillige Niya Aviser». 1657 $^{20}/_{11}$.

»Extract af een ankommen Skrifwelse». 1657: $^{14}/_{11}$, $^{21}/_{11}$; 1659 $^{27}/_{8}$ [samt i Ups. Bibl. 1657 $^{28}/_{10}$].

»Ett kort Extract...» 1658 $^{5}/_{8}$ och »Ett Vthförligare Extract vthaf the Danskes Fredz-Articklar...» 1658 $^{10}/_{8}$.

»Några Extract-Skrifwelser Ifrån åthskillige Landz-Orter». 1658: $^{1}/_{9}$, $^{8}/_{9}$, $^{15}/_{9}$, $^{1}/_{12}$; 1659 $^{4}/_{1}$.

»Några Vth- och Inländske Niya Aviser Ifrån åthskilliga Landz Orter». 1657: $^{27}/_{11}$, $^{11}/_{12}$, $^{18}/_{12}$, $^{21}/_{12}$; 1658 $^{10}/_{2}$ och $^{26}/_{8}$ [samt 1658: $^{3}/_{8}$, $^{16}/_{8}$ i Ups. Bibl.].

»Några Inländske Niya Aviser Ifrån åthskilliga Landz-Orter». 1657 $^{4}/_{12}$ [samt 1658 $^{19}/_{2}$ i Ups. Bibl.].

»Några Vthländske Niya Aviser Ifrån åthskillige Landz Orter». 1657 $^{5}/_{12}$; 1658: $^{19}/_{5}$, $^{26}/_{5}$, $^{1}/_{6}$, $^{9}/_{6}$ och $^{27}/_{8}$ samt

»Några Nyia Aviser Ifrån åthskillige Landz-Orter». 1658 $^{1}/_{12}$—1660 $^{5}/_{12}$.

Med 1658 $^{30}/_{12}$ följde: »Thet Swenska Språketz Klagemål, at thet, som sigh borde, icke åhrat blifwer.»

Det är ovisst, om denna tidning fortsattes efter 1660, liksom huruvida någon tidning öfver hufvud här utkom 1661, 1662.

4. **Ordinari Post-Tijdender.** 1663—73. U. o. [Stockholm, Ign. Meurer 1633—72 $^{26}/_{3}$, därefter N. Wankijf.] Fr.

1 v., O.; 4 sid. 4:o (15,2 à 16,2 × 10,5 à 10,8).

I K. B. finnes häraf endast 1660: 18, 32, 33; 1666: 40; 1667: 21, 22, 26, 27, 30—33; 1670: 39; 1672: 32 och 1673: 1, 3.

I Ups. Bibl. finnas 1667: 23, 24, 25 och 1668: 28, 30—33, 37, 38.

5. **Swenska Mercurius.** 1674(?)—78 $^{10}/_{7}$; 1681—85. U. o. [Stockholm, N. Wankijf.] Fr.

1 v., O.; 4 sid. 4:o (14,7 à 17,3 × 9,5 à 12,6) 1674—78.

1 v., Ti.; 4 sid. 4:o, 2 spalt. (16,6 × 12) 1681; 8 sid. 8:o (13,3 à 14 × 7,2 à 7,7), 1682—84 $^{1}/_{4}$ och $^{9}/_{12}$—$^{30}/_{12}$ samt 1685 $^{28}/_{4}$—$^{29}/_{12}$.

2 v., Ti., L.; 1684 $^{5}/_{4}$—$^{6}/_{12}$; 1 v., T. 1685 $^{8}/_{1}$—$^{23}/_{4}$, 8 s. 8:o (13,3 à 14 × 7,2 à 7,7).

Titeln var i början »Måndags Mercurius», därefter »Den Swenske Mercurius Eller Extract aff dhe sijdst inkomne Posttijender...», »Mercurius», »Mercurius Eller Extract aff sijdst inkombne Tijdender», hvilken fr. o. m. 1675: 17 ($^{28}/_{4}$) förändrades till »Swenska Mercurius Eller Extract aff sijdst inkomne Tijdender». Kort därefter antogs titeln »Swenska (l. Swenske) Mercurius», hvarunder den fortgick 1675: aug.? t. o. m. 1678 $^{10}/_{7}$ och 1681—85*.

Titeln var 1678 $^{16}/_{7}$—80 förändrad till »Swenska Ordinarie Post-Tijender (se nr 6)

Den hade 1681 till titelvignett en i luften sväfvande, på hufvud och fötter bevingad Mercurius, som höll i ena handen sin bevingade staf och i den andra en pappersremsa, på hvilken stod: »Absque mora». Såsom devis stod å ena sidan om Mercurii-bilden: »Hwad migh | berättat är», och å andra »berättar | iagh igen.» Fr. o. m. 1682 utbyttes denna devis mot följande, som stod under Mercurii-bilden: »Jagh hafwer Wingar fått, på iag skal wara snaar. At säya, boda, gee, hwad nonsin iagh erfaar», och der under lästes »Vthflugen i Stockholm Tijsdagen den ... i dhet 168. Åhret.».

Med »Swenska Mercurius» följde enligt annons i hvart nummer »Relationes Curiosæ» (se nr 7) samt fr. o. m. 1682 $^{14}/_{1}$—84 $^{8}/_{3}$ på åtskilliga lördagar »Swenska Post-Ryttaren» (nr 8), efter

* Häraf finnas i K. B. 1674 $^{23}/_{8}$ samt nr 6, 8 och $^{28}/_{10}$; 1675: 2, 4, 11, 14—16, 17, 22—24, 26—30, 44 och Appendix till 32, 33; 1676: 2, 12, 19; 1677: 16, 21, 25, 26, 31, 41, 44; 1678: 10; 1681: 24, 27, 41, 44, 49; 1684: 4, 39—46, 48, 49, 51—53, 55—64, 69.

hvars upphörande »Swenska Mercurius» 1684 5/4—6/12 utkom äfven på lördagarne, hvarefter den åter utgafs blott en gång i veckan på tisdagen »i brist af noget notabelt eller angelägit, medan Armeerna wedh påstående Wintertijd i sine Qwarter liggia, och alle Handlingar och Actioner lijkasåsom hwijla».

Svenska Ordinarie Post-Tijender. 1678 16/7—80 28/12. 6.
U. t. o. o. [Stockholm, N. Wankijf]. Fr.

1 v., Ti.; 4 sid., 4:o (16,6 à 15 × 10,7 à 10,5).

Utgör fortsättning med därifrån fortgående nummerserie af »Swenska Mercurius» (se nr 5), hvilken titel återupptogs fr. o. m. 1681 års början, af hvilken den sålunda både föregicks och efterföljdes.

I K. B:s ex. fela 1678: 44; 1680: 35, 50.

Sedan efter postmästaren *Johan v. Beijers* död (1669 19/3) det arrendekontrakt å Postverket, som denne erhållit för 12 års tid från och med 1663, blifvit upphäfdt, utfärdades en särskild »Stadga om Postväsendet» 1669 13/10, hvarigenom detta ställdes under Kanslikollegii vård. Dess president var då *Magnus Gabriel de la Gardie*, hvilken sedermera erhöll en alldeles oberoende makt öfver Postverket och fick såsom förläning 1671(73?)—76 uppbära det öfverskott, detta verk kunde lämna, hvarefter det 1677 7/1 ånyo ställdes under Kansli-Kollegii vård, samtidigt med att postkassan till kronan åter indrogs. Under den tid M. G. de la Gardie hade styrelsen af postverket sig anförtrodd, redigerades Post-tidningarna några år af sedermera kanslirådet *Johan Bergenhjelm*, hvilken — enligt egen utsago — därför uppbar ett årligt arvode af 400 dlr smt. I den instruktion, som 1673 10/6 utfärdades för postdirektören *Johan Gustaf v. Beijer* erhöll denne uppdraget att utgifva Posttidningarne, hvarjämte samma föreskrifter härom upprepades, som i 1645 års postmästareinstruktion blifvit lämnade hans fader *Johan v. Beijer*. Emellertid tyckes Johan G. v. Beijer icke hafva iakttagit nödig diskretion vid publicerandet af de ingångna nyheterna, hvarföre regeringen, då ett betänkligt krig 1675 utbrutit, fann andra försiktighetsmått vara af nöden mot tidningsskrifvarnes obetänksamhet. Hofråden *J. Bergenhjelm* och *Lillieflycht* fingo därföre 1676 10/2 befallning att hafva uppsikt öfver och censurera »the här vidh Post Contoiret wahnligen på trycket vthgående gazetter och nouveller». Sedan freden blifvit återställd, kom snart Reduktionen med den därigenom i sinnena väckta jäsningen, med anledning hvaraf påbudet om censur behöfde åter upprepas. I bref till kanslipresidenten *Bengt Oxenstjerna* 1682 25/3 uppmanade Carl XI honom att vidtaga anstalt, »att icke adviser så promiscue och utan föregående examination och censur i Cantzliet måtte blifva tryckta», samt allvarligen anbefalla Postkontorets tjenstemän »att innehålla med tidningsskrifvande, så kärt dem är att undgå behörig näpst, så framt någon blifver attraperad»*.

---

* Se Riksregistraturet och Sylwans Bidrag till tidningsväsendets historia i Samlaren 13 (1892) sid. 125 (o. f.) äfvensom Ferlin, Stockholms stad, sid. 1247.

Carl XI föreskref några år därefter, 1685 $^{23}/_{2}$, »att för dem, som skrefve den Svenska Gazetten, skulle ej vidare bestås fribref, än för så många fremmande Gazetters inskrifwande, som till den Svenska Gazettens förfärdigande behöfdes, 450 dlr smt.» Hvarjämte tillades, »att Swenska Gazetten skulle skickas ifrån Stockholm till alla Postkontor, 2 à 3 till hvardera utan postpenningar, och skulle de läggas lösa och oförseglade utan annotationer och chartering.» Då emellertid konungen förmärkte, att med gazett- och advisväsendet ej den försiktighet och riktighet brukades, som vore nödig, och att betjenterne på posthuset läto sitt arbete mera bestå uti införskrifvande och utdelande af gazetter, så skrifna som tryckta, än uti deras egentliga ämbetes sysslor, och att därunder också ett skadeligt fribrefs missbruk föröfvades, förordnade han genom resolution 1685 $^{17}/_{3}$, »att Gazet- och Advis-väsendet alldeles skulle afskiljas från Postväsendet, dit det intet borde höra, utan måste uti Cantzliet förrättas.» Han ålade därföre Kanslikollegium »att taga någon der uti Collegio, som hafver kunskap om in- och utländska saker och som dertill kan vara tjenlig, hvilken måste uppsätta den Svenska Gazetten och, när något angeläget förefaller, först förnimma sina förmäns omdöme, om det bör införas eller ej, hvilka också besynnerligen kunna och böra hafva inseende derpå och honom, när sakerna så fordra, anbefalla hvad han skall skrifva och tryckia låta och hvad han skall låta utgå till fremmande orter. Kongl. Maj:t vill ej heller längre tillåta, att Post Direktören, Cameraren och Postbetjente sig med sådana Correspondentier, fremmande Gazetters och tidningars införskrifwande och utdelande måga befatta eller någon fri post derför åtnjuta, utan att de blifva wid sine sysslor och postarbete. Men honom som uti Cantzliet detta arbete pålagdt warder, will K. M:t fri post tillåta, dock till ett visst och medelmåttigt qvantum, som uti det tillstundande reglementet skall uppföras. Så vill ock K. M:t tillåta, att honom någon vedergällning efter som Cantzli Collegium skäligt pröfvar för sådant arbete, och till correspondents underhållande från fremmande orter, må af Postmedlen bestås.» *

Kanslikollegium beslöt, 1685 $^{14}/_{7}$, »att den som skrifwer aviserna skulle få del af K. Maj:ts bref, deraf han ock må låta inflyta uti aviserna, det som är convenabelt.» ** Följande dagen utsågs secreteraren *Samuel Åkerhielm* att hafva uppsikt öfver gazett-skrifningen, hvarvid han anhöll att få till sin hjelp registratorn *Ludvig Schantz.* Denne utsågs sedermera, 1685 $^{22}/_{12}$, att skrifva de Svenska gazetterna. Samtidigt anvisades åt den Svenska gazettskrifvaren 450 dlr smt, därför han skulle förskrifva så många främmande gazetter, som han hafver nödigt till den svenska gazettens uppsättande. Det bestämdes ock, att hvar postmästare skulle få 2 à 3 exemplar af de Swenske Aviserne. Schantz började 1686 utgifva fortsättningen af denna tidning under titeln: Ordnarie Stockholmiske Posttijdingar (se nr 9).

* Key, Sv. tidningspressens hist. s. 65. Jfr ock Samlaren 13 (1892), s. 127.
** Kanslikoll. prot. 1685.

Denna Werldennes största Tänckwärdigheter eller dhe så kallade RELATIONES CURIOSÆ, i hwilka framstelles och effter Förståndet som dhen rätta Probeer Stenen examineres Alle så wäll Physicaliske, som Mathematiske och Historiske Sällsamheter Som äre til finnandes på wår synlige Himmel, i Hafwet, så och in under och vppå sielfva Jorden, Dhem til Tienst förswenskat, som i dhet Tyska och andre fremmande Språk äro oerfarne. Trykte i Stockholm Åhr 1682. [N. Wankijf.] Fr. 7.

1 v., Ti.; 8 sid. 8:o (13,3 × 7,2). 48 nr med 400 sid. samt 13 tyska kopparstick och 1 träsnitt, förutom åtskilliga mindre träsnitt i texten. Med hvarje nummer af Swenska Mercurius (se nr 5) 1682 följde ett nummer häraf och kostade enligt annons däri 2 öre smt. Hela boken igenom fortlöper kolumntiteln: »Dhe nyttige och Begiärlige Tijdender». Den är fördelad i 100 [rättare sagdt 99, ty den 84 är öfverhoppad] »Källor», som »föreställa», »beskrifva», »framställa» ... en mängd kuriositeter i naturen och konsten, samt är en öfversättning af den i Hamburg samma år utgifna tyska tidskriften »Relationes Curiosæ» af *E. G. Happelius*.

Swenska Post-Ryttaren. 1682 14/1—84 8/3. U. o. [Stockholm, N. Wankijf.] Fr. 8.

Med titelvignett: En i galopp ridande ryttare, som blåser i ett posthorn, hvarunder läses devisen:

»Iag rijder fort til wägz, och blåås i Hornet mitt,
Berättar hwad iag fått, och det kring Swerie widt.»

och nedanför: »Vthrijden i Stockholm Lördagen den» ...

Utgafs såsom bihang till Swenska Mercurius (se nr 5), på några lördagar, hvart nr 8 sid. 8:o (13,3 à 14 × 7,2 à 7,7), och innehöll utförligare berättelser om krigen samt handlingar.

I K. B. saknas helt och hållet 1682 års årgång häraf; 1683 utkommo 18 nr och 1684 blott 4 (det sista d. 8/3), som alla finnas i K. B.

Ordinarie Stockholmiske Posttijdingar. 1686—1716. [Stockholm, Kongl. Boktryckeriet, N. Wankijf t. o. m. 1689, N. Wankijfs Enka 1690—95, och J. H. Werner 1706—16]. Fr. 9.

Titeln »Posttijdingar» behölls t. o. m. 1686 8/2, förändrades till »Posttijdender» 1686 15/2—1702 30/12, »Post-Tijender» 1703—1705 2/5, »Post-Tidender» 1705 9/5—1706 24/12, hvarefter hela titeln var ändrad till »Ordinaire Stockholmiske Post Tidender» 1706—16.

1703—1706 hade den till titelvignett: En i posthornet blåsande ryttare, stående ofvan sjelfva titeln.

1707—16: Framför en postryttare, som är större än den först nämnde, står ordet »Ordinaire» i en krans, hvilken försvann fr. o. m. 1712.

1 v., M.; 1686 4/1—1702 3/11; Ti. 1702 11/11—1716 4/12; 8 sid. t. o. m. 1716 14/8, därefter 4 sid. 8:o (14 à 11,5 × 8,3 à 6,6).

Såsom supplement härtill utkom »Stockholmiske Extraordinarie Post-Tijender» 1702 30/11. 8:o, 4 sid.

Under de lyckliga krigsåren medföljde dessutom en mängd berättelser om segrarna, isynnerhet 1703 och 1704, samt såsom bihang till nr 41—51 af 1706 års årgång beskrifning öfver 10 Sachsiska städer, enligt uppgift författad af *J. H. Werner*, jämte träsnitt. Tidningen krymper betydligt ihop 1716, tryckes glest med stor stil ofta endast på fjerdedels ark, som knappt äro fyllda, och upphör alldeles vid årets slut. Anledningen härtill är utan tvifvel att söka i de svåra tiderna; af annonser synes, att största delen af prenumeranterna för flere år tillbaka »allenast något litet på handen gifvit, och sedan alt til ändan deras betingade Exemplar uttagit utan den öfrige betalningen; Fördenskul lärer man hädan efter intet mehr några åhrlige Contracter ingå». I stället för de »Ordinaire Stockholmiske Post Tidenderna» utgåfvos »Stockholmiske Kundgiörelser» 1717, 18 (se nr 12) och »Lundska Courant eller Post Tijender» 1717, 18 (se nr 13). Först 1720 började »Stockholmiske Post-Tidender» ånyo utkomma (se n:r 16).

I en odaterad skrifvelse* från Kanslikollegium (förmodligen från okt. år 1702), säges det, att »Såsom avis- och Gazette skrifningen är ansedd och förklarad för en syssla och förrättning, som uti Kongl. Cantzliet under den Secreterares wårdnad och skiötzel, hvilken hafwer expedition af Post Sakerne, utaf någon därsammestädes böhr förrättas och fördenskull redan åhr 1686 [blifvit] tagen ifrån Postbetienterne och lagd til Cantzliet; effter som förutan andra considerationer, hwad uti aviserne effter skedt wahl och censur böhr införas, måste icke allenast utur de främmande Gazetterne, utan ock andra hwarjehanda inkomne correspondance bref och berättelser sammanhemptas; Hwarföre ock Sahl. Cantzlie Rådet och Öfver Directoren *Åkerhielm* [† 1702 $^{25}/_{6}$] bem:te förrättning altijd hafft under sin disposition och upsicht och Sahl. Secret. *Schantz* updragit, hwilken då war Registrator i K. Cantzliet, iemwäl och han, blifwandes Secret. i Banquen, fick den sysslan behålla, alldenstund han ... hoppades åter snart at blifwa til Cantzliet befordrad ...; altså tyckes avis- och Gazette-Skrifningen ock så nu på lijka sätt som för under nuwarande Secreteraren och Öfwer-Directorens [= *Johan Schmedemans*] omsorg och upsicht uti Kongl. Cantzliet nödwändigt böhra förrättas; Men på det framledne Secret. *v. Schantzes* [† 1702 $^{2}/_{10}$] barn för deras Sahl. faders meriter uti närwarande deras fattige tillstånd, måtte hafwa något understöd ... [hemställes att de måtte] till detta [1702] åhretz sluuth niuta utaf booktryckiare [N. Wankijfs] Enkia ... för avis-skrifning effter det däröfwer med henne slutne contractet.»

Carl den XII förordnade kort därefter, 1702 $^{25}/_{11}$, att registratorn [sedermera riksrådet och grefven] *Samuel Barck* skulle »utfärda de Swenska Posttijdender, som i Stockholm pläga tryckas»**. Huru länge han därmed fortfor, är oss obekant.

* Aftryckt i Klemmings »Ur en antecknares samlingar». Uppl. 2, s. 223.
** Rydin, Om Yttrandefrihet och Tryckfrihet, s. 151, not. 3.

RELATIONES CURIOSÆ eller Nyttige och mercke-wärdige Tijdender. Stockholm den 23 November Anno 1700 [och 30 November], hvarefter titeln förändrades till: Stockholmiske RELATIONES CURIOSÆ eller Merkwärdige Historiers och Sälsame naturlige tings Beskrifning. Stockholm den 7 December Anno 1700[—1701 10/5]. [Tryckt i Kongl. Boktryckeriet, hos N. Wankijfs enka]. Fr. 10.

1 v., F.; 8 sid., 8:o (13,5 à 14,5 × 8,4 à 8,1).

1700 utkommo 6 onumr. nr (= 48 opag. sid). 1701: nr 1—19. 152 opag. sid. I de fem sista numren 1701 förekommer, jämte annat, Liffländska historien, mycket kortfattad.

Utgifven af *Tobias Schubart*, Misniensis, notarius publicus och translator.

DÆDALUS HYPERBOREUS Eller Några Nya Mathematiska och Physicaliska Försök Och Anmärckningar. Som Wälborne Assessor *Polhammar* och Andre Sinrike i Sverige hafwa giordt Och nu tid efter annan til almen nytta lemna... Tryckt j Upsala hos Kongl. Maij:tz och Upsala Academiæ Boktr. Johan Henr. Werner 1716 [— 1717 juni]. Fr. o. Ant. 11.

Med följ. latinska vers såsom devis på titelbladet:

»Sæcula vel redeunt et prisca reluditur ætas;
Vel redit in tempus Dædalus ipse suum,
Quippe olim medios sic fugerat Ille per hostes
A nostro ut noster Dædalus hoste fugit»...

Utom upplagan med denna titel samt företal, dat. d. 28 dec. 1715 och undertecknadt af *Eman. Swedberg*, finnas två andra titelupplagor, hvilka äro hvarandra lika i öfrigt med undantag af att namnet *Pålheimer* på det ena i bokpressen blifvit ändradt till *Pollheimer*, som finnes på det andra. Båda dessa upplagor hafva ock en annan devis på titelbladet, nämligen:

»Dædalus en auras carpit ridetqve superne
Quos sibi Rex Minos struxit in orbe dolos.
Auras Arte tuâ sic tu, mi Dædale! carpe,
Atqve dolos ride quos Tibi turba struet»...

I dessa finnas derjämte: 1:o Dedikation till Konungen och 2:o samma förord som i den förutnämda uppl., men orätt dateradt d. 23 oct. 1715, samt 3:o Förteckning öfver innehållet i St. 1—4. (= Tit. 1 s. hv. 6 s. opag. 1—138; 1—16.)

4 h. årl., 16 à 40 sid. 4:o (14,5 à 15,5 × 9,2 à 10).

Utgifven utaf det af *Eric Benzelius d. y.* 1710 i Upsala stiftade sällskapet Collegium Curiosorum genom *Eman. Swedenborg.*

Se härom vidare Sylwan, Sveriges periodiska litteratur under Frihetstidens förra del. Lund 1892, sid. 91 och följ.

Stockholmiske Kundgiörelser. 1717—18?. [Stockholm, Kongl. Boktryckeriet, J. H. Werner.] Fr. 12.

1 v., Ti.: 1717 1/1—18 7/1; O.: 1718 15/1—?. 4 à 8 sid. 8:o (11,5 × 6,8).

Glest tryckta; endast några få nummer upptaga hvardera ett halft ark.

I K. B. finnes häraf 1717: 1—52 och 1718: 1, 2 (15/1). Obekant om mera utkommit.

13. **Lundska Lögerdagz [Onsdagz] Courant.** 1717: 1 (10/8)—4 (21/8), **Lundska Onsdagz [Lögerdagz] Post-Tijender.** 1717: 5 (24/8)—1718: 18 (1/3), samt **Lundska Post-Tijender.** 1718: 19 (5/3) —34 (19/6). Tryckt hos Abr. Habereger, Gub. och Ac. Carol. Boktr. Fr.

Med en titelvignett föreställande staden Lund, hvaröfver står: »Lund i Skåne».

2 v., vanl. O., L., stundom T.; 8 sid. 8:o (12 à 14 × 7,4 à 7,1).

Med anledning af Carl XII:s vistelse samt regeringens säte i Lund utgafs denna tidning antagligen därstädes. I det sista numret 1718 19/6 omtalas konungens ankomst till Strömstad 1718 13/5. Huruvida tidningen fortgått längre, är obekant.

Häraf finnas blott 4 nr i K. B. Ups. Bibl:s ex. har 41 nr i årg. 1717 och 34 nr i årg. 1718, som orätt börjar med nr 42 i st. för nr 1.

14. **Nödiga Förnufftz Öfningar** För all slags Studerande Ungdom, Som wil hafwa sunda Tankar, och fälla ett billigt Omdöme om de högste och wichtigste Ting i Wärlden, hvilket i naturlig måtta bör wara deras yppersta Ändamål, ehwad för Stånds-Wahl de hälst willja giöra. Hwar af Ett Stycke hwart Fiärdedels Åhr, Med Hans Kongl. Maij:tz Allernådigste Privilegium, Årnas til Trycket i Linköping. Och blifwer nu meddelt 1718 Åhrs Första Qwartal, som handlar uti ett Förspråk om dänna Sakens höga Nödwändighet, så och om Upsåtet och Ordningen. Vplagde af Peter Pilecan. [D. 1—5: 1718—22.] Fr.

Häraf skulle utkomma 4 h. årligen. Emedan första delen utkom så sent, fick den gälla för tre qvartaler 1718 (44 opag. sid.); för sista qvartalet s. å. utkom ett häfte (48 sid. = d. 2). För 1719 utkom på en gång en del (= d. 3) för alla fyra qvartalen. U. t. (60 sid.). Likaså »för 1720» [= d. 4]. U. t. (122 sid. o. 1 tab.), hvilken »efter tijderne Gudj klagat äro swåre och denne Delen, som är widlyftigare än de föregående, något sent utkommer, blifwer han för bägge åhren nämbligen 1720 och 1721 giällande». Följande år utkom Femte Delen. U. t. (234 sid.); alla i 8:o (14,6 × 8).

Af filosofiskt, moraliskt och litteraturhistoriskt innehåll samt utgifven af d. v. professoren vid Lunds universitet *Andreas Rydelius* på uppmaning af Carl XII.

Häraf utkom en ny upplaga 1737:

»Doct. Andreæ Rydelii, Biskops öfver Lunds Stift, Nödiga Förnufts-Öfningar, at lära kenna thet sundas wägar och det osundas felsteg. Andra vplaget, Ökt med Siette Delen, som nu är i ordningen then Femte. Med Hans Kongl. Maj:ts Allernådigsta Privilegium. Linköping, Tryckt hos Pet. Pilecan med thes egen bekostnad, Åhr 1737», 4:o (46 sid. opag., 1—422). Af »Sjette delen» utkom en ny uppl. Stockholm 1766. (4:o, 100 s.)

Ett sammandrag utgafs 1765:

»Wälgrundade och Solide Tankar Öfwer De största och allmännaste Fördomar och Förnufts Swek, Sammandragne utaf Den Lärde och högt Uplyste

Biskopens Andreæ Rydelii Nödiga Förnufts-Öfningar För Åren 1720, 1721 och 1722. Stockholm, Tryckt hos Peter Hesselberg, 1765. 4:o, 142 sid.

Acta Literaria Sueciæ Upsaliæ publicata. 1720—29. Upsaliæ et Stockholmiæ, Sumptibus Johannis Henrici Russworm, Literis Wernerianis. [Upsaliæ impressa]. Ant. med graverad titel. 15.

4 »trimestre» häften årl. à 32 sid., 4:o (15,3 à 16 × 10,5 à 10,2), 1720—29, utgifna i 2 band. Hvart »trimestre» häfte kostade 8 öre smt.

Af bd. 1 (årg. 1720—24) utkom äfven en i Rostock helt och hållet — utom titlar och registret — tryckt upplaga »Ad exemplum autem Suecanum accurate recusa Rostochii et Lipsiæ, apud Jo. Henr. Russwormium, Bibliop.»

Denna tidskrift utgafs af det redan vid nr 11 nämnda sällskapet *Collegium Curiosorum* på dess egen bekostnad t. o. m. 1721, då det mot en viss årlig »recognition» öfverlät förlaget häraf åt bokföraren *J. H. Russworm*, som d. 12 dec. 1728 erhöll kongl. privilegium på dessa Acta Literaria »ifrån deras begynnelse och så länge de fortsättas». Sedan detta sällskap d. 11 nov. 1728 erhållit kongl. stadfästelse på sina stadgar och samtidigt antagit namnet *Societas regia literaria et scientiarum Upsaliensis* — på svenska *Kongl. Vetenskaps-Societeten i Upsala* —, förlorade dess handlingar från och med 1730 karaktären af tidskrift och titeln ändrades till »Acta Literaria et Scientiarum Sueciæ», hvaraf ett band på en gång utkom 1742 för 1730—39. De undergingo därefter någon förändring och kallades Acta Societatis Regiæ Scientiarum Upsaliensis 1740—51, hvaraf 1740 års årgång utkom 1744, 1741 års 1746, 1742 års 1748, 1743 års 1749 samt 1744—50 års på en gång 1751 och trycktes »sumtibus et typis Laurentii Salvii» i Stockholm. Därefter afstannade utgifningen häraf till 1772, då »Nova Acta Regiæ Socetatis Scientiarum Upsalensis» vidtogo, hvaraf vol. 1—14 i stor 4:o (19 × 13) å obestämda tider utkommo i Upsala 1772—1850. En ny, ännu fortgående »Series tertia» påbörjades 1851, af hvilken vol. 1—16, tryckta i Upsala på Akademiska boktryckeriet, utkommit 1851—93. Öfver innehållet i dessa serier har *Aksel G. L. Josephson* utgifvit en »Catalogue méthodique des Acta et Nova Acta Reg. Societatis Scientiarum Upsaliensis 1744—1889. Upsala 1889. 4:o, 36 sid.

Se härom vidare Sylwan, a. a., sid. 92—97 och Glas, Essai sur la Société Royale des sciences d'Upsal. Upsala 1877.

Stockholmiske Post-Tidender. 1720—22 1/10, Stockholmske Post-Tidningar 1722 15/10—34, Stockholms Post-Tidningar 1735—1820, Stockholms Post och Inrikes Tidningar 1821 2/1—3/2 samt Post- och Inrikes-Tidningar 1821 5/2—34 29/11. Stockholm. Till en början utan angifvet tryckeri, men tryckt i Kongl. Boktryckeriet (J. H. Werner) 1720—23 och 1730?—35; A. Björkman 1724—28, juli; Sal. Björkmans enka 1728—29?; Benj. G. Schneider 1735—† 38 mars; B. G. Schneiders enka 1738 april—dec.; L. L Grefing 1739—69?; f. d. Grefing'ska 16.

Boktryckeriet 1769?—70; Johan Georg Lange 1771—91; Johan A. Carlbom 1792—1810 $^{14}/_{9}$; Olof Grahn 1810 $^{7}/_{9}$—26; Kongl. Ordens boktryckeriet 1827—32 och A. G. Hellsten 1833—34 $^{29}/_{11}$. Fr.

Den hade följande titelvignetter i groft utförda träsnitt: 1720—22 $^{1}/_{10}$, Postryttaren blåsande i ett posthorn; 1722 $^{15}/_{10}$—$^{10}/_{12}$, Ett seglande skepp med en däröfver sväfvande Mercurius, i en krans af två palmkvistar, förenade med en bandslinga, på hvilken ofvantill årtalet är utsatt samt nedtill läses: Stockholmske Post Tidningar.

1723—28 är denna vignett omsluten af en ram, men årtalet har försvunnit från bandslingan och står liksom nummersiffran inom små ramar på sidorna af vignetten inom den stora ramen, med tomrummen fyllda af skugglinier.

1729—34: En af rococo-ornament omsluten tafla, föreställande ett segelfartyg; på ena (närmre) stranden postryttaren med en hund, på den andra två torn med hvar sin väktare. På ett i ornamentens öfre kant inviradt band står: Stockholmske Post Tidningar.

1803 $^{5}/_{5}$—20: En af kongl. krona krönt rund sköld med tre kronor samt därunder ett svärd och en lagerkvist i kors.

1821—26: Blott skölden med kronan ofvanpå, samt

1827—34: Tre kronor.

1 v.: Ti. 1720 $^{5}/_{1}$—$^{16}/_{2}$, L. 1720 $^{20}/_{2}$—21; 8 s. 8:o (11,4 à 13,4 × 7,2); M., 4 s. 4:o, 2 sp. (15,5 à 17,5 × 11,8 à 13,6) 1722—35; årg. 1723, 27—29 äro försedda med register; 2 v., M. T., 4 s. 4:o, 2 sp. (15,5 à 19,5 × 12,5 à 14,6) 1736—92; 3 v., M. T. L., 4 s. 4:o, 2 sp. (19,8 à 18,4 × 13,6 à 14) 1793—1820; 6 v., 4 à 8 s. 4:o, 2 sp. (18,6 × 14) 1821—24; Fol. 2 sp. (29,6 à 27,1 × 18,3 à 22) 1825—34.

Priset finnes i de första årgångarne ej utsatt, men var 4 öre kpmt för hvart nummer 1723, 1728; 6 dlr kpmt för årg. 1729—35; 12 dlr kpmt 1736—47; 14 dlr kpmt 1748—60; 18 dlr kpmt 1761—76; 1 rdr specie 1777—92; 1 rdr 20 sk. bko 1793—1803 och 1811; 1 rdr 12 sk. bko 1804—10; 1 rdr 28 sk. bko 1812; 1 rdr 40 sk. bko 1813—17 och 2 rdr bko 1818—20; 4 rdr bko 1821—23; 5 rdr bko 1824—26; 5 rdr 24 sk. bko 1827; 6 rdr bko 1828—32 samt 6 rdr 32 sk. bko 1833, 34.

I samband med Stockholms Post-Tidningar utgåfvos: Patrioten 1727 $^{6}/_{2}$ (se nedan nr 21), Anmärckningar wid Swänska Post-Tidningarne 1734—60 (se nr 31) samt Inrikes-Tidningar 1760 $^{26}/_{11}$—1820, då de med Stockholms Post-Tidningar förenades till en tidning: Stockholms Post- och Inrikes Tidningar 1821—34 $^{29}/_{11}$. Den fortsattes af Sveriges Stats Tidning 1834 $^{1}/_{12}$—44 $^{14}/_{12}$, hvarefter tidningen återfick sin forna titel, som den ännu i dag behåller. (Se vidare härom i d. 2: Stockholms tidningar fr. o m. 1813.)

Kanslikollegium, som 1685 fått i uppdrag att utgifva Post-Tidningarne, anförtrodde 1720 ledningen af dess redaktion åt öfverpostdirektören *Henrik Bunge*. I den »Specifikation» som 1719 $^{6}/_{5}$ utfär-

dades »på dem som uti embetes ärender böra njuta fribref och fribrefsböcker, inrättad efter Fribrefs Staten af 1697 $^{16}/_{12}$ och Kongl. Fribrefsförordningen 1704 $^{8}/_{1}$, jemväl lämpad efter närvarande tid och Regerings form», föreskrefs, att i öfverpostdirektörens fribrefsbok skulle införas »äfven den postfrihet, som ... bestås til utländske Gazetters införskrifvande, hvarefter den Swänska Gazetten kommer at formeras». Kanslikollegium förordnade äfven 1724 $^{21}/_{4}$ att härför införskrifva Amsterdams och Leidens franska gazetter, en holländsk Haarlemer Courant samt två tyska, Hamburgske och Holsteinske Correspondenterna.

Kanslikollegium påbjöd 1724 $^{18}/_{2}$ att i gazetten »jemväl måtte införas, hvad här i Stockholm förefaller och allmänt kan göras bekant», hvarför kansliets särskilda expeditioner fingo befallning att lämna öfverpostdirektören underrättelse om Kongl. förordningar, resolutioner och befordringar*.

Då Adolf Fredrik, med anledning af Ständernas hemställan 1756 $^{23}/_{11}$ anbefallt, »att hädanefter uti Posttidningarne alltid borde kungöras, när någon, som innehade kongl. fullmakt, med döden afgått samt till den ändan äfven ålagt vederbörande att tillkännagifva alla sådana timade dödsfall i Kansliet», anmodade Kanslikollegium genom protokollsutdrag 1756 $^{17}/_{12}$ d. v. öfverpostdirektören L. von Klinckowström »att foga anstalt derom, det sådana underrättelser ifrån expeditionerna insamlade och tidigt uti Gazetten införda warda».

Efter öfverpostdirektör Bunges död 1737 $^{4}/_{5}$ blef tidningens ledning, jämte med dess utgifvande förenade inkomster, öfverlämnad åt hans efterträdare *Johan Fredrik von Schantz* († 1743 $^{24}/_{4}$), *Leonhard von Klinckowström* († 1759 $^{1}/_{9}$) och *Matthias Benzelstjerna* († 1791 $^{11}/_{3}$).

Något privilegium på utgifvandet af Posttidningarne hade likväl aldrig blifvit utfärdadt för öfverpostdirektören, ehuru den åsigten småningom gjort sig gällande. I Svenska Akademiens stat af 1786 $^{20}/_{3}$ utlofvade Gustaf III »att af den inkomst, som för Svenska Avisornas utgifvande Öfverpostdirektören åtnjuter, ... vid första ledighet af samma embete för evärdeliga tider skänka akademien årligen en summa af 1000 rdr»**.

Sedan *Matthias Benzelstjerna* 1791 $^{11}/_{3}$ aflidit och det år gått till ända, som hans arfvingar ägt uppbära inkomsten af så väl Posttidningarne, »hvilken honom uppå dess lön var anslagen», som Inrikestidningarne, »hvilken honom personligen tillkommit», utfärdade Gustaf III 1791 $^{20}/_{12}$ privilegium för Svenska Akademien på utgifvandet af båda dessa tidningar. Däri tillkännagafs, »att de tidningar, som hittills under Öfver Postdirectörens tillsyn utkommit, hädanefter och framgent

---

* Se Sylwan, a. a., s. 23 o. följ., hvarest Posttidningens innehåll under denna tid m. m. utförligt beskrifves.

** Öfverpostdirektören Benzelstjerna blef på Gustaf III:s befallning anmodad af statssekreteraren Schröderheim att uppgifva, huru stor inkomsten var af Post- och Inrikes Tidningarne samt meddelade i sitt svar 1786 $^{5}/_{4}$, att boktryckaren Lange för rättigheten att trycka och till sin förmån förytta Post- och Inrikes Tidningarne årligen betalade sammanlagdt 944 rdr 21 sk. 4 rst. specie. (Se B:s koncept i Engeströmska Handskr.-saml. i Kongl Bibl., C. XVII: 1, 1.)

af Svenska Akademien skulle vårdas.» Genom privilegiet förunnades Akademien rättighet att ensam förlägga och utgifva de s. k. Posttidningarne, hvilkas föremål egentligen är att meddela Utländske nyheter åt allmänheten, såsom ock Inrikes Tidningarne, till hvilka aflidne Postdirektören Matthias Benzelstjerna 1760 uppgaf planen; och detta med efterföljande villkor och förmåner:

»1:o. Akademien åtnjuter postfrihet från Hamburg till Stockholm för de Utländske Aviser och Journaler, som till Tidningarnes underhållande kunna fordras och en lika frihet... för de exemplar af Akademiens tidningar, som till utländske orter komma at afgå.

2:o. Kommer Akademien att i all dess vidd njuta det privilegium, som vid inrättningen af Inrikes Tidningar 1760 $^{12}/_{8}$ blef Statssecreteraren Benzelstjerna förunnadt; och åligger det således Postverket att lemna Akademien allt det biträde, som till insamlande af nödige och nyttige underrättelser hittills vanligt varit eller af Akademien till ändamålets befrämjande begäras kan.

3:o. Ingen annan än Svenska Akademien må ega inom riket postfrihet för tidningar, dag- eller veckoblad. I följe hvaraf Svenska Akademiens båda tidningar skola utan erläggande af postporto till landsorterne afgå...

4:o. Skulle Akademien vilja göra någon förbättring med dessa tidningar, eger hon frihet att sådant hos K. M:t anmäla och sedan K. M:t lemnat Sitt nåd. bifall, detsamma verkställa.

5:o Inga andra kungörelser rörande Testamenten, Skuldfordringsmål, Konkurser, Auktioner, Förmynderskap, tjensters ledighet och förgifvande, Markegångstaxor m. m. anses såsom i laga ordning utgifne, än de som uti Post- och Inrikes Tidningar blifvit införde, och

6:o. Akademien eger frihet att på vissa år emot en stadgad afgift åt en eller flere upplåta sin rätt till tidningarnes författande och utgifvande, då den eller de som med Akademien afhandlat, skola noga bibehållas vid alla de förmåner, som af K. M:t henne i nåder tilldelte blifvit.

Emot dessa förmåner åligger det Svenska Akademien, att om oftanämde Ut- och Inrikes-Tidningars författande, tryckande och utgifvande draga försorg på ett sätt, som uppfyller ändamålet och befrämjar K. M:ts nådiga nöje».

Slutligen förbjöds vid »100 Rdr Specie vite och exemplarens förlust» att eftertrycka eller utgifva dessa Akademiens Tidningar*.

Genom cirkulär 1791 $^{22}/_{12}$ till alla kollegier och publika verk anbefallde Gustaf III, »att de skulle icke allenast fullfölja meddelandet af sådana underrättelser, hvilka uti Inrikes Tidningar vanligen införas, utan ock i öfrigt gifva de upplysningar, som Svenska Akademien kunde finna sig föranlåten att begära.

Som Kungörelser icke anses medföra laglig verkan, så framt de

* Se vidare härom Ljunggren, Sv. Akad:s hist. I: 387, där privilegiet in extenso är aftryckt.

ej intagas uti Post- och Inrikes Tidningar, men Akademien icke kan förbindas att med sin bekostnad derom besörja; så böra vederbörande, hvilka icke genom någon särskild Kongl. resolution derifrån äro frikallade, när Kungörelserna insändas, tillika derföre erlägga betalning, enligt den taxa Akademien allmänheten i tidningarne meddelar.»*

I de privilegier, som 1798 och följande år af Gustaf IV Adolf utfärdades för utgifvande af tidningar i landsorten, är bl. a. det villkor infördt, »at inga andra utländske nyheter däri uptages än som uti Stockholms Post-Tidningarne äro införde».

Detta stadgande, hvarom tidningsutgifvarna särskildt erinrades i Bokhandels- och Boktryckeri-Ombudsmannens cirkulär d. 28 jan. 1806, och hvars efterlefnad noga öfvervakades, upphäfdes först genom Tryckfrihetsförordningen d. 9 mars 1810.

Genom nåd. skrifvelse d. 18 dec. 1816 tillkännagafs, att genom hofkanslerens försorg och under hans inseende skulle i Post- och Inrikes Tidningar införas under namn af »Officiel artikel sådana beslut, författningar och åtgärder, hvilka Kongl. Maj:t anser böra komma till allmänhetens kunskap».

Kort efter det att Gustaf III utfärdat privilegiet å Post- och Inrikes Tidningarnas utgifvande för Svenska Akademien, lät han — för att ännu mera befordra dess förmån däraf — genom hofkanslersämbetet (jan. 1792) upprätta ett arrendekontrakt mellan Akademien och trenne af dess ledamöter, kansliråden *Nils von Rosenstein* och *G. G. Adlerbeth* samt prosten *C. G. Nordin*, att från och med 1792 under en tid af 12 år ombesörja och ansvara för dessa tidningars utgifvande. Arrendatorerna hade att till Akademien därför årligen erlägga 1000 rdr specie**, men om prenumerant-antalet komme att öfverstiga 3,600, skulle de därutöfver för hvarje prenumerant erlägga 16 sk. Återstoden af behållningen delades mellan arrendatorerna, hvilken vinst ej blef obetydlig, då tidningarna på grund af de dem beviljade förmånerna vunno stor spridning; en lott i detta arrende var därföre ganska inbringande. Efter de tolf årens förlopp blef arrendet förnyadt, och detta förnyade arrende gick till ända år 1811. Arrendatorerna begärde då förlängning, men endast på ett år, emedan man ville se hvad inflytande förlusten af Finland samt den nya tryckfrihetsförordningen m. m. kunde hafva på tidningens affärer. Ett nytt kontrakt, som skulle räcka t. o. m. 1820, underskrefs 1812 $^{29}/_{10}$.

Nordin, som 1805 blifvit utnämnd till biskop i Hernösand, hade emellertid aflidit 1812 $^{14}/_{3}$. De nye arrendatorerna voro fem, nämligen — förutom Rosenstein och Adlerbeth, som stodo qvar — öfverintendenten *A. N. Edelcrantz*, kansliradet *C. G. af Leopold* och justitierådet *I. R. Blom*. De utfäste sig att i årlig arrendeafgift erlägga 2,500 rdr b:ko***.

* Ljunggren, a. a., 2: 51.
** Fr. o. m. 1804 utgick arrendet i bankomynt.
*** Högsta arrendeafgiften under föregående arrendetid hade influtit 1811 och utgjort 2,390 rdr b:ko. Högsta prenumerantantalet 1812—20 utgjorde 7,718 år 1812. Ljunggren, a. a. 1: 311, 381.

Efter Adlerbeths död 1818 $^{7}/_{10}$ fingo de fyra återstående arrendatorerna sitt arrende förnyadt på samma villkor som dittills. Nytt kontrakt upprättades 1820 $^{19}/_{10}$ med Rosenstein, Edelcrantz, Leopold, Blom samt statssekreteraren *Anders Carlsson af Kullberg* och riksantiqvarien *C. B. Rutström*, hvilka sistnämnda inträdt med hvar sin half-lott i Adlerbeths ställe. Efter Rosensteins död (1824 $^{7}/_{8}$) ingick *F. M. Franzén* såsom arrendator och Kullberg blef Rosensteins efterträdare såsom Post- och Inrikes Tidningarnas ansvarige utgifvare, hvartill denne af Akademien blifvit utsedd i stället för lektor Nordin, som af Gustaf III erbjudits denna befattning, men undanbedt sig förtroendet. Det bestämdes ock, att, när en lottegare doge, skulle Sv. Akademien utse någon sin ledamot till lottegare. Sedan Rutström 1826 $^{13}/_{4}$ och Blom s. å. $^{6}/_{5}$ aflidit, ingingo kanslirådet *J. D. Valerius* och landshöfding *Hans Järta* 1826 $^{30}/_{11}$ bland arrendatorernas antal, och s. å. förnyades kontraktet på ytterligare 6 år. Efter Leopolds död (1829 $^{9}/_{11}$) delades hans lott mellan professorerna *E. G. Geijer* och *L. M. Enberg*.

Från och med 1833 öfvertog Sv. Akademien själf tidningens utgifvande, och kontrakt upprättades med boktryckaren Hellsten angående tryckningen. Närmaste tillsyn öfver tidningen skulle Enberg och Valerius utöfva samt kanslirådet *Nils af Wetterstedt* besörja dess redigering. På hans förslag utgafs ett Riksdagsbihang till Post- och Inrikes Tidningar 1834 $^{12}/_{2}$—$^{14}/_{7}$, då det måste upphöra såsom förlustbringande.

På B. v. Beskows förslag afläť Sv. Akademien 1834 $^{12}/_{5}$ en und. skrifvelse till Kongl. Maj:t, med anhållan att få till staten afträda sitt privilegium mot en årlig ersättning af 5,200 rdr bko, hvilket de legala annonserna ansågos inbringa. Kongl. Maj:t biföll denna anhållan på det sätt, att Akademien erhöll tillstånd att fr. o. m. 1835 på fem års tid öfverlåta sitt privilegium till den person, som af hofkanslern antoges att utgifva en Svensk Statstidning. Kontrakt upprättades 1834 $^{23}/_{9}$, hvarigenom Akademien mot ett årligt statsvederlag af 5,200 rdr bko öfverlät på fem års tid sitt privilegium åt kanslirådet *P. A. Wallmark*, som 1834 $^{1}/_{11}$ öfvertog Post- och Inrikes Tidningarna och 1834 $^{1}/_{12}$ började utgifva Sveriges Statstidning. (Se om denna, d. 2: Stockholms tidningar fr. o. m. 1813.)

Redaktör af Stockholms Posttidningar var antagligen 1741—48 sekreteraren *A. Rydman* († 1766); 1749—52(?) amanuensen i kongl. biblioteket *Peter Prael;* 1753—84 kanslisten i k. kansliet *Christopher Depken* († 1784) samt därefter protokollssekreteraren *Gustaf Regnér*, hvilken äfven sedan Svenska Akademien öfvertagit Post- och Inrikes Tidningarna fortfor att till sin död 1819 $^{22}/_{3}$ redigera dem.

Sedermera voro *Nils Arfvidsson* 1828—30 och Kanslirådet *N. af Wetterstedt* 1831—34 tidningens redaktörer.

I Kongl. Bibl:s exemplar af Stockholmiske Post-Tidender äro årg. 1720, 23 kompletta; däremot äro 1721, 22 och 24 mycket ofullständiga, liksom blott ett nummer finnes af hvardera årg. 1725, 26. Fr. o. m. 1727 är hela serien komplett.

Stockholmiske Relationes Curiosæ. Eller Merckwärdige Historiers och Särdeles naturlige tings Beskrifning. Den 8 Januarij. [— 24 Sept. 1723]. [Stockholm, Werner?] Fr. 17.

1 v., Ti.; 8 s. 8:o (13,7 × 7,5 à 7,7); 2 dlr smt för helt år.

Häraf utkom blott 38 nr. Jfr föregående nr 10, hvaraf den är en fortsättning. Innehåller uppsatser i fysik, geografi och zoologi.

Mennisklig Försichtighet Eller Konst, Hwarigenom en Menniskias Lycka och Upkomst kan befordras; Skrefwen på Engelska Språket, och Nu för des stora och synnerliga Nytta, Efter Elffte Uplägningen Uppå det Swenska Öfwersatt. Stockholm 1725. [6/9—1726 10/12.] Utan uppgift å tryckeri. Fr. 18.

Med titelvignett och devis:

»Non dicere sed facere beatum est
Pluris est prudenter agere quam sapienter cogitare.»

1 v., M., 1725 6/9—13/12; 2 v., M., T.; 1725 16/12—26 10/2; 8 à 6 s. 4:o (16,5 × 11,5), à 2 öre smt i bokföraren Russworms bod.

32 nr, hvart och ett med olika träsnitt, utkommo häraf. Öfversättning af *William de Britaine's* »On Human Prudence, or the Way by which a Man may raise himself to Fortune and Grandeur». London 1693. Privilegium af 1725 14/12 för öfversättaren *Jacob Qvist* medföljde sista numret.

Nya upplagor häraf utgåfvos 1726, 1731 och 1743, den sista med förändrad nummerordning och titel: »Klokhets och Skyldighets Regler» ... Stockholm 1743, 12:o, hvari äfven »D. Ph. J. Speners Bref til sin Dotter om en Qwinnas Plickt mot Gud, Maka, Barn och sig sjelfvan» är intaget.

Boktryckaren Merckell begärde 1754 privilegium på ny upplaga häraf, men synes ej hafva kommit att utgifva den. (Sylwan, a. a. 130.)

Lord Verulams Vprichtiga Utlåtelser Angående Sedor, Regering och Hushåll: Eller Kärnan af Alt. Stockholm, Tryckt och Vplagt med egen bekostnad, Af Henr. Christop. Merckell, Kongl. Boktr. i Stor-Furstendömet Finland, Åhr 1726 [26/9—27 27/3]. Fr. 19.

1 v., M., vanl. 8, några få nr 12 à 16 s.; 4:o (15,5 × 10,5).

8 öre kpmt för hvart ark på skrifpapper. Endast 25 nr utkommo.

Öfversatt af *Nils Hufwedsson Dal*, hvilken tecknat sina initialer under företalet. Af *C. D. Skogman* utgafs sedermera en ny öfversättning af samma skrift under titeln: Försök uti moraliska, politiska och ekonomiska ämnen ... Stockholm. 1821. (8:o, 242 sid.)

Joh. Sam. Strimesii ... Historisk-Geografisk- och Genealogiske Anmärkningar öfver MDCCXXIII [MDCCXXIV, MDCCXXV] års Post-Tidningar. I Königsberg samma år wecketals utgifne. Nu sedermera dem til tjenst, som åstunda grundelig efterrättelse och förklaring öfver de i nya historien 20.

och tidningarne som oftast förekommande märkwärdigheter, på wårt modersmål afsatte med bifogadt företal om detta wärcks nytta, jämte fullkomligit register. Efter wederbörandes censur och approbation i Stockholm uplagde år 1726 [och 1727]. Finnes til kiöps hos Joh. Heinr. Russworm. Tryckt hos Benjamin Gottlieb Schneider. Fr.

2 v., Ti., F.; 8 sid. 4:o (15,5 à 18,7 × 11); 9 dlr kpmt för 52 nr. Årg. 1723, 24 trycktes 1726 och årg. 1725 år 1727.

Öfversatt af *M. Lagerström* och *Nils Rosén*, adlad *von Rosenstein*.

21. **Patrioten.** N:o 1. U. o. [Stockholm(?) 1727.] Fr. med devis ant.:

»Admonere volumus, non mordere: prodesse, non lædere: consulere moribus hominum, non officere.» *Erasmus.*

»Mitt ändamål är, at påminna och ei at försmäda; at nytta och ei at förtörna; at med goda råd biträda en menniskia uti des lefverne, och ei wara någon derutinnan til förfång.»

Öfversättning af det i Hamburg 1724—26 utgifna moraliska veckobladet: Der Patriot, gjord af prosten *R. R. Broocman.* Blott nr 1 utkom häraf, som medföljde Stockholmiske Post Tidender 1727 6/2; 4 s. opag., 4:o (20 × 14,3). Första årgången af Der Patriot infördes sedermera uti svensk öfversättning i Carlscronas Weckoblad 1766—69. (Se nr 57).

22. **Sedo Lärande Mercurius.** 1730 9/6—31 26/10. Stockholm. Tryckt hos Benjamin Gottlieb Schneider. Fr. med träsnittsvignett (Mercurius) och olika deviser för hvart nummer.

1 v., Ti.; 8 s. 4:o (16 × 11,2) à 2 öre smt; 3 delar med 24 nr hvardera. Utgifven af *Carl* och *Edvard Carlsson*, adlade *Carleson.* Innehåller uppsatser af moraliskt och ekonomiskt innehåll, hämtade från engelska, franska och tyska författare. (Se vidare härom Sylwan a. a., s. 131—37.)

23. **Gelehrte Neu- und Merckwürdigkeiten** aus Teutschland und andern Orthen, worinnen einige Nachricht von denen neueste in allen Facultæten herausgekommenen, und hier in Stockholm befindlichen Büchern, sammt deroselben Beschaffenheit in einem wöchentlich auszugebenden Bogen soll ertheilet werden; Von Christian Wilhelm Heil, Viteb. Sax. J. U. C. Stockholm, Gedruckt bey Benjamin Gottlieb Schneider, Anno 1730. Fr. o. Ant.

1. v., M., 8 s. 4:o (16,3 à 16 × 11,3 à 11); 1 mark kpmt för hv. »Stück». Förutom ett »Avertissement» (4 s. opag.), utkommo blott 2 nr (16 s.) 1730 20/7 och 27/7.

24. **I. N. J. Oskyldig Mål-Ro,** Eller Förnöjliga Samtal om hwarjehanda Lärda och Nyttiga Saker. Them Ro-älskandom Til Roande på Lediga Stunder... Stockholm, Tryckt hos Joh. Laur. Horrn... u. å. [1731] Fr. med devis på titelbladet:

Horat. de Arte Poët. v. 343, sq.... (på latin).
»Ho liufligt blandar hop med nyttigt, och förnöjer
I thet han lära wil, han allas sinnen böjer».

1 v., 8 s.; 4:o (16,5 × 12). 4 dlr kpmt för ett alfabet.

Blott »5 Samtal» utkommo. Enligt annons i Post-Tidn. 1731 $^{15}/_{2}$ skulle nr 6 ej utgifvas, förr än tillräckligt antal prenumeranter anmält sig, men dessa läto vänta på sig och tidskriften blef aldrig fortsatt. Utgifven och författad af — sedermera biskopen i Åbo — *Johan Browallius*. (Se härom vidare Sylwan, a. a. 168—70).

Otroliga Nya Tidender Eller Correspondence Öfwer de 25.
Nya Swenska Handels Projecter. Första [— Siunde] Pacquet. Stockholm den 23 Augusti [— 4 Oct.] 1731. [Utan uppgift å tryckeri.] Fr. Kress Library, HBS has complete,

1 v., M.; 8 s., 4:o (17 × 10,8) à 2 öre smt hos bokföraren Lochner. Utgifven af *Johan Arckenholtz* i anledning af H. Königs & C:os privilegium på Ostindisk handel, som däri togs i försvar.

Stockholmske Handels-Mercurius, Utur Det nyligen in- 26.
rättade Address-Contoiret, Hwilken, Med hans Kongl. May:ts allernådigste Privilegio, alt hwad uti denne berömlige Kongl. Residencen förefaller, och ifrån Lands Orterne inkommer, Angående Politie- och Commercie Samt andra för Publico at weta Nödige och Nyttige Efterrättelser, Hwarjom och enom, som därmed betient vara kan, troligen berättar och meddelar 1731 $^{4}/_{9}$—37 $^{31}/_{3}$. Stockholm, Tryckt hos Benjamin G. Schneider samt 1732 $^{31}/_{7}$—34? hos And. Græssler. Fr.

I de båda första årgångarna hade tidningen blott riksvapnet öfver tryckorten såsom vignett. Titeln förkortades 1732 till »Stockholmske Handels-Mercurius Utur Adres-Contoiret». 1733 insköts ordet »Privilegierade» i titeln, som erhöll en stor titelvignett, föreställande Stockholm — sedt från Mälarsidan — samt under en därpå befintlig sol lästes: »Frögdas Sverige Gud os Wår Konung Lemnar till Hugnat». Denna vignett försvann fr. o. m. 1734 nr 5 och ersattes af en stämpel, föreställande Mercurius, samtidigt hvarmed titeln blef ändrad till: Stockholmske Handels-Mercurius.

1 v.: L. 1731, M. 1733—36 $^{12}/_{1}$ (under sommaren 1735 utkom den blott 2 m.); T. 1736 $^{23}/_{1}$—37 $^{31}/_{1}$. I början 8 à 12 s., sedermera vanligen blott 4 s.; 4:o, 1 à 2 spalt (15,5 à 18 × 13 à 13,5). Prenumerationspriset var 1 dlr 16 öre kpmt i kvartalet 1731, 32; 6 dlr kpmt för år 1733—36 för ex. på tryckpapper och 7 dlr kpmt 1737 för ex. på skrifpapper.

Tidningen, som innehöll hufvudsakligen annonser, utgafs 1731—35 sept. af Adresskontorets grundläggare, *Albert Giese*, »Hertzogl. Weissenfels. Secretarius», som erhöll på begäran 1731 $^{10}/_{8}$ privilegium å denna tidning, hvari han 1731 $^{23}/_{8}$ utfärdade prenumerationsanmälan i ett »Utkast», däri han framhöll företagets nytta. En ny nummerserie däraf började efter ett par månaders uppehåll 1735 $^{3}/_{11}$ utgifvas af *A. Geist*, kassör vid auktionsverket, men upphörde 1737 $^{31}/_{3}$, sedan 67 nr utkommit. I denna nummerserie finnes bl. a. införd en anti-

qvarisk bokkatalog öfver ej mindre än 1813 böcker, som funnos till salu i Adresskontoret.

Om tidningens innehåll m. m., se vidare Sylwan a. a. sid. 70—76.

27. **Förnuftigt och Nöjsamt Samtal** Goda Wänner emellan om allehanda saker. Första [— Nionde] Entrevüe. U. e. ti. o. å. [Stockholm 1732.]

Tillsammans 9 nr, 8 s. 4:o (26,2 × 12) à »2 öre smt st. hos Herr Lochner uti Weidmanniske Boklådan».

Författad af *Joh. Browallius*. Utgafs på (A. Gieses) Adresskontorets förlag, hvars nytta och förmåner däri framhållas.

28. **Then Swänska Argus**... Stockholm, Tryckt hos Benjamin Gottlieb Schneider, 1732—34. Fr.

Med träsnittsvignett på titelbladet, föreställande en herde, en oxe, ett träd och en flöjtblåsare, samt devis: »Omne tulit punctum qui miscuit utile dulci. *Horatius.*» De flesta numren hafva egna titelblad med olika latinska citat såsom deviser.

1 v., 8 s.; 4:o (16,5 × 10,5) à 2 öre smt st. 7 dlr kpmt för hel årg.

Af 1:a årg. utkommo 3 nr 1732 och följande nr 1733 samt 2:a årg. (52 nr) 1734. Fredrik I:s privilegium för boktr. B. J. Schneider härå, dat. 4 dec. 1733, är aftryckt i 1734: nr 1. Däri säges, att Schneider klagat öfver eftertryck på andra orter i riket. Huru härmed sig förhåller, är svårt att utreda, men själf har Schneider företagit flere omtryck. Med undantag för några få nummer (1734: 24, 39, 52) finnas af hela verket två upplagor, den 2:a tr. 1754 hos L. L. Grefing i Stockholm (2 bd, 8:o); af många nummer finnas tre upplagor, af andra 4, 5 ända till 6 upplagor.

Politisk tidning, författad af *Olof Dalin*, men som författaren skulle vara dold, utgafs den af sekreteraren *Carl Carlsson*, adlad *Carleson*, som äfven lämnat bidrag därtill. Censor librorum *Johan Rosenadler* är författare af ett nr (33) i första årgången.

En dansk öfversättning utkom häraf: Den Swenske Argus. Oversat paa Dansk... Kjøbenhavn, Trykt hos Kongl. Universitet Bogtrykker Owe Lynow. 1740. Part. 1, 2; 4:o. Öfversatt af *Johannes Hagerup*. Hvart nummer har särskildt titelblad och devis; det 1:a numret har t. o. m. samma träsnitt som fins i originalet.

Följdskrifter till Swänska Argus äro:

1:o) Ett qvartblad (u. t. o. o. å) innehållande 24 versrader, början
»Din wittra penna tröttnat skrifwa»... och slutande med
»Du stedse skall wår Argus blifwa.»

1 s., 4:o (16,8 × 11,5). Häraf utkommo 2 upplagor, den ena 1735 och den andra 1738.

2:o) Nyckel til Then Swenske Argus Eller Alphabetiskt Register På de uti detta Wärck förekommande märckwärdige Lärdomar uti Afhandlingar, Betrackelser, Sagor, Rim, Ordspråk. Infall, Titlar, Rätta och dicktade Namn med mera. Stockholm, Tryckt hos Lorentz Ludewig Grefing. Åhr 1739. Fr. 4:o, 40 opag. sid., däraf 3 sidor med verser efter registret. Förf. af *Abraham Sahlstedt*. Ny upplaga utkom häraf 1754. 8:o.

3:o) Samtal, J The Dödas Rijke, Emellan Den Sedolärande Mercurius Och

Den Swänska Argus. Stockholm, Tryckt hos Benjamin Gottlieb Schneider. U. å. [1735?]. 4:o, 28 opag. s.
4:o) Skuggan Af den döda Argus — se nr 33 — samt
5:o) Samtal emellan Argi Skugga och en obekant Fruentimbers Skugga — se nr 36 — äro särskilda tidskrifter.

Om Argus se vidare »Warburg, Olof Dalin, Hans lif och gerning», i Sv. Akademiens handl. efter 1796, d. 59, s. 42—171, samt Sylwan, a. a., 138 följ.

Curieuse Underrättelser 1733. Stockholm, tr. hos And. Græssler. 29.

Häraf skulle ett nr, à 4 s. 4:o, hvar eller hvarannan vecka åtfölja Stockholms Handels Mercurius, enligt Alb. Gieses annons därom 1733: 17, samt meddela sådana ting, som voro »wärde at äga kunskap om samt i sig sjelf liufliga til at läsa». Åtminstone 3 nr utkommo såsom bilagor till Stockholms Handels Mercurius 1733: 20, 21 och 23.

Intet nummer häraf finnes i K. B. eller Ups. Bibl. (Se Sylwan a. a., s. 75.)

Hushålds-Råd. 1734 Jan.—38 Aug. Stockholm, Tryckt hos Benjamin G. Schneider. Fr. 30.

1 m., 20 à 32 s.; Marshäftet 1735 har 56 s., 4:o (15,8 à 16 × 10,5); 7 dlr kpmt för år.

Innehållet är uteslutande af nationalekonomisk art, såsom ang. »En Lyckelig Republique», »En wäl inrättad Stad», »Handelns öde i Swerige», »Ostindiske Handelen», o. s. v. Utgifven af *Edvard Carlsson*, adlad *Carleson*. Uppsatserna om Ostindiska handeln lära vara författade af *J. Arckenholtz*.

Anmärckningar Wid Swenska Post-Tidningarne. 1734 18/3—60 22/12. Stockholm, Kongl. Tryckeriet, J. H. Werner 1734; utan uppgift å boktryckeri för följ. åren, men tryckta, liksom Posttidningarne, å Schneiders tr. 1735—38 och därefter hos L. L. Grefing. Fr. 31.

1 v., 4 s. 4:o (14,5 à 17,7 × 10 à 13, 5); 3 dlr kpmt 1734; 4 dlr kpmt 1735—60.

Utgjorde bihang till Stockholms Post-Tidningar och utgåfvos 1734, 35 af — sedermera kanslirådet — *Carl Reinhold Berch;* 1736—48 af sekreteraren i generalpostkontoret *Anders Rydman* samt 1749—60 af *Matthias Benzel*, adlad *Benzelstjerna*, sedermera statssekreterare och öfverpostdirektör.

Den Philosophiske Mercurius. Med Hans Kongl. Maij:tz Allernådigste Tilstånd. Stockholm, Tryckt uti Historiographi Regni Tryckerij Af Hartwig Gercken Åhr 1734. Fr. med latinska och franska citat såsom deviser på nr 9—15. 32.

1 v.; T. nr 1—5, M. nr 7—15; 8 s. 4:o (16,7 × 11,7); 6 dlr kpmt för år uti Adresskontoret, på hvars förlag (= A. Gieses) den utkom.

Fr. o. m. nr 6 utgafs den tillika med »Handels-Mercurius»

hvarje måndag. Fortsattes fr. o. m. 1735 af »Den Swenske Patrioten» (nr 35). Författad af *J. Browallius* (åtminstone fr. o. m. nr 9).

Se vidare härom hos Sylwan, a. a. s. 171 o. följ.

33. **Skuggan Af den döda Argus**... Stockholm, Tryckt hos Benj. Gottl. Schneider, Åhr 1735 [Jan.—Dec.]. Fr.

1 m., 12 à 20 s. 4:o (15,7 × 10,5); 6—9 öre kpmt st.

12 häften (= 152 opag. s.) utkommo häraf, hvart och ett med egen titel och olika citat såsom devis. Utgifven af landshöfding *Olof Gyllenborg*.

Se vidare härom Sylwan, a. a. s. 179 o. följ.

En dansk öfversättning utkom häraf: Skyggen Af den døde Argus... Kjøbenhavn, 1741. Trykt hos Kongel. Universitet. Bogtrykker Owe Lynow. 4:o, 136 s. Öfversatt af *Johannes Hagerup*.

Hv. nr har särskildt titelblad med träsnittet från Argus på det första.

34. **Den Engelske Spectator**, Verterad af *** *** ***. Stockholm, Tryckt hos Peter Jöransson Nyström, Utgifvare. 1734 16/12—35. Fr.

1 v.; 8 s. 4:o (16 × 11). Pren.-pris var 7 dlr kpmt på tryckpapper och 8 dlr kpmt på skrifpapper.

Originalet »The Spectator» utgafs af *Jos. Addison* och *Rob. Steele* i London 1711. Öfversättningen är gjord af *Jacob Kling*.

35. **Den Swenske Patrioten**. 1735. [Stockholm.] Tryckt hos F. Ph. Paulssen. Fr. med olika latinska citat å hvart nr såsom devis.

1 v., Ti.; 8 s. 4:o (16,8 à 16,3 × 10,8); 2 öre smt st. Pren.-pris 7 dlr kpmt till årets slut.

Den började utkomma på nyåret 1735 på Adresskontorets förlag i stället för »Den Philosophiske Mercurius» (se nr 32). Författad af *J. Browallius*.

Se vidare härom Sylwan, a. a. s. 171 o. följ.

36. **Samtal emellan Argi Skugga och en obekant Fruentimbers Skugga**. Nyligen ankommen til de dödas Rijke. Stockholm, Tryckt uti thet Kongl. Tryckeriet. 1738 Okt.—39 Jan. Ant. o. Fr.

1 v., Ti.; 8 s. 8:o (12,5 × 6,5). I slutet af 5:te »Samtalet» tillkännagifves, att prenumeration »för hela åhret, nembl. 50 stycken» kostade 7 dlr kpmt.

Endast 10 »Samtal» utkommo (88 s.). Af Sylwan antages denna tidskrift hafva blifvit utgifven af kongl. boktryckaren *P. Mommas* hustru, *Margareta von Bragner*, född i Holland eller Frankrike (a. a. s. 185 o. följ.).

37. **Thet Swenska Nitet**. 1738 14/5—31/12. Stockholm och Upsala, Finnes til kiöps hos Gottfried Kiesewetter, Kongl. Acad. Bokhandlare. Fr.

Med latinska citat såsom devis å hvart nummer. Nr 1—3 hafva på

titelbladet Kiesewetters monogram, nr 4—32 i dess ställe grofva träsnitt af petrifikater ur archiatern von Bromells Lithographie.

1 v., M.; 8 s. 4:o (17 × 10 à 12,5) à 2 öre smt st.; 6 dlr kpmt för hela samlingen (33 nr).

Större delen af denna tidskrift är författad i bunden form.

Utgifven af *Olof Celsius* och *And. Hesselius*, Americanus.

Följdskrifter häraf äro:

1:o) »Ett Bref Til Auctoren af Thet Swenska Nitets 25:te Ark... Stockholm, Tryckt uti thet Kongeliga Tryckeriet.» u. å. 4:o, 6 s. Innehåller verser undertecknade: »Riffelsbergen den 13 Nov. 1738. Arimaspus.» [Pseudonym för *A. M. Sahlstedt.*]

2:o) »Ett Bref Til Auctoren af Thet Swenska Nitets 29:de Ark. Stockholm, Tryckt hos Joh. Laur. Horrn, Kongl. Antiq. Arch. Boktr. 1738.» 4:o, 8 s. Med devis: »Det Hönset, som mäst gal | Plä' minsta äggen wärpa.» Verser undertecknade: »Flitbyholm den 8 Dec. 1738. Elsa Alfwarsam.» Pseudonym för en ung *Ahlström*, son af kamrer Ahlström i Vesterås. (Benzelstjernas Censorsjournal s. 78).

Se vidare om denna tidskrift Sylwan, a. a. s. 189—99.

Tanckar öfwer Den Svenska Oekonomien. Igenom samtal yttrade... Stockholm, Tryckt hos Joh. L. Horrn, Kongl. Antiqv. Arch. Boktr. 1738 Febr.—Dec. Fr. med särskilda titlar och olika latinska citat såsom devis för hvart nummer. 38.

1 v., F.; 8 s. 4:o (16,5 × 10,5) à 2 öre smt st. I slutet af sista, 47:de, numret (som har 12 s.), kungöres, att hela samlingen kostade, tryckt på postpapper 10 dlr kpmt och på vanligt tryckpapper 7 dlr 16 öre kpmt.

Utgifven af *Lars Salvius.*

Om denna tidskrifts innehåll se Sylwan, a. a. s. 213—18.

Mercure Historique et Politique, Contenant l'Etat présent de l'Europe, cequise[!] passe dans tous les Cours, les Intérêts des Princes et ce qu'il y a de plus curieux pour le Mois de Juin 1738[—Août 1739]. Le tout Accompagné de Réflexions Politiques sur chaque État. Stockholm, à l'Imprimerie Royale MDCCXXXVIII. Ant. 39.

1 m., omkr. 100 s., lit. 12:o (10,8 à 11,1 × 5,6). Pris: 10 Daler 16 öre kpmt. 1739.

Omtryck af den i Haag utgifna originalupplagans 105—107 tomer, med bibehållande af dess paginering. Utom juni-häftet 1738 hafva alla de följande tillägget »après l'Edition de Hollande»; på häftena fr. aug. 1738 t. o. m. mars 1739 står dessutom: »& augmenté».

Kongl. Svenska Vetenskaps Academiens Handlingar. 40. Tom. 1—18: 1: 1739—57 Mars. Tryckt i Stockholm med Academiens egen bekostnad hos Johan Laur. Horrn, Ant. Arch. Boktr. 1739—41 Sept.; Lorentz Ludewig Grefing med des egen bekostnad 1741 Oct.—1747; Lars Salvius på des egen kostnad 1747—57, hvarefter titeln förändrades:

Kongl. Vetenskaps Academiens Handlingar. Tom. 18: 2—40. 1757 April—1779. Med Kongl. Academiens tilstånd tryckte

hos Lars Salvius på des egen kostnad 1757—73; på Salviske sterbhusets kostnad 1774, 75; Johan Georg Lange 1776—79. 8:o.

Kongl. Vetenskaps Academiens Nya Handlingar. T. 1—33: 1780—1812. Stockholm, Tryckta hos Johan Georg Lange 1780—89; Anders Zetterberg 1790—92; Johan Peter Lindh 1793—1806 samt Strengnäs, tryckta hos lector A. J. Segerstedt 1807—12. 8:o.

Kongl. Vetenskaps Academiens Handlingar. [Utan delbeteckning] 1813—54. Stockholm, tryckte hos J. P. Lindh 1813—19; J. P. Lindhs enka 1820—22 samt P. A. Norstedt et Söner 1823—56. 8:o.

Kongl. Svenska Vetenskaps-Akademiens Handlingar. Ny Följd. Bd. 1 (1855)—24 (1890, 91). Stor 4:o. Stockholm, Tryckte hos P. A. Norstedt et Söner, 1858—92.

Fr. 1739—42, sedan ant.; med i koppar graverad titelvignett: En gubbe som planterar träd, och devis: »För efterkommande».

4 h. årl. 80 à 100 s. 8:o (15 à 16 × 8 à 8,8) 1739—1812.

2 h. årl. 134 à 184 s. 8:o (16 × 8,8) 1813—26.

1 bd årl., omkring 520 s. 8:o (16 × 8,8) 1827—54, men utgafs vanligen under följ. årets lopp. Därefter hafva Handlingarna upphört att reguliert utgifvas. Under den ännu fortgående Nya följden hafva banden 1—7 (1858—69), liksom ock bd. 20—24 (1882—91), hvardera omfattat två års handlingar, de öfriga endast ett års förhandlingar, och äro alla tryckta under loppet af närmast följande åren i st. 4:o (22 × 16,5).

Privilegium att utgifva Vetenskaps Akademiens Handlingar utfärdades af Fredrik I d. 5 Sept. 1739 för sedermera riksrådet grefve And. Joh. von Höpken, som först åtog sig att vara Akademiens sekreterare. Handlingarnas utgifvande har sedermera vanligen ombesörjts af hans efterträdare i denna syssla. Vid sidan af »Handlingarna» har sedan 1844 utgifvits »Öfversigt af Kongl. Vetenskaps Akademiens Förhandlingar» i 10 h. (in 8:o) årligen.

Kongl. Sv. Vet. Academiens Handlingar 1739—41 blefvo »med Academiens tilstånd ånyo uplagde och tryckte i Stockholm hos Lorentz Ludewig Grefing, med des egen bekostnad, år 1741—43». 8:o.

Till Vetenskaps Akademiens handlingar hafva utgifvits: Register öfver Tom. 1—15 (1739—54) och Tom. 16—30 (1755—69). Stockholm, Lars Salvius 1755 och 1770, samt T. 31—40 (1770—79). Stockholm, J. H. Lange, 1780. 8:o.

Register öfver Kongl. Vetenskaps Academiens Nya Handlingar, T. 1—15 (1780—94). Stockholm, J. P. Lindh, 1798, och T. 16—33 (1795—1812). Stockholm, J. P. Lindhs enka, 1821. 8:o.

Register öfver Kongl. Vetenskaps Academiens Handlingar 1813—25. Stockholm, Norstedt & Söner, 1826. 8:o.

Register öfver Kongl. Vetenskaps-Academiens Handlingar ifrån deras början till och med 1825; Sammanfattadt af A. J. Ståhl. Stockholm, Norstedt & Söner, 1831.

Förteckning öfver innehållet i Kongl. Svenska Vetenskaps-Akademiens Skrifter 1826—83 af E. W. Dahlgren. Stockholm, Norstedt & Söner, 1884. 8:o.

Af Kongl. Vetenskap-Akademiens Handlingar hafva följande öfversättningar utkommit:

1. Extract af det Kongel. Svenske Videnskaps Academiets Afhandlingar fra 1739 Aars Begyndelse til og med 1750. Oversat og Forfatted af A. S. B. [= *Abraham Sundius Burensund*]. Christiania, S. C. Schwach, u. å. [1742?] Endast detta häfte, innehållande utdrag ur 1739—42 års handlingar, utgafs.

2. Der Königl. Schwedischen Akademie der Wissenschaften Abhandlungen aus der Naturlehre, Haushaltungskunst und Mechanik auf die Jahre 1739—1779 und Neue Abhandlungen 1780—90, aus dem Schwedischen übersetzt nebst zwiefachen Universalregistern 1739—79 und 1780—90. Hamburg und Leipzig 1749—94. 8:o. Med K V. A:s tillstånd öfversatta af C. M. Holzbecher 1739, 40, af prof. Abr. G. Kästner ensam 1741—83 och i förening med J. D. Brandes 1784—89 samt med dr. H. F. Link 1790.

3. Analecta transalpina, T. 1, 2, hoc est: Epitome Commentariorum Reg. Scientiar. Academiæ Suecanæ pro annis 1739 usque ad an. 1746 Suecico idiomate conscriptorum. Venetiis, Perrana, 1762. 8:o.

4. Mémoires de l'Academie Royale des Sciences de Stockholm concernant l'histoire naturelle, la physique, la médecine, l'anatomie, la chirurgie, l'œconomie, les arts, etc. Traduit par M. de Kéralio, Paris, Pancoucke, 1772. 4:o.

5. Åtskilliga afhandlingar i kemi och naturalhistoria hämtade ur »Acta Literaria et Scientiarum Sueciæ» (se nr 15) och ur »K. Vet. Akademiens Handlingar» äro öfversatta på franska i »Recueil des mémoires les plus interessans de Chymie et d'Histoire naturelle, contenus dans les Actes de l'Acad. d'Upsal et dans les Mémoires de l'Academie Royale des Sciences de Stockholm, publié depuis 1720 jusqu'en 1760. Trad. du Latin et de l'Allemand.» Paris, Didot, 1762. T. 1, 2. 12:o.

Then Swenska Sanningen. Stockholm, Tryckt uti thet Kongl. Tryckeriet 1739. Fr. med särskilda titelblad och olika latinska citat såsom devis för hvart nummer. 41.

1 v., M.; 8 s. (stundom 4 à 12 s.) 4:o (16,5 à 15 × 11,5 à 10). Hv. nr 6 öre kpmt. Hela samlingen af 23 nr (= 52 ark) kostade 7 dlr kpmt. tryckt på vanligt tryckpapper och 8 dlr kpmt på skrifpapper.

Rimmad tidskrift, utgifven af *And. Hesselius*, Americanus.

Se härom vidare Sylwan, a. a., s. 199 o. följ.

Stockholms Stads Pris-Courant. Uti Partier. 1740 3/3—67 26/12. Stockholm, utan uppgift å tryckeri. Ant. 42

Årg. 1740, 41 hafva mellan orden »Stockholms» och »Stads» konung Fredriks af tvenne vingar burna, krönta porträtt.

1 v., M.; 2 s. smal Fol., 2 sp. (29,5 à 32 × 14,3 à 16,5) 1740 3/3—45; 2 s. 4:o (21,2 à 24 × 15,3 à 17) 1746—67. Pren.-priset var 1741—57: 9 dlr kpmt och 1763—67: 12 dlr kpmt.

Redan på 1720-talet, åtminstone 1728 och 29, utgafs Stockholms Stads Pris-Courant, tryckt på smala formulär-remsor, med år, månad och dag samt priser tillagda i handskrift, såsom det tyckes en gång i veckan, men utan nummerföljd, och fortfor äfven de följande åren att sålunda utkomma. Fr. o. m. mars 1740 började den utgifvas såsom numrerad tidning, innehållande prisuppgifter å »Svenska produkter» och »Allehanda inkommande wahror». Den utgafs från mäklarekontoren af *Carl Ulrich Köhler* 1740, 41; *Nils Brander* 1742, 43 och 1746; *Johan Planck* [hvars initialer förekomma redan på de handskrifna Priskuranterna från 1720-talet] 1744, 45; *Christopher Sasse* 1747,

48; *Jean Gabriel Burgman* 1749—51 och 1766, 67; *Samuel Hierpe* 1752—55(?); *Johan Cöhler* 1757—65 19/10; *C. F. Küsel* 1765 9/11—28/12; hvilka alla voro mäklare.

Af årg. 1756—60 fins endast ett nr från 1757 i behåll.

43. **Tidningar Om The Lärdas Arbeten För Åhr 1742.** Stockholm, Tryckte hos Lorentz L. Grefing. Ant.

1 m., 8 à 24 s. 8:o (16 × 9). Hv. häfte 12 à 18 öre kpmt. Blott en årg., 224 s.

Innehåller anmälningar om nya svenska böcker och fyra minnesteckningar. Utgafs (liksom ofvan nämda nr 11 o. 15) på föranstaltande af Vetenskapssocieteten i Upsala af *Olof Celsius d. y.*

Se vidare härom Sylwan, a. a., s. 97 o. följ.

44. **Stockholm. Gazette.** 1742 8/1—58 7/3. Stockholm, Tryckt i Kongl. Tryckeriet hos P. Momma 1742—52, därefter hos P. J. Nyström.

Med svenska vapenskölden (delande Ga-zette i två delar) till vignett. På första båda numren läses emellan Stockholm och Gazette »Avec Privilege». Titeln var 1758 förändrad till »Gazette De Suède».

2 v., F. med suppl. på M. 1742, 43; M. med suppl. på F. 1744; Ti. m. suppl. på F. 1745, 1749—51, 1753—58; F. m. suppl. på Ti. 1746—48, 1752. 4 s. (2 s. i »Supplementet») 4:o, 2 sp. (18 à 18,8 × 12).

Hvarje hel årgång är paginerad och består af 298, högst 344 s. De båda första årg. äro försedda med register. Till 1746 hör ännu ett supplement: »Livres Nouveaux», nr 1—52, som fortsattes 1747 med blott 11 nr. Pren.-priset var 15 dlr kpmt 1742, höjdes till 20 dlr 1746 och 24 dlr fr. o. m. 1751.

Utgafs på franska t. o. m. 1752 af P. Momma, som på begäran erhöll tillstånd att utgifva denna tidning af Kanslikollegium 1741 18/11, men erhöll sedermera (18/12) tillsägelse att för Kansliråden von Otter och Sack uppvisa alla artiklar, som rörde Sverige, innan de trycktes.

Enligt Klemmings uppgift lärer den de första åren hafva redigerats af P. Mommas hustru, *Margareta Momma* född *von Bragner*, (jfr nr 36) med biträde af amanuensen i kongl. bibl. *Jacob Röding*, som sedermera blef Gazettens redaktör. Då emellertid dess utgifvande var förenadt med så stor förlust, att boktryckaren P. Momma förklarade sig i dec. 1752 ej vidare vilja utgifva den samma*, inlämnade Röding till Kanslikollegium 1752 15/12 en ansökan om understöd för utgifvande af den franska Gazetten samt »at dervid utan betalning få nyttja de avisor, som för Collegii räkning vanligen införskrifvas». Ansökningen blef af Kanslikollegium, som ej hade någon fond hvarur det kunde lämna det begärda understödet, afslagen, men man »fann ingen svårighet att villfara Rödings ansökan rörande de utländska avi-

* Enligt en af *Momma* till kanslirådet *Stenhagen* lämnad uppgift hade Franska Gazettens utgifvande årligen kostat 3,000 dlr kpmt, men att, då blott 100 ex. kunnat afyttras, samt den under hvardera af de båda sista åren inbragt endast 2,400 dlr, förlusten stigit till 600 dlr kpmt om året. Stenhagen upplyste ock, att hvarken Salvius, Momma eller Grefing ville åtaga sig att förlägga tidningen.

sorna». Röding måste därföre från och med 1753 på egen risk utgifva Gazetten, men fann sig i febr. 1758 nödsakad att hos Kanslikollegium förnya sin anhållan om understöd, emedan tidningen »nu mera fölle sig så dryg till kostnaden emot den derå varande ringa afsättningen, at han utan särskilt understöd icke såge sig i stånd at til årets slut uppfylla sin förbindelse med allmänheten om berörda Gazetters utgifvande». På samma grund som förut ansåg sig likväl Kanslikollegium ej heller nu kunna lämna Röding något understöd, utan finge gazetten upphöra, »allenast at i nästutkommande gazetter intages Sveriges svar uppå det Preussiska manifestet rörande närvarande krigsoroligheter och Konungens af Preussen inbrott i Pommern m. m., hvaraf nästföregående gazetter varit upfylda». Vid Kollegiets sammanträde 1758 $^{3}/_{5}$ omtalade kanslirådet von Hermanson, att Röding alldeles låtit Franska gazetten afstanna och »de som erlagt prenumerationspenningar — deribland utrikes ministrar — klaga sig derigenom blifvit lidande». Han föreslog därföre, att någon åtgärd borde vidtagas för tidningens utgifvande åtminstone till årets slut. Kanslikollegium förklarade sig dock, 1758 $^{26}/_{6}$, »förblifva också nu til slut uti samma mening at det sig med detta ärende i så måtto icke vidare kunde befatta». Boktryckaren P. J. Nyström, hos hvilken Gazetten trycktes och till hvilken Röding förbundit sig betala därför 31 dlr kpmt i veckan, nödgades slutligen begära utmätning hos Röding, af hvilken han för hela år 1757 endast erhållit 975 dlr. Svea Hofrätt, dit målet hänsköts, dömde ock Röding i juni 1758 att till Nyström betala återstoden.

Se vidare härom Sylwan, a. a., s. 51—68.

Stockholmske Tidningar Om Politie- och Commercie-Saker, Samt andra för Publico nyttige och nödige Efterrättelser. Med Kongl. Maj:ts Allernådigste Privilegio. 1744 $^{18}/_{4}$[—?]. Tryckt hos L. L. Grefing. Fr. o. Ant. Med krönta riksvapnet, hållet af två lejon, under titeln såsom vignett. 45.

2 m., hvarannan onsdag; 8 s. 4:o (16,2 × 10,3); 12 dlr kpmt för 52 nr.

Utgafs af notarius publicus *Martin Friedrich Templien*, som 1741 $^{10}/_{6}$ begärde, men först 1744 $^{14}/_{2}$ erhöll privilegium härå. Af dess fortsättning med förändrad titel, »Politie och Commercie Tidningar samt andra för Publico nyttige Efterrättelser», utkommo uti början af 1745 6 nummer samt fortsattes fr. o. m. 1745 $^{23}/_{2}$ uti Stockholms Weckoblad (nr 47).

Intet fullständigt ex. är kändt, blott några få skadade nummer.

Lärda Tidningar för år 1745[—73]. Uplagde i Stockholm på egen kostnad af Lars Salvius. Tryckt hos Lars Salvius 1745—73 $^{4}/_{3}$ och i Salviska sterbhusets tryckeri 1773 $^{8}/_{3}$—$^{30}/_{12}$. Fr. 46.

1 v., T.; 4 s. 8:o (14,5 × 8,3) 1745—47; 2 v., M. o. T., 4 s. 8:o (14,5 à 15,5 × 8,3 à 8) 1748—73. 4 dlr 16 öre kpmt 1745—47; 9 dlr kpmt 1748—57; 10 dlr kpmt 1758—64; 12 dlr kpmt 1765—73.

Innehåller anmälningar af nya böcker, verser och små uppsatser.

Utgafs af amanuensis historiographi *Samuel Loenbom* och *Lars Salvius* själf, med biträde ett år (1753?) af mag. *Joh. Kempe*, sedermera kyrkoherde i Edsbergs och Hackwads församlingar († 1806). Fortsattes af Nya Lärda Tidningar 1774, 75.

47. **Stockholms Weckoblad.** 1745 23/2—79. Stockholm, Tryckt i Kongl. Boktryckeriet hos P. Momma 1745—68; W. Momma 1769, 70; Grefingska tryckeriet 1771 5/1—12/1; f. d. Grefingska tryckeriet 1771 13/1—19/8; Grefingska tryckeriet hos Henr. Fougt 1771 26/8—4/11; Henr. Fougt 1771 11/11—72 17/8; Kongl. Tryckeriet hos Henr. Fougt 1772 24/8—79. Fr. blandad med Ant.; 1763, 64 Ant. med titelvignett: »St. Erik», fr. o. m. 1774.

1 v.: L. 1645 23/2—74 13/7, M. 1771 22/7—73 27/12. 4 s. 4:o (17 à 18,8 × 12,2 à 14), 2 sp. 1745, enspaltad 1746—73; 2 v., M. T., 1775 med suppl. på L.; 3 v., M. T. L., 1776 samt 1 v., L. 1774 och 1777—79; 4 s., Fol. 2 sp. (28,5 à 36 × 17,5 à 20) med talrika supplement 1774—76. 9 dlr kpmt 1745—74; 36 dlr kpmt 1775, 76; 18 dlr kpmt 1777; 1 rdr specie 1778, 79.

Stockholms Weckoblad är 1745—73 öfvertiteln på 2 särskilda tidningar: »Lärda Saker och Rön» samt »Politie och Commercie Tidningar», hvilka upptogo hvar sitt blad af Weckobladets halfark.

1: Lärda Saker och Rön är paginerad. Sista numret i årg. 1745—55 innehåller alfabetiskt register öfver årgångens innehåll; i årg. 1756—63 är detta ersatt af en »Förteckning på de oeconomiska berättelser och rön, som influtit i årets Weckoblad». Den 30 april 1763 började i denna afdelning af Stockholms Weckoblad artikeln »Läkaren», som fortgick i elfva års tid genom hvart nummer och afstannade först 1773 27/12. Artikeln indelas i »Stycken», af hvilka st. 31—36 äro särskildt tryckta 1764, 65 (48 s. 4:o), emedan man ämnade utgifva denna skrift i bokform, men detta kom ej att ske, utan den fortsattes såsom förut i 1765: nr 6 och följ.

2: Politie och Commercie Tidningar är onumrerad och opaginerad samt innehåller förteckningar på döde, resande, kungörelser, taxor, annonser o. d. Den utgör fortsättning af nr 45 och fortgår t. o. m. 1773.

Politie och Commercie Tidningar började åter införas 1776, Annonserna äro — enligt holländskt bruk — tryckta i marginalerna af åtskilliga nummer, som då hafva betydligt större format (36 × 20,3); något annat exempel på detta annonseringssätt har veterligen ej förekommit i Sverige.

Årsprenumeranterna på Stockholms Weckoblad erhöllo gratis, 1767 20/10—24/11, ett på tisdagar eller fredagar utkommande blad under namn af »Allehanda, såsom tilhörighet til Wekobladet för Oeconomiska underrättelser . . . och skulle med detta blad förfaras alt efter som Materierna kunde fordra». Sedan åtta dylika blad, hörande till

nr 42—47 af Stockholms Weckoblad, 1767 utkommit, utgafs detta bihang under titeln »Dagligt Allehanda» 1767 25/11—68 31/3 hvarje söckendag, utom lördagen, då Weckobladet utkom med påskrift: »Kan läggas til Stockholms Wekoblad detta år», eller »Kan läggas til Politie-Tidningarne wid Wekobladet af nästl. Lördag», 1768 7/4—14/4, samt därefter utan dylikt tillägg till slutet af samma år. Fr. o. m. 1769 började Dagligt Allehanda utkomma såsom särskild tidning (se nr 127).

Såsom bihang till Stockholms Weckoblad utkom 1768 andra delen af Svenska Archivum, utgifvet af *Sam. Loenbom.*

Boktryckaren *P. Momma* erhöll i dec. 1744 privilegium å Stockholms Weckoblad, vid hvars redaktion han sannolikt biträddes af *Jac. Röding.* Under den tid det utgafs af hans måg *H. Fougt*, redigerades tidningen af hans dotter *Elsa Fougt*, född *Momma*, 1774—79.

Se vidare härom Sylwan, a. a., s. 77—80 samt Nya Lärda Tidn. 1774: 25.

Menniskiowännen 1747 7/1—23/12. Stockholm, Tryckt uti Kongl. Tryckeriet. Fr. 48.

1 v., O.; 4 s. 4:o (17,8 × 11,5); 50 nr, 9 dlr kmpt.

Innehåller moraliska och satiriska uppsatser af *Joh. Zarent.*

Se härom vidare Sylwan, a. a., s. 202 o. följ.

Nödig Undersökning om the uti wår Lutherska Församling nu för tiden mäst gängse Theologiske Stridigheter, hvaruti först upptages then Danske Menozæ willosatser, besynnerligen then uti thess beskrifning om Tron. Hvilket arbete kommer arketals at utgifvas af *Aletophilus.* 1749 Juni—Sept. Stockholm, Kongl. Tryckeriet. Fr. 49.

1 v., O.; 4 s. 4:o (17 × 11,5); 8 dlr kpmt för årg. 14 nr utkommo.

Riktad mot *Pontoppidans* didaktiska roman *Menoza*, äfvensom Hernhutismen. Utg. af Mag. *Olof Petri Öhrlin.* Den är endast till utgifningssättet tidskrift.

Se vidare härom Sylwan, a. a., s. 223—226.

Götheborgs Weko-Lista. 1749 16/12—57(?). U. o. Göteborg, tryckt hos Johan Georg Lange, junior. Fr. 50.

1 v., M.; 4 s. 4:o (15,7 à 16 × 12,4 à 11,5); 2 dlr smt; på skrifpapper 16 öre mera.

3 onumrerade profblad utkommo 1749: 16, 23 o. 30 dec. (10 s.). Årg. 1750—57 hafva 52 nr hvardera, innehållande dels annonser, dels moraliska betraktelser, som ofta fortsättas genom flere nummer. När tidningen upphört är obekant. Fortsättning 1758 annonserades, men synes ej hafva blifvit utgifven.

Then Swenska Orus. Stockholm, Tryckt uti Kongl. Tryckeriet 1750, 51. Fr. med i koppar graverad titel. 51.

1 m., 16 à 20 s. 4:o (15,2 × 10,6) à 8 öre smt. H. 1—3 tr. 1750, h. 4 år 1751.

Af national-ekonomiskt innehåll. Utgifven af *Erik Salander* och *Jacob Röding*.

52. **Den Wälmenande Patrioten.** Stockholm, Tryckt i Kongl. Tryckeriet 1751. Fr.

1 v., L.; 8 s. 4:o (16,3 × 11,3). 9 dlr kpmt för år.

Af national-ekonomiskt innehåll. Utgifven af *Johan Fr. Kryger.*

Följdskrifter häraf äro:

1. Påminnelser wid den Wälmenande Patriotens 33 ark. Stockholm, tryckt hos Lars Salvius. U. t. 8 opag. s. 4:o. Fr. Undertecknad: »Den 28 Augusti 1751. Franciscus.»
2. Tydeligit Swar på en Skrift om Frimästarskap emot den Wälmenande Patriotens XXXIII Arck. Utgifven af Herr Francisco. Uti Stockholm den 28 Augusti 1751. Stockholm, Tryckt i Kongl. Tryckeriet, 1752. 8 s. 4:o. Fr. Undertecknadt: »Memorander».
   Författare till båda dessa skrifter är enligt Apelblad *Joh. Montin.*
3. Sveci Anmärkningar Wid Herr Francisci Påminnelser Emot Den Wälmenande Patriotens XXXIII Ark, Angående Skrå och Frimästerskap. U. t. o. o. å. 16 s. 4:o. Fr.
   Författad af *J. Fr. Kryger.*

53. **Then Swenske Patricius.** Stockholm, Tryckt hos Lorentz Ludwig Grefing. 1752 2/3—? Fr. med olika latinska citat såsom devis å hvart nummer.

1 v., T.; 8 s. 4:o (17 × 11,5); 3 nr à 2 öre smt utkommo.

Af okänd författare. Innehåller uppsatser om landt- och skogshushållning.

54. **Beskrifning öfver Konstnärer och Handtwärkare.** Förste [och Andre] Flock. Stockholm, Tryckt uti Historiographi Regni Tryckeri, År 1753 [maj—nov.]. Fr. med träsnittsvignett och devis:

»Post fructum flos integer exstat.»

1 v., M., vanl. 4 s. 4:o (16,5 à 15,5 × 10 à 10,3); 9 dlr kpmt för årg. Endast 30 nr (128 opag. s.) utkommo. En »Tredje Flock», som annonserades till prenumeration i Stockholms Post-Tidningar 1753: 89, synes ej hafva utkommit.

Utg. af brukspatron *Erik Kiellberg.* Innehåller beskrifningar öfver 16 yrken; utgör en bearbetning på svenska af *Chr. Weigels* Abbildung der Gemeinnützlichen Haupt-Stände, Regensburg 1698, hvars kopparsticksbilder häri äro i träsnitt kopierade.

55. **En Banqueroute-Spelares Berättelse** om en sin goda Wäns besynnerliga Äfventyr och Lefwerne. 1753 13/8—54. Stockholm, tryckt hos L. L. Grefing. Fr.

2 v.: M. T. 1753, O. L. 1754; 8 s. 4:o (17,4 × 12,5).

47 nr utkommo häraf à 9 öre kpmt stycket.

Å nyo upplagd i Stockholm, Stolpeska Tryckeriet, 1783. 8:o (400 s.).

En roman, som endast till utgifningssätt är veckoskrift samt innehåller anspelningar å samtida händelser och personer. Utgifven af

Anders Säfström, hvilken äfven anonymt utgaf romanen: En Fri-Murares Lefwernes Beskrifning utgifven af Et Fruntimmer. Stockholm, tryckt hos Petter Jöransson Nyström, hvaraf 2 ark i 4:o (15 × 10,8) utdelades hvar M. och T. 1754 25/2—19/8 hos bokhandlaren Lochner à 3 öre smt för arket, tillsammans 72 ark. Den blef »andra gången uplagd» i Stockholm, Stolpiska tryckeriet, 1783. 8:o (576 s.).

Se Sylwan, a. a., 225 och Eichhorn, Sv. Studier, 1: 102.

Nytt Förråd af Äldre och Nyare Handlingar Rörande 56.
Nordiska Historien. 1753 Okt.—54. Första [— Femte] Stycket. Stockholm, Tryckta hos Directeuren Jacob Merckell, 1753, 54. Fr. med graverad vignett å titelbladet och devis:

»Optimus quisque maxime posteritati servit». *Cicero.*

4 årl., 64 s. 4:o (16 × 10,8); 18 à 16 öre smt på tryckpapper, 21 à 19 öre på skrifpapper, för st. Blott 4 häften samt 2 ark af det 5:e (ytterst sällsynta, tryckta 1754), 272 s.

Utg. af *Bengt Bergius, David Ståhl, Jöns Lind* (enl. Apelblad).

Carlscronas Wekoblad. 1754 5/1—5?, fortsattes af **Carls-** 57.
cronas Tidningar 1759(?)—64 14/1, hvarefter den utkom under titeln: **Carlscronas Wekoblad** t. o. m. 1878 31/8 och **Nya Karlskrona Weckoblad** 1878 3/9—31/12, då den gamla, ännu bibehållna titeln: **Karlskrona Weckoblad** återtogs. Karlskrona, Tryckt uti Amiralitetsboktryckeriet, hvars ägare också varit utgifvare af denna tidning. Fr. t. o. m. 1763 och 1765—1864; Ant. och Fr. 1865—74 26/8; Ant. 1764 samt fr. o. m. 1874 29/8. Med titelvignett 1812—18.

Under tidernas längd har titeln stafvats olika ss.: Carlscronas Wekoblad, Carlskrona Wecko-Blad, Carlscrona-Weckoblad och Karlskrona Weckoblad.

1 v., L.: 1754—97 23/12; 2 v., O., L.: 1798—1874 28/11; 3 v, Ti., T. L. fr. o. m. 1874 1/12; 4 s. 1754—78 samt fr. o. m. 1782 5/1; 2 à 4 s. 1779—81; 4:o (15 à 20,2 × 12 à 13) 1754—1824; 4:o, 2-spaltig (17,5 à 23,5 × 13,8 à 17,2) 1825—49; Folio, 3-spaltig (27,4 à 37 × 18,6 à 21) 1850—64; Folio, 4-spaltig (38,3 à 43 × 27,5 à 29) 1865—72; Folio, 5-spaltig (45 à 51,5 × 31,5 à 36,5) 1873—89, samt Folio, 6-spaltig (57 à 60 × 43,5) fr. o. m. 1890 13/12.

Prenumerationspris: 3 dlr smt 1754—69; 4 dlr smt 1766—68; 3 dlr 16 öre smt 1769—76 = 1/2 rdr 4 sk. eller 28 sk. specie 1777—81; 32 sk. specie 1782—?; 1 rdr specie 1795(?)—97; 1 rdr 32 sk. specie 1798, 99; 2 rdr specie 1800—1804; 2 rdr bko 1805—23; 2 rdr 16 sk. bko 1824, 1832, 33; 2 rdr 12 sk. bko 1825—31; 2 rdr 32 sk. bko 1834—40; 2 rdr 40 sk. bko 1841—43; 3 rdr bko 1844—51; 3 rdr 16 sk. bko 1852—57; 6 rdr rmt 1858—82; 7 kr. 1883—89; 6 kr. 1890—92 och därefter 5 kr.

Af Carlscrona Wekoblad är 1754 hvart nummer uppställdt på samma sätt som Stockholms Wekoblad (se nr 47), d. v. s. att

förra bladet (= s. 1, 2) innehåller »Lärda Saker» och senare bladet (= s. 3, 4) Politie och Commercie-Tidningar. Efter 1754 års slut synes den emellertid antingen hafva t. v. upphört eller ock förminskats så, att endast senare hälften däraf utgifvits. I en annons i sista numret (nr 52) af 1754 års årgång tillkännagifves, att prenumerationspriset, som 1754 varit 3 dlr smt, skulle följande året minska med en tredjedel, om bladets utgifvande i förminskad skala kunde fortsättas. Obekant om detta skett eller ej.

Under titeln Carlscronas Tidningar började den troligen utkomma 1759; det senare bladet af hvart nummer kallas (1761) »Bihang til Carlscrona Tidning» samt innehåller t. o. m. 1763 $^{24}/_{12}$ uteslutande *L. Schnabels*, under pseudonymen Gisander utgifna, Robinsonad Felsenburgiska Historien i svensk öfversättning. Samtidigt med att tidningen återfick sin gamla titel Carlscrona Wekoblad 1764 $^{21}/_{1}$, upptages åter på senare bladet af hvart nummer Politie- och Commercie-Tidningar samt fortgår sålunda t. o. m. 1766 $^{1}/_{2}$. Båda titlarna äro därefter sammanställda på första sidan af förra bladet, som innehåller Politie- och Commercie-Tidningarna, under det att senare bladet upptages af en öfversättning af den i Hamburg 1724 utgifna tyska tidskriften Patrioten (se nr 21). Öfversättningen började med 1:a stycket 1766 $^{8}/_{2}$ och slutade först med 53:e st. 1769 $^{18}/_{11}$, ehuruväl under sista året ett bihang med växlande innehåll under stundom afbryter dess långa nummerserie. Bihanget är 1771, 72 tryckt i oktavformat för att kunna i bokform särskildt inbindas. I sista numret af 1771 års årgång medföljde ock ett särskildt titelblad därtill: »Afton-Ro för Läsaren af Carlscrona Wekoblad eller åtskilliga små Anmärkningar utgifne såsom Bihang til Wekobladen för År 1771, passade hwardera stycket mer än dels til 4 Paginer.»

Af boktryckaren *Johan Vinqvist*, som 1746 öfvertagit Amiralitetstryckeriet, började Carlscronas Wekoblad utgifvas 1754 $^{5}/_{1}$. N:o 1 omfattar tiden »Ifrån Lördagen den 29 December 1753, Till Lördagen den 5 Januarij 1754.» Vinqvist dog i mars 1754 och hans enka, *Brita Christina Laurelia*, som ärfde tryckeriet, fortsatte Wekobladets utgifvande till 1758, då hon gifte sig med amiralitetslöjtnanten *Anders Tranefelt*, hvilken d. 9 nov. s. å. erhöll K. Maj:ts tillstånd att med antagande af en inlärd faktor idka boktryckeri-rörelse. Tranefelt utgaf tidningen till sin död, i juli 1766, då hans enka åter blef egare af boktryckeriet och Wekobladets utgifvare, hvarmed hon fortfor till 1769. Hon biträddes vid tidningens redigering ett par år i slutet af 1760-talet af konstförvandten och aktören m. m. *Adolph Friedrich Neuman*. Genom hennes dotters, *Maria Christina Vinqvists*, giftermål med öfverstyrmannen, sedermera löjtnanten *Paul Strandell*, öfvergick 1769 tryckeriet jämte tidningen till denne samt efter hans död till enkan, som 1785 $^{29}/_{8}$ erhöll sökt privilegium på utgifvandet af »Carlscrona Weckoblad». Hon gifte 1790 om sig med majoren *Carl Fromhold Swinhufvud*, hvilken öfvertog såväl tryckeriet som tidningen. Sedan

boktryckeriet genom den stora branden i Karlskrona 1790 $^{17}/_{6}$ blifvit förstördt, upprättade han ett nytt tryckeri genom inköp från boktryckaren A. J. Nordström af f. d. Brodinska tryckeriet i Stockholm. Privilegiibrefven å både tryckeri och tidning hade vid branden äfven gått förlorade, hvarföre Swinhufvud nödgades söka sig nya privilegier, som han erhöll först 1798 $^{9}/_{7}$ å Weckobladet samt halftannat år efteråt 1800 $^{11}/_{1}$ å tryckeriet; han hade likväl redan 1790 $^{27}/_{11}$ från sitt nyinköpta tryckeri åter börjat utgifva Carlscrona Weckoblad. I det nya privilegiibrefvet meddelades, »att Kongl. Maj:t lemnat Sit bifall dertil, at major Svinhufvud må berörde Veckoblad få utgifva och deruti införa sådane Utländske Nyheter, som i Post Tidningarne äro införde, K. M:s utkommande författningar för Swea Rikes undersåtare; Kongl. Amiralitetets och K. M:s Befallningshafvandes samt Stadens Magistrats kungörelser; Länets inbyggares oeconomiska förfrågningar och annoncer, anmärkningar i Sedoläran, oeconomiska ämnen jämte nyheter och förändringar inom Länet; Annoncer och notificationer om dödsfall och giftermål, Terminer til auctioner och andre publique förrättningar; Privilegiet gällde endast för major Svinhufvud personligen och fick icke utan K. Maj:ts nåd. tillstånd öfverlåtas och skulle det återtagas, så snart det i någon måtto missbrukades.» Svinhufvud ålåge det ock, »att vid utgifvandet utaf hvarje Veckoblad ett exemplar til Kongl. Cantzli Collegium och ett til Justitiæ Cantzlers Ämbetet genast insända.»

Till sin död 1818 $^{12}/_{4}$ fortfor Svinhufvud att utgifva Weckobladet, hvarefter hans enka å nyo innehade såväl tidning som tryckeri till sin död 1821 $^{10}/_{1}$, hvarefter båda genom testamente tillföllo hennes fosterdotter, amiralitets-underlöjtnanten *Carl Adolf Gyllenskepps* enka, *Beata Ulrika Hallén*, som 1821 $^{19}/_{2}$ erhöll utgifningsbevis å Carlscrona Weckoblad. Sedan enkefru Gyllenskepp 1821 $^{13}/_{11}$ gift om sig med boktryckaren *Per Erik Flygare*, öfverflyttades på denne 1821 $^{10}/_{12}$ tillståndsbrefvet å Weckobladet, som han utgaf till sin död 1837 $^{11}/_{3}$. Hans enka erhöll då åter utgifningsbevis å tidningen, som hon fortfor att utgifva till slutet af 1849*, biträdd vid dess redaktion de första åren af amiralitetssekreteraren *P. Moberg* och faktor *Carl Rosander* samt därefter t. o. m. nov. 1843 af faktor *A. Nilsson***. Carlscrona Weckoblad redigerades sedermera intill 1852 af kollega *Edvard Magnus Höök*, under hvilken tid bidrag understundom lämnades af öfverkommissarien *C. J. Hubendick*.

Enkefru Flygares båda brorssöner, *Folke Gerhard* och *Carl Alfred Hallén*, öfvertogo från början af 1850 såväl tryckeriet som tidningen, för hvilken den sist nämnde var ansvarig utgifvare från 1849 $^{5}/_{12}$ till sin död 1872 $^{28}/_{2}$. Brodern, stadskassör *Folke Hallén*, som 1856 utträdt ur firman, öfvertog då tryckeriet och tidningen, hvilka han utarrenderade från början af 1873 till konstförvandten *August Andersson* och efter dennes död, 1875 $^{2}/_{8}$, till läroverksadjunkten, fil. doktor

* Hon dog först 1856 $^{14}/_{6}$.

** *A. Nilsson* öfvertog sedan i december 1843 boktryckeriet uti Eksjö och började samtidigt där utgifva tidningen »Hwad Nytt?», hvarmed han fortfor t. o. m. 1887 $^{11}/_{7}$.

Oskar Emanuel Björling i augusti 1875. *August Andersson* erhöll 1872 3/12 utgifningsbevis å »Carlskrona Weckoblad», doktor *O. E. Björling* 1875 4/8 å »Karlskrona Weckoblad», boktryckaren *Conrad Justus G. Aurell* 1878 23/8 å dess fortsättning, »Nya Karlskrona Weckoblad», samt fil. kandidaten *Anders Börjeson* 1878 21/11 på tidningen under dess gamla titel »Karlskrona Weckoblad», hvilket öfverflyttades på boktryckaren *C. J. G. Aurell* 1879 19/5 och stadskassören *Folke Gerhard Hallén* 1892 8/12, hvilken fortfarande (1894) är tidningens ansvarige utgifvare. Aurell var ock 1878 27/8—11/12 ansvarig föreståndare för tryckeriet, hvilket då återtogs af *Folke Hallén*, som f. n. ännu drifver det under firman: »Amiralitets- och Stadsboktryckeriet».

Carlscronas Weckoblad redigerades 1852—54 af d. v. kammarskrifvaren, sedermera inventariiförvaltaren vid flottan *Otto Gynther* och därefter en kort tid 1885 af amiralitetskompastorn *Johan Ulrich Runstedt*, båda med biträde af musikdirektören *Wilhelm von Lühmann;* 1856—63 var läraren vid amiralitetets barnhusskola *August Ferdinand Hallberg,* sedermera kyrkoherde i Ronneby, tidningens redaktör, under hvilken tid prosten *Lars Feuk* (pseud.: Larifari) jämväl lämnade bidrag. *Carl Alfred Hallén* redigerade sedan tidningen fr. 1864 till sin död 1872 28/2, biträdd af privatläraren *Per Götrek* och f. d. löjtnanten vid flottan *Henrik af Trolle,* hvilken äfven senare lämnade bidrag till tidningen under den tid (1873—78), den redigerades af läroverksadjunkten fil. d:r *Oskar Emanuel Björling,* hvilken 1879 efterträddes såsom redaktör af fil. kandidaten *Anders Börjeson.* Åren 1880, 81 var litteratören *H. Österling* tidningens redaktör, 1882 fångpredikanten *Erik Svedman* (kyrkoherde i Ifö 1883) och extra läraren *G. W. Fougstedt,* biträdde af litteratören *Maximilian Axelson* samt d. v. kammarskrifvaren *John Fjellner,* hvilken en del af 1883 ensam redigerade tidningen. D:r *O. E. Björling* blef 1884 redaktör, men måste i följd af sjukdom i okt. s. å. öfverlämna redaktionen däraf till fil. kandidaten *P. A. Romberg,* som fortfor därmed t. o. m. Sept. 1885, då tidningens n. v. redaktör *N. Lundh,* förut red. af »Skånska Posten», 1885 1/10 öfvertog dess ledning. I redaktionen biträdde 1884—87 läraren vid amiralitetets barnhusskola *Ernst Almegren* († 1887) samt därefter hafva bl. a. beklädnadsförvaltaren *John Fjellner,* varfsförmannen *C. H. Thörnberg,* kammarskrifvaren vid tullverket *Emil Ström* och folkskoleläraren *C. G. Olsson* varit däri anställde. Stadskassör *Folke Hallén,* hvilken benäget lämnat ofvanstående meddelande om tidningens öden efter 1858, har själf under vakanser skött dess redaktion och emellanåt författat uppsatser däri.

Före 1819 infördes i Carlscronas Weckoblad gratis alla Flottans kungörelser o. d., men på begäran af enkefru Flygare lämnades fr. o. m. 1819 21/1 därför en årlig ersättning af 25 rdr bko. Enligt kontrakt med vederbörande myndigheter af 1878 30/12 är stadgadt, att Karlskrona Weckoblad ensam af tidningar, som utgifvas inom Karlskrona stad, skall erhålla sig tillsända till publikation alla de påbud . . . och

kungörelser, som för Rådstufvurätten, Magistraten, Stadsfullmäktige eller öfrige kommunala ... myndigheter å ... tjenstens vägnar utfärdas eller af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande särskildt för staden meddelas eller genom någon dess myndighet allmänneligen i tidning kungöras böra.» Ett nytt kontrakt med hufvudsakligen samma bestämmelser har 1894 $^{3}/_{3}$ blifvit med vederbörande upprättadt.

Bref om Blandade Ämnen. Stockholm, Tryckte af Peter Jöransson Nyström, 1754. Fr. 58.

Utkom till en början å obestämda tider, men blef periodisk fr. o. m. nr 3 (1754 $^{29}/_{4}$). 1 v., M.; 8 à 36 s. 4:o (15×11,2) à 8 öre kpmt. 12 Stycken, innehållande 20 bref, utgifna af kongl. bibliotekarien *C. C. Gjörwell.*

I följd af dessa »bref» utkommo:

1. Swar på Brefwen om Blandade Ämnen. U. t. Stockholm, Lars Salvius, 1754. Fr. 4:o. 22 st. i 6 afdelningar (50 s.).
2. Genswar emot Swaret på Brefwen om Blandade Ämnen. Stockholm, L. L. Grefing, 1754. 4:o (4 s.).
3. Til Auctorn af Swaren på Brefwen i blandade ämnen. Stockholm, L. L. Grefing, 1754. 4:o (7 s.). Företalet är undertecknadt: Westerås den 6 Jun. 1754 ... »Alfwarsam».
4. Til Herr Alfwarsam, Swar På Des Bref til Auctoren af Swaren på Brefwen i Blandade Ämnen. U. t. Stockholm, Lars Salvius, 1754. 4:o, 8 s.
5. Til Auctoren af Brefwen om Blandade Ämnen. Stockholm, Kongl. Tryckeriet, 1754. 8 opag. s. 4:o. Undertecknadt: Florentinus.
6. Ytterligare Til Auctoren af Brefwen Om Blandade Ämnen Beträffande Dess Omdömen om afledne Baron L. Holberg. Stockholm, Kongl. Tryckeriet, 1754. 8 opag. s. 4:o. Undertecknadt: Florentinus.

Om dessa bref, se Gjörwells anteckningar i hans 1793 utgifna Svenska Archivum (2: s. 103—6). Han uppgifver där amanuensen *Jacob Röding*, utgifvare af den franska Gazetten (se nr 44), vara författare till nr 1, 2 och 4 samt baron *Fredric Palmquist* till nr 5 och 6; »pseudonymen [Alfwarsam], skäligen barsk, har jag aldrig kunnat aftäcka». Enligt Apelblad äro nr 1, 4, 5 och 6 författade af *Abraham Sahlstedt*, samt 2 och 3 af *Gjörwell* själf, hvilket dock icke stämmer med dennes egen, ofvan anförda uppgift, hvilken han kanske blott lämnat för att sålunda lättare bevara sin anonymitet.

Historisk Weckoskrift Öfwer Mynt och Medailler. Första [— Trettionde Arket] 1754 $^{6}/_{11}$—55. [Stockholm, L. L. Grefing.] Fr. 59.

1 v., 8 s. 4:o (16,5×10,5); 2 dlr kpmt för 26 nr. I början af hvart nr finnes en i koppar graverad afbildning af någon medalj.

Utkom äfven i bokform till ett pris af 12 dlr kpmt med titel: »Trettio Historiska Afhandlingar Öfwer Mynt och Medailler: År 1755, Weckotals utgifne Af *Evald Ziervogel*, V. Bibliothecarius wid Kongl. Academien i Upsala. Stockholm, Tryckt hos Lorentz Ludvig Grefing, På egen kostnad.» Fr. 4:o (256 s.). Efter titel och dedikationen till Drottningen är däri aftryckt det först utgifna (med ant. tryckta) profarket: »Wecko-Skrift öfwer åtskilliga Historiska Ämnen i anledning af Mynt och Medailler», 12 s. 4:o (16,5×9,9), med undantag af den däri befintliga Anmälan, dat. »Upsala d. 6 Nov. 1754», 4 s.

60. **Stockholms Historiska Bibliotek.** Stockholm, Tryckt hos P. Jör. Nyström, 1755, 56. Fr.

1 st. hvarannan månad, 64 à 120 s. lit. 8:o (12,5 × 7,5). Utan uppgift på pris. 2:a st. utkom 1755 i maj och kostade 2 dlr kpmt. Blott 3 st. utgåfvos (272 s. jämte register, tr. 1756, 8 s.).

Utg. af *C. C. Gjörwell*, hvilken utgaf såsom fortsättning häraf, ehuru med förändrad plan: Det Swenska Biblioteket (se nr 67).

61. **Äldre Och Nyare Skånska Handlingar** för år 1755. Stockholm, Tryckte hos L. Salvius. Fr.

4 h. årl., 66 s. 4:o (15,5 × 10,6); 9 dlr kpmt för år. Blott 2 kvartalshäften utkommo, 132 s. (16 opag. s., 1—50, 10 opag. s., 81—106).

Utgafs af *N. Wessman.* De opaginerade sidorna innehålla två uppsatser af *C. R. Berch*, Om Mynte-friheter och Mynt-hus i Sverige.

62. **En Ärlig Swensk.** 1755 25/2—56 aug.?. Stockholm. Tryckt uti Historiographi Regni Tryckeri. År 1755, [56]. Fr.

2 v., 8 s. 4:o (15,7 × 10,7). 124 odaterade nr; 1066 s., däraf de 74 sista sidorna upptagas af registret. Af de första arken utkom en ny, något förändrad upplaga s. å. 2 dukater (= 36 dlr kpmt) för 100 nr på godt papper.

Utgafs af det rådande Hatt-partiet under riksdagen 1755, 56 för att tygla motpartiet och försvara vissa af Rådet och Rikets Ständer vidtagna åtgärder »till frihetens befästande». Enligt en i De la Gardiska archivet XVII: 34 meddelad berättelse »hopsmiddes» Ärlig Swensk af en klubb, bestående af 10—12 förnäma råds- och andra personer, som samlades hos Hårlemans enkefru, grefvinnan Liewen, »hvarefter boken hemligen genomgick både hela rådets och kanslikollegii öfverseende, innan den lemnades censor librorum *Nils Oelreich* i hand att tryckas». I allo riktig kan denna uppgift icke vara. Troligen deltogo flere i författandet af densamma, men ingen erkänd utgifvare framträdde. Censor librorum Oelreich var den synlige förmedlaren mellan författarne och kanslikollegium och har därföre äfven blifvit ansedd såsom företagets styresman.

Med anledning af den nytta »det allmänna haft af veckoskriften En Ärlig Swensk», föreslog Sekreta utskottet 1756 19/10, att dess okände författare skulle få 16,000 dlr smt och censor librorum, kanslirådet Oelreich, »för dess möda och äfventyr vid bemälde veckoskrifts öfverseende» 8000 dlr smt. Detta förslag afslogs af preste- och bondestånden, nedprutades af borgareståndet, men bifölls oförändradt af adeln, hvadan frågan bordt förfalla. Expeditions-deputationen aflät likväl, efter riksdagens slut, 1756 21/10 en skrifvelse till K. Maj:t, däri detta ärende, hvarom Ständerna icke kunnat sig förena, öfverlämnades åt K. Maj:t att upptaga och afgöra. Med anledning af nåd. bref 1757 26/1 rörande detta ärende »dristade sig Kanslikollegium att föreslå 1757 18/4, en belöning af 2000 dlr smt för auctorn och 1000 dlr smt för censor librorum». Men Rådet, med *C. F. Scheffer* i spetsen, beviljade dessa

summor fyrdubblade, ehuru betalningen fördelades på trenne år; censor librorum erhöll ock tillåtelse att i statskontoret uppbära äfven författarens andel, så att Oelreich erhöll tillsammans 12,000 dlr smt.

Den mot åtskilliga stycken i En Ärlig Swensk i handskrift spridda, under form af ett bref till »Honestus» af »Constans Sincerus» undertecknade motskriften, som tillskrifves *Erik Wrangel*, blef åtalad och af skarprättaren offentligen uppbränd enligt »Riksens H. Ständers Commissions dom ... uti målet angående en under namn af Constans Sincerus utspridd förförisk smädeskrift ... d. 9 sept. 1756», tr. i Stockholm å Wildiska Tryckeriet, 1756. 4:o (38 s.).

Angående vissa i En Ärlig Swensk, af ärkebiskop *H. Benzelius* anmärkta »missbruk af bibelns ord», trycktes:

»Råds-Protokoller af år 1755 rörande Weckoskriften Ärlig Swensk, hvilka innehålla: Kongl. Maj:ts nådiga Dictamen, som wisar, at bem. Skrift kan oroa Landet med obehöriga misstankar. H. E. H. Riks-Rådet Baron Löwenhielms Votum och Herr R. R. Höpkens Swar. Jämte Ärche-Biskopens Memorial, som dicterar, at bemälte Weckoskrift är stridande emot den Heliga Skrift. Censor Oelreichs Förklaring därå, hvarmedelst han explicerar Bibeln och Den Hel. Skrift på et med Ärche Biskopen olika sätt samt Kongl. Maj:ts wägrade Underskrift på den af Rådet befalte Föreställning, som bem. Ärche-Biskop borde ske.» Stockholm, Grefingska Tryckeriet, 1770. 4:o (76 s.).

En tysk öfversättning af denna veckoskrift utgafs för Sveriges tyska provinser: »Eigentliche Staatsverfassung des Reichs Schweden unter seiner gesetzmässigen Freiheit beschrieben und wieder übelgesinnete gerettet von dem Ehrlichen Schweden. Greifswald, Weitbrecht, 1758. 4:o.

Öfversatt af jur. professorn vid Greifswalds universitet *J. C. Dähnert*. (Se Warmholtz, Bibliotheca Sv. Goth. 6357 o. 6382).

Jfr Malmström, Sv. Polit. Hist. 1718—72. D. 4: 110 o. följ. och Sylwan, Nils von Oelreich såsom censor librorum i Sv. Hist. Tidskr. 13 (1893): 131—133.

Hushåls Bibliothec ... Stockholm, Tryckt hos Direct. och Kongl. Boktr. i Stor Furst. Finland J. Merckell. 1755—57. Fr. 63.

1 v., 8 s. 8:o (14,2 × 8). Del. 1 (1755, 56) 104 nr; 2 (1757) 52 nr; 9 dlr kpmt för 52 nr.

Utgifvet af *Anders Berghult*. Af ekonomiskt innehåll.

Den Swänska* Mercurius. Första [— Sjette] årgången, 1755 juli—61 juni; fortsatt af: **Den Nya Swenska Mercurius** 1761 juli—62 okt. och **Svenska Mercurius** 1763 jan.—65 juni. Utgifven af *Carl Christoffer Gjörwell*. Stockholm, Tryckt uti Wildiska Tryckeriet 1755 juli—58 juni; P. J. Hesselberg 1758 juli—59 mars; Nyström & Stolpe 1759 april—65 nov. Fr. t. o. m. 1762, därefter Ant. 64.

1 m., 64 à 80 s. 1755 juli—57 juni, 1760 juli—64 dec. och 1765 april—juni; 128 s. 1757 juli—60 juni; 96 s. 1765 jan.—mars. 8:o (12,5 à 14,7 × 7,5 à 7,7).

Årg. 1755 juli—57 juni: 12 dlr kpmt; 1757 juli—60 juni: 21 dlr kpmt; 1760 juli—61 juni: 15 dlr kpmt; 1761 juli—62: 18 dlr kpmt; 1763 jan.—64 dec.: 36 dlr kpmt; 1765: 42 dlr kpmt.

* Swenska fr. o. m. 1756.

Utgafs 1755—58 sept. af *C. C. Gjörwell,* som i sin 1755 $^{20}/_{9}$ därom utfärdade »Kungjörelse» säger sig til mönster för Swänska Mercurius tagit Bibliothèque Raisonnée, Mercure Danois och Göttingische Anzeigen von Gelehrten Sachen; 1758 okt.—59 dec. af *And. Wilde* och *C. C. Gjörwell;* 1760—61 juni *C. C. Gjörwell;* 1761 juli—62 okt. *Erik Ekholm* samt 1763 jan.—65 juni åter af *C. C. Gjörwell.*

I följd af kursens höga stigande måste 1762 års årgång slutas med oktober månad. Enligt tillkännagifvande i slutskrift »Til Läsaren», dat. 1765 $^{20}/_{11}$, »måste i följd af brist på tilräckelig prenumeration denna tidskrift upphöra med junihäftet 1765». Den innehåller dels anmälningar af nyutkomna arbeten, dels nyheter från den lärda världen i utlandet. För Sverige hänvisas till Salvii Lärda tidningar. Äfven innehöll den korta politiska »Stats Nyheter» från föregående månad i hvart häfte 1755—61 mars, hvarefter de försvunno ur denna tidskrift, men fortsattes i »Swea Rikes Krönika» jämte de därtil fogade »Utländske Händelser» för 1761, 62, utg. af C. C. Gjörwell, Sthlm, Nyström & Stolpe, 1762, 63, 8:o, samt för 1763 i »Den Historiske och Politiske Mercurius», utg. af Gjörwell 1765: juli—aug. (se nr 90).

65. **Swenska Herden** På Nyåret 1756. Stockholm, Tryckt uti Wildiska Tryckeriet. År 1756. Fr. Med devis:

Omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci
Lectorem delectando pariterque monendo.
Horat. de arte Poëtica.

2 v., 8 s. 8:o (15,5 × 9); 12 öre kpmt på median, 8 öre kpmt på tryckpapper; »N:o 1 o. 2 följdes åt för lika pris».

»Moralisk veckoskrift» utg. af rektorn i Arboga *Jacob Hwasser.* Obekant om mera utkommit. I Catal. Bibl. Ups. T. 3: 122 omtalas häraf »St. 2. Nyköp. 1760. O. (qv.ed.)».

(Se vidare Sylwan, a. a., 206, 207.)

66. **Riksdags-Tidningar** Af Riksdagen som började i Stockholm then 13 Octobris 1755 och slutades then 21. Octobris 1756. Tryckte uti Kongl. Tryckeriet. 1756, 57. Fr.

Skulle utkomma på obestämda tider under riksdagens lopp. Hvart nr 8 s. 4:o, 2 spalt. (17,7 × 12,4). 1756: 1 ($^{10}/_{5}$)—65 ($^{24}/_{12}$); 1757: 66—108, odaterade (432 s. o. 11 s. register).

Enl. Apelblad utg. af *Joh. Isr. Torpadius.* Wieselgren (Sv. Sk.-litt. 4: 133) säger att kanslirådet *von Hermanson* »fick i uppdrag att utgifva riksdagstidningen, öfver hvilket han ock hade tillsyn (se Warmholtz Bibl. Sv. G. nr 7157).

Häraf hafva följande öfversättningar utkommit:

1. »En fuldstændig og rigtig Dansk Oversættelse af de adskillige Original-Documenter samt andre saa rare, som her endnu ubekiendte Forhandlinger, som ved sidste Rigs Dage i Sverrige ere udkomme og afgiorte Samt i de Svenske Riksdags-Tidender indrykte . . . Kiøbenhavn, trykt

udi de Berlingske Arvingers Bogtrykkeri. 1756. 4:o, 670 s., däraf s. 657—70 innehålla »Forholds Anviisning for Hovmesteren hos H. K. H. Krone Printzen af Sverrig ... tilligemed de derhen hørende Handlinger.»

2. Actes de ce qui s'est passé de plus remarquable à la Diète de Suède des Années 1755 & 1756, tirés des Registres de cette Diète, traduits du Suédois: Avec une Relation circonstanciée de la dernière Revolte. Paris 1756. 12:o.

Denna franska öfversättning och delvisa bearbetning af Riksdagstidningarne är gjord af predikanten vid Svenska legationen i Paris, prof. *Fredrik Carl Baer*. (Se Warmholtz, Bibl. Sv. Goth. 7148). Af densamma utkom en tysk öfversättning:

3. Nachricht von den vornehmsten Merkwürdigkeiten der Schwedischen Reichsversamlung von den Jahren 1755 und 1756 ... Aus dem Französichen übersetzt. Zürich, Orell und Comp. 1757. 8:o, 98 s. (Warmholtz, a. st.).

Det Swenska Biblioteket. Utgifwit af *Carl Christoffer Gjörwell.* 1756 $^{12}/_{5}$—62 $^{28}/_{5}$. Stockholm af Wildiska Tryckeriet 1756—58; Nyström & Stolpe 1759; C. G. Ulff 1760 och Peter Hesselberg 1761, 62. Fr. 67.

1 v., M.; 8 s. 4:o (15,3 × 10,6); 5 delar à 50 nr (324 à 356 s., del. 5 blott 215 s.) med en i koppar grav. karta till del. 4. Prenumeration à 50 nr kostade 10 dlr kpmt 1756, 12 dlr kpmt 1757—62. I slutet af del. 5 tillkännagifver Gjörwell, att i anseende till pappersprisets stegring, måste han sluta denna delen med mindre arktal än ämnadt var, för att på så sätt ersätta den genom de förra delarne lidna skadan.

I d. 5: s. 189—218 meddelas en »Förteckning på de Lefvernes-Beskrifningar, Handlingar, Bref m. m., i Swenska Historien, som [Gjörwell] uti andra arbeten ... meddelat», innefattande innehållsförteckningar till 1: Stockholms Historiska Bibliotek. 2: Svenska Mercurius 1755—61. 3: Gustaf II Adolfs Tyska fälttåg. D. I. 4: Förråd eller Samlingar af åtskilliga Historiska och Moraliska Ämnen 1760. 5: Dr. Christinas Arbeten och märkvärdigheter samt 6: Svenska Biblioteket 1—5.

Linköpings Stifts Tidningar. 1756 $^{6}/_{11}$—(fortgår). Linköping, tryckt hos G. Björckegren 1756—57 $^{2}/_{11}$; G. Björckegrens enka 1758 $^{19}/_{1}$—85; Fr. Schonberg 1786; Fr. Schonberg och Björckegrens enka 1787—93; G. W. Londicer och Björckegrens enka 1794; D. G. Björn 1795—1800; Gymnasii boktryckeriet 1801, 2; Groth & Petre 1803—14 nov.; Petre & Abrahamson 1814 dec.—22; Axel Petre 1823—40 apr.; A. Petre & Son 1840 maj—53 febr.; C. F. Ridderstad 1853 mars—80 maj och C. F. Ridderstads boktryckeri 1880 juni—87 samt Östgöta Correspondentens boktryckeri fr. o. m. 1888. Fr. och Ant. 68.

Börjar med en kungörelse af konsistorienotarien P. W. Lithzenius 1756 $^{6}/_{11}$, däri han tillkännagifver sig ämna liksom företrädaren kungöra de ändringar, som tima inom stiftet. De följande båda numren voro handskrifna (1757 $^{26}/_{1}$ o. $^{12}/_{3}$) med titel: Ändringar i Stiftet, hvilken titel bibehålles i de därefter tryckta numren; 4 (1757 $^{25}/_{5}$)—20 (1761 $^{11}/_{3}$), hvaraf nr 1—9 sakna nummerbeteckning. Nr 21 (1761 $^{19}/_{4}$) kallas Stifts-Tidning; nr 22 (1761 $^{12}/_{12}$)—79 (1782 $^{30}/_{4}$)

hafva titeln Stifts-Tidningar. Alla dessa utkommo å obestämda tider, 2 à 3 om året, hvardera 1 à 2 s. i 4:o (16,7 × 12,3). Därefter blef den periodisk med titeln: Linköpings Stifts Tidning 1782 $^{31}/_{7}$—83 $^{14}/_{5}$, hvarefter pluralisformen »Tidningar» städse begagnats.

1 m., 4 s. 1782 $^{31}/_{7}$—89 apr., 8 s. fr. o. m. 1790; med bihang 6 h. årl. 1836—44 och 12 h. årl. 1866—71 à 8 s. 8:o (15 à 13,3 × 8,2 à 7); 16 sk. 1782; 13 sk. 4 rst. 1792; 20 sk. 1794; 24 sk. bko 1819; 28 sk. bko 1830—44 [15 à 18 sk. för bihanget 1836—44]; 40 sk. bko 1845—58; 1 rdr 25 öre 1859; 1 rdr 50 öre 1860—65; 3 rdr (med bihang) 1866; 2 kr. 50 öre (med bihang) 1867—71; 1 kr. 50 öre (o. p.) 1872—82 och 1 kr. (p. i.) fr. o. m. 1883.

Innehåller i början biografier jämte stiftsnyheterna, äfvensom »jurisprudentia ecclesiastica», i synnerhet i bihangen 1836—44 och 1866—71, hvilka senare äfven innehålla bokanmälningar och religiösa uppsatser af biskop *E. G. Bring.*

Utgifvare häraf hafva varit: 1756 $^{6}/_{11}$—61 $^{19}/_{4}$ *P. W. Lithzenius**; 1761 $^{12}/_{12}$—71 $^{1}/_{6}$ *O. Lindblom**; 1771 $^{13}/_{11}$—82 $^{27}/_{4}$ *Marcus Wallenberg* (sedan lektor)*; 1782 $^{12}/_{12}$—92 juni *S. G. Harlingson**; 1792 juli—1800 mars *Per Kernell**; 1800 apr.—1802 apr. *Per Lindblad** (död $^{27}/_{4}$ s. å.); 1802 maj—okt. *Jakob Ek***; 1802 nov.—1806 apr. *Marcus Wallenberg* (sedan biskop)*; 1806 maj—1808 apr. *Jakob Ek**; 1808 maj—1809 apr. *J. M. Roselius***; 1809 maj—10 maj *N. P. Hulthin***; 1810 juni—12 juni *J. S:s Cadéen***; 1812 juli—21 sept., 1822 jan.—apr. o. 1824 juli—28 sept. *Joh. Janzon**, som erhöll utgifningsbevis å Stiftstidningen 1812 $^{25}/_{9}$; 1821 okt.—dec. *C. J. Spaak***; 1822 maj—24 juni o. 1828 okt.—30 apr. *S. E. Petersson**; 1830 juni—35 nov. *Claes Olof Bersselius***; 1836 jan.—53 apr. *K. J. Metzén**; 1853 maj—75 juni *J. Friedleif**, som erhöll utg.-bevis 1853 $^{6}/_{5}$, samt fr. o. m. 1875 juli *Herman Petri**, som erhöll utg.-bevis 1881 $^{30}/_{9}$.

Ett slags innehållsregister öfver äldre årgångarna af Linköpings Stifts Tidningar finnes i:

»Kyrkolagfarenhet utur Linköpings Stifts Dom-Capitels Circulairer och Ämbetsbref samt Stifts-Tidningar. Från de förras tryckning 1729 och Tidningarnes inrättning 1782 til den 1 maj 1806. Utdragen af Johan Schenmark. Linköping, Groth & Petre, 1807. 4:o (8, 252 o. 2 opag. s.).

— Andra upplagan. Linköping, Axel Petre, 1826. St. 4:o (8 o. 206 s.).

69. **Bref om Åtskilliga Ämnen.** N:o 1—3. Stockholm, Tryckt hos L. L. Grefing. 1758. Fr.

1 v., O.; 8 s. 4:o (16,5 × 11,7) à 12 öre st.

Moralisk veckoskrift. Blott 3 nr, innehållande 6 bref, utkommo. Nr 1 är daterad: Hafsvik den 1 april 1758.

70. **Norrköpings Weko-Tidningar***.** 1758 $^{14}/_{10}$—86 $^{30}/_{12}$, fortsatta af **Norrköpings Tidningar** 1787—(fortgå 1894). Norrköping, utan uppgifvet tryckeri 1758—74 $^{24}/_{12}$ [Tryckt hos Joh.

* Konsistorienotarie. ** T. f. Konsistorienotarie. *** Norrkjöpings Wecko-Tidningar 1768—73.

Edman* 1758—66 och Joh. Benj. Blume fr. o. m. 1767]—82?; Blume & Raam?—86 19/8; A. F. Raam 1786 26/8—1802 9/1 med undantag af 1793 3/1—95 28/3, då tryckeriet var utarrenderadt till faktor J. Lötström, hvarunder dess firma var: »A. F. Raam genom Jonas Lötström»; A. F. Raams Enka 1802 13/1—39 9/3; A. F. Raams Enkas Arfvingar 1839 13/3—13/4; Chr. Törnequists officin 1839 17/4—59 31/12; Fr. Törnequist 1860 4/1—75 10/2 samt Norrköpings Tidningars Aktiebolag fr. o. m. 1875 11/2. Fr. 1758—1851, omväxlande Fr. och Ant. 1852—56, därefter Ant.

1 v., L. 1758 14/10—86; 2 v., O. L. 1787—1800 5/2 och 1800 13/6—63 30/12; 3 v, Ti. T. L. 1800 6/2—10/6 och 1864—71 30/11; 6 v. fr. o. m. 1871 1/12 (fortfarande 1894). 4 s. 4:o (15,7 à 19,2 × 12 à 13,3) 1758—67, 1770—1827; 4:o, 2-spalt. (19,5 à 24,5 × 15,8 à 19,4) 1828—38; 4:o, 3-spalt. (25,1 × 20) 1839, 40; 8 s. 8:o (14 à 15 × 7,6 à 8,3) 1768, 69; 2 à 4 s. Fol., 3-spalt. (30 à 37,5 × 21,2 à 22,2) 1841—51; Fol. 4-spalt. (40,6 à 43,5 × 27 à 28,7) 1852—57; Fol. 4- à 5-spalt. (43,5 à 43,3 × 28,7 à 36) 1858; Fol. 5-spalt. (46,8 à 52,1 × 36) 1859—65, samt omväxlande Fol. 5- à 6-spalt. (52,1 à 58,6 × 36 à 43,5) fr. o. m. 1866.

6 dlr kpmt 1758—59 6/10; 9 dlr kpmt 1759 13/10—62; 12 dlr kpmt 1763—68; 18 dlr kpmt 1769 (tills. med Norrköpings Magasin); 12 dlr kpmt (= 32 sk. specie) 1770—86; 1 rdr 8 sk. specie 1787—91; 1 rdr 16 sk. specie 1792—97; 1 rdr 24 sk. specie 1797—?; 1 rdr 32 sk. 1800 4/1—5/2 med tillägg af 28 sk. fr. 6/2, då bladet började utgifvas 3 v.; 1 rdr 32 sk. rgs (eller 1 rdr 5 sk. 4 rst. bko) 1801—10; 2 rdr rgs eller 1 rdr 16 sk. bko 1811; 1 rdr 32 sk. bko 1812—23; 2 rdr bko 1824; 2 rdr 12 sk. bko 1825—27; 2 rdr 24 sk. bko 1828—30; 2 rdr 32 sk. bko 1831; 3 rdr bko 1832—36; 3 rdr 16 sk. bko 1837—44; 3 rdr 32 sk. bko 1845—51; 4 rdr 16 sk. bko 1852—55; 4 rdr 32 sk. bko 1856—63; 9 rdr 1864—71; 10 kr. 1872—73; 12 kr. 1874—90 samt 9 kr (p. i.) fr. o. m. 1891.

I årgångarne 1758—60 30/8 finnas å senare bladet af nästan hvart nummer intagna hvarjehanda berättelser, bl. a. *N. R. Broocmans* Berättelse om Norrköpings Ålder och Åtskilliga Öden, 1 o. 2 St. (216 spalter). I årg. 1768 finnas bl. a. intaget: Biographier öfver döde [Östgötar] 1767, 1:a Samlingen (51 s.)**; 2:a Samlingen däraf utkom under titeln »Östgiötha Biografier» i Norrköpings Magazin (se längre fram), men afstannade snart. I årg. 1776 okt.—77 okt. finnes införd: *C. G. Brandstedts* »Satirens Sedolära eller en kort Beskrifning på de tre Hufvudlaster Högmodet, Wällusten och Girigheten», äfven särskildt tryckt hos Blume, Norrköping 1777, 4:o (62 opag. s.). Med årg. 1788 följde ett »Bihang til nöjsam och nyttig Lecture» [»Beytrag zur angenehmen und lehrreichen Lecture], hvaraf 1 nr utkom i veckan (2 s. 4:o), innehållande berättelser på sven-

---

* Se Stockh. Post. Tidn. 1758: 82 (19/10) och Norrk. Weko-Tidn. 1767 24/1.

** Af *C. H. Braad.* Äfven särskildt utg. med titeln: Östgjöthars Minne. Norrköping 1769. 8:o.

ska och tyska, utg. af rektorn vid tyska skolan i Norrköping *F. D. Ulrich*. (Se därom vidare Allm. Tidn. 1788: 72, 207.) Såsom supplement till Norrköpings Tidningar utgafs 1831 14/12—39 22/3 Norrköpings Bladet, af hvilket tillsammans 143 nr utkommo (2 à 4 s., 2-spalt. 4:o) och hvarå boktryckaren *J. F. Ch. Törnequist* erhöll utgifningsbevis 1831 26/11.

Till kanslikollegium insände landshöfdingen, baron *G. A. Lagerfelt*, 1758 14/8 en af honom förordad ansökning från magistraten i Norrköping, »at derstädes hvarje wecka ett weckoblad på lika sätt som vanligt är i Stockholm och Götheborg finge utgifvas, hvaraf det ena bladet skulle innehålla Förteckning på resande, som ankommo till staden, om fartyg som dit anlända och bortfara, förteckning på dem, som födas och dö, m. m., och det andra bladet innehålla några nya snillearbeten af vers eller något annat», hvarjämte ett profark bifogades. Kanslikollegium biföll ansökningen och privilegium utfärdades 1758 15/9, med föreskrift, att »bladet skulle censureras af Prosten i staden eller under dess bortovaro af någon utaf Prästerskapet i staden, som borde vara ansvarig, att ej något införes, som kan vara oanständigt och stridande mot förordningarna».

Norrköpings Weko Tidningar utgåfvos först af boktryckarne *Johan Edman* 1758—66, med bidrag af hospitalspredikanten *Anders Hagelius*, hvilken »egde mycken del vid tidningens inrättning», *C. Nyrén* 1762—65, *Gust. Henrik Hökerstedt* 1761—63, *C. N. Wadström* 1760—64, *Claes Ek* 1765 och *Olof Bergklint*, hvilken skref det mesta i tidningen 1763, 64.

Sedan *Edman* flyttat till Upsala, utgafs fortsättningen af boktryckaren *J. B. Blume** 1767—81, med bidrag af *C. G. Broocman*, *Carl Magnus Könsberg* (utg. af Norrköpings Magazin) 1767—69, *E. Kronstrand* 1767, *C. H. Braad* 1767, 68, *C. N.* och *Lars Niklas Wadström*, *Tib. Tiburtius*, *Carl Brunckman*, *Nordberg* och *J. P. Wallensteen*. (Enligt Apelblad besörjdes redaktionen 1768 för biografi af *Braad*, för historia och ekonomi af *Tiburtius*, för vitterhet m. m. af *C. M. Könsberg*.)

Boktryckaren *Adolf Fredrik Raam* (gift med Blumes dotter) utgaf därefter tidningen 1782—1802, med undantag af åren 1793—95 28/3, då faktor *Jonas Lötström* var utgifvare däraf. Vid tidningens redaktion biträddes Raam af bl. a. revisor *M. Orrelius*, som ombesörjde på 1790-talet de utländska nyheterna; 1785 finnas däri flere poemer af aktören *A. F. Neuman***. Raam inlämnade i början af 1787 en ansökan om tillstånd att få utgifva tidningar i Norrköping, hvilken ansökan kanslikollegium tillstyrkte i skrifvelse till Kongl. Maj:t 1787 20/3 samt hemställde därvid tillika, att »innehållet i detta blad i likhet med dem, hvarå Kongl. Maj:t redan låtit utfärda privilegium, kunde inskränkas till meteorologiska observationer, förteckning på dem som

* Blume var själf vitter och de med initialerna J. B. B. undertecknade artiklarna äro författade af honom.

** Om denne se vidare Flodmark, Stenborgska Skådebanorna s. 109 o. följ.

predika i staden, strödda underrättelser, innehållande upptäckter i konster och vetenskaper, kungiörelser om ankomne resande, hamn- och torgpriser, växel-coursen, köp, försäljning, bortstulet gods, terminer till gillen och creditorers sammankallande, dödsfall, giftermål i orten samt huskurer och hvad mera, som angår ämnen, hörande till landtmannens väl.» Vid föredragning häraf i konseljen 1787 $^{24}/_{4}$ bifölls kanslikollegii hemställan, men vid konseljprotokollets justering har kon. Gustaf III i marginalen gjort följande anteckning: »Finnes redan nog dagblad, altså willar detta tils vidare. Gustaf. Stockholm 1787 $^{14}/_{5}$.» Huruvida privilegium sedermera blifvit utfärdadt för Raam, är obekant, men tidningen, hvilken från början af 1787 kallas Norrköpings Tidningar, fortfor — med undantag af nämnda tid, då boktryckeri och tidning voro utarrenderade till Jonas Lötström — att utgifvas af Raam till hans död 1802 $^{11}/_{2}$. Raam synes likväl icke, till åtlydnad af förordningen 1798 $^{26}/_{3}$, hafva sökt eller erhållit något privilegium därå. Årgg. 1798, 99 saknas emellertid i Kgl. Bibl. En flitig medarbetare i tidningens redaktion i slutet af 1790 talet var d. v. prästmannen, sedermera bokauktionsmäklaren i Stockholm, *Carl Styrell*. Boktr. *A. F. Raams* enka, *Sara Johanna Jansson*, erhöll 1802 $^{2}/_{3}$ privilegium å utgifvandet af Norrköpings Tidningar, hvarå hon sedermera 1812 $^{26}/_{8}$ bekom det i 1812 års tryckfrihetsförordning föreskrifna utgifningsbeviset och fortfor att vara dess ansvariga utgifvare till sin död 1839 $^{10}/_{3}$. Hennes dotterson, boktryckaren *Joh. Fr. Chr. Törnequist*, blef 1839 $^{22}/_{3}$ ansvarig utgifvare af Norrköpings Tidningar, som redigerades från medlet af 1840-talet till 1867 af landtmätaren *Zach. Theodor Björck;* 1859 $^{11}/_{7}$ blef boktryckaren *Fredrik A. Törnequist* tidningens ansvarige utgifvare och var själf dess redaktör efter Björcks afgång 1867 till 1874 $^{31}/_{12}$, hvarunder litteratören *Per Lange* († 1881) var medarbetare. Tidningens nuvarande redaktör, lektor *Ludvig Eklund*, hvilken sedan 1867 varit medarbetare i dess redaktion, tillträdde 1875 $^{1}/_{1}$ redaktörsbefattningen och blef 1876 $^{9}/_{12}$ äfven dess ansvarige utgifvare. Medarbetare i tidningen äro f. n. (1894), eller hafva under de senaste åren varit: *Jean Törnequist*, *A. F. Hellborg* (pseud.: Jacques Bonhomme, † 1894 $^{2}/_{2}$), *F. A. Ericson*, *K. J. Anderson*, *J. A. Petterson*, *K. Klasén* och *John Törnequist*. Redaktionssekreterare är *J. E. Axelsson*.

Fredrik A. Törnequist försålde på hösten 1874 för 200,000 kr. såväl sitt tryckeri som tidningen till *Norrköpings Tidningars Aktiebolag*, för hvilket bolagsordning stadfästades 1874 $^{23}/_{12}$ och hvari *Fr. A. Törnequist* var ekonomi-direktör till 1879, då denna befattning öfvergick till hans broder *Jean Törnequist*, som fortfarande innehar densamma.

Se vidare Norrköpings Tidningar 1867 $^{31}/_{10}$.

Hushålls- och Konst-Cabinet. 1758, 59. Stockholm, 71. Tryckt på Direct. L. Salvii kostnad. Fr.

1 v., O.; 8 s. 4:o (15,5 × 11,5); 10 dlr kpmt; 2 delar à 416 s. och 32 s. register.

Innehållet ekonomiskt. Utgifven d. 1 (1758) af *Georg Fredrik Bruno* och d. 2 (1759) af *Lars Salvius.*

72. **Öfversättaren.** 1758 [nov.]. U. t. [Stockholm.] Fr.

1 v, 8 s. 4:o (15,5 × 10,3); 12 dlr kpmt för 48 nr. Blott 5 nr (40 s.) utkommo.

Veckoskrift i historia, moral, naturvetenskap och ekonomi, utg. af *C. Chr. Gjörwell*, som själf lärer indragit hela upplagan däraf. Se Sthms Post Tidn. 1758: 92 och Sv. Archivum 1 (1790): s. 351.

73. **Götheborgska Magasinet.** 1759 (1/1—13/12) med bihang: **Hwad Nytt i Staden?** 1759 29/1—31/12, fortsattes af **Götheborgska Magasinet och Hwad Nytt i Staden?** Årg. 2 (1760)—4 (1762) samt **Bihang hörande til Fjerde Årgången af Götheborgska Magasinet,** Utgifwet 1763 [1/4—25/6]; **Det Nya Wecko-bladet.** Förste halfwe Årgången eller från 2 Julii 1763 til slutet af året och **Götheborgska Wecko-bladet** 1764 7/1—65 24/12, hvarefter det återtog den gamla titeln: **Götheborgska Magazinet** år 1766 af *Johan Gothenius* (1766 2/1—11/12). Göteborg, Tryckt hos J. G. Lange d. y. 1759—61, 65 och 66 samt I. Smitt 1762—64. Fr. med latinska citat såsom deviser.

1 v., L. [T. 1765]; 8 s. 1759, 62—65 med 4 s. bihang, »Hwad nytt i staden?», 1759; 16 s. 1760, 61. 8:o (13,7 à 14,5 × 8 à 7); 4 s. 4:o (16 × 11,5) 1766; 3 dlr smt 1759 och 1762 samt 1763 juli—66; 5 dlr smt 1760, 61.

»Hwad Nytt i Staden?», som fr. 1760 5/1 ingick i »Götheborgska Magasinet», fortfor äfven i »Götheborgska Weckobladet» t. o. m. 1764, hvarefter det däri ersattes af »Korta Stads-Nyheter» fr. o. m. 1765.

Årg. 1759 hade en bilaga: »Lefwernes-Beskrifning Öfwer Johan Mayer, General-Major och Öfwerste wid Preusiska Fri-Bataillonen [förf. af S. Ben Jochai]. Öfwersat ifrån Tyskan af B. B.» [= *Birger Berger*]. U. å. 16 s. 8:o. Pris 4 öre smt (enligt annons i Götheb. Magas. 1759 30/6). I årg. 1765 äro vid numreringen 73—82 öfverhoppade, så att sidantalet orätt uppgifves vara 434 i st. f. 424. Af 1765: nr 52 (24/12) finnes två upplagor, den ena med 8 s., den andra med 12 s.

Utgafs 1759—64 af lektorn, doktor *Johan Rosén*, med biträde af pastor *S. J. Müller, Bengt Öhrvall, C. Nyrén* m. fl., och 1765, 66 af lektorn *Johan Gothenius.*

Se vidare härom Warburg, Lidner, s. 36.

74. **Kärnan af Swea Rikes Historia.** Wecko-tals utgifwen År 1759 [och 60]. Stockholm, Tryckt d. 1 hos J. Merckell 1759; d. 2, 3 hos P. Hesselberg 1760, 61. Fr. med grav. titelblad till d. 2; d. 3 utan titel.

Med devis å d. 1: »In memoriam patriæ» och d. 2: »Post nubila Phoebus».

1 v., 8 s. 8:o (13,8 × 8); 7 dlr kpmt på tryck- och 9 dlr kpmt på skrifpapper. D. 1 har 426 s.; D. 2 har 543 s. och D. 3, som är oafslutad, har 544 s.

Utgifven af konsistorienotarien i Strengnäs, mag. *Eric Lundström.* Innehåller Sveriges historia t. o. m. 1410.

(Jfr Warmholtz, Bibl. Sv. Goth. nr 2537.)

Inrikes Tidningar. 1760 26/11—1820 29/12. Stockholm, J. G. Lange 1771—91, Johan A. Carlbohm 1792—1810 15/9 och O. Grahn 1810 18/9—1820. Fr. 75.

Med titelvignett fr. o. m. 1803: Sveriges vapen, tre kronor, och därunder en Mercuriistaf och en räfsa i kors.

2 v., M. T. 1760—92; 3 v., Ti. O. F. 1793—1820. 4:o, 2-spalt. (18,5 à 19,5 × 13,6 à 14,5); 18 dlr kpmt 1760—76 = 1 rdr specie 1777—92; 1 rdr 20 sk. sp. 1793—1801(?); 1 rdr 20 sk. bko 1802, 3 o. 1811; 1 rdr 12 sk. bko 1804—10; 1 rdr 28 sk. bko 1812; 1 rdr 40 sk. bko 1813—17; 2 rdr bko 1818—20.

Öfverpostdirektören *Matthias Benzelstjerna* erhöll 1760 12/8 privilegium å utgifvandet af Inrikes Tidningar vid sidan af Stockholms Post-Tidningar. Däri skulle meddelas »1:o) Befordringar vid Hofvet, Kollegierna, Banken, Ecklesiastik-staterna och Magistraterna m. fl. sådana tjenster, som ej införas i Posttidningarne. 2:o) Sådane embetsmäns dödsfall, som i föregående punkt äro uppräknade, ståndspersoners o. d. 3:o) Förnäma fruntimmers dödsfall, märkligare giftermål. 4:o) Guldbröllop, gamla personers ålder, kyrkors invigning o. d. 5:o) Berömliga gerningar o. d. 6:o) Farsoter och Sjukdomar. 7:o) K. M:s Befallningshafvandes berättelser om årsväxten på spannmål, hö, lin o. d. 8:o) Markegångstaxor. 9:o) Gods, Bruks och stora gårdars försäljning». Tillika skulle nåd. befallning utfärdas till såväl Hofrätterna, hvad tingsterminernas meddelande angår, som till Kongl. Kammarkollegium och Statskontoret att lämna Benzelstjerna del af markegångstaxorna, så snart de ifrån länen inkommit. I privilegiet stadgades 1000 dlr smt vite och exemplarens konfiskation såsom straff för den som dessa tidningar eftertryckte. Genom protokollsutdrag 1760 28/11 beviljades ock Benzelstjerna censurfrihet för Inrikes Tidningar», »som utgåfvos under hans eget inseende». Genom Gustaf III:s privilegium 1791 20/12 tillföll utgifningsrätten af dessa, liksom ock af Stockholms Post-Tidningar, Svenska Akademien (se nr 16). Inrikes Tidningarnes redaktörer voro samma personer som redigerade Stockholms Post Tidningar, kanslisten *Christopher Depken* till 1784 och protokollsekreteraren *Gustaf Regnér* från 1784 till hans död 1819 22/3. Från och med 1821 års början förenades Inrikes Tidningar med Stockholms Post Tidningar till en tidning: »Stockholms Post- och Inrikes Tidningar».

Riksdags-Tidningar af Riksdagen, som började i Stockholm then 15. Octobris 1760, och slutades then 21. Junii 1762. Kongl. Tryckeriet, 1760 [13/12]—63. Fr. 76.

Utan uppgift å utgifningssätt. Hv. nr 4 s. 4:o, 2-sp. (17,4 × 12,4); 9 dlr kpmt för 50 nr; 132 nr, 528 s. utom registret, 20 opag. s.

Enligt Apelblad utg. af kanslirådet *Per Franc*, riddarhussekreterare.

77. **En Fri Svensk.** 1761 12/3—?. Stockholm, L. L. Grefing, 1761. Fr. med olika latinska citat såsom deviser å hv. nr.

1 v. L.; 8 opag. s. 4:o (18,2 × 11,6). 50 nr. Nr 3 (28/3)—27 (12/9) daterade, öfrige utan datum. För halfår 12 dlr kpmt. För de 2 nr, som felade i utsatta arkantalet, skulle prenumeranterna erhålla en proportionerad ersättning hos Lochner.

Innehåller politiska och sociala uppsatser, bl. a. om tryckfrihet. Utg. af vice notarien i gardets generalkrigsrätt *Magnus Pihlgren* (enl. Apelblad).

78. **Den Förklädde Argus.** 1761 11/4—25/4. Stockholm, Nyström och Stolpe. Fr.

1 v., 8 s. 4:o (16,7 × 10,7); 12 dlr kpmt för 50 nr. Blott 3 nr, 24 s.

Denna tidskrift är antagligen en öfversättning, enär i nr 2 utlofvas, att »beskaffenheten af denna moraliska Weckoskrift skal framdeles tilkänna gifvas, då ock de ställen uptäckas, hvarest Argus lånt sina kläder».

79. **Nya Svenska Biblioteket,** utgifvit af *Carl Christof. Gjörwell.* 1761 10/11—65 4/4. Stockholm, P. Hesselberg, 1761—65. Ant.

1 m., 64 à 24 s. 8:o (14,5 à 13,7 × 8 à 7,9); 24 dlr kpmt. för år. 2 bd à 12 h. Till bd. 1 hörer en i koppar graverad karta öfver en på gränsen mellan Vestmanland och Gestrikland företagen »Sommarjagt d. 1 Sept. 1737». Innehåller uppsatser och handlingar angående Sveriges historia. Häraf är Svenska Archivum 1766—72 (nr 94) ett slags fortsättning.

80. **Philopatri Bref** 1761—65. Flock 1—3, tr. i Stockholm hos P. Hesselberg 1761—62; Flock 4—7 i Norrköping hos Johan Edman 1764, 65 och Flock 8—10 i Stockholm i Finska Boktryckeriet 1765. Fr.

Utkommo å obestämda tider. 50 bref i 10 flockar, 242 s. 4:o (15 × 11); 6 dlr kpmt för 24 ark.

Innehållet nationalekonomiskt. Brukspatron *Erik Kiellberg* uppgifver sig hafva författat dessa bref, i sin förklaring med anledning af åtalet utaf »Bref om Wexel-Coursen och Penningebristen», tryckt i »Fortsättning af Råds-Protocoller och andra Handlingar rörande vissa såsom upproriske . . . ansedda skrifter». Sthlm 1769, 4:o. Att han haft medhjälpare är troligt. Enligt en af Apelblad anförd uppgift, skall *J. Fischerström* hafva varit författare till dessa bref.

81. **Historiska Förrådet.** 1762 sept.—? Stockholm, P. Hesselberg. Ant.

1 v., M.; 8 s. 4:o (14,8 × 11,4); 24 dlr kpmt. Blott 6 nr, 45 s., utkommo, innehållande biografier öfver H. Turenne och Johan Sobieski.

Utg. af *C. C. Gjörwell*, hvilkens företal är dat. Stockholm 1762 24/9.

Achates och Sostratus. 1763 $^{24}/_{9}$—64 mars? Carlscrona, 82.
Kongl Amiralitets Boktryckeriet. Fr. Med devis:

»Materiam nobis resque locusque dabunt.»

1 v., 8 s. 8:o (13,6 × 7) 1763 $^{24}/_{9}$—$^{17}/_{12}$; 13 nr, 104 s.; 1 dlr smt i qvartalet.

Fr. o. m. 1764 delades den i två särskilda tidskrifter:

1: **Sostratus**, sedermera med tillägget till titeln: »Om Konster och Wettenskaper». 1764. Ant. Med devis:

»Natura beatis omnibus esse dedit, si qvis cognoverit uti.» *Claudianus.*

4 nr (24 o. 32 s.), lit. 8:o (13,6 × 7,6). Innehåller vittra stycken på vers och prosa.

2: **Achates.** Om Tänkesätt, Seder och Samhällen, Eller Anmärckningar öfver åtskilliga ämnen, 1764 Fr.

6 nr, 48 s. lit. 8:o (13 × 7).

Politisk, moralisk och ekonomisk tidskrift; Achates utgifven af kapten *Carl Fredrik Broomé* och Sostratus af prosten *Hans Bergeström.*

Nyköpings Wekoblad. 1764 $^{24}/_{3}$—65 $^{28}/_{12}$; **Nyköpings** 83.
Wecko-Blad 1772 $^{4}/_{7}$—$^{19}/_{12}$; **Nyköpings Wecko-Skrift** 1773 $^{2}/_{1}$—$^{31}/_{12}$; **Nyköpings Wecko-Blad** 1774 $^{8}/_{1}$—$^{1}/_{7}$. Nyköping, utan utsatt tryckeri 1764, 65 [P. Momma] och Erik Hasselrot 1772—74 $^{1}/_{7}$. Fr.

1 v. L.; 4 s. 4:o (18,3 à 17,4 × 12,3 à 11,8); 1764, 65; 4:o, 2-spalt. (16,7 × 11,9) 1772 och 8:o (14,6 × 7,4) 1773, 74; 9 dlr kpmt 1764; 12 dlr kpmt 1765; 6 dlr kpmt för halfår 1772 och för helt år 1773, 74.

Landshöfdingen i Södermanlands län, grefve *N. A. Bielke*, inlämnade 1763 $^{17}/_{12}$ till kanslikollegium en af magistraten i Nyköping gjord ansökan, »att få under censure af någon magistratsperson der i staden utgifva et weckoblad om de händelser och oeconomica, hvilka kunde vara af intresse för staden och landsbygden der omkring». Denna ansökning beviljades 1764 $^{1}/_{2}$, dock med den förändring, »att kyrkoherden i staden eller i dennes frånvaro någon af presterskapet skulle tillse, det icke något anstötligt eller otillbörligt deri inflöte.» Enligt annons i Stockholms Post-Tidningar 1764 $^{21}/_{5}$ skulle däri meddelas »jämte förteckning på resande, födde, vigde, med döden afgående samt andre underrättelser af ortens priser på varor m. m., äfvensom en pålitelig beskrifning öfver Nyköpings stad och län».

I Nyköpings Wekoblad 1765: 51 tillkännagifves, att »om man skulle finna at Wekobladen ej utan skada kunna fortsättas, såge man sig nödsakad at wid detta årets ända låta arbetet afstadna». Troligt är, att så skett, enär för de följande åren 1766—71 intet nummer är kändt. 1772 $^{4}/_{7}$ började tidningen åter utkomma i 4-sidiga qvartnummer, hvilkas båda sista sidor innehöllo »Politie och Commercie Tidningar» 1772 $^{4}/_{7}$—73 $^{7}/_{8}$.

Själfva upphofsmannen till Nyköpings Wekoblad lärer landshöfdingen, sedermera riksrådet *N. A. Bielke*, varit. Det utgafs 1764, 65 af komministern vid Nyköpings vestra församling *Anders Wirell* samt 1772 $^{4}/_{7}$—74 af studeranden *Palmér*.

Boktryckaren *E. Hasselrot* tillkännagaf 1774 $^{1}/_{7}$, »att han i tvenne års tid tryckt dessa veckoblad, men nu måste t. v. upphöra dermed».

[Om Nyköpings Wecko-Blad, som efter ny plan började utgifvas 1779, se längre fram.]

84. **Oeconomiska Tidningar** 1765 $^{1}/_{1}$—$^{24}/_{12}$. Upsala. [Utan angifvet tryckeri. E. Ziervogel.] Fr.

1 v.; 4 s. 4:o, 2 sp. (17 à 15 × 13). 52 nr; 21 dlr kpmt.

Nådigt privilegium meddelades 1764 $^{21}/_{3}$ åt oeconomiæ practices professorn i Upsala *Joh. Låstbom* på en veckoskrift under namn af »Oeconomiska Tidningar», dock med villkor att till Kongl. Vetenskaps Akademien uppgifva alla de ämnen, som snarare passa sig att i dess handlingar införas. Utgafs af *Låstbom* och sedermera oeconomiæ professorn *Emanuel Ekman*, som jämte Låstbom sökt privilegium å denna veckoskrift. Några år därefter utgafs: »Innehållet af de Oeconomiska Tidningar för År 1765. Tryckt [i Upsala] hos Joh. Edman 1774. 4 s. 4:o, 2-spaltig. Samtidigt anmäldes tidskriften för följande år, men den synes det oaktadt ej hafva utkommit.

Af prof. *J. C. Dähnert* utgafs häraf en tysk öfversättning: Schwedisches Oeconomisches Wochen-Blatt. Th. 1—4. Greifswald, A. F. Röse, 1765, 66. 8:o.

85. **Handels Tidning från Gefle** 1765 $^{5}/_{1}$—$^{31}/_{12}$. Gefle, E. P. Sundqvist. Fr.

1 v., L.; 4 s. 8:o (15,4 × 8,3). Blott 51 nr utkommo; 12 dlr kpmt för årgång.

I skrifvelse 1764 $^{13}/_{12}$ öfverlämnade landshöfdingen i Gefleborgs län, friherre *Carl Sparre*, till kanslikollegium en ansökning utaf borgerskapet i Gefle att få där i staden utgifva en Handels Tidning med Bihang af förefallande nyheter om priser . . . med mera handels och hushållningsämnen som kunna vara af intresse för invånarne uti näst gränsande Bergslag och Norrländska orter. Kanslikollegium tillstyrkte bifall till ansökningen, med villkor att »i berörda Handelstidning ej något må varda infördt, som för de här i staden privilegierade tidningarne kan lända till förfång, så at Gefle Handels Tidning til sina ämnen inskränkes inom Gefle stad och län».

Kongl. Maj:t beviljade den 6 februari kanslikollegii hemställan rörande privilegiets utfärdande för Handels Tidningen i Gefle. Den utgafs af kontrollören *Jacob Tottie* samt upphörde enligt annons i nr 51 ($^{31}/_{12}$) med årets slut.

Blott ett enda fullständigt exemplar, befintligt i Kongl. Biblioteket, är häraf kändt.

86. **Götheborgska Nyheter.** 1765 $^{5}/_{1}$—93 $^{6}/_{4}$; **Götheborgs Nyheter** 1793 $^{19}/_{4}$—1848 $^{30}/_{12}$. Götheborg, utgifna och tryckta hos

I. Smitt 1765—81; Smittska tryckeriet 1782; S. Norberg 1783—1843 4/2; Norbergska tryckeriet 1843 25/2—48. Fr. Med titelvignett 1766—93 6/4, samt latinska och svenska citat såsom deviser å titelbladen till dess särskilda årgångar.

1 v., L.; 8 s. 8:o (14 à 15×7,5 à 7,6); »1 plåt» (6 dlr kpmt) 1765—66 = 2 dlr smt 1767—78; 16 sk. specie 1779—95; 24 sk. r:gs 1796—1808; 24 sk. bko 1809—11; 32 sk. bko 1812—23; 40 sk. bko 1824—28; 1 rdr bko 1829—48.

Utg. af boktryckaren *Immanuel Smitt* 1765—81 mars och hans son *Matthias Peter Smitt* 1781 mars—sept., efter hvilkens död såväl tidning som tryckeri öfvergick till systern, *M. C. Smitt*, samt genom hennes giftermål med *Samuel Norberg* i mars 1782 till denne, som fortfor att utgifva tidningen till sin död 1843 10/2. Adj. i Tyska församlingen, mag. *Vincent Emanuel Ritterberg*, lärer i slutet af 1790-talet och början af 1800-talet några år varit tidningens redaktör.

Norberg fick på därom gjord ansökan 1786 18/1 privilegium å Götheborgs Nyheter, som förnyades 1798 13/11, men med uttryckligt villkor, att däri icke finge intagas några andra utländska nyheter än sådana, som förut varit i Post- och Inrikes Tidningar intagna. Efter Gustaf IV Adolfs afsättning anhöll Norberg 1809 10/9 om tillstånd att få i tidningen införa ut- och inrikes nyheter, ehvad de förut i Post-Tidningarna varit införda eller ej. Han erhöll 1812 21/8 utgifningsbevis å »Götheborgs Nyheter» och efter hans död utfärdades 1843 15/2 dylikt för faktor *Anders Weström*, som utgaf tidningen t. o. m. 1848 30/12, då den upphörde.

Af Götheborgska Nyheter 1767 utgafs en ny upplaga, tryckt i Alingsås hos W. Michelsen 1883, på föranstaltande af f. d. gästgifvaren Carl Bismarck i Kongsbacka.

Riksdags-Tidningar wid Riksdagen, som började i Stockholm then 15 Januarii 1765 och slöts then 15 October 1766. Stockholm, Nyström och Stolpe 1765 30/3—66 15/3 och därefter hos C. Stolpe 1766, 67. Fr. 87.

Vanligen 2 v., O. L.; 4 s. 4:o, 2-sp. (17,4×12,5); 9 dlr kpmt för 50 nr. 200 nr jämte register utkommo.

Utg. af vice advokat-fiskalen i Svea hofrätt *Wilhelm Noordenhielm*. Jämte andra riksdagsskrifter blef den öfversatt i sammandrag på tyska af prof. *J. C. Dähnert*.

(Se Warmholtz, Bibl. Sv. Goth. 7193 och Meusel, Lexicon der Teutschen Schriftsteller 1750—1800. Bd. 2: 265.)

Erhindringar wid de under Riksdagen utkomne skrifter rörande det almänna. 1765 4/7—?. Stockholm, Kongl. Finska Boktryckeriet, 1765. Fr. o. Ant. 88.

1 eller flere nr i veckan; 8 s. 4:o (16,1×10,7); 6 dlr kpmt för 16 ark; 1—12 utgåfvos 1765 4/7—24/8, därefter nr 13—16 på en gång odaterade.

Enligt uppgift af Knös utgifven af mag. *Henrik Lemström*.

89. **Thor Frimans underliga lefnad** och sällsamma tänkesätt. 1765 4/7—? Stockholm, P. Hesselberg, 1765. Fr. Med devis:

»Tros Rutulusve fuit, nullo discrimine habebo. *Virg.*»

1 v.; 8 s. 4:o (15,5 × 10,7); 6 dlr kpmt för 24 ark; endast 7 ark utkommo, hvart och ett med särskildt titelblad. I de första båda arken förekomma poemer i själfva texten.

Roman öfversatt från franska med svenska originalpoem af »medicus» *Jacob Gabriel Rothman.*

90. **Den Historiske och Politiske Mercurius.** 1765 juli—aug. Stockholm, Nyström och Stolpe. Fr.

1 m., 64 s. 8:o (14,7 × 7,7); 30 dlr kpmt för år. Blott 2 häften utkommo.

Utg. af kongl. bibliotekarien *C. C. Gjörwell.* Innehöll politiska nyheter o. d. för 1763, utgörande fortsättning af de i (nr 64) Den Swänska Mercurius 1755—61 införda »Stats Nyheterna», som blifvit fortsatta för 1761, 62 i Svea Rikes Krönika jämte därtill fogade Utländske Händelser 1761, 62. Stockholm, Nyström & Stolpe, 1762, 63. 8:o.

91. **Människan.** En Moralisk Weko-Skrift. Första Årgången. Öfwersättning. Stockholm, J. G. Langes Boktryckeri, 1766. Fr. Med devis:

»Rumpantur Ilia Momo.»

1 v., vanl. 4 s. 4:o (16,5 à 18 × 11 à 11,8). 52 nr (258 s.).

Moralisk tidskrift, som utgafs 1765, från tyskan öfversatt af prosten i Hudiksvall *Christopher Justus.* Se Sv. Magazinet 1766, s. 91.

92. **Götheborgske Spionen.** 1766 4/1—73 21/9. Götheborg, J. G. Lange, jun. 1766, Langiska boktryckeriet 1767 och Erik Stakberg 1768—73.

1 v.: L. 1766—70 o. 1772, F. 1771; 8 s. 8:o (14,2 à 14,3 × 7,3). En plåt för halfåret (= 2 dlr smt) 1766—72; 3 dlr smt 1773.

»Moralisk» samt Nyhets- och Annonstidning, utgifven af lektor *Bengt Öhrwall*, delvis biträdd af lektorerna *Joh. Rosén* och *M. G. Wallenstråle*, hvilken bl. a. författat de i årg. 1766, 67 införda resebrefven från Bath och Bristol; upphörde i följd af Öhrwalls död. Se vidare härom i Warburg, Lidner, s. 39 följ.

Följdskrift:

Swar på det Utlåtande, som så wäl Götheborgske Spionen N:o 36, som Contoirs-Skrifwaren Zach. Aurell, eller hwem Auctor är til de öfver sidsta Biskops-Visitations Acten i Skee tryckte noter, gifwit öfwer mit förhållande (I slutet) »Skee den 15 October 1770. Olof Kloth.» U. t. Götheborg 1770. 16 s. 4:o.

93 a. **Svenska Magazinet.** 1766 jan.—dec. Utgifvit[!] af *C. C. Gjörwell.* Stockholm, Nyström och Stolpe 1766 jan.—mars samt därefter C. Stolpe. Ant.

1 m., 64 s. 8:o (14,3 × 7,9) à 3 dlr smt (utom dec., som kostade 4 dlr smt) eller 15 dlr smt för 6 månader.

Följdskrift häraf är: Till Herr Bibliothecarien Gjörwell, auctor til det s. k. Svenska Magazinet. U. t. Stockholm 1766 (4 s. 4:o).

Efter ett par månaders afbrott fortsattes denna tidskrift af:

Swenska Magazinet. 1767 $^{7}/_{3}$—$^{19}/_{12}$ och ett »bihang» 93 b.
1769 $^{8}/_{3}$. Stockholm, J. G. Lange 1767 mars—maj, P. Hesselberg 1767 juni—dec. och Kongl. Finska boktryckeriet 1769. Fr.

1 v., L.; 8 s. 4:o (15 × 10,3); 15 dlr kpmt för 25 nr. 3 delar, innehållande 30 nr (= s. 1—240) utgåfvos 1767, hvarefter 4:de delen eller »bihanget» (s. 241—304) utkom 1769 $^{8}/_{3}$.

Utg. af *C. C. Gjörwell* t. o. m. 1767 $^{29}/_{5}$, därefter af assessorn i antikvitetsarkivet *Sam. Gagnerus*, med Gjörwell såsom medarbetare.

Följdskrift häraf är: Undersökning af Anmärckningarne vid Österländska stilen m. m., hvilka läsas uti Swenska Magasinet. 1767, 2:dra delen, st. 15, 16, 17. Utg. af Johan Rosén. Göteborg 1767 (32 s. 8:o).

Svenska Archivum. 1766 mars—72. Stockholm, del. 94.
1, 2, Kongl. Tryckeriet 1766 mars—dec, och 1768 samt del 3, Gamla Kongl. Tryckeriet 1772. Ant.

1 »stycke» i hvarannan månad, 64 s. 8:o (13,8 × 7,9); 6 dlr kpmt för 4 stycken (= del 1) 1766; del 2 utgafs nummervis såsom bihang till Stockholms Weckoblad 1768 (se nr 47), 62 nr à 4 s. Del 1 har 266 s. och 3 s. (register), del 2 har 256 s. och 2 s. (register), del 3, som utkom på en gång 1772, 128 s.

Utgafs af *Samuel Loenbom* samt utgör ett slags fortsättning af Gjörwells Nya Svenska Biblioteket (nr 79).

Kongl. Bibliotekets Dagbok. Stockholm d. 1 Juli 1766. 95.
U. t. [Stockholm, C. Stolpe]. Ant.

1 v., 20 s. 8:o (15,5 × 8,1). Utan prisuppgift. Mera utkom ej.

Utgafs af kongl. bibliotekarien *C. C. Gjörwell* i afsigt att belysa kongl. bibliotekets historia samt beskrifva och förteckna där förvarade märkligare böcker, anmäla nyutkomna arbeten samt redogöra för utländska bibliotek och arkiv.

Prädiko-Bibliothek eller Samling af Betragtelser öfwer 96.
Evangelier och Epistlar samt andra Texter. Götheborg 1766.

1 v., 52 nr, 4:o (41 ark); 9 dlr kpmt.

Anonymt utg. af lektorn, teol. d:r *Johan Rosén* och gymnasii-bibliotekarien, mag. *Carl J. Brag.* Till censorer häraf hade af konsistorium i Göteborg förordnats domprosten *O. Ekebom* och lektor *Rosén.* Den förre satte »Imprimatur» på den senares inlämnade predikningar och denne på sin medintressents.

Jfr Stockholms Post Tidn. 1765: 100 och Samlaren 1778 $^{4}/_{10}$, s. 195. Intet ex. fins häraf i Kongl. bibl.

Wecko-Blad til Barns Nytta och Nöje. 1766, 74. Stock- 97.
holm, Tryckt hos P. Hesselberg 1766, 74. Fr.

1 v., L.; 8 eller flere s. 8:o (14 × 7,1) à 6 öre kpmt för halfark. Nr 1—4 (s. 1—200) utkommo 1766, nr 5 (= slutet, s. 201—208) 1774 29/1. Företalet är undertecknadt: »Stockholm på Menlösa Barnens dag 1765 28/12. Nepiophilus Lubens» [pseud. = *Sam. Hasselberg*].

98. **Historiska Märkwärdigheter** til Uplysning af Swenska Häfder. 1767 10/1—68. Stockholm, Tryckt i Kongl. Finska Boktryckeriet, d. 1—3 1767, d. 4. 1768. Fr. med devis: »Utile dulci.»

1 v., vanl. 8 s. 8:o (13,5 × 7,6); 6 dlr kpmt för 25 nr. Innehåller dittills otryckta handlingar rörande Sveriges historia. 4 delar à 25 nr. Ny upplaga af d. 1—4 utkom tillökt och förbättrad 1768—75. Utg. af amanuensen hos historiographus regni *Samuel Loenbom.*

99. **Stats- och Hushålls-Journal.** 1767 jan.—dec., fortsattes af **Stats-Journalen** 1768 9/1—69 30/9. Stockholm, Tryckt hós P. Hesselberg och »Bilagan» hos J. L. Grefing 1767, C. Stolpe 1768 och i Kongl. Finska Boktryckeriet 1769. Fr.

1 m., 80 s. samt 4 bihang till årg. 1767, 1 v., L. 1768, 2 v., O. L. 1769, 16 s. 8:o (14 × 7,5); 30 dlr kpmt 1767; 18 dlr kpmt 1768, 24 dlr kpmt 1769.

Utg. af *C. C. Gjörwell*, hvilken själf författade de historiska och statistiska uppsatserna, med biträde af kommissarien, sedermera kommerserådet *Joh. Fr. Kryger*, hvilken skref de ekonomiska och politiska artiklarne däri. Med anledning af en i 1767: nr 1 (jan.) införd, från Edw. Clarkes Memoirer om Spanien hämtad artikel angående spanska konungens karaktär, blef tidskriften 1767 24/2 indragen samt sedermera »lösgifven, dock castrerad til arket D» Se Samlaren 2 (1881): 55—57.

En sjette del annonserades i sista numret af Stats-Journalen skola utkomma »framdeles på en gång och således utan prenumeration», hvilket dock ej blef verkstäldt.

100. **Kongl. Bibliotekets Tidningar om Lärda Saker,** utgifne af *Carl Christof. Gjörwell.* 1767 14/1—68 24/10. Stockholm, J. G. Lange, 1767, 68. Ant.

1 v. 1767: O. 14/1—30/6, T. 1767 9/7—31/12 och oregelbundet 1768. 6 à 8 s. 8:o (14,8 × 7,8); 18 dlr kpmt för hel årgång.

2 delar à 25 »stycken» utgåfvos häraf 1767 men blott 15 st. 1768, hvilket år tidskriften upphörde 24/10; den fortsattes dels af Tidningar om Lärda Saker (nr 123) och dels af Kongl. Bibliotekets Handlingar, I: 1, 2. Stockholm, J. G. Lange, 1768, 69. 4:o.

Såsom supplement till denna tidskrift utkom: »Swar på den i K. Bibl. Tidningar... införde Critique öfver Sorgespelet Habor och Signild.» Sthlm, L Salvius, 1768 (60 s. 8:o) och »Första Fortsättningen af Supplementet til K. B:s Tidn.... eller anmärkningar vid... Gjörwells note... rörande Habor samt vid et Mag. Olof Bergklints Bref til Gjörwell, som är infördt i ofvannämnde tidningar», Sthlm, L Salvius, 1768 (17 s. 8:o). Båda skrifterna utgåfvos af *E. Brander*, nob. *Skjöldebrand*, förf. af Habor och Signild. Jfr nr 123. (Se vidare Klemmings Sv. Dramat. Litt. s. 94).

Weckoblad om Swenska Språket och Ordboken. 1767 $^{20}/_{2}$—$^{12}/_{3}$. Stockholm, P. Hesselberg, 1767. Fr. Med devis: 101.

»Ludimus terminis, modo conveniamus in re.»

1 v., L.; 4 s. 4:o (16,4 × 12). Blott 4 nr à 6 öre kpmt utkommo, hvarefter »för brist i afsättningen dessa veckoblad tils vidare upphörde».

Utg. anonymt af kongl. sekreteraren *Abraham M. Sahlstedt.*

Förberedelse til en Swensk Grammatica. 1 [och 2] Qvartalet. 1767 februari och september. Stockholm, Kongl. Finska Boktryckeriet. Fr. 102.

1 h. i qvartalet, 112 à 120 s. 8:o (15 × 8,5); 9 dlr kpmt för 3 qvartal. Blott 2 qvartal utkommo.

På kongl. befallning utgifven under Vitterhetssällskapets inseende af dess sekreterare, mag. *Carl Brunckman.* (Se Stockh. Post. Tidn. 1767 $^{23}/_{2}$).

Nytt och Gammalt En Wecko-Skrift. 1767 $^{25}/_{2}$—70 $^{31}/_{12}$. Stockholm, C. Stolpe 1767 och Kongl. Boktryckeriet 1768—70. Fr. 103.

1 v., O.; 16 s. 1767, 8 s. 1770 $^{8}/_{1}$—$^{20}/_{10}$; 2 v., O. L.; 8 s. 1768, 69 och 1770 $^{2}/_{11}$—$^{31}/_{11}$. 8:o (13 à 13,5 × 7 à 6,6); 6 dlr kpmt för hv. serie af 24 nr.

Nyhetstidning, innehållande äfven uppsatser på vers och prosa samt rättegångshandlingar. Utg. af notarien vid Stockholms bokauktionskammare *Erik Ekholm.*

Den Swenska Fatburen. En Wecko-Skrift. 1767 $^{20}/_{5}$—71? Stockholm, P. Hesselberg 1767 $^{29}/_{5}$—$^{5}/_{11}$. Kongl. Finska Boktryckeriet 1767 $^{12}/_{11}$—69 $^{10}/_{4}$ och 1770 sept.—71 samt Kongl. Tryckeriet 1769 $^{21}/_{4}$—70 $^{22}/_{9}$. Fr. 104.

1 v., T.; 8 s. 8:o (13,5 × 6,8); 9 »Öpningar» à 24 nr. För hv. »Öpning» 6 dlr kpmt.

Innehåller mest bidrag till Sveriges historia äfvensom juridiska och politiska handlingar. Utg. af notarien *Erik Ekholm.*

Följdskrift härför: Bref, til Bok-Auctions Notarien Herr Ekholm uti Bihang til hans så kallade Fatabur (angående »En Adelsmans Tankar»). Stockholm 1770 (4 opag. s. 8:o).

Misch Masch. 1767 maj. Stockholm, Kongl. Finska Boktryckeriet. U. å. Fr. 105.

Hv. nr 4 s. 4:o (16,6 à 17,7 × 10,7 à 11,8). Blott 4 nr à 9 öre stycket utkommo häraf.

Innehåller ordspråk, sentenser m. fl. uppsatser på vers och prosa. Enl. Apelblad var dess anon. utgifvare prestmannen *Mathias Säf.* (Se ock Kgl. Bibl:s tidn. om lärda saker, 1767 $^{11}/_{6}$.)

Weckoblad N:o 1. Swenska Lärdoms, Etats och Konst Theatren. 1767 maj. U. t. Stockholm, L. L. Grefing, 1767. Fr. med devis: 106.

»Principium rerum falsum inter et verum considerat medium. Begrepet som granskar likt och olikt bör medelwägen hålla.»

1 v., 4 s. 4:o (18 × 13); 12 dlr kmpt för årg.

Blott detta enda nummer utkom af denna litterära och naturhistoriska tidning, anonymt utgifvet af *Carl Joh. Sjöbeck*. (Se Kungl. Bibl. Tidn. om lärda saker 1767 $^{11}/_{6}$, s. 324.)

107. **Den Owälduge Granskaren.** N. I 1767 juni? U. t. Upsala. Joh Edman, 1767. Fr. Med devis:

Kress »Jam hinc mihi perpende Lector, quales sint interdum qui suis sententiis homines pertrahunt in incendium.» *Erasm. Roter.*

Blott detta nr, 8 opag. s. 4:o (15,5 × 10,2) utkom af denna kritiska och moraliska tidskrift Jfr Kgl. Bibl:s Tidn. om lärda saker 1767 $^{9}/_{7}$

108. **Wecko-Skriften kallad Artiga och Nöjsamma Tidsfördrif.** Sammandragna utur åtskilliga Skrifter. 1767. Stockholm, Tryckt i Kongl. Finska Boktryckeriet 1767. Fr.

1 v., 8 s. 8:o (14,5 × 7,9); 6 dlr kpmt.

20 nr anon. utg. af notarien *Erik Ekholm*. Innehåller anekdoter på vers och prosa.

109. **Discourser på Klubben.** N:o 1. Första Dagen — N:o 5. Femte Dagen. 1767 $^{7}/_{7}$—68. U. t. Stockholm, nr 1—4 tryckta hos P. Hesselberg 1767 och nr 5 hos L. Salvius 1768. Fr.

Utkom å obestämda tider; hv. nr 24 s. 4:o (15,5 × 11,8); 6 dlr kpmt för 5 dagars discourser.

Innehållet nationalekonomiskt. Anon. utg. af *Erik Kjellberg*.

110. **Den Swenska Argus.** 1767 $^{5}/_{10}$ och $^{12}/_{10}$, hvarefter titeln ändrades till: **Den Nya Swenska Argus.** 1767 nov.—68? Stockholm, P Hesselberg 1767, 68. Fr. Med olika latinska citat såsom devis å de särskilda numren af »Den Nya Swenska Argus».

1 v., 8 s. 4:o (16 × 11,7 à 10,2); 9 dlr kpmt.

Af »Den Swenska Argus» utkommo blott 2 nr och »Den Nya Swenska Argus» 1767: 1—5 ($^{24}/_{12}$) och 1768: 6—23 (183 s.). Utgifven anonymt af direktören i siden-apreteringsverket *Anders Odel*.

Följdskrift häraf är: Tankar öfwer Swenska Argus 1767. Lemnade i Bref til en wän på Landet. Stockholm, J. L. Lange, 1767 (8 opag. s. 4:o).

111. **Den Förnuftige Fritänkaren.** 1767 $^{2}/_{11}$—68. Stockholm, Kongl. Finska Boktryckeriet. Fr.

1 v., O.; 8 s. 4:o (16,3 × 11,8); 52 nr, hvaraf blott nr 1 utkom 1767 $^{2}/_{11}$, alla de öfriga följande året; 18 dlr kpmt.

Tidskriften, som har politiskt och nationalekonomiskt innehåll, är författad af kommissarien *Johan Fredrik Kryger*.

112. **Preste-Tidningar** för år 1768: $^{2}/_{1}$—juni. Götheborg, Eric Stakberg, 1768. Ant.

1 m., 32 s. 8:o (13,6 × 7,3); blott 6 h. (192 s.) utkommo; 12 dlr kpmt för år.

Utg. af lektorn, d:r *Johan Rosén*. Innehåller öfversättning af olika delar af bibeln, biografier öfver teologer samt nyheter angående presters befordringar och dödsfall.

Philolalus Parrhesiastes eller den Pratsjuke Fritalaren. En Wecko-skrift. Första Flocken 1768 2/5—15/12. Stockholm, C. Stolpe [nr 1—11] och Johan Georg Lange [nr 12—15] samt Kongl. Tryckeriet [nr 16—32]. Fr. med devis: 113.

»Si modo mihi fas est impune profari.» *Eumolpus.*

1 v., 8 s. 4:o (15,5 × 10,8) à 12 öre st.; 32 nr (256 s.).

Utg. af *Jacob Gabriel Rothman.*

»Af alla stridskrifter, som utkommo under 1768, var det väl knappast någon, som i hätskhet öfverträffade Mösse-skriften »Philolalus Parrhesiastes» ..., som med de bittraste beskyllningar angrep den föregående Hattstyrelsen. Den undgick likväl åtal; under det att Hattskrifter, som icke voro mer förgripliga, ådrogo sig regeringens uppmärksamhet och blefvo sakförda». (Malmström, Sv. Polit. Hist. 1718—72. 6: 53).

I »Nyckel till J. G. Rothmans Philolalus Parrhesiastes eller den Pratsjuke Fritalaren, utg. i Stockholm 1768», meddelad af *G. E Klemming* i Samlaren 1884: 27—35, finnes intagen en förklaring öfver där använda namn och talesätt.

Följdskriter häraf äro:

1: Synda Bekännelse af en som warit med på den bekanta Expeditions-Balen uti Bref til Philolalus Parrhesiastes eller den Pratsjuka Fritalaren, i anledning af dess 2:dra och 8:de ark. Stockholm, L. L. Grefing 1768. 8 s. 4:o. Pris: 12 öre kpmt. Förf. af *Jac. Gabr. Rothman*, enl. Apelblad.

2: Mobbius Förvandlad til en Ängelsk Dog. Tryckt hos J. G. Lange [Stockholm], 1768. 4:o, 8 opag. s. På vers. [Förf af *Isr. Lannér.*]

3: Den Skrifklådige Garfwaren på nya Pänfägtaremodet. Stockholm, P. Hesselberg, 1768. U. t. 4:o, 8 opag. s.

4: Philolalus Parrhesiastes Secundus — se nr 115.

5: Anti Parrhesiastes — se nr 132.

6: En Landt-Mans Bref om den i sig sjelf nyttiga Skrif- och Tryck-Frihets-förordningens missbruk, igenom en förledit år utkommen Prate-sjuk Wecko-Skrift. Stockholm, Kongl. Finska Boktryckeriet, 1769. Dat. »Redlige-Ro Sätteri» den 15 Febr. 1769. Alfwarsam.» 8 s. 4:o; 12 öre kpmt.

7: Philolali Förvandling eller Swar på en Landtmans Bref om Skrif- och Tryck-frihetens missbruk, genom en förledit år utkommen Pratsjuk Wecko-skrift. U. t. Stockholm, C. Stolpe, 1769. Undertecknad: »Skämtsam.» 4 opag. s. 4:o (på prosa och vers).

Den Fromsinte Friwiljaren. 1768 19/5 och 20/6. Stockholm, Kongl. Finska Boktryckeriet. Fr. med devis: 114

L'Esprit et le Coeur ont tant de liaison, qu'il n'est presque possible d'avoir un bel esprit avec un mauvaix(!) Coeur.» *Pope. Trad.*

Utan uppgift å utgifningssätt. Blott 2 nr à 8 s. 4:o (16 × 11,5) utkommo häraf och kostade 12 öre kpmt stycket.

Moralisk tidskrift på vers och prosa, utg. af *Isr. Lannér,* enl. Apelblad.

115. **Philolalus Parrhesiastes Secundus** eller Pratsjuke Fritalaren den Andre. 1768. Stockholm, C. Stolpe. Fr.

Endast 2 nr à 8 s. 4:o (17,2 × 11) utkommo häraf och kostade 12 öre stycket. Satirisk tidskrift riktad mot Philolalus Parrhesiastes (nr 113). Utg. af *Israel Lannér.*

116. **Medborgaren.** 1768 ($^{30}/_{5}$)— 71. Nr 1 o. 2 sakna tryckort. nr 3 är tryckt i Stockholm hos Wennberg & Nordström 1768, liksom ock nr 5—16 1771; nr 4 är — liksom ock nr 1 o. 2 — tryckt i Norrköping hos J. B. Blume 1768. Fr. med olika bibelspråk såsom deviser.

Utkom å obestämda tider, hv. nr 4 s. 8:o (15,2 à 14,8 × 8,9) à 6 öre kpmt. 16 nr (64 s.) utkommo.

Anon. utg. af mag. *Carl Brunckman,* hvilken uti nr 5 »förklarar sig willig att wid påfordran grundligen förswara sitt däri brukade egendomliga 'skriv-sätt'». Tidningens tredje nr blef jämte de två första åtalade och belagda med kvarstad d. 11 juni 1768, enl. uppgift af Braad, i följd af franska ambassadörens begäran. 3:dje numret omtrycktes 1771 med uteslutande af de första 14 raderna, som ansetts förgripliga.

117. **Themis på Fula Sidan.** 1768 juli?—79. Nris 1, 2 och 4 tryckta i Stockholm hos P. Hesselberg 1768; nr 3 i Norrköping hos J. B. Blume 1768; nr 5 i Stockholm hos Wennberg & Nordström 1773; nris 6—8 tr. 1774, 9 tr. 1775 i Stockholm hos Lars Kumblin; nr 10 tr. 1777, 11 tr. 1778 och 12 tr. 1779 i Stockholm hos Lars Kumblins enka. Fr.

Utkom å obest. tider; hv. nr 8 à 16 s. 8:o (15 × 8,2); 12 nr (138 s.) à 12 öre st.

Utg. af mag. *Carl Brunckman* ang. processen rörande tidskriften Medborgaren (nr 116) samt skriften Rikswården m. m.

118. **Nationelt Sundt Förnuft** ... 1768 $^{16}/_{6}$—69. Stockholm, nr 1—10 tryckta hos C. Stolpe 1768; 11—23 i Kongl. Finska Boktryckeriet 1769. Fr.

Skulle utgifvas 1 v., 8 s. 4:o (16 × 10,8); 6 dlr kpmt för 24 ark. 23 nr (136 s.) utkommo.

Innehållet dels moraliskt och dels hufvudsakligen nationalekonomiskt. Öfversatt från engelskan af *Carl Christer Pauli,* enl. Apelblad.

119. **Posten.** 1768 $^{20}/_{7}$—69 $^{30}/_{12}$. Stockholm, Kongl. Boktryckeriet 1768 $^{20}/_{7}$—$^{2}/_{11}$(?) och Langiska Tryckeriet 1768 $^{5}/_{11}$—69 $^{30}/_{12}$. Fr.

2 v., O. L; 8 s. 8:o (13,3 × 6,9); 6 dlr kpmt för 24 nr. 144 nr, 1152 s., utkommo.

Innehållet satiriskt och moraliskt. Utg., under pseud. Candidus, af bankofiskalen *Anders Berch j:r* († 1770).

Följdskrifter däraf äro:
1: Utdrag Af Weckoskriften Posten N:o 80. Norrköping, J. B. Blume, 1769. 8 s. 8:o. Innehåller ett öppet bref till landtmarskalken och talmännen.
2: Bref til en ung Herre ifrån en Gammal Carolin, I anledning af Weckoskriften Posten. U. t. Upsala, Joh. Edman, 1769. 4 opag. s. 4:o.
3: Triumviratet på Momi Parnass, tecknadt efter trenne i sit slag goda Originaler, Posten, Hatten och Landtboen, Första stycket. Sthlm, J. G. Lange, 1769. 32 s. 4:o. [Af *Daniel Helsingius*], och svaret därå:
4: En Landtmans Betraktelser wid en ny skrift kallad: Triumviratet... Sthlm, P. Hesselberg, 1769. 4 o.

Biographia Sveo-Gothica. 1768 $^{21}/_{7}$—? U. t. Stockholm, C. Stolpe. Ant. 120.

1 v.(?), 8 s. 8:o (13 × 7,5); 6 dlr kpmt för 24 nr. Blott 14 nr, 112 s., utkommo.

Utg. af kongl. bibliotekarien *C. C. Gjörwell.*

I ett kgl. bibl. tillhörigt ex. finnes med Gjörwells stil tillskrifvet en fortsättning (på 3 s.) jämte förteckning öfver de personer, hvilkas biografier finnas upptagna i tidskriften (1 s.).

Den Enfaldige Natur-Forskaren. 1768 $^{30}/_{7}$—72. Del. 1 121. (1768/69) tryckt i Stockholm hos Arvid Carlbohm 1768 och i Upsala hos J. Edman 1769; D. 2 (1769—72), nr 1, 2, tryckta i Stockholm hos J. G. Lange; nr 3 i Upsala hos J. Edman; nr 4, 5 i Stockholm, Wennberg och Nordström 1769, 70; nr 6 hos J. G. Lange 1772 och 7 i f. d. Grefingska tryckeriet 1772. Fr.

Afsedd att blifva veckoskrift, utkom dock å obestämda tider. Hv. nr 8 s. 8:o (14,7 × 8); 24 nr, utgörande en del, 6 dlr kpmt; d. 1 har 24 nr; af d. 2 utgåfvos blott 7 nr.

Innehållet hufvudsakligen afsedt för landthushållare. Utg. af ekonomi-intendenten *Johan Fischerström.*

Svenske Anecdoter. 1768 $^{24}/_{10}$—69. Stockholm, d. 1, 2 122. tryckta hos C. Stolpe 1868 och d. 3, 4 hos P. Hesselberg 1769. Ant.

1 m., 16 s.; lit. 8:o (13 × 7,5) à 12 öre kpmt.

Innehåller berättelser ur Svenska historien. Utg. af kongl. bibliotekarien *C. C. Gjörwell.*

Tidningar om Lärda saker. 1768 $^{2}/_{11}$—69 $^{31}/_{12}$. Stock- 123. holm, d. 1: 1—27 tryckta i Grefingska tryckeriet 1768, 69 samt 28—35 (enl. trycklistan) hos Wennberg & Nordström 1769 och J. G. Lange 1769 $^{8}/_{7}$—71. Ant.

2 v., O. L.; 4 à 8 s. 8:o (14,5 × 8,4); 9 dlr kpmt för 60 nr. Del. 1 (1768—69 jan.) har 60 nr och d. 2 (1769 juli—dec.) 46 nr.

Utgör en fortsättning af Kongl. Bibliotekets Tidningar om Lärda Saker (nr 100) och likaledes utgifven af *C. C. Gjörwell.* I

1768: nr 1 ($^{2}/_{11}$) uppgifver han såsom sina medarbetare eller korrespondenter i denna tidning: bibl. *And. Wilde*, historiogr. regni *And. Schönberg*, prof. *Jon. Bilmark* i Åbo, prof. *Torbern Bergman* i Upsala, prof. *Gust. Sommelius* och akad adj. *Pet. Munck* i Lund, lektorerna *Joh Gothenius* i Göteborg och *Sam. Joh. Alnander* i Karlskrona, doc. *Ol. Bergklint* och bibl.-aman. *J. H. Lidén* i Upsala.

Till denna tidskrift höra de af kommerserådet *Erik Brander*, adlad *Skjöldebrand*, utgifna: »Supplement til Tidningen om Lärda Saker d. 17 Dec. 1768, eller Nyårs-Gåfva för Herr Assessor Gjörwell emot en af honom gifven Julklapp Stockholm. Lars Salvius, 1768» (4 s. 8:o). Första och Andra Fortsättningen af Supplementet, Sthlm, 1768 (17 o. 8 s.) samt Critiskt Supplement til Tidningarne om Lärda Saker för år 1769. Sthlm, L. Salvius, 1769 (35 s. 8:o). Jfr. nr 100

124. **Uplysningar i Swenska Historien.** 1768 $^{12}/_{12}$—71(?). Stockholm. d. 1—3: 5—16 tryckta uti Kongl. Finska Boktryckeriet 1768—70; d. 3: 1—4 hos L. Salvius 1770 och d. 4 hos Wennberg & Nordström 1771. Fr.

1 v., 8 s. 8:o (14 × 7,6); 4 delar à 16 nr; 3 dlr kpmt för hvar del.

Utgjorde ett slags fortsättning af Historiska Märkvärdigheter 1767, 68 (se nr 98) samt utgifven, liksom denna, af amanuensen *Samuel Loenbom*.

En ny upplaga af d. 1—3 trycktes hos L. Wennberg, på egen bekostnad, år 1773, 74.

125. **Hatten.** 1768 $^{19}/_{12}$—69 $^{8}/_{5}$. Stockholm, Kongl. Finska Boktryckeriet 1768, 69. Fr.

1 v. 1768 $^{19}/_{12}$—69 $^{26}/_{1}$; 2 m. 1769 $^{1}/_{2}$—$^{8}/_{5}$, 8 s. 8:o (15 × 8); 6 dlr kpmt. Blott 11 nr (88 s.) utkommo; intet nr utkom mellan $^{16}/_{3}$—$^{8}/_{5}$.

Politisk tidning utg. af sedermera teatersekreteraren *Olof Kexél.*

Följdskrift: Fastlagsris för Hatten. Sthlm, 1769. 4:o. [Af *P. E. Darelius.*] Se ock 119: 3, 4.

126. **Wecko-Cateches eller Söndags-Lust och Hwardagsro** i anledning af de wanliga Söndags-Texter samt Nyttiga Hushålls-ämnen ... Götheborg, I. Smitt 1768 $^{31}/_{2}$[—69 $^{31}/_{12}$]. Fr. med devis:

»Miscemus utile dulci.»

1 v., 16 s. 8:o (14,5 × 7,2); 3 dlr smt för årg. 52 nr (834 s.) utkommo häraf

Hvarje nr består af två afdelningar, 1: Söndags-Lust, innehållande förklaringar öfver söndagstexterna och 2: Hwardags-ro, innehållande åtskilliga upplysningar i landthushållningen, framstälda i frågor och svar. Utgifven af *Gustaf Fredrik Hjortberg*, kyrkoherde i Valda och Släp

127. **Dagligt Allehanda.** 1769 $^{2}/_{1}$—71 $^{32}/_{12}$, sedermera under olika titlar fortsatt t. o. m. 1849 $^{12}/_{2}$. Stockholm, Kongl. Tryckeriet 1769—71 $^{13}/_{8}$; Gamla Kongl. Tryckeriet 1771 $^{14}/_{8}$—72 $^{31}/_{12}$; f d. Kongl. Tryckeriet 1773—76; Kongl. Ordenstryckeriet

1777—1838 $^{14}/_{4}$ och W. F. Dalman 1838 $^{17}/_{4}$—49 $^{12}/_{2}$. Fr. t. o. m. 1834, Fr. och Ant. 1835—37, därefter Ant.

6 v., 4 s. 4:o (17,3 à 19,5 × 12,5 à 13,8) 1768—1824 $^{13}/_{11}$; Folio, 2-spalt. (26,4 à 33,4 × 21,4 à 22) 1824 $^{15}/_{11}$—36 $^{31}/_{12}$; 3-spalt. (34 à 33,6 × 23,4 à 23,7) 1837; 4-spalt. (35,7 à 49,5 × 26 à 28) 1838—49 samt 5-spalt. (44,1 à 52 × 34,8 à 34,2) 1848, 49. 18 dlr kpmt 1769—71; 30 dlr kpmt 1772—76 = 1 rdr 32 sk. 1777—85; 2 rdr specie 1786—90; 2 rdr 12 sk. specie 1791—95; 2 rdr 16 sk. specie 1796—1803; 2 rdr bko 1804—8; 2 rdr 24 sk. bko 1809—11; 3 rdr bko 1812; 3 rdr 16 sk. bko 1813—16; 4 rdr bko 1817—23; 5 rdr bko 1824—26; 7 rdr bko 1827, 28; 7 rdr 24 sk. bko 1829—32; 9 rdr bko (med Bihang) 1833—37; 9 rdr 16 sk. bko 1838—47; 10 rdr 32 sk. bko 1848, 49.

Såsom ofvan vid Stockholms Weckoblad (nr 47) blifvit nämndt, utgafs denna tidning först såsom annonsbilaga därtill under titlarne Allehanda 1767 $^{20}/_{10}$*—$^{24}/_{11}$ (tillsammans 8 nr) och Dagligt Allehanda 1767 $^{25}/_{11}$—68 $^{30}/_{12}$, innan den från och med 1769 började utgifvas såsom särskild tidning.

Den har utkommit under följande titlar:

Dagligt Allehanda 1769 $^{2}/_{1}$—71 $^{31}/_{12}$; Dageliga Tidningar Eller: Dagligt Allehanda 1772—1811; Stockholms Dagligt Allehanda 1812—26 $^{12}/_{1}$; [Laterna Magica 1826 $^{14}/_{1}$—$^{26}/_{1}$]; Dagligt Allehanda 1826 $^{27}/_{1}$—$^{13}/_{3}$; 1847 $^{2}/_{12}$, $^{13}/_{12}$, $^{20}/_{12}$, $^{30}/_{12}$ och $^{31}/_{12}$; 1848 $^{3}/_{1}$—$^{11}/_{4}$; Stockholms Dagligt Allehanda 1826 $^{14}/_{3}$—33 $^{13}/_{3}$; [Till prenumeranterna af den indragna tidningen 1833 $^{14}/_{3}$; Skandinaviens Conversations-Blad 1833 $^{15}/_{3}$—$^{18}/_{3}$]; Dagligt Allehanda i Stockholm 1833 $^{19}/_{3}$—$^{9}/_{10}$, $^{11}/_{10}$—$^{16}/_{10}$, $^{18}/_{10}$—$^{31}/_{12}$ och 1834 $^{2}/_{1}$—36 $^{4}/_{6}$; Nytt Dagligt Allehanda 1833 $^{10}/_{10}$, $^{17}/_{10}$, $^{5}/_{11}$; 1836 $^{6}/_{6}$—$^{21}/_{7}$, $^{23}/_{7}$—$^{24}/_{8}$, $^{26}/_{8}$—$^{5}/_{11}$; 1837 $^{21}/_{3}$—$^{31}/_{5}$, $^{21}/_{6}$, $^{22}/_{6}$; 1838 $^{24}/_{7}$—$^{13}/_{8}$, $^{15}/_{8}$, $^{16}/_{8}$; Nyare Dagligt Allehanda 1836 $^{22}/_{7}$, $^{25}/_{8}$, $^{7}/_{11}$—$^{22}/_{12}$, $^{24}/_{12}$—$^{31}/_{12}$; 1837 $^{2}/_{1}$—$^{1}/_{3}$; Nyaste Dagligt Allehanda 1836 $^{23}/_{12}$; 1837 $^{2}/_{3}$—$^{20}/_{3}$; 1838 $^{21}/_{2}$—$^{12}/_{3}$, $^{21}/_{7}$—$^{23}/_{7}$; Nytt Dagligt Allehanda i Stockholm 1837 $^{1}/_{6}$—$^{20}/_{6}$, $^{23}/_{6}$—$^{30}/_{12}$; 1838 $^{2}/_{1}$—$^{20}/_{2}$; Nyare Dagligt Allehanda i Stockholm 1838 $^{13}/_{3}$—$^{20}/_{7}$; Nyaste Dagligt Allehanda i Stockholm 1838 $^{14}/_{8}$; 1839 $^{24}/_{4}$—46 $^{15}/_{9}$; Det åttonde Dagligt Allehanda i Stockholm 1838 $^{20}/_{8}$—39 $^{23}/_{4}$; Det nionde Dagligt Allehanda i Stockholm 1838 $^{17}/_{8}$; 1846 $^{16}/_{9}$—47 $^{1}/_{12}$, $^{3}/_{12}$—$^{11}/_{12}$, $^{14}/_{12}$—$^{18}/_{12}$, $^{21}/_{12}$—$^{29}/_{12}$; Det tionde Dagligt Allehanda i Stockholm 1838 $^{18}/_{8}$; 1848 $^{12}/_{4}$—49 $^{12}/_{2}$.

Vid sidan af Stockholms Dagligt Allehanda utgafs ock:

Bihang till Stockholms Dagligt Allehanda (aftontidning) 1832 $^{11}/_{2}$—33 $^{8}/_{3}$ i fortlöpande nummerserie för hvartdera året, samt utan dylik och blott försedda med hufvudbladets nummer den dag »Bihanget» utgafs, 1833 $^{21}/_{1}$—$^{8}/_{3}$, och sedan detta Bihang blifvit indraget, till ersättning för det samma: Den indragna tidningen (Brochyr) 1833 $^{12}/_{3}$ samt Bihang till Skandinaviens Conversations-Blad 1833 $^{15}/_{3}$; därefter Bihang till Dagligt Allehanda i Stockholm 1833 $^{19}/_{3}$—36 $^{2}/_{6}$ samt om-

* 1767: 1 ($^{20}/_{10}$) aftryckt i Nya Dagligt Allehanda 1867: 245 ($^{21}/_{10}$).

växlande därmed, men i fortlöpande nummerserie: Nya Dagligt Allehanda 1833 23/4—20/5, Aftontidningen (Bihang till Dagligt Allehanda i Stockholm) 1833 22/7—35 18/2 samt slutligen några få nummer af Bihang till Nytt Dagligt Allehanda 1836 20/6—20/10 och Bihang till Nyare Dagligt Allehanda 1836 10/12 och 24/12. Tryckta med samma stilsort, Fr., och å samma tryckerier som hufvudnumren af tidningen; 2 v., Ti. F. (eller M. T.) 1832—36 2/6, därefter sporadiskt; 4 s. Fol. 2-spalt. (28 à 27,8 × 22 à 21,3). I prenumeration för själfva hufvudbladet ingick äfven afgiften för Bihanget.

Dagligt Allahanda började, såsom ofvan blifvit nämndt, att först utgifvas såsom annonsbilaga till Stockholms Weckoblad 1767, 68 af kongl. boktryckaren och bankokommissarien *P. Momma*, hvilken från och med 1769 års början öfverlät kongl. boktryckeriet jämte tidningen åt sin son, ombudsmannen vid bankens pappersbruk *W. Momma*. Sedan denne rymt ur landet öfvertogs i okt. 1771 såväl Dagligt Allehanda som tryckeriet genom köp af assessor *Johan Pfeiffer*.

Genom en 1785 3/5 gjord »Tilläggning till K. M:s nåd. kungörelse och påbud af then 6 Maij 1780, angående Boktryckares ansvar för brott och förseelser emot K. M:s Förordning om Skrif- och Tryckfriheten», lät Gustaf III »förbehålla och tillägga boktryckarne ensame then rättighet at utgifwa Dagblader samt Månads- och Wecko-Skrifter uti strödda ämnen, sedan the thertill erhållit K. Maj:ts eller Kgl. Cantzli-Collegii Privilegium, på sätt som för thet så kallade Dagligt Allehanda skedt är . . .»

I kanslikollegii protokoller finnes likväl intet dylikt privilegium för Dagligt Allehanda någonstädes omnämndt. Assessor Pfeiffer anhåller ock i en sedermera inlämnad privilegii-ansökan »att, ehuru uti nåd. tilläggningen . . . af den 3 Maij 1785 then af honom genom köp innehafvande privilegierade rättighet till utgifvande af Dagbladet, kallat Dageliga Tidningar eller Dagligt Allehanda, nådigst blifvit godkänd, Kongl. Maj:t i nåder täcktes meddela ytterligare nåd. Privilegium therå på honom stält till hans framtida säkerhet och att honom än vidare tillåtas måtte utgifva nämde Dagblad af det innehåll, som det nu sig befinner och såväl hädanefter, som hittils derutinnan få införa, då tillfälle thertill är, följande Articlar: nemligen

1:o. hvad honom i nåder kan blifva anbefaldt att till Allmänhetens underrättelse kundgjöra, tillika med Utdrag af nåd. Förordningar, jämte andre Publicationer, Bref och Circulärer från Collegier och Publiqua Värk med mera, som till allmänhetens nytta och efterlefnad tjena kan, jämväl och ansökningar, skriftväxlingar å högre och lägre orter.

2:o. Protocoller och Dommar från högre och lägre Domstolar i Riket.

3:o. Meteorologiska Observationer.

4:o. Ut- och In-ländske tidningar och nyheter.

5:o. Förteckningar på de Präster, som predika i Stockholms kyrkor hvarje heligdag.

6:o. Strödda underrättelser, innehållande upptäckter i konster och vettenskaper, jämte synnerliga händelser och hvarjehanda anmärkningar i lofliga ämnen, tillika med plaisanterier, Vitterhets- och historiska ämnen.
7:o. Utdrag och Recensioner af Lärda arbeten eller andra interessanta och nyttige skrifter.
8:o. Kundgörelser om ankomne resande, hamn- och torgpriser vexel-Coursen, kjöp, försälgning, bortstulit, borttapat och upphittadt, hyror, tjenster, skuldfordringsmål, jämte diverse kundgjörelser rörande de privata personers oeconomiska angelägenheter.
9:o. Terminer till Gillens och Creditorers sammankomster, jämväl och till Auctioner och Spectacle, Concerter, Lotteriers dragningar med deras planer, Virtuosers skådespel.
10:o. Avancementer, dödsfall, giftermål.
11:o. Hus-Curer för folck och kreatur.
12:o. Med hvad mera, som tid och omständigheter torde vid handen gifva, nu eller framdeles till det allmännas nytta och tjenst att befordra, så väl stadsrörelserne som Landtmannens väl.»

Ansökningen bifölls och 1785 $^{29}/_{11}$ blef privilegium exclusivum för Pfeiffer utfärdadt å utgifvandet af Dagligt Allehanda, »så att ingen må understå sig, att detsamma här i Riket eftertrycka eller utifrån eftertryckt införa låta vid Etthundrade Riksdalers vite och exemplarens Confiscation: hvaremot det är Pfeiffer icke tillåtet, att detta privilegium, hvilket endast och allenast för honom blifver gällande, uppå någon annan . . . öfverlåta; åliggandes honom att vid utgifvandet af hvarje blad, ett exemplar genast till . . . Cancellie Collegium aflåta: och skulle Privilegium blifva återtaget, så snart det i någor måtto missbrukades.»*

Då sedermera utgifvaren af Stockholms Posten, bokhandlaren *Holmberg*, börjat från och med 1781 $^{3}/_{2}$ i sin tidning om lördagarne införa förteckning öfver de prästmän, som följande helgdag predikade i Stockholms kyrkor, inlämnade Pfeiffer, som ansåg detta vara intrång i sin privilegierätt, ansökan om privilegium exclusivum å införande af dylika kungörelser i Dagligt Allahanda och förbud för Holmberg att meddela sådana i Stockholms Posten. Kanslikollegium förklarade dock i infordradt utlåtande 1781 $^{3}/_{5}$ sig icke kunna tillstyrka bifall till Pfeiffers ansökan, »enär dylika kungörelser i staden af dessa dagblad icke vore ämne för kongl. privilegium; ansåge dock Pfeiffer sig ensam ega rättighet därtill och därom icke kunde med Holmberg åsämjas, vore det honom obetaget, att rörande denna sak vända sig till vederbörande domare.» Om mellan de båda dagbladsutgifvarne öfverenskommelse träffats eller ej, är oss obekant; Stockholms Posten fortfor dock sedermera att införa dylika kungörelser.

Till åtlydnad af kungörelsen 1798 $^{26}/_{3}$, inlämnade assessor Pfeiffer till kanslikollegium ansökning om förnyadt privilegium å utgifvandet

* Afskrift af privilegiet finnes i Kgl. Bibl:s handsskriftsamling.

af Dagligt Allehanda jämte uppgift å de ämnen, som han däruti liksom hittills ämnade införa På kollegiets tillstyrkan beviljades nåd. privilegium därå 1798 $^{8}/_{5}$ på samma vilkor som förut blott med det tillägg, att ett exemplar af hvarje utkommande nummer af tidningen äfvenledes skulle aflämnas till justitiekansleren.

Assessor Pfeiffer erhöll 1801 $^{2}/_{7}$ nåd. tillstånd, att någon af hans söner efter hans död skulle få fortsätta utgifvandet af Dagligt Allehanda. Pfeiffer ångrade sig dock inom kort samt inlämnade 1802 $^{27}/_{4}$ en ansökning att få öfverlämna utgifvandet af tidningen i stället för till någon af sina söner åt sin systerson, d. v. kaptenen *Carl Schiöström*, hvilket, oaktadt yngsta sonen, notarien *August Pfeiffer*, däremot inlämnade sin protest, beviljades 1802 $^{4}/_{5}$. Till Schiöström öfverlämnade Pfeiffer i slutet af samma år sitt tryckeri, hvarå denne erhöll privilegium 1803 $^{20}/_{1}$. Assessor Pfeiffer, som var född 1731 $^{22}/_{1}$, dog 1806 $^{12}/_{12}$.

Med anledning af att i Dagligt Allehanda bland utrikes nyheter tid efter annan influtit artiklar, hvilka förefallit regeringen »betänkliga och obehöriga och tillika förrådde en mindre insigt och urskiljning än redaktionen af ett tidningsblad fordrade», blef utgifvaren major Schiöström af hofkansleren 1806 $^{12}/_{11}$ förekallad och varnad samt förständigad »att hädanefter icke låta däruti inflyta några utländska och politiska nyheter, förr än de af kongl. sekreteraren *And. C. Kullberg* (hvilken samtidigt erhöll i uppdrag att lämna detta blad vederbörlig tillsyn) blifvit genomsedde och till införande gillade.»

Schiöström fortfor till sin död 1809 $^{7}/_{4}$ att utgifva Dagligt Allehanda, hvilket fortsattes af hans enka till dess expeditionssekreteraren *Herman Battram* 1809 $^{18}/_{4}$ erhöll sig beviljadt nåd. privilegium att under en tid af 30 år utgifva denna tidning.

Efter det att Battram 1823 $^{11}/_{8}$ aflidit, fortsatte statssekreteraren *Anders Carlsson af Kullberg,* som under Battrams lifstid redigerat tidningen, att några månader utgifva den samma till dess faktorn, löjtnant *J. E. Svanberg* 1823 $^{12}/_{12}$ erhöll utg. bevis å Stockholms Dagligt Allehanda, sedan grosshandlaren *Pulchau* åt sin måg, mag. *J. P. Theorell*, inköpt denna tidning, hvars ansvarige utgifvare Svanberg var till dess den 1826 $^{12}/_{1}$ blef indragen.

Åt prenumeranterna lämnades då i ersättning först Laterna Magica 1826 $^{14}/_{1}$—$^{26}/_{1}$, hvars utgifvare, litografen *C. Th. Löwstädt*, ställde sitt utgifningsbevis därå till redaktionens af Stockholms Dagligt Allehanda förfogande, samt därefter Dagligt Allehanda 1826 $^{27}/_{1}$—$^{13}/_{3}$, hvarå *Gustaf Pulchau* 1826 $^{25}/_{1}$ erhållit utgifningsbevis. Sedan faktor *J. E. Svanberg* genom kongl. maj:ts öppna bref 1826 $^{4}/_{3}$ erhållit tillstånd att åter utgifva Stockholms Dagligt Allehanda började detta å nyo utkomma (med från tiden före indragningen fortsatt nummerserie) 1826 $^{14}/_{3}$. Boktryckaren *J. P. Theorell* erhöll 1826 $^{24}/_{5}$ ensam och 1832 $^{31}/_{12}$ tillsammans med t. f. kanslisten i riksarkivet *N. Arfwidsson* utg bevis därå samt fortsatte tidningens utgifvande till 1833 $^{13}/_{3}$, då den indrogs. Han utdelade då 1833 $^{14}/_{3}$ en skrift,

Till prenumeranterne af den indragna tidningen (Brochyr), hvilken samma dag indrogs och för hvars utgifvande Theorell blef 1833 $^{2}/_{7}$ bötfälld. Åt prenumeranterna lämnades sedan till ersättning Skandinaviens Conversations-Blad 1833 $^{15}/_{3}$—$^{18}/_{3}$. E. o. notarien i Stockholms rådhusrätt *Lars D. Hjortsberg* erhöll 1833 $^{18}/_{3}$ utg.-bevis å Dagligt Allehanda i Stockholm, som utgafs med åtskilliga afbrott fr. o. m. 1833 $^{19}/_{3}$ till 1836 $^{4}/_{6}$, då det indrogs.

F. d. auditören *J. H. Münter* erhöll, sedan Kongl. Maj:t därtill lämnat tillstånd, 1833 $^{11}/_{9}$ utg. bevis å Nytt Dagligt Allehanda, hvaraf blott tre nummer utkommo 1833 samt, med åtskilliga afbrott, 129 nr 1836, då det i följd af Münters död upphörde $^{5}/_{11}$. Sedan *Anton Fredrik Utterberg* 1837 $^{16}/_{3}$ erhållit utg. bevis å Nytt Dagligt Allehanda, utkommo däraf åter, med åtskilliga afbrott, 60 nr 1837 och 20 nr 1838. F. d. stadsnotarien *J. Boman* erhöll 1836 $^{18}/_{7}$ utg. bevis å Nyare Dagligt Allehanda, hvaraf, likaledes med afbrott, 42 nummer utkommo 1836 och 50 nummer 1837. Kopisten i Riksarkivet *G. G. Ingelman* erhöll 1836 $^{23}/_{11}$ utg. bevis å Nyaste Dagligt Allehanda, hvaraf ett nummer utkom 1836 $^{23}/_{12}$, 15 nummer 1837 samt, med ett längre afbrott, 19 nummer 1838, hvarefter Ingelman s. å. återställde sitt utg. bevis därå. Fil. doktor *C. Å. Hökenberg* erhöll 1837 $^{2}/_{5}$ utg. bevis å Nytt Dagligt Allehanda i Stockholm hvaraf 178 nummer, med ett längre afbrott, utgåfvos 1837 samt 42 nummer 1838, innan tidningen s. å. $^{20}/_{2}$ blef indragen. Studeranden *Anders Olof Engberg* erhöll 1838 $^{9}/_{3}$ utg. bevis å Nyare Dagligt Allehanda i Stockholm, hvaraf utkommo 108 nummer, förrän det s. å. $^{20}/_{7}$ indrogs. Boktryckeri-konstförvandten *J. W. Timander* erhöll 1838 $^{6}/_{8}$ utg. bevis å Nyaste Dagligt Allehanda i Stockholm, hvaraf ett nummer utkom s. å. $^{14}/_{8}$, 211 nummer 1839 och som därefter fortgick utan afbrott t. o. m. 1846 $^{15}/_{9}$. F. d. Bokhållaren *O. G. Lönnberg* erhöll 1838 $^{8}/_{8}$ utg. bevis å Det åttonde Dagligt Allehanda i Stockholm, hvaraf 113 nummer utkommo 1838 och 93 nummer 1839 före d. $^{23}/_{4}$, då Lönnberg tillkännagaf, »att han ej vidare ämnade begagna sig af detta sitt tillståndsbevis.» Vice hofrättsnotarien *J. G. Westerling*, som 1839 $^{10}/_{5}$ erhöll utg. bevis därå, kom aldrig att utlösa detsamma.

Fil. d:r *Ludvig Westerberg* erhöll 1838 $^{7}/_{8}$ utg. bevis å Det nionde Dagligt Allehanda i Stockholm, hvaraf ett nummer utkom 1838 $^{17}/_{8}$, 89 nummer 1846 och, med afbrott, 302 nummer 1847. Boktryckerifaktorn *A. W. Rosenberg* erhöll 1838 $^{7}/_{8}$ utg. bevis å Det tionde Dagligt Allehanda i Stockholm hvaraf ett nummer utkom 1838 $^{18}/_{8}$, 218 nummer 1848 och 35 nummer 1849, E. o. kanslisten *Elof Matthias Lindman* erhöll 1847 $^{9}/_{11}$ utg. bevis å Dagligt Allehanda, hvaraf 5 nummer utkommo i dec. 1847 och 10 nummer 1848, hvarefter det fortsattes fr. o. m. 1848 $^{12}/_{4}$ af Det tionde Dagligt Allehanda i Stockholm. Sedan detta 1849 $^{12}/_{2}$ upphört att utgifvas, fortsattes tidningen af Morgon-Posten eller det Nya Dagligt

Allehanda, under hvilken titel morgonupplagan af Stockholms Aftonpost utgafs 1849 $^{16}/_{2}$—50 $^{27}/_{12}$, hvarefter dessa båda tidningar uppgingo i Bore, Dagligt Allehanda i Stockholm 1850 $^{28}/_{12}$—51 $^{29}/_{11}$ och fortsattes sedermera i Svenska Tidningen Dagligt Allehanda i Stockholm 1851 $^{1}/_{12}$—59 $^{30}/_{11}$ samt Nya Dagligt Allehanda fr. o. m. 1859 $^{1}/_{12}$. (Se härom vidare i d. 2: Stockholmstidningar fr. o. m. 1813.)

Från och med 1832 $^{11}/_{12}$ hade — såsom ofvan redan blifvit nämndt — börjat vid sidan af hufvudnumret att utgifvas Bihang till Stockholms Dagligt Allehanda (aftontidning), å hvilket d. v. riddarhuskanslisten *W. F. Dalman* erhållit utgifningsbevis 1832 $^{7}/_{12}$. Häraf hade blott 5 nummer utgifvits 1832 och sex nummer 1833, då tidningen indrogs 1833 $^{24}/_{1}$, hvarefter »Bihanget» utgafs utan egen nummerserie, blott med hufvudbladets nummer, den dag Bihanget kom ut, 1833 $^{29}/_{1}$—$^{8}/_{3}$. Dalman sökte s. å. $^{25}/_{1}$ utgifningsbevis å Stockholms Dagligt Allehandas Aftontidning, men nekades detta af Kongl. Maj:t, till hvilken hans ansökan blifvit hänskjuten, 1833 $^{16}/_{2}$, enär Dalman varit utgifvare af den indragna tidningen. Prenumeranterna underrättades därom i ett utsändt flygblad, Den indragna tidningen (Brochyr) 1833 $^{12}/_{3}$, hvari redaktionen ock lofvade att genom tid efter annan utgifna brochyrer hålla dem skadeslösa.

E. o. kanslisten *Carl Fredrik Sondén* sökte därefter 1833 $^{30}/_{3}$ utg.-bevis å Dagligt Allehandas aftontidning, men återkallade ansökningen. Samma dag hade ock t. f. stadsnotarien i Södertelje *Jöns Boman* sökt utg.-bevis å Dagligt Allehandas Afton-Tidning, men af hofkanslern blifvit vägrad detta 1833 $^{13}/_{4}$. *Boman* sökte då 1833 $^{26}/_{4}$ utg. bevis å Aftontidningen, hvilket han äfven erhöll s. å. $^{10}/_{5}$. Omväxlande med Nya Dagligt Allehanda, hvarå *N. J. Sundelin* 1833 $^{1}/_{4}$ erhållit utg.-bevis, och Bihang till Dagligt Allehanda i Stockholm utkom Aftontidningen med fortlöpande nummerserie 1832 $^{3}/_{6}$ t. o. m. 1835 års slut, då den upphörde, hvarefter endast några få nummer af Bihang till Nytt Dagligt Allehanda 1836 $^{20}/_{6}$—$^{20}/_{10}$ och Bihang till Nyare Dagligt Allehanda 1836 $^{10}/_{12}$—$^{24}/_{12}$ utkommo å obestämda tider.

Ännu under de första årtiondena af 1800-talet innehöll Dagligt Allehanda hufvudsakligen annonser, men därjämte åtskilliga uppsatser på både prosa och vers samt blef småningom en mötesplats för insändare af alla möjliga slag och färger, i följd hvaraf äfven artiklar, författade af dem, som voro missnöjda med det bestående, däri kommo att inflyta, hvarigenom tidningen under stundom fick en anstryckning af opposition. En följd däraf var ock, att i Dagligt Allehanda införda artiklar dels blefvo föremål för laga åtal och därmed sammanhängande indragningar, dels ock föranledde häftiga genmälen i såväl andra tidningar som en mängd särskilda flygskrifter, hvilka det skulle vara allt för vidlyftigt att här uppräkna.

Redaktörer af Dagligt Allehanda hafva varit *Johan Pfeiffer* t. o.

m. 1802, *Carl Schiöström* 1803—1809 7/4, *Herman Baltram* 1809 18/4 —23 11/8, *Anders Carlsson af Kullberg* 1823 11/8—12/12, *Johan Petter Theorell* 1823 dec.—33, då han sålde tidningen jämte tryckeriet till *W. F. Dalman* och *Nils Arfwidsson*, ehuru han fortsatte 1834 att skrifva däri. Arfwidsson drog sig snart tillbaka från tidningens redaktion, hvilken Dalman ensam skötte t. o. m. 1847 2/12, då *Elof Lindman* öfvertog densamma och fortsatte därmed till dess tidningen 1849 12/2 upphörde. Bland de talrika medarbetarne i Dagligt Allehanda må här endast nämnas kongl. bibliotekaren *Daniel Helsingius* († 1774), *J. G. Rothman* 1770—72, samt under en senare period *C. J. L. Almqvist* 1840, 41 och 48, *S. A. Hedlund* 1847, 48, *G. G. Ingelman, N. Bréant A. Rappe, J. M. Rosén, J. E. Rydqvist, Henrik Schönbeck* och *Georg Swederus*.

Norrkjöpings Magazin. 1769 7/1—30/12. [Norrköping, J. B. Blume.] Fr. 128.

1 v., L.; 8 s. 8:o (14,3 × 8,4); 52 nr utkommo tillsammans med Norrkjöpings Weckotidningar (nr 70), hvartill det utgjorde ett slags bihang, samt kostade i förening därmed 18 dlr kmt och ensamt 12 dlr kpmt för år.

Utg. af *Carl Magnus J:is Könsberg*.

Uplysning För Swenska Folket om Anledningen, Orsaken och Afsigterne med Urtima Riksdagen 1769 [jan.—april]. Stockholm, C. Stolpe 1769. Fr. med devis: 129.

— — — — at fästa
Dit öde fast wid Rom, det är alt hvad du bör:
Lef säll, när det mår väl; men dö, när Dygden dör.
Jag samlar nu wårt Råd; På denna wägen hwälfwer
Wår Frihet och Wår Lag. — — — — *v. Dalin.*

2 v., M. T.; 4 s. 4:o (16,3 × 10,8); 30 nr (118 s.) à 6 öre kpmt.

Denna af bokhandlaren *Bengt Holmén* utgifna politiska tidning uppgifves hafva haft riksrådet *Esbjörn Christer Reuterholm* till författare, som däri utvecklat det till mösspartiet hörande rådets åsigter med anledning af det i följd af konungens hot om nedläggande af regeringen samt ämbetsverkens förklaringar framtvingade sammankallandet af urtima riksdagen 1769. Den väckte stort uppseende och sådan ovilja bland hattpartiet, att första numret däraf blef uppspikad på skampålen samt sedermera äfven dess utgifvare, bokhandlaren Holmén, åtalad och bötfälld. [Se härom vidare Eichhorn, Nya svenska studier, s. 8—11, Warmholtz 6478 och Malmström, Sv. polit. historia del. 6, s. 92.] Malmström betviflar likväl, att Reuterholm författat denna tidskrift samt anför en annan uppgift, att författaren skulle varit assessor *J. Odelius*, äfvensom en depesch af danske ministern Juel, hvari uppgifves, att den vore författad »par une société de gens que nous payons» och spriddes i tusentals exemplar på dansk bekostnad. Första numren blefvo omtryckta i såväl Göteborg som Finland.

Med anledning af denna tidning och det mot densamma väckta åtalet utgåfvos följande skrifter:

1. Protocoll Hållit i Kongl. Maj:ts Råds-Kammare den 1 Febr. 1769 angående en af Trycket utkommen Skrift kallad: Uplysning..., Som på Straff-pålarne i Stockholm blifwit upspikad. Upsala, J. Edman, 1769. 2 opag. s. 4:o.
2. Bref ifrån Upsala, om den nya Wecko-Skriften, kallad: Uplysning för Swenska Folket. U. t. Stockholm, C. Stolpe (4 opag. s. 4:o). 2 varianter finnas häraf, dat. 24 januari 1769 och 31 januari 1769.
3. Swar På Uplysningen til Swenska Folket. U. t. Stockholm, C. Stolpe, 1769 (8 opag. s. 4:o).
4. En Swensk Patriots Bref Til Författaren af Uplysningen... 1769... Stockholm, Lars Salvius, 1769 (15 s. 4:o). Dat. 7 Febr. 1769.
5. Den Politiske Aristarchus under Riksdagen 1769. (Se nedan nr 130.)
6. Echo och Åter-Skall På Uplysningen... 1769. (Se nedan nr 131).
7. Billige Anmärkningar Öfwer De Twenne utkomne halfwa Arken utaf Skriften, kallad: Uplysning... 1769. U. t. Stockholm, P. Hesselberg, 1769 (8 opag. s. 4:o).
8. Märkwärdiga Ting uti Bref til Författaren af Uplysning... 1769. Upsala, J. Edman, 1769. För Andras Räkning (24 opag. s. 4:o). Undertecknad: »Svensk Incorruptible.» (Se härom Warmholtz, nr 6478, noten).
9. Undersökning Öfwer Den i en utkommande Wecko-Skrift lofwade Upning... 1769. N:o 1[—5]. Stockholm, P. Hesselberg, 1769. Utgafs arkvis, 5 nr (36 s. 4:o) à 6 öre stycket af *And. Odel.* Af N:o 1 utkom en ny eljest oförändrad upplaga, med undantag af att i st. f. »N:o I» står å titeln »Andra Uplagan» (8 s. 4:o). Äfven N:o 3 blef omtryckt, enär en hop tryckfel förekom i den första upplagan däraf. (Se Sthlms Post-Tidn. 1769 $^{23}/_{2}$).
10. Ödmjukt Memorial [af *Johan von Engeström,* dat. Norrköping d. 10 maj 1769]. Stockholm, Wennberg & Nordström, 1769. U. t. (8 opag. s. 4:o)
11. Protocoll, Handlingar och Utslag Hörande til Fiscaliske Actionen, Först uti... Swea Hof-Rätt och sedan uti Kongl. Maj:ts Justitiæ-Revision rörande Wecko-Skriften: Uplysning... [1769 $^{7}/_{8}$—70 $^{30}/_{4}$]. Stockholm, Wennberg & Nordström, 1770. 166 s. och 175 s »Handlingar», 4:o.
12. Skrift-Wäxling angående Wecko-Skriften, under Titul af Uplysning för Swenska Folket etc. emellan Advokat-Fiscalen uti Kongl... Swea Hof-Rätt Nils Zellén och Bokhandlaren Benedictus Holmén [26, 30 och 31 aug. 1769] Stockholm, Wennberg & Nordström, 1769 (44 s. 4:o).
13. Menskligheteus Röst wid Bokhandlaren Herr Holméns Arrestering. Stockholm, Kongl. Tryckeriet, År 1770 (4 opag. s. 4:o). Underteknadt: »Den 28 April 1770. Menniskjo-Wän.»
14. Kungiörelse Angående En til Trycket, under Titul: Uplysning för Swenska Folket... 1769, utkommen Wecko-Skrifts förstörande. Stockholm af Kongl. Slotts Cancelliet then 15 Maji 1770. Stockholm, Kongl. Tryckeriet. (Tit. 2 opag. s., 4:o.)
15. Fägne Qwäde Öfwer Bokhandlaren Holméns Lösgifvande utur Smedjegårds-Häktet Och Återställande på Fri Fot. Den 24 Maj 1770. Stockholm, Kongl. Tryckeriet. (Tit. 3 s., opag., 4:o.)
16. Utdrag af Protocollet Hållit Uti Riksens Högloft. Ständers Protocolls Deputations Första Utskott, wid Riksdagen i Stockholm d. 18 Februarij 1772. I anledning af Kongl.... Swea Hof-Rätts Protocoller uti Målet rörande den bekanta Skriften, kallad: Uplysning för Swenska Folket. Stockholm, Andreas Holmerus år 1772 (8 opag. s. 4:o).
17. Riksens Högloft. Ständers Justitie Deputations Betänkande Uti ett I Kongl. Maj:ts Råd-Kammare afdömdt Mål Rörande Bokhandlaren Bengt Holméen, hwilken för det han låtit trycka, och utgifwa en Anonyme Skrift, kallad: Uplysning för Swenska Folket... blifvit... genom Kongl. Maj:ts Utslag af d. 30 April 1770 Dömd til 21 dagars Fängelse wid

Watten och Bröd; Hwaröfver Deputation gjordt Anmärkning...; Gifwit wid Riksdagen i Stockholm den 31 Martii 1772. Stockholm, Gamla Kongl. Tryckeriet, 1772. (20 s. 4:o).

18. Bilagor Til Riksens Höglofl. Ständers Justitie Deputations Betänkande Af d. 31 Martii 1772 rörande Bokhandlaren Holméen och den med Honom anstälte Undersökning för utgifwandet af Skriften, kallad: Uplysning för Swenska Folket. Stockholm, Gamla Kongl. Tryckeriet, 1772 (15 s. 4:o).

Den Politiske Aristarchus* under Riksdagen 1769 [6/2—70 1/6]. Stockholm, Peter Hesselberg 1769 6/2—23/9; Wennberg och Nordström 1769 2/10—27/11; Finska Boktryckeriet 1770 27/2—26/3 och Grefingska Tryckeriet 1770 28/4—1/6. Fr. 130.

1 v, T.(?); 4 s. 4:o (15 × 9,7); 4 delar, tillsammans 64 nr. För 32 nr 6 dlr kpmt.

Politisk tidskrift riktade mot »Uplysning för Sv. Folket... 1769» (nr 129). Utg. af *C. C. Gjörwell.*

Följdskrifter häraf äro:

1. Auctoren til Öfversättningen Af en Svensk Mans Tankar 1675 Helsar Utgifvaren af Aristarchus Med en Lärd Kyss... Stockholm, Carl Stolpe, 1769 (12 s. 4:o). [Af *Dan. Helsingius.*]
2. Svar uti Bref til Aristarchus På Des 12:te Nummer den 13 April 1769. U. t. Stockholm, Kongl. Finska Boktryckeriet, 1769 (8 s. 4:o). [Af *Carl Magnus Bromell.*]
3. Tankar Öfver N:o 14 och 15 af Veckoskriften, kallad: Aristarchus Samt Hufvud-orsakerne til 42 m:ks Cours fixerande, fastställd genom För, ordningen af d. 8 sept. 1767. Stockholm, J. G. Lange, 1769 (10 s. 4:o). Undertecknad: »Stockholm den 12 Maji 1769. C. R.» [= *Esbjörn Christer Reuterholm.*]
4. Critik öfwer Aristarchus. U. t. Norrköping, J. B. Blume, 1769 (10 opag. s. 4:o).
5. Bref til Aristarchus, rörande den sidst erhållne Ryska Segern öfwer Turkarna. Stockholm, Kongl. Tryckeriet, 1770 (4 opag. s. 4:o). Undertecknadt: »Socrat.»
6. Bref från Den Nya Aristarchus til den Swenske Confucius. Stockholm, Wennberg & Nordström, 1770. Dat. d. 14 Mars 1770 (8 opag. s. 4:o).
7. Bref til den gamle Aristarchus, från en des redelige Wän i Götheborg. U. t. Götheborg, Erik Stakberg, 1770. Undertecknadt: »In Credito.» (4 opag. s. 4:o).
8. Mörker och Förvillelse för Swenska Folket i Politiska Saker. Kongl. Tryckeriet 1770 (8 opag. s. 4:o). Enligt tillegnan synes den vara riktad emot Aristarchus.
9. Bref om Skrif-frihetens rätta Bruk och Missbruk samt om Aristarchus och några deremot utgifna tryckta Papper. Stockholm, Kongl. Finska Boktryckeriet, 1770 (8 s. 4:o). (Följer ock ss. bihang till Allm. Magazinet 1770: nr 14.)
10. Graf-Skrift Öfwer den Half-Galne Aristarchus, Hwars Dödeliga Frånfälle Notificerades Uti Bihanget til Post-Tidningarne, N:o 65. Stockholm, Kongl. Tryckeriet, 1770. (Tit., 2 opag. s., 4:o.) På vers.

Echo och Åter-Skall på Uplysningen för Swenska Folket 131.

---

* Titeln var fr. o. m. 1769 11/5 blott Aristarchus.

om Anledningen, Orsakerna och Afsigterna med Urtima Riksdagen 1769 [febr.—maj]. Stockholm, P. Hesselberg, 1769. Fr.

1 v.(?), 4 à 8 s. 4:o (16,7 × 11); 18 nr (112 s., hvaraf blott de 12 första paginerade); 4 dlr 8 öre kpmt.

Utgifven af *And. Odel.*

Af N:o 2 fins äfven en ny upplaga tryckt i Göteborg hos I. Smitt.

132. **Anti-Parrhesiastes** eller Svar på Wecko-Skriften Philolalus Parrhesiastes eller Den Pratsjuka Fritalaren. Första och Andra Stycket 1769 [febr. och mars]. Upsala, J. Edman... År 1769. Fr.

1 m., 52 à 48 s. 4:o (17 × 12); 2 stycken (100 s.); 1 dlr 25 öre kpmt för 1:a och 1 dlr 22 öre kpmt för 2:a stycket.

Utgifven af *Anders Schönberg.*

133. **Wästerås Stifts-Tidningar**. Utgifne den 22 Febr. år 1769—73, 1780—1888 $^{31}/_{12}$. Westerås, J. L. Horrn 1769—1800; Kongl. Gymnasii- o. Consistorii Boktryckeriet 1801 $^{31}/_{1}$—$^{30}/_{4}$; Per Kraft 1800 $^{31}/_{5}$—12 $^{31}/_{8}$; N. M. Lindh 1812 $^{30}/_{9}$—15 $^{30}/_{9}$; T. R. Björkbom 1815 $^{31}/_{10}$—50 $^{30}/_{3}$; Björkbomska Boktryckeriet 1850 $^{30}/_{4}$—$^{31}/_{7}$; D. Torssell 1850 $^{31}/_{8}$—57 $^{30}/_{11}$; Torssellska Boktryckeriet 1857 $^{31}/_{12}$—58 $^{31}/_{12}$ och A. F. Bergh 1859 $^{31}/_{1}$—88. Fr. blandad med Ant. t. o. m. 1887, därefter Ant.

1 m., 4 s., t. o. m. 1816, därefter 4 à 8 s. 8:o (14,5 à 16,5 × 8 à 8,6); 32 sk. 1769—73; 8 sk. specie 1780—1804(?); 12 sk. bko 1805—12(?); 20 sk. bko 1813—18; 30 sk. bko 1819—32; 32 sk. bko 1833—58; 1 rdr rmt (o. p.) 1859—75; 1 kr. 35 öre (p. i.) 1876—79 samt 1 kr. 40 öre (p. i.) 1880—88. Blott två nummerserier: 1—61 (1769—73, s. 1—300) och 1—822 (1780—1888, s. 1—3976).

Register öfver de förnämsta i Westerås Stifts-Tidningar förekommande Artiklar ifrån och med 1821 till och med 1840. Fahlun, P. A. Huldbergs Boktryckeri, 1841. (58 s. 8:o); 28 sk. bko. [Utg. af *P. I. Stenman.*]

Stiftstidningarna utgåfvos af konsistorienotarierna *Jac. N. Christiernin* 1769—72, *Emanuel Gustrin* 1773 och 1780, *Joh. Erik Brandberg* 1781 och 82 jan., *Per Kraft* 1782—84, *Michaël Öhman* 1785—92 april, *Johan Schröder* 1792 maj—94, *Lars Fredrik Kihlman* 1795—1807, som 1798 $^{12}/_{6}$ erhöll nåd. privilegium å Westerås Stifts-Tidningar och på begäran 1807 $^{2}/_{5}$ tilläts öfverflytta det samma på sin efterträdare *L. F. Kraft*, hvilken erhöll utgifningsbevis 1813 $^{1}/_{3}$, som sedermera tilldelats *Ol. Senell* 1818 $^{23}/_{11}$, *Isaac Norström* 1827 $^{14}/_{11}$, *Gustaf Törnstrand* 1841 $^{31}/_{12}$, *J. W. Sjöqvist* 1856 $^{9}/_{7}$ och kyrkoherden *Karl Abraham Örström* 1889 $^{15}/_{1}$, hvilket denne dock ej kom att begagna.

134. **Myssan**. 1769 $^{6}/_{3}$—$^{11}/_{3}$(?). Stockholm, P. Hesselberg, 1769. Fr. med devis å nr 1:

»Vis scire quid agat Canius tuus?» *Martialis.*

Hv. nr 4 s. 4:o (15,2 × 10,2). Blott 2 nr à 12 öre st. utgåfvos häraf. Politisk och satirisk tidning.

Variétés Littéraires et Politiques. Tome I. Première partie 1769 [mars]. A Stockholm chez J. G. Lange, 1769. Ant. med devis: 135.

»Simul et jucunda et idonea dicere vitæ.» *Horatius.*

Blott detta häfte, 140 s. 8:o (12,3 × 6,4) till ett pris af 2 dlr smt, utkom af denna litterära journal, innehållande valda stycken ur franska litteraturen samt öfversättningar från svenskan jämte »nouvelles littéraires et politiques de Suède». Hufvudsakligen utgifven af *Johan Gustaf Halldin* (enl. Apelblad).

Riksdagsmanna Frågor 1769 [3/4—okt.]. Utan titel. Stockholm, Finska Boktryckeriet. Fr. 136.

I början 1 v., Ti., men fr. o. m. nr 17 (1769 14/9) 2 v., O. L.; 4 s. 8:o (13,4 × 6,7); 3 dlr kpmt för 24 nr (96 s.).

Enligt Apelblad är den utgifven af *Erik Kiellberg*, men Knös uppgifver *Erik Ekholm* vara dess författare.

Riksdags-Krönika med tilhörande Handlingar. 1769 29/5—28/6. Stockholm, Kongl. Finska Boktryckeriet hos J. A. Carlbohm, 1769. Fr. 137 a.

1 v., 8 s. 8:o (13,5 × 7,5). Blott 5 nr utkommo af denna upplaga. Utgafs äfven med titeln:

Riksdags-Krönika För Åren 1769 och 1770. Författad af *Johan Simming.* Stockholm, Joh. Arv. Carlbohm, 1769 29/5—30/12 och Grefingska Tryckeriet 1770 2/1—nov. Fr. 137 b.

1 v., 4 s. 4:o (15,8 × 11,5); 52 nr. (233 och 3 opag. s.); 9 dlr kpmt för 40 nr.

Enligt uppdrag af författaren, sedermera adlad *Simmingskjöld*, »utgifven af Kongl. Bibliotekarien *C. C. Gjörwell* i anseende til den honom nyligen förunte rättighet af öpen Bokhandel».

Riksdags-Tidningar Wid Riksdagen, Som Började i Norrköping then 19 April 1769 och Slöts i Stockholm then 30 Januari 1770. Stockholm, C. Stolpe, 1769 14/6—71 21/8. 138.

1 v., O.; 4 s. 4:o, 2-spalt. (17,2 × 12,5). Häraf utgåfvos 1769: nr 1—38, 1770 nr 39—95 och 1771 nr 96—175 (704 s. och 18 s., register); 18 dlr kpmt för 96 nr samt för nr 97—150 (= 54 nr) 9 dlr kpmt.

Däraf utgafs en tysk öfversättning i sammandrag, jämte andra riksdagsskrifter af prof. J. C. Dähnert, som trycktes i Stralsund. Jfr nr 87 och Warmholtz nr 7208

Den Swenska Socrat. Weko-Skrift. 1769 N:o 1[—25.] Stockholm, P. Hesselberg, 1769 [juni—nov.?] Fr. 139.

1 v., L.; 8 s. 4:o (16,3 × 11); 18 dlr för 52 nr. Blott 25 nr (202 s.) utkommo.

Utg. af *Anders Odel*, efter afslutandet af den förut omnämnda veckoskriften Echo och Åter-Skall... (nr 131).

140. **Bokhandels Tidningar.** 1769 23/6—14/9. Stockholm, Kongl. Tryckeriet, 1769. Ant.

1 v., T.; 2 s. 4:o (17,7 × 12,4); 6 dlr för 60 nr, eller 6 öre för hv. nr. Blott 8 nr utkommo.

Utg. af *C. C. Gjörwell*. Innehåller 1:o: Förteckning på de i Gjörwells & Schildts boklåda til salu varande böcker; 2:o: Nyutkomna eller under pressen varande böcker och 3:o: Särskilda Bokhandels-notifikationer.

141. **Folkets Röst.** 1769 7/8(?)—21/10. Stockholm, L. Wennberg, 1769, aug., samt därefter Wennberg & Nordström 1769—1770. Fr.

Utgafs dagligen i början af aug. 1769, därefter 2 v., så 1 v. samt slutligen å obestämda tider. Hv. nr 4 s. 8:o (15,5 × 8) à 3 öre kpmt; 23 n:r (92 s.) utkommo.

Utg. af *Carl Estenberg*, enligt Apelblad.

Följdskrift häraf är:

Bref till Utgifvaren Af Folkets Röst. Upsala, Joh. Edman, 1769. (8 opag. s., 4:o.)

142. **Extra-Post.** 1769 [aug.]. Stockholm, J. G. Lange, 1769. Fr. o. Ant.

Utgifningssätt obekant; hv. nr 8 s. 8:o (14,7 × 8); blott 2 nr (16 s.) à 6 öre kpmt utkommo på vers och prosa.

Företalet »Til Swenska Folket» är undertecknadt: »Merkürin.»

143. **Sanning och Natur.** En Vecko Skrift dedicerad til Svea Rikes Ständer... 1769 [okt.(?)]—1770[?]. Stockholm, nr 1—8, tryckta i Kongl. Finska Boktryckeriet 1769 och återstoden hos C. J. Lange 1770. Ant.

1 v.(?), 16 s. 8:o (14,2 × 8); 12 odat. nr (96 s.).

Politisk veckoskrift utg. af *Johan Gustaf Halldin*.

144. **Almänna Tidningar.** 1770 4/1—72 31/12. Stockholm, Grefingska Tryckeriet 1770 4/1—24/11, därefter omväxlande hos Wennberg och Nordström, Kongl. Finska Boktryckeriet och J. G. Lange. Fr.

4 v. 1770; 8 à 6 nr i m. 1771 och 6 v. 1772; 4 s. 4:o, 2-spalt. (19 à 17 × 13,8 à 12,8). Häraf utgåfvos 167 nr 1770, 78 nr 1771, enär i följd af utgifvarens cession tidningen t. v. upphörde att utgifvas 1771 6/12, men började å nyo 1772, då 297 nr utkommo. 36 dlr kpmt för 200 nr 1770, men jämte titelblad och register lämnades till detta årets prenumeranter i början af följ. år tillika »6 dlr kpmt som en återstod af prenumerationen, beräknad efter de bristande styckena». 27 dlr kpmt för 150 nr 1771 samt 6 dlr kpmt för 32 nr 1772.

Politisk och litterär nyhetstidning utg. af *C. C. Gjörwell*.

Med 1771 års årg. följde fr. 4/3 såsom bihang: »Svea-Rikes Krönika ifrån den 12 Febr. 1718 til närvarande tid» (se nr 159).

Följdskrifter häraf äro:
1. Tankar öfver den bekante Parti-Skrifvaren, Kongl. Bibliotekarien Herr Carl Christopher Gjörwells Allmänna Tidningar för år 1770 af en uprigtig Götheborgare. Götheborg, Erik Stakberg. U. å. (4 s. 4:o). På vers.
Till svar härpå infördes ett slags apologi af Gjörwell i Allm. Tidn. 1770 14/3, som framkallade motskriften:
2. Fastlags-Ris För Assessoren och Kongl. Bibliothecarien, Herr Carl Christopher Gjörwell. Stockholm, Wennberg och Nordström, 1770. (4 opag. s. 4:o.)
3. Bref til Herr Kongl. Bibliothecarien Gjörwell i anledning af dess Allmänna Tidningar N:o 122. Stockholm, Wennberg och Nordström, 1770. (12 s. 4:o.) Undertecknad: »Handels Bönhas.» (Angår växelkursen.)
4. Bref Til Herr Kongl. Bibliothecarien Gjörwell, Angående Dess uti Almänna Tidningen N:o 180 Införde Calcul, På Förlust af En Exporterad Wara. Stockholm, Wennberg och Nordström, 1770. (8 opag. s. 4:o.) Undertecknad: »N. N.»

Almänna Tidningar fortsattes efter förändrad plan af Nya Almänna Tidningar 1778 2/1—30/9 och Nyare Almänna Tidningar 1778 14/9—29/12 (se nr 189, 190).

Almänna Magazinet, Samlat och utgifvet af *C. C. Gjörwell.* Första Bandet. [1770 febr.—71 juni]. Stockholm. Kongl. Finska Boktryckeriet 1770, 71; P. Hesselberg 1770 och G. Lange 1771. Fr. 145.

1 à 2 h. i m.; 4 à 24 s., 4:o (16×11,3); 32 »stycken», (tillsammans 240 s.); För 20 ark 6 dlr kpmt i prenumeration.

Politisk och nationalekonomisk tidskrift, innehållande större uppsatser och aktstycken.

Handlingar i Swenska Historien. Samlade och utgifne af *C. C. Gjörwell.* Första [och andra] Bandet. [1770 5/4—?]. Stockholm, Kongl. Finska Boktryckeriet, 1770. Fr. 146.

1 v. (?), 8 s., 4:o (16×11,5); 6 dlr för 20 ark; D. 1 består af 14 nr (104 s.) o. D. 2 af blott 1 nr (8 s.), hvarefter utgifningen häraf afbröts. Innehåller hufvudsakligen handlingar angående Sveriges historia efter 1719 i d. 1 och under Gustaf II Adolf i d. 2.

Stockholms Oordentligheter. 1770 27/4—71 1/2. Stockholm, Kongl. Tryckeriet, År 1770, 71. Fr. 147.

Utkom å obestämda tider; hv. nr 8 s. 8:o (14,5×7,7); 6 dlr kpmt för 24 nr; blott 16 nr utkommo, däraf 14 år 1770.

Enl. anmälan »skulle i Dagl. Allehanda tillkännagifvas, så snart något nummer blefve färdigt.» I Alm. Tidningar 1770 21/6 kallas den »veckoskrift» med uppgift att nr 1 utkom 1770 27/4. I Dagligt Allehanda 1771 1/2 annonseras det sista numret. Satirisk tidskrift bekämpande åtskilliga gängse missbruk och oseder.

Märkvärdigt Utländsk Nytt. 1770 5/5—16/6. U. t. Stockholm, C. Stolpe, För Auctorens Räkning. Fr. 148.

1 v., 8 s., 8:o [15 × 7,5); För 50 nr 9 dlr kpmt. Blott 6 nr (48 s.) utkommo à 9 öre st.

I Dagl. Allehanda 1770 29/6 tillkännagifves, att tidningen kommer att upphöra, så framt ej allmänheten täckes benäget inom en månad köpa de ännu osålda exemplaren af de 6 hittills tryckta numren. Innehåller politiskt-ekonomiska nyheter och uppsatser.

149. **Dageligt Nytt och Nyttigt.** 1770 23/6—21/7. Stockholm, P. Hesselberg, 1770. Fr.

6 v., 4 s. 8:o (14,8 × 7,8) à 3 öre st. 24 nr (96 s.). Innehåller verser, bref o. d.

150. **Bref til Herrar Riksens Råd.** [1770 ?—22/8.] Stockholm, Grefingska tryckeriet. Ant.

Utgifningssätt obekant. 6 »bref» à 8 s. 4:o (15,3 × 11,6), 48 s., författade af riksrådet, grefve *Carl Fred. Scheffer*. I Företalet, dat. 1770 22/8, tillkännagifver *C. C. Gjörwell*, som var utgifvare af dessa bref, »att författaren af hvarjehanda mellankommande hinder funnit sig föranledd att desamma afbryta.»

151. **Wecko-Tidningar.** Som innefatta Rättegångs-ärender, Satyriska målningar, Samt Moraliska och Juridiska Tankar, Utgifne år 1770. Götheborg, Im. Smitt. Fr.

1 v. (?), 8 s. 8:o (14 × 7,4); 30 nr (240 s.). Pren. priset obekant.

Im. Smitt har ej upptagit denna tidning på sin trycklista för 1770. Af Hülphers, hvilken kongl. bibl:s ex. tillhört, finnes antecknadt däri: »30 N. ej mer utkommit. Kostar med band 9 sk.»

152. **Swenska Kyrko-Handlingar.** Första Samlingen. N:o 1 [—25]. Stockholm, Kongl. Finska Boktryckeriet 1770, 71. Fr.

1 v., 8 s. 8:o (13,2 × 6,8); 6 dlr kpmt för 25 nr; 1770 utkommo nr 1—23 och 1771 nr 24 o. 25 (200 s) däraf de sista 7 s. utgöra innehållsförteckning). I Dagl. Allehanda 1770 18/7 annonseras nr 1 vara »nyutkommen».

Utgifna af bokauktionsnotarien *Erik Ekholm*.

153. **Den Swenska Oeconomie-Fiscalen.** N:o 1 [—24]. Stockholm, Wennberg och Nordström, 1770—72. Fr.

Utgifningstider obestämda; hv. nr 4 s. 4:o (17,3 à 17 × 12) à 6 öre st. 1770 utkommo nr 1—20, 1772: 21—24 (96 s.). I företalet säges: »Icke eller förbinda vi oss till något visst antal blads utgifvande i hvarje wecka, utan när någon nummer utkommer, skal det genast uti Dagl. Allehanda . . . blifva kungjort » Däri annonseras 1770 20/11 nr 3, 4 af denna nationalekonomiska »Wecko-Skrift» hafva utkommit.

154. **Gåshalfwan.** Ett Politico-Moralico-Satirico Fanfaronistiskt Arbete. Första [o. Andra] Portionen. Stockholm, Grefingska Tryckeriet 1770. Fr.

Utgifningssätt obekant, 2 nr, 12 à 8 s. 4:o (15,1 × 11); 18 öre kpmt för 1:a »portionen» och 12 öre för 2:a portionen. (Se Dagl. Alleh. 1770 15/12).

Innehåller: »Dröm, Skrifven uti Bref till en Wän den 22 Octob. 1770.»

Moraliskt Lust-Spel Af Jungfrurnas Hjerna. Första [— Sjette Öpningen] ... Stockholm, Kongl. Finska Boktryckeriet 1770, 71. Fr. med olika deviser å hv. häfte. 155.

6 nr eller »öpningar» 8 s. 4:o (15,8 × 11,4); 1 dlr 28 öre kpmt. Skämttidning på vers och prosa. Utg. af notarien *Immanuel Hoth*, som blef af boktryckaren J. A. Carlbohm, innehafvare af Finska boktryckeriet, stämd för bristande betalning af tryckningskostnaden.

Postillionen. Med Bihang til Dagligt Allehanda Eller Berättelser Om Märkvärdiga och til Större delen nyligen timade Händelser; jämte andra Handlingar. [1771 2/1—72 21/2]. Stockholm, nr 1—26 tr. hos C. Stolpe 1771 2/1—21/2; nr 27—45 och 113—144 hos Wennberg och Nordström 1771, 72 samt nr 46—112 i Kongl. Finska Boktryckeriet 1771 6/6—2/11. Fr. 156.

2 v., O. L.; 4 s. 8:o (13,2 × 6,5); 3 dlr kpmt för 36 nr, hvarje nr 3 öre kpmt. 1771: 1—128, 1772: 129—144, (563 o. 175 s.; innehållsförteckningar finnas i nr 108 och 144.

Utgifven af *Erik Ekholm* (enligt Apelblad.)

Landt-Bibliotek. Innehållande underrättelser om nya böcker och skrifter, jämte åtskilliga andra ämnen til landtboars nöje och tjenst... Första delen. I Stycket [— Andra delen, VI Stycket]. Stockholm, P. Hesselberg 1771, 72 och 1786, 87. Ant. med devis: 157.

— — Juvat novos decerpere flores. Lucr. Lib. I.

Utgifningstider obestämda; 96 à 136 s. 8:o (14,5 × 8,5). Af del. 1 trycktes 1—3 st. 1771, och 4 st. 1772. (380 s.) däraf utkom »Andra Uplagan; Stockholm, P. Hesselberg, 1784»; och kostade 3 dlr kpmt. 5 st. (128 s.) utgafs 1786 och 6 st. (136 s.) 1787, tillsammans utgörande d. 2.

Innehåller berättelser, m. m. Utg. af *Johan Gustaf Halldin* och *Per Bergström* med bidrag öfversatta af *Hans Per Collander* (enl. Apelblad). I företalet till d. 1 kallas det ett »Periodiskt Arbete», utan att däri lämnas någon uppgift om utgifningssätt eller pris.

Tidningar Utgifne Af et Sällskap i Åbo. 1771 15/1—78 15/12 och 1782 3/1—85 26/5, fortsatt i oafbruten årserie af: **Åbo Nya Tidningar** för År 1789 2/1—24/12; **Åbo Tidningar** för År 1791—99 och **Åbo Tidning** 1800—1809 Åbo, Joh. C. Frenckell 1771—78, J, C. Frenckells Enka 1782—85; J. C. Frenckell 1789 och Frenckellska Boktryckeriet 1791—1809. Fr. 158.

2 m., (»Hvar 14:de dag») 1771, 1773—78; 1 v. T. 1772, 1782—85 samt 1789; 8 s. 8:o (13,5 × 6,8 à 7,1); 1 v., M. 1791—1800 13/3, L. 1800 18/1—31/12; 2 v., O. L. 1801—1809; 4 s. 4:o (17,5 à 17,2 × 12,7 à 12,9); 6 dlr kpmt för 24 nr, 1771, 1773—78; 32 sk. för 52 nr 1772, 1782—85, 1789—96; 40 sk. specie 1797—1800; 1 rdr 32 sk. 1801—6; 1 rdr 10 sk. 8 rst. 1807, 1808 och 1 rdr 16 sk. bko 1809.

Dessa tidningar utgåfvos utaf det af *H. G. Porthan*, *J. H. Kellgren*, *A. N. Clewberg* (*Edelcrantz*) m. fl. stiftade Aurora-förbundet; tidningens redaktörer voro *H. G. Porthan* 1771—89; *Jacob Tengström* och med d:r *Jacob Lindebäck* 1791—93 samt *Frans Michael Franzén* från och med 1794.

Då tidningen i följd af kongl. förordningen 1785 3/5 måste upphöra med nr 21 (26/5), utlämnades sedermera såsom ersättning till dess prenumeranter: »Blandade Afhandlingar, Såsom et Bihang til de af et Sällskap i Åbo utgifne Tidningar. Tryckt hos J. C. Frenckells Enka» [1785], 8:o, 251 s. Sedermera sökte och erhöll akad. boktryckaren mag. *J. C. Frenckell* (d. y.) 1785 29/8 privilegium å dessa tidningar, hvilka dock först 1789 började utkomma med titeln: Åbo Nya Tidningar i samma skepnad som förut, men utgåfvos icke följ. året 1790 »af brist på redacteur, som framgent ville besörja om deras vidare fortgång». De fortsattes (i qvart) under titeln Åbo Tidningar 1791—99 och Åbo Tidning 1800—1809, tillsammans 32 årgångar, ehuru af växlande format och titlar. Sedan Finland blifvit skildt från Sverige fortsattes denna tidning af det officiela bladet, Åbo allmänna tidning, 1810—19 och Åbo Tidningar 1820—61 utan officiel karaktär. Ang. denna tidning se *S. G. Elmgrens* och *R. A. Renwalls* uppsatser i »Litteraturblad för allmän medborgerlig bildning 1853, s. 321, 372, samt *W. Lagus*, Förteckning öfver anonyme författare i äldre årgångar af »Åbo tidningar» i »Bidrag till kännedom om Finlands natur och folk» h. 17 (1871) s. 45—103 jämte tillägg i »Öfversigt af Finska Vet. Soc. Förhandlingar h. 13 (1870, 71) s. 18.

159. **Swea-Rikes Krönika.** Ifrån den 12 Febr. År 1771 til närwarande Tid. [1771 4/3—30/11]. Stockholm, Kongl. Finska Boktryckeriet 1771 t. o. m. 12/6, därefter Wennberg och Nordström. Fr.

1 v., 4 s. 4:o, 2 spalt. (19 × 14); 18 dlr kpmt för 100 nr; Blott 43 nr utkommo. Innehåller aktstycken m. m. Utgafs af *C. C. Gjörwell* i sammanhang med Almänna Tidningar (se nr 144) samt upphörde i följd af hans konkurs.

160. **Swea-Rikes Krönika.** Ifrån d. 30 Nov. År 1718 til d. 18 Febr. År 1771. [1771 28/8—6/12]. Stockholm, J. A. Carlbohm 1771. Fr.

Hv. nr 4 s. 4:o, 2-spaltig (19 × 14); Blott del. 1: st. 1—6 utkommo à 8 öre kpmt st. (?). Liksom föregående utg. af *C. C. Gjör-*

well i samband med Almänna Tidningar (se nr 144), men upphörde likaledes i följd af Gjörwells konkurs.

Åskådaren. 1771 [mars—juni?]. Stockholm, P. Hesselberg. 1771. Fr. 161.

2 v., M. T.; 8 s. 8:o (12,7 × 6,7); 6 dlr kpmt för 24 nr; 24 odat. nr (194 s.) utgåfvos.

N:o 17 utkom 1771 27/5. Politisk veckoskrift.

Följdskrift:

Wälment Swar i Bref til Auctoren af Wecko-Skriften Åskådaren öfver dess i 14:de Stycket gjorda anmärkningar wid Inscriptioner på Öhlkannor och Portraitter. Stockholm, Kongl. Finska Boktryckeriet 1771. (8 s. 4:o). Förf. af *Dan. Helsingius* (enligt Apelblad).

Politiske Reflexioner. Öfwer Rikens och Folkslags Styrelse och Revolutioner, Stigande och Fall, Nationela Interessen, m. m. Hämtade Utur äldre, som nyare, så in- som utländska Historien; Den Upmärksame Svenske Medborgaren Tilägnade af några patriotiske Granskare. Stockholm, Wennberg och Nordström, År 1771 [25/1—?]. 162.

1 v. (?), 8 s. 4:o (16,3 × 12); 18 dlr kpmt för 50 nr. 8 nr utgåfvos. Annonseras i Inrikes Tid. 1771 4/6.

Argi Tidningar för år 1771 [1/5—18/12]. Stockholm, Tryckt på Bokhandlaren B. Holméns bekostnad i Kongl. Finska Boktryckeriet 1771 1/5—26/6, Wennberg och Nordström 1771 3/7—14/12 och P. Hesselberg 1771 18/12. Fr. med devis på titelbladet: 163.

»Laudatur ab his, culpatur ab illis. | Lectio lecta placet, decies repetita placebit.»

2 v., O. L.; 4 s. 4:o (17 × 11,5); 12 dlr för år; 6 öre kpmt st. 64 n:r, (256 s. och 12 s. register).

Följdskrift:

Bref Ifrån En Enfaldig Laquaj Til Författaren af Argi Tidningar. Stockholm, Wennberg och Nordström, År 1771. 4 s. opag., 4:o [Försvar för lakejer, hvilka i Argi Tidningar n:r 19 blifvit för sina laster illa åtgångna.]

Riks-Fiscalen. 1771 sept.—72? Stockholm, Wennberg och Nordström 1771, 72 nr. Fr. 164.

1 v., 4 s. 4:o (16,7 × 12); 6 dlr kpmt för 32 nr; däraf utgåfvos 1771 nr 1—19, 1772 nr 20—28, odat. (112 s.). Af nr 1—4 trycktes äfven en upplaga i Göteborg hos Im. Smitt 1771.

Politisk Veckoskrift, utgifven af *C. Brunckman.* (Enl. Hammarsköld, Knös och Apelblad, hvilken sistnämnde på ett annat ställe uppgifver, ehuru säkerligen oriktigt, en viss *Broberg* såsom författare häraf.)

Svenska Folkets Wän. Wecko-Skrift 1771. Stockholm, P. Hesselberg, Fr., med devis: 165.

Concordia Res parvæ crescunt, maximæ dillabuntur. [!].

2 odat. nr à 4 s. 8:o (14,7—8,5). Utgifningssätt och pris obekanta.

166. **Medborgerlige Ämnen.** Til Nöje och Nytta För Landt- och Stads-Män. Stockholm, Wennberg och Nordström, 1771. Fr. med devis:

Plus rubri quam nigri, per se ferant fuge! Libelli;
Sed vera et facta, Publicola utere Liber!

Periodisk skrift, ehuru hvarken nummer eller datum äro därå utsatta men med titeln »Medborgerlige Ämnen» öfverst å 1:a sidan af hvart nr; 8 s. 8:o (13,4 × 8,4); 10 st. (80 s. samt 7 opag. s. »Innehåll och Recension utaf Första Stycket af en ifrån trycket, hos Boktryckaren Wennberg nyligen utkommen Samling under titel Medborgerlige Ämnen»).

167. **Riksdags-Tidningar.** 1771 [16/10—72 17/12]. U. t. Stockholm, Wennberg och Nordström, 1771, 72. Fr.

1 v. (?), 4 s. 4:o, 2-spalt. (16,4 × 11,9). 62 nr (248 s.); 50 nr för 9 dlr kpmt (se Dagl. Alleh. 1772 22/7).

Utgifven af aktuarien *Jonas Hallström* (enl. Apelblad).

168. **Den Swenska Upsynings-Mannen.** [1772 30/1—29/8]. Stockholm, C. Stolpe 1772 28/1—29/2, därefter omväxlande Wennberg och Nordström samt Kongl. Finska Boktryckeriet 1772. Fr.

2 v., Ti. L; 4 s. 4:o (15,3 × 10,8) à 6 öre st., Saml. 1: 1—40 156 s.; Saml. 2: 1 (20/5—29 29/8). 116 s.

Innehåller rättegångsreferat och politiska uppsatser, m. m. Utg. af lärokonstapeln vid flottan *Simon Stadenberg*, hvilken dels för muntliga förgripliga yttranden, dels för denna skrift blef af Svea hofrätt 1772 24/12 dömd till 21 dygns vatten och bröd, men af kongl. maj:t benådad 1773 21/1.

169. **Stockholms Sqwallerbytta.** N:o 1[—3]. Stockholm, Wennberg och Nordström, 1772. Fr.

Hv. nr 4 s. 4:o (15,5 × 11,5); 3 nr (12 s.). Utan uppgift å utgifningssätt och pris. Nr 1 utgafs efter 1772 18/1. Riktadt mot Dagligt Allehanda.

170. **Det Nyttiga Blandadt med Det Nöjsamma.** [1772 jan.—mars?]. Stockholm, Gamla Kongl. Tryckeriet, 1772. Fr.

1 v.(?), 8 s. 4:o (15,5 × 12); 9 nr (72 s.) utkommo.

I Dagl. Allehanda 1772 1/2 annonseras denna »veckoskrift» till salu à 12 öre kpmt för hvart nr. Vitter tidskrift på vers och prosa innehållande anekdoter m. m.

171. **Mercure de Svede.** 1772; 1—6. Stockholm.

»Utgifves med Kongl. Maj:ts tillstånd af Kongl. Bibliotekarien *C. C. Gjörwell*, som egentligen til Utlänningars tjenst uptager de förnämsta händelser i Stats- och Lärda Saker. 48 ark om året emot en prenumeration af 24 daler». (Dagl. Allehanda 1772 10/2).

Intet exemplar finnes häraf i Kongl. Bibl.

Gå På. [1772 11/2—9/3] U. t. Stockholm, Kongl. Finska Boktryckeriet, 1772. 172.

Utgafs å obestämda tider; hvart nr 4 s. 4:o (14,1 à 15×10,5); 5 nr (20 opag. s.) à 6 öre st.

Följdskrift:

Håll, å Stå, til Gå På. U. t. Stockholm, Wennberg och Nordström 1772. 4;o, 4 opag. s.

Harlequins-Tröjan. 1772 [febr.?]. Stockholm, Kongl. Finska Boktryckeriet 1772. Fr. 173.

2 nr (odat.), à 4 s. 4:o (16×11,2);

Annonseras jämte andra »ströskrifter» i Dagl. Allehanda 1772 14/2. Innehållet politiskt.

Omväxlande Nöjen. Första [och Andra] Stycket. Stockholm, Kongl. Finska Boktryckeriet, 1772. Fr. 174.

2 st. à 128 s. 8:o (13,8×7,5); 3 dlr st. I Dagl. Allehanda annonseras 1:a stycket hafva utkommit 1772 17/2 och andra stycket 20/3.

Innehåller berättelser, romanser och moraliska betraktelser.

Fruntimmers-Nöjen. 1772 [15/2—juni?]. Stockholm, A. Holmerus, 1772. Fr. 175.

2 v., M. T.; 8 s. 8:o (14 à 13,8×7,9); 39 odaterade »stycken» 6 dlr kpmt för 32 nr. Innehåller berättelser och noveller.

Torn-Wäktaren. 1772 [febr., mars?) Stockholm, nr 1—5 tryckt hos Holmerus och nr 6 hos Wennberg och Nordström. Fr. 176.

Hv. nr 4 s., 4:o (15,5×12); 6 odat. nr utan uppgift å utgifningstider och pris. Af satiriskt och politiskt innehåll.

I Dagl. Allehanda 1772 20/3 omtalas, att 4 nr häraf utkommit.

Orädd Men Lagbunden. Nr 1[—4]. 1772 [9/3—?]. Stockholm, nr 1 tryckt uti Kongl. Finska Boktryckeriet, dubbelnumret 2, 3 hos Wennberg och Nordström samt nr 4 i Upsala hos J. Edman 1772. Fr. med devis (å nr 1): 177.

»Salus publica, suprema Lex.»

1 v.(?), 4 s. 4:o (15,5 à 16,5×11); 4 odat. nr à 6 öre kpmt.

Af politiskt innehåll.

I Dagl. Allehanda 1772 9/3 omtalas nr 1 hafva utkommit samt nr 2, 3 d. 14/3.

Fruntimmers-Tidningar. 1772 [1/4]—73 [16/1]. Stockholm, Wennberg och Nordström. Fr. 178.

2 v., O. L.; 8 s. 8:o (13,8×7,2); 6 dlr kpmt för 32 nr. Del. 1 består af 32 nr (254 s. och 2 s. innehållsförteckning) men af d. 2 utkommo blott 3 nr (24 s.) Litterär tidning på vers och prosa utgifven af *C. C. Gjörwell.*

179. **Folkets Wän.** 1772 april?. Stockholm, Kongl. Finska Boktryckeriet. Fr. med devis å titelns baksida:

»Folkets Rätt, Lagstiftarens yppersta ögonmärke.»

2 nr., tillsammans 28 s., 4:o (15,5 à 16 × 11,2). I Post-Tidningarne 1772 6/4 annonseras 1 st. vara nyligen utkommet och kosta 30 öre kpmt. »Flere stycken [än 2] af denna skrift, som var ämnad att blifva periodisk, äro ännu icke utkomna», uppgifves det i Lärda Tidningar 1772 9/7.

Innehåller uppsatser »om stads- och landtmannarätt till bränvins tillverkningen» samt »om vedbesparingen i Sverige».

180. **Hwad Nytt? Hwad Nytt?** 1772 1/5—85 30/12. Götheborg, Erik Stakberg 1772 1/5—73[28/8?], I. Smitt 1773 15/9—80 28/12, samt L. Wahlström 1781 3/1—85 30/12. Fr. med olika latinska citat såsom deviser.

Utkom oregelbundet, omväxlande 6 v., 3 v. och 2 v. 1772—73 28/8[?]; 6 v. 1773 15/9—76; 2 v. i dubbelnummer 1777—85; 4 s. liten 8:o (13,3 à 13 × 7,5). Utan uppgifvet pris 1772—76; 3 dlr smt för 100 nr 1777, 78; 1 rdr specie 1779—85.

Denna litterära nyhetstidning är uppställd på samma sätt som Dagligt Allehanda samt utgafs 1772—73 28/8 af lektorn, doktor *Johan Rosén* († 1773 6/9), därefter af hans sterbhus med direktör *M. Slaaf* såsom utgifvare t. o. m. 1775 samt slutligen, 1776—85, af Roséns enka *Anna Rosén*, född *Hammar*. Häri förekomma de första dikterna af *B. Lidner* (se Warburgs uppsats i Samlaren 4: 1883, s. 57 o. följ., samt den sammes Lidner, s. 61 o. följ.)

I ett Helsingfors' universitets bibliotek tillhörigt exemplar af denna tidning, som ägts af *Olof Andersson Knös*, finnes en af denne upprättad förteckning öfver författarne till i årg. 1772—77 befintliga poemer, aftryckt i *W. Lagus*, J. H. Kellgrens finska lefnadsminnen, s. 81, 82.

181. **Stockholms Dag-Bok** för år 1772 [9/5—3/10]. Första Delen, Stockholm, Wennberg och Nordström. Fr.

2 v., 8 s. 8:o (13,7 × 7); 6 dlr kpmt för 32 nr. Blott 22 nr (124 s.) utkommo.

Nyhetstidning på prosa och vers, innehållande bl. a. rättegångsreferat och meteorologiska väderleksuppgifter.

182. **Hjelpreda Uti Swea Rikes Allmänna Hushåldning.** Nr 1[—3]. Stockholm, Wennberg och Nordström, 1772 [maj]. Fr.

Blott 3 odat. nr à 8 s. 4:o (15,5 × 11,5), utkommo häraf; 3 dlr kpmt för 8 ark.

I Inrikes Tidn. 1772 28/5 omtalas nr 1 häraf vara »nyss utkommen» à 12 öre kpmt.

183. **Närings och Hushålds Tidningar.** För Medborgare på

Landet och i Staden. 1772 nr 1—5 [maj—nov.]. Stockholm, Wennberg och Nordström, 1772. Fr. med devis:

»Rem bublicam [!] gerere cui non contigit Officia hominis exercerat et Civis.»

Hv. nr 4 s. 4:o (15,7 × 11,5); 1 rdr 16 öre kpmt för årgång.

Blott 5 odat. nr utkommo med titeln: »Anvisningar til Swenska Almänheten genom Närings- och Hushålds Tidningar För Medborgare på Landet och i Staden ... Uplagde på Lars Wennbergs egen bekostnad,... Tryckt hos Wennberg och Nordström År 1772.» 1—3 innehålla en uppsats om bröd af svenska ätliga växter samt 4, 5 »om potates». (Se Inrikes Tidningar 1772 28/5 och 22/11.)

Förnuft och Sanning. 1772 [?/7—13/8]. Stockholm, J. G. Lange. Fr. 184.

1 v. (?), 4 s. 8:o (14,4 × 7,2); 6 nr à 6 öre kpmt.

»Veckoskrift». 1, 2 annonseras i Dagl. Allehanda 1772 1/8, samt 5, 6 d. 13/8.

Landt-Nöjet. Första[—Fjerde] Stycket [1772 okt.—73?]. Stockholm, A. Holmerus, 1:a och 2:a st. 1772; 3:e och 4:e st. 1773. Fr. 185.

Hv. st. 160 s., 8:o (13,9 × 7,5); 4 st. à 6 dlr kpmt. 1:a stycket utkom i okt., 2:a i dec. 1772. (se Inrikes Tidningar 1772 3/12). Innehåller betraktelser, taflor och romaner, utg. af *Johan Albrekt Schmidt.*

Brefwäxling Emellan Twänne Fruntimmer. Den ena i Stockholm Och Den andra på Landet i Åtskillige blandade Ämnen 1772 [okt.—22/12]. Fortsattas af: **Brefwäxling emellan Adelaide och några Wittre Snillen** i Omväxlande Ämnen. Andra Bandet [1773 1/1—20/2]; samt sedermera: **»Fortsättning af Adelaides Brefwäxling** angående Fru Windhams Historia. Tredje Bandet. Stockholm, Bd. 1, 2. Kongl. Finska Boktryckeriet 1772, 73 och Bd. 3 i Holmerska tryckeriet 1773. Fr. 186.

3 v. Ti. T. L., 4 s. 4:o (14,5 × 11); Bd. 1 (1772) 24 nr (96 s.) Bd. 2 (1773) 23 nr (96 s.) och Bd. 3 (1773) 20 odat. nr (76 s.)

Roman. Utgifven (enl. Apelblad) af *Catharina Ahlgren-Ekerman-Bark*. I Bd. 1, nr 24, finnes infördt »Herdinnans i norden Bref til Herdinnan i Ahl-Lunden», dat. den 8 mars 1763 och underteeknadt: *Uranie*, hvilket är författadt af *Hedvig Charlotta Nordenflycht.*

Annonseras till salu i Dagl. Allehanda 1772 22/12, då 24 nr utkommit för tillsammans 4 dlr 16 öre och samma pris följ. år.

Upsala Wecko-Tidningar. 1772 21/11—21/12. Upsala, Joh. Edman. Fr. 187.

1 v., L.; 4 s. 8:o (14,5 × 7,6); Pren. för hel årgång kostade 6 dlr kpmt, men blott 6 nr utkommo häraf à 6 öre st.

Utgafs af *Andreas J. Sylvenius,* »Commissions-Bokhandlare». I nr 6 tillkännagifves »att som tidningen rönt så liten uppmuntran, så

komme den med nämnda nummer upphöra». Innehåller »kungörelser, väderleksuppgifter, torg- och andra priser, giftermål, födelse och dödsfall och synnerliga händelser inom staden».

188. **Karbasen.** 1772. Stockholm, Wennberg och Nordström, 1772. Fr. med devis: »Lucro Dulce.»

Utan uppgift å utg.-sätt och pris. 9 nr à 4 s. 4:o (15,5 × 11,3). Vitter tidskrift på vers och prosa. Enligt anteckning i K. B:s exemplar utgifven af *J. Simmingsköld.* Följdskrifter häraf äro:

1. Til Den som tog I Karbasen 1772, nr 1, 2. Stockholm, Wennberg och Nordström, 1772. Fr. 2 nr à 4 s. 4:o. På vers och prosa.
2. Billiga Anmärkningar Mot en otidig Karbas. Stockholm, Wennberg och Nordström, 1772. Fr. 4 s. 4:o.

189. **Nya Almänna Tidningar.** 1773 $^{2}/_{1}$—$^{30}/_{9}$. Stockholm, Wennberg och Nordström 1773 $^{2}/_{1}$—$^{8}/_{4}$ och A. J. Nordström 1773 $^{10}/_{4}$—$^{30}/_{9}$. Fr.

6 v., 8 s. 8:o (13,4 × 7); 203 nr i 3 dlr jämte register till hv. del; 24 dlr för half årg.; 6 öre st.

Utg. af *C. C. Gjörwell* ss. fortsättning med förändrad plan af Almänna Tidningar (nr 144). Den fortsattes af:

190. **Nyare Almänna Tidningar.** 1773 $^{14}/_{9}$—$^{29}/_{12}$. Stockholm, A. J. Nordström 1773. Fr.

6 v., 4 à 8 s. 8:o (14 × 7). 96 nr; 3 dlr för 32 nr; 3 öre st.

Forsättning af föregående utgifven, »sedan Gjörwell nedlagt sin penna», af *J. N. Zetterström,* underofficer vid flottan, hvilken i Afskedsord »Till Läsaren», dat. 1773 $^{29}/_{12}$, tillkännagaf tidningens upphörande.

191. **Tidningar utgifne i Upsala.** 1773 $^{4}/_{1}$—79 $^{18}/_{12}$. Upsala, J. Edman 1773—79. Fr.

1 v., M. 1773, L. 1774—79; 8 s. 8:o (14,1 à 14 × 7,8 à 8); 12 dlr kpmt; 9 öre st.

Innehåller uppsatser i historia och vitterhet, lärda nyheter, recensioner och stifts-nyheter; prenumeranternas antal å 1773 års årg. voro 165, hvaröfver förteckning fins i 1774: nr 1. Utgifven af Akademibokhandlaren *Magnus Svederus*, med bidrag af flere bland professorerna, såsom *Neikter*, *Fant* och *Boethius*.

192. **Academiska och Stifts Tidningar utgifne i Lund** för År 1773 af *G. S.* Tryckt hos Hof-Cam. och Dir. C. G. Berling. 1773. Fr. o. Ant.

Titeln å de särskilda numren är blott: »Tidningar Utgifna i Lund 1773.»

De 11 första nr utkommo å obest. dagar under jan—mars, men fr. o. m. nr 12 ($^{27}/_{3}$), började den utgifvas:

1 v. L., 8 s. 8:o (14 × 7,4); 50 nr (200 s.) 2 dlr kpmt.

Utg. af Akad. bibliotekarien professor *G. Sommelius.* Innehåller förteckning på universitetets tjenstemän och Lunds stifts prester-

skap samt skolstat, jämte biografier och nyheter. Upphörde med årets slut.

Det Enfaldiga Fruntimret. Nr 1[—4]. Stockholm, Wenn- 193.
berg och Nordström, 1773 [jan. ?]. Fr.

1 à 2 nr i v.; 4 s. 8:o (13,5 × 7);

Utgafs med anledning af Adelaides bref (nr. 186) utaf *Clarisse*. Allmän litterär och moralisk tidskrift.

Samlaren. 1773 $^{24}/_{5}$—78 $^{15}/_{9}$. Stockholm, J. G. Lange 1773 194.
$^{24}/_{5}$—76 $^{10}/_{2}$ och Kongl. Finska Boktryckeriet 1776 $^{15}/_{4}$—78 $^{15}/_{9}$. Fr. och Ant.

2 v., 8 s. 8:o (14,5 × 8); 3 dlr kpmt för hvarje del, innehållande 16 nr. 9 delar utgåfvos bestående af 147 nr i 2 band (764 o. 407 s.) med innehållsförteekning och namnregister till hvartdera. 10 veckor förflöto 1776 emellan utgifvandet af nr 112 ($^{10}/_{2}$) o. 113 ($^{15}/_{4}$).

Lärd tidskrift innehållande historiska uppsatser samt bref och poemer. Del. 1—9 nr 131 utgåfvos 1773—77 af *C. C. Gjörwell* och del. 9: nr 132 o. följ. af kanslisten vid antikvitetsarkivet *J. A. Stechau.*

De Nymodiga Fruntimren Eller Sophias och Belsindes 195.
Tankespel. 1773 $^{1}/_{6}$—$^{27}/_{6}$. Stockholm, A. Holmerus, 1773. Fr.

15 nr., utg. å obest. tider [4 i v.?] à 8 s. 8:o (13,5 × 7,6), 120 s. (orätt pagineradt 119).

Innehåller i form af bref åtskilliga berättelser.

Sanning och Rättvisa. 1773 $^{3}/_{7}$—?/$_{8}$. Stockholm, L. 196.
Kumblin, 1773. Fr.

2 v., O. L.; 8 s. 8:o (12,8 × 7,2); 6 dlr kpmt för 25 nr, 9 öre st. blott 14 nr (112 s.) utkommo.

Politisk tidskrift, innehållande jämte politiska uppsatser redogörelser för rättegångar, äfvensom poemer. Utgifvaren var kanske bokhandlaren *J. G. Halldin* själf, i hvilkens boklåda såväl tidningen utdelades som insända artiklar skulle aflämnas.

Den Historiske och Politiske Mercurius. 1773 $^{1}/_{12}$—78 $^{15}/_{8}$. 197.
Stockholm, J. G. Lange 1773—76 $^{11}/_{3}$ och J. A. Carlbohm 1776 $^{1}/_{8}$—78 $^{15}/_{8}$. Fr. och Ant.

Oregelbundet en eller flere gånger i veckan, 8 s. 8:o (14,8 × 7,5); 6 dlr kpmt för 32 nr. 122 nr (972 s. med 4 kopparstick), 4 delar i 2 band. En längre tid förflöt mellan nr 90 (1776 $^{11}/_{3}$), 91 ($^{13}/_{5}$) och 92 ($^{1}/_{8}$).

Historisk och Politisk nyhetstidning, utg. af *C. C. Gjörwell.* Innehåller bl. a. bref från Axel Oxenstierna.

Wittert Allehanda. 1773. Stockholm, Kongl. Finska 198.
Boktryckeriet. Fr. och Ant. med devis:

»Variatio delectat»

1 v., 8 s. 8:o (13,7 × 7,3), 12 nr (96 s.) Utan uppgift å pris.

Innehåller anekdoter, fabler och poemer på svenska och franska. Enligt uppgift af Tholander (nr 126) i Journal för Litt. och Theatern 1811 3/7 skola några nr af Vittert Allehanda hafva redan 1770 utkommit, men saknat framgång och 1773 åter börjat utgifvas.

199. **Götheborgs Allehanda.** 1774 1/1—1843 10/2. Götheborg, Stakbergska boktryckeriet 1774; L. Wahlström 1775—82 1/2; Smittska tryckeriet 1782 5/2—5/7 och Samuel Norberg 1782 9/7—1843 10/2. Fr.

2 v., Ti. o. F (eller O. o. L.), 1775—98; 3 v., Ti., O., F., 1799—1843. 4 s., 4:o (17,4 à 18,7 × 12).

3 dlr smt för halfår 1775, 76; 1 rdr specie för helår 1777—95; 1 rdr 8 sk. 1796—98; 1 rdr 32 sk. rgs. 1799—1803; 1 rdr 16 sk. bko 1804—9; 1 rdr 32 sk. bko 1810—11; 2 rdr bko 1812—23; 2 1/2 rdr bko 1824—28 och 3 rdr bko 1829—43.

I nr 1 (1774 1/1) nämnes i »Erinran till läsaren», att tidningen skulle blifva en veckoskrift samt att det beror på allmänheten, om flere nummer i veckan skola utgifvas; utgifvarne äro flere, men önska att vara okända [= *M. G. Wallenstråle*, *H. H. Rhodin* och *J. Molin*. 1774, 75]. Prenumerationsmedlen emottogos enligt annons i 1774: 104 (30/12) hos rektor mag. *H. H. Rhodin* och 1775: 103 (28/12) af collega *J. Molin*. Regementspredikanten *F. A. Silvander* hade »hittills utgifvit Götheborgs Allehanda», säges det i Kongl. Maj:ts skrifvelse till kanslikollegium 1785 29/8, hvaruti lämnas honom tillåtelse att »till årets slut dermed fortfara». Boktryckaren i Göteborg Samuel Norberg erhöll samtidigt privilegium, att följande år utgifva Götheborgs Allehanda, hvilket 1786 18/1 för honom utfärdades. 1798 13/11 erhöll Norberg privilegiet förnyadt. Med anledning af att han i Götheborgs Allehanda infört andra utländska nyheter än de efter privilegii föreskrift honom tillåtna, blef Norberg af hofkanslern 1805 30/4 dömd förlustig sitt privilegium å denna tidning, men Kongl. Maj:t förlänade honom 21/5 s. å. nytt privilegium därå.

Af hofkanslersembetet blef Norberg sedermera 1806 17/6 pliktfälld till 50 rdrs böter, för det han i Götheborgs Allehanda 1806 nr 47 infört »Statistiska förändringar genom freden i Pressburg», hvarigenom han öfverträdt gränserna af sitt å samma tidning innehafvande privilegium. Med anledning af en i Götheborgs Allehanda 1807 nr 104—139 fortsatt tvist emellan ett par författare angående »Rabes Septuaginta Latini», blef i bref från hofkanslern 1807 7/12 domkapitlet i Göteborg anmodadt »att förehåla Norberg hans ofog med samma tvists införande i Allehanda.» Efter regementsförändringen 1809 anhöll Norberg s. å. 10/8 att i sin tidning få införa utländska nyheter, ehvad de varit i Post Tidningarne införda eller icke.

Norberg erhöll utgifningsbevis å Götheborgs Allehanda 1812 21/8 samt fortfor till sin död, 1843 10/2, att utgifva tidningen, som då upphörde.

Nya Lärda Tidningar. 1774 3/1—75 28/12. Stockholm, J. G. Lange, 1774, 75. Fr. 200.

1 v., T.; 8 s. 8:o (15 × 8,3); 2 årgångar med register till hvardera. 12 dlr kpmt för årg.

Utg. af *C. C. Gjörwell.* Fortsattes 1776 af Stockholms Lärda Tidningar (nr 210).

Upsala Stads Weko-Tidning. 1774 8/1—29/11. Nr 1, Tryckt i Upsala hos J. Edman. Omtrycktes i Stockholm hos L. Kumblin, hos hvilken alla följande nummer trycktes. Fr. 201.

1 v., L.; 4 s. 8:o (14,7 × 8,3); 6 dlr kpmt för årg. Sannolikt utkommo endast 38 nr häraf.

Utgifven af bokhandlaren *Andreas J. Sylvenius*, som redigerade tidningen i Upsala, ehuru den trycktes i Stockholm med bidrag af bl. a. *Joh. Magnus Malmstedt* och hans syster *Anna Maria Malmstedt*, gift *Lenngren*, *Wilhelm von Rosenheim*, mag. *Mathias Kewenter*, assessor *J. P. Höppener* samt aktören *Adolf Friedrich Neuman* (se vidare härom Schöldström, I tittskåpet s. 109 följ.)

Carlstads Wecko-Tidningar. 1774 11/3—89 8/8 Karlstad, Tryckt hos Erik Widblad, Gymnasiiboktryckare 1774—89*. Fr. 202.

1 v. L.; 2 s. 1774 11/3—79 28/5 därefter 4 s. 4:o (20,5 15, × 14,6 à 11,1). Häraf utkommo 48 nr 1787 och endast 45 nr 1788, men nr 46 o. 47 utkommo 3 och 9 jan. följande år.

2 dlr smt 1774, 3 dlr smt 1775—77; 24 sk. specie 1778—89. Utgafs af gymnasiiboktryckaren *Erik Widblad.* I 1789 nr 1 (4/7) tillkännagifver denne sig hafva i följd af en fem veckors sjukdom och sedermera under densamma hopade arbeten varit förhindrad att förr under året utgifva tidningen, men säger sig vara sinnad å nyo ordentligen fr. o. m. 27/7 börja utgifva den, om så många prenumeranter sig anmäla, att han ser sig i stånd att utan förlust kunna dermed fortsätta. I ett »Appendix», dat. Carlstad d. 8 Aug. 1789, förklarar han, att »emedan icke mer än 6 prenumeranter och 14 subscribenter sig ännu anmält, kunna icke eller Tidningarne ordenteligen fortsättas, förr än flere afnämare sig anteckna». Detta synes ej hafva skett, utan tidningen afstannade med anförda tillkännagifvande.

Upsala Wecko-Blad. 1774 26/3—21/5. Upsala, J. Edman. [nr 1—7 u. o. o. boktr.] Fr. 203.

1 v., L.; 2 s. 4:o (16,7 × 11); 10 nummer à 6 öre kpmt. (Jfr Hägg, Historik öfver boktryckerierna i Upsala s. 27.)

Swenska Masquen. 1774 13/4—16/11. Stockholm, Henr. Fougt. Fr. Titeln är tryckt med ant. och har titelvignett i träsnitt samt olika latinska citat å de särskilda numren. 204.

---

* Årg. 1774—80 sakna uppgift om boktryckeri och tryckort.

1 v., O ; 8 s. 4:o (17,5 × 12); 9 dlr kpmt. för 32 nr (255 s.). Innehållet satiriskt och skämtsamt.

205. **Adressen.** 1775 2/1—76 31/12. Stockholm, J. G. Lange 1775 och A. J. Nordström 1776. Fr. o. Ant.

Utgafs »efter Gjörligheten en eller flere Nummer i Weckan»; 4 s. 4:o, 2-spalt. (16,5 × 12,7); 18 dlr för 100 nr. Häraf utkommo 1775 nr 1—42 och 1776 nr 43—82.

Litterär tidning utg. af *C. C. Gjörwell*, »som här införde hwad han ej kunde nyttja i sina andra skrifter, såsom sammandrag af tryckta rättegångshandlingar, samt det märkvärdigaste ur wåra provinstidningar, o. s. v. af oeconomice-politico-historiska ämnen».

206. **Lunds Weckoblad.** 1775 5/1—82 18/12, kallades **Nytt och Gammalt*** 1783 3/1—1812 23/12 och **Lunds Weckoblad Nytt och Gammalt**** fr. 1813 2/1—(fortgår). U. o. o. tr. 1775—89 [= Lund, C. G. Berling]; Berlingska Boktryckeriet 1790—1874 30/4; Fr. Berlings Boktryckeri och Stilgjuteri 1874 2/5—89 28/2 samt Berlingska Boktryckeri- och Stilgjuteri-aktiebolaget fr. 1889 1/3. Fr. 1775—1876 5/1; Fr. o. Ant. 1876 8/1—30/12 samt Ant. fr. 1877.

1 v., T. 1775 5/1—77 6/3, 1786 1/2—1812 23/12, 1813 1/7—14 29/12 och 1846 8/1—1863 26/11; O. 1777 12/3—85 15/6 och 1816 3/1—45 31/12; L. 1813 2/1—26/6; 2 v., O. (eller T.) o. L. 1815 5/1—30/12,1863 2/12 —64 29/6 och 28/12—66 29/12; Ti. o. F. 1864 1/7—23/12; 3 v., Ti., T. o. L. fr. 1867 3/1 (fortfarande). 8 s. 8:o (13,6 à 12,7 × 7,2 à 7,3) 1775—1809; 4 s. 4:o (16 à 18,8 × 11,3 à 14) 1810—23; 2-spalt. (19,8 à 23,2 × 15,8 à 16,3), 1824—49; 4 s. Fol., 3 spalt (29,2 à 36 × 21,8 à 22,6) 1850—62; 4 s. Fol., 4-spalt. (39,8 à 46,5 × 30,2 à 30,5) 1863—66; omväxlande, 4 s. Fol., 4 à 5-spalt. (45,8 à 51,7 × 30,3 à 38,2) 1867—80 och 4 s. Fol., 5 à 6-spalt. (48,8 à 52 × 32,5 à 39) fr. o. m. 1881. 3 dlr smt 1775 och 76(?); 4 dlr smt 1777—79; 1 rdr 8 sk. specie 1780—82; 32 sk. specie 1783—85 15/6 och 1792 18/12—93 13/11; 1 rdr specie 1786—92 5/12 och 1793 20/11—1804 9/5; 1 rdr bko 1804 16/5—1813; 1 rdr 8 sk. bko 1814, 15; 1 rdr 24 sk. bko 1816—24; 1 rdr 32 sk. bko 1825—49; 2 rdr bko 1850—58; 3 rdr rmt 1859—63; 5 rdr rmt 1864; 6 rdr 1865—76 och 7 kr. (o. p.) fr. o. m. 1877.

Lunds Weckoblad började 1775 utgifvas af ett sällskap, i hvilket akad. bibliotekarien, prof. *Gustaf Sommelius* war hufvudpersonen. I dess 1:a nr (1775 5/1) meddelas en plan öfver tidningens blifvande innehåll, som skulle bestå af:

»1:o. Allehanda Utländska Nyheter. 2:o. Berättelser om märkvärdiga händelser ... här i Skåne och de öfriga Södra Provincierna af Giötha Rike: såsom Giftermåhl och Dödsfall ... likaledes Förslag och Befordringar. icke allenast innom Academien och Stiftet utan

* Flock 10 (1792, 93) t. o. m. 1809 hafva särsk. titelblad: Lunds Weckoskrift Nytt och Gammalt.

** 1839 (52) (27/12) har titeln: Lunds Weckoblad Gammalt och Nytt. N:r 1.

äfven till Civile och andra Publique Ämbeten... 3:o. Korta Recensioner af alla här i Lund utkommande Disputationer och Böcker. 4:o. Korta Lefvernesbeskrifningar af Ämbetsmän här i nedre Orterne samt andra minnesvärda Personer. 5:o. Korta Vitterhets- och Skaldestycken. 6:o. Allehanda Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes Publicationer ifrån Södra Orterna, Markegångs Taxor, märkvärdiga Processer och Domar. 7:o. Allehanda Konunga Bref och elljest betydeliga underrättelser eller anecdoter, som ifrån äldre tider kunna bidraga till något ljus i Svänska Historien och Genealogien. 8:o. Korta Oeconomiska Rön och Afhandlingar särdeles angående Svänska Hushållningen. 9:o. Waror, Saker eller Böcker, som någon åstundar och anmäler sig vilja köpa eller sälja, skolande äfven torgprisen, åtminstone en gång i månaden blifva införde.»

I första numret finnes ett poem (undertecknadt B. L.) författadt af *Bengt Lidner*, hvilken ofta sedermera såsom student i Lund lämnade bidrag i Weckobladets äldsta årgångar. I följd utaf tilläggspåbudet 1785 $^{3}/_{5}$ till förordningen angående skrif- och tryckfriheten, var utgifvandet af »Nytt och Gammalt» instäldt från 1785 $^{15}/_{6}$ till 1786 $^{1}/_{2}$, under hvilken tid det i nämnda påbud för utgifvande af veckoskrifter föreskrifna privilegiet hunnit anskaffas af boktryckaren *Carl Gustaf Berling*, hvilken 1785 $^{29}/_{8}$ beviljades privilegium å utgifvande af Nytt och Gammalt. Till åtlydnad af förordningen angående skrif- och tryckfriheten 1798 $^{26}/_{3}$ sökte och erhöll Berlings son, direktören *Christian Fredrik Berling* privilegium å Nytt och Gammalt, som utfärdades 1798 $^{16}/_{10}$ och hvarutinnan bl. a. det villkoret finnes, »at inga andre utländske nyheter däri uptagas än som uti Post-Tidningen äro införda.»

Berling erhöll dock 1807 $^{26}/_{2}$[?] tillstånd att i sin tidning införa de bulletiner, som af fältboktryckaren *P. Sohm* på befallning trycktes.

Lunds Weckoblad redigerades först af juris professor *Lars Johan Colling* († 1786 $^{10}/_{3}$). Under de första åren af detta århundrade hade bibliotekarien, prof. *Anders Lidbeck* tillsyn vid redaktionen och vid denna tid sågo flere af *Esaias Tegnérs* vittra tillfällighetsstycken häruti först dagen, liksom ock poemer af *Eleonora Charlotta D'Albedyhll* f. *Wrangel*, vanligen signerad: *Ch. Wr.* Akademie boktryckaren m. m. *Carl Fredrik Berling* erhöll 1809 $^{2}/_{5}$ privilegium å fortsatt utgifvande af Nytt och Gammalt samt 1828 $^{11}/_{11}$ utgifningsbevis å Lunds Weckoblad, Nytt och Gammalt. Hans son, e. o. amanuensen vid universitetsbiblioteket, fil d:r *Fredrik Johan Berling* blef 1832 $^{13}/_{4}$ tidningens ansvarige utgifvare och redaktör samt efterträddes härutinnan 1839 $^{16}/_{12}$ af docenten, sedermera bibliotekarien, fil. d:r *Edvard Wilhelm Berling* och 1867 $^{6}/_{8}$ af tidningens n. v. redaktör *Adolf Ferdinand Mathson*, hvilken allt ifrån 1865 $^{8}/_{12}$ haft dess ledning sig anförtrodd. Dessförinnan hade tidningen likväl ett par år redigerats af *Otto Kleverström* (1862—64?) och *Jacob Fagerström* (1864?—66 $^{8}/_{12}$). Akad. boktryckaren F. Berling erhöll 1869 $^{10}/_{12}$ utgif-

ningsbevis å Nya Lunds Weckoblad Nytt och Gammalt, hvaraf blott nr 1 utkom 1870 8/1, utgörande tillika nr 3 af den öfriga årgången med den gamla titeln. Med anledning af Weckobladets 100-åriga tillvaro utgafs 1875 5/1 ett minnesblad, hvaruti meddelas en kort återblick öfver tidningens öden.

Bland dess många medarbetare må här blott nämnas *G. Nyblæus*, *H. Hallbäck*, *H. Wendell*, *A. E. O. Lodin*, *J. N. Nyman*, *N. Torpson* och *Joh. Gylling*.

207. **Wenersborgs Wecko-Tidning.** 1775 11/4—79 20/12(?). U. o. o. tr. [Wenersborg, Tryckt hos Sigvard Svanholm, 1775—79.] Fr.

1 v., Ti. (el. F.); 4 s. 8:o (14,8 × 7,9). 52 nr 1777 o. 79, *62* nr 1778; 16 sk. specie för årg.

I Kongl. Biblioteket finnas häraf endast årg. 1777—79, och i Upsala bibl.:s katalog omnämnes den alldeles icke. Enligt en i Nya Lärda Tidningar 1775 nr 18 [4/5, s. 144] meddelad uppgift, skall vice landshöfdingen *Patrik Alströmer*, hvilken förskaffat Wenersborg eget tryckeri, »fogat anstalt, at til det stora och vidsträckta Elfsborgs läns tjenst et Weckoblad ifrån samma tryckeri utgår under namn af Wenersborgs Wecko-Tidning, hvaraf nr 1 utkom d. 11 April [1775] i 8:o. Utgifvaren är Herr *Lor. von Nackrey*, som tillika införer åtskillige Historiske och Wittre ämnen.» Äfven 1776 synes tidningen hafva fortgått, enär i 1777 nr (7/1) finnes bl. a. en »Fortsättning från senare årgången nr 59.» Om den äfven blifvit fortsatt efter 1779, är obekant, ehuru den annonseras i sista (52) nr 1779 till prenumeration för följande året.

Efter boktryckaren S. Svanholms död (1782) fortsattes tryckerirörelsen af hans enka *Anna Kajsa, f. Sauerbier*, hvilken i april 1788 förgäfves sökte erhålla privilegium på Weckotidningen. (Klemming o. Nordin, Svensk Boktryckerihistoria, s. 273.)

208. **Stockholms Dageligt Godt.** Ifrån den 24 Julii til d. 30 December År 1775. Utgifven til de Enfaldigas Nytta. Första [och Andra] Delen. Stockholm, P. Hesselberg 1775 24/7—15/8 och A. Jacobsson Nordström 1775 16/8—76 6/5. Fr.

6 v., 4 s. 8:o (15 × 8,3); à 3 öre kpmt st. Häraf utgåfvos 1775: 135 nr och 1776: 103 nr (548 opag. s. o. 416 s.) Författad af ***Friedrich Kahl.***

Uppå anmälan af Stockholms stads konsistorium blef boktryckaren And. Nordström åtalad 1775 14/12 af justitiekanslersembetet, emedan en religionssak i denna tidning utan vederbörlig censur blifvit införd. Utgifvandet af nr 127—135 blef derpå förbjudet, ehuru de redan voro tryckta. Se Stockholms Dageligt Godt 1776: 2—8).

Emot denna tidskrift utgafs:

209. **Anmärkande Sanningar.** 1775 [aug.—okt?] Stockholm,

L. Wennberg, 1775. Fr. med olika bibelspråk såsom devis å hvart nummer.

6 nr. 8 à 10 s. 8:o (14 × 7,6).

I Kongl. Bibl. finnes häraf blott 5 nr, men i Aurivilii Catal. bibl. Ups. uppgifvas 6 nummer vara utgifna.

Denna teologiska tidskrift innehåller anmärkningar emot i Stockholms Dageligt Godt förekommande artiklar.

Stockholms Lärda Tidningar. 1776 4/1—80 28/12. Stockholm, And. Jacobsson Nordström 1776 4/1—27/6 och Kongl. Finska Boktryckeriet 1776 1/7—80 28/12. Ant. med devis: 210.

Omnibus in unum locum coactis Scriptoribus, quod quisque commodissime præcipere videbatur, excerpsimus et ex variis ingeniis excellentissima quæque libavimus.» Cicero de Invent.

2 v. M. T.; 4 s. 1776 och 77, 6 à 8 s. 1778—80; 8:o (14 à 14,2 × 7,7 à 7,9); 12 dlr kpmt 1776, 15 dlr kpmt 1777 och 1 rdr 16 sk. sp. 1778—80. 20 delar, 3 för hvarje årgång, bestående af 98 à 100 nr jämte ett par »Bihang», utgåfvos häraf.

Utgör fortsättning af Nya Lärda Tidningar 1774, 75 (nr 200) och äfvenledes utg. af *C. C. Gjörwell*, hvilken i samband härmed utgaf:

Allmänna Biblioteket. 1776 15/11—78 30/6. Stockholm, Kongl. Finska Boktryckeriet 1776—78. Ant. med samma devis som föregående tidskrift. 211.

Vanligen 2 m. 1776, 1 m. 1777, 78; 32 s. 8:o (14,5 × 7,8). 12 dlr kpmt för 12 st. 1776; 15 dlr kpmt 1777 och 16 sk. sp. 1778.

Utgafs af *C. C. Gjörwell* dels såsom ett slags bihang till Stockholms Lärda Tidningar, dels ock såsom självständig tidskrift; innehåller recensioner och referat af nyutkomna böcker.

Stifts-Tidningar. N:o 1 år 1776 [april], kallade fr. o. m. nr 2 **Wexiö Stifts Tidningar** 1776 20/6—97 1/4; **Tidningar utgifne för Wexiö Stift** . af *J. Z. Hjelmerus* 1797 maj—1800 april; **Wexiö Stifts-Tidningar** 1800 maj—1815 april; **Tidningar för Wexiö Stift** 1815 maj—1823 dec. samt **Wexiö Stifts Tidningar** fr. o. m. 1824 (fortgå 1894). Utan utsatt tryckort och boktryckeri 1776—97 april; [tryckta hos Anders Vrigseen 1776—90; A. Thetzell och Vrigseens enka 1791—93; A. Thetzell och J. Hultman 1794—97 april], med deras namn utsatta 1797 maj—98 april; Wexiö och Hofs by, Tryckta hos J. Hultman och A. Thetzells enka 1798 maj—99 april; Wexiö, Christina Thetzells tryckeri 1799 maj—1800 april. Utan utsatt tryckeri 1800 maj—1807 april; [tryckt hos Sven Rask och Christina Thetzell, Intressenter]; Sven Rask 1807 maj—19 mars; Sven Rasks enka 1819 april—34; J. P. Lönnegren 1835—55; H. S. Cederschiöld 1856, 57; Edv. Ljungström 1858—70 jan.; Edv. Ljungströms arfvingar 1870 febr.—79 maj samt Otto Sporsén fr. o. m. 1879 juni. Ant. med undantag af 1776, 77 och 1797 maj—1800 april, då den år tryckt med Fr. 212.

1 m., 1776—97 april; 1800 maj—1815 april samt fr. o. m. 1820 maj; 2 m., 1797 maj—1800 april samt 1815 maj—20 april. 2 à 4 s. 4:o (16,2 à 16,5 × 11 à 11,3) 1776—92 juni. 4 s. 8:o (14,2 × 8) 1792 juli—94 febr. 8 s. 8:o (13,9 à 14,5 × 7,5 à 8,4) fr. o. m. 1794 mars, med bihang, 8 s. 8:o till hv. nr 1837 okt.—39 aug. Utan uppgift å pris 1796—97 april; 24 sk. 1797 maj—98 april; 32 sk. 1798 maj—1801 april; 16 sk. 1801 maj—14 april; 1 rdr bko 1814 maj—20 april; 32 sk. bko 1820 maj—24; 36 sk. bko 1825—30; 1 rdr bko 1831—58; 1 rdr 50 öre 1859—84 samt 1 kr. 80 öre (o. p.) fr. o. m. 1885.

Utgifna af konsistorii-notarierna *Daniel Anander* 1776—87 sept.; *Jonas Zacharias Hjelmerus* 1787 dec.—1801 april; vice notarien *And. Hallström* 1801 maj—1804 sept.; *Magnus Er. Forssander* 1804 okt.—14 april(?); *David Aspelin* 1814 maj(?)—16 april; *C. I. Heurlin* 1816 maj—18 april; *A. G. Ahlstrand* 1818 maj—27 april; *S. G. Mellin* 1827 maj—39 april; *H. G. Olin* 1839 maj—40 april; *S. G. Wiberg* 1840 maj—59 juli; t. f. konsist.-notarien *G. Sundberg* 1859 aug.—61 sept.; *L. G. Rydén* 1861 okt.—69 febr. samt *G. Sundberg* från och med 1868 mars.

Konsistorii-notarien *J. Z. Hjelmerus* erhöll 1798 12/6 personligt privilegium å utgifvandet af Wexiö Stifts Tidningar. Då dessa äfven efter det Hjelmerus lämnat konsistoriinotarie-sysslan utan något privilegium fortsattes af hans efterträdare, blef detta anmärkt af boktryckeri-ombudsmannen Ekmansson 1805 18/2, i följd hvaraf d. v. konsistorii-notarien *M. E. Forssander*, efter förut afgifven nöjaktig förklaring öfver den anmärkta försummelsen, 1805 26/4 sökte privilegium å utgifvandet af Wexiö Stifts Tidningar, som 9/9 s. å. erhölls. Något utgifningsbevis å nämnda tidningar synes sedermera ej hafva blifvit utfärdadt, förr än konsistorii-notarien *L. G. Rydén* 1861 24/10 erhöll dylikt, som 1869 7/12 öfverflyttades på hans efterträdare *G. Sundberg*.

213. **Hushållnings-Journal**, Utgifven genom Kongl. Patriotiska Sällskapets föranstaltande. Begynt med September månad 1776[—89 dec.]. Stockholm, J. G. Lange, 1776, 77; P. Hesselberg 1778 jan.—aug.; Kongl. Tryckeriet 1778 sept.—79 aug.; A. J. Medelplan 1779 sept—80 juli; f. d. Holmeriska tryckeriet 1780 aug.—81 febr.; P. A. Brodin 1781 mars—86 aug. samt Johan A. Carlbohm 1786 sept.—90. Fr.

1 m., 56 à 48 s. 8:o (15,7 à 14,6 × 7,9 à 7,2). Hv. häfte med talrika kopparstick; 1 dlr 16 öre kpmt 1776 sept. o. okt., därefter 4 sk. st.

Hit höra följande skrifter:

1. Bihang till augustihäftet 1778: Afhandling angående Fiskerierna i Bohuslänska Skärgården. Stockholm, P. Hesselberg, 1778. 62 s. 8:o.
2. Register öfver de fem första årgångarne af Kongl. Svenska Patriotiska Sällskapets Hushållnings-Journal räknadt ifrån och med September 1776 till samma tid 1781. Sthlm, 1782. 48 s. 8:o och
3. D:o 1786 intill 1789 års slut. Stockholm 1790. 142 s. 8:o.

En ny upplaga af 1781 september- och 1785 januari-häftet utkom hos And. Nordström 1827.

Fortsattes af Ny Journal i Hushållningen 1790—1813 (se nr 291).

Örebro Stads Wecko-Tidning För År 1777 [4/1—27/12]. U. o. o. t. [Örebro, J. Lindh]. Fr. 214.

1 v, L.; 8 s. 8:o (14,4 × 7,5 à 7,7). 52 nr; 16 sk. för årg.

Utg. af boktryckaren *J. Lindh*, som i sista numret tillkännagifver, att han ämnade fortsätta med tidningens utgifvande, om ett så stort antal subskribenter anmälde sig, »at han kunde finna sin räkning wid Continuationen . . . men i annor händelse hoppades han hos Respective Almänheten vara ursägtad om detta arbete afstadnar». Detta skedde ock, hvadan mera än denna årgång ej kom att utgifvas.

Vitterhets Journal för År 1777 [28/2—29/12]. Stockholm, P. Hesselberg, 1777. Ant. med titelvignett grav. i koppar af Akrel och devis: 215.

» — — — fungar vice cotis, acutum Reddere quæ ferrum valet exsors ipsa secandi.» *Horatius*.

Ett häfte i hvar annan eller hvar tredje månad; 96 à 112 s. 8:o (14,8 × 7,9). H. 1, 4, 5 omfatta 2 mån., 2:a och 3:e h. hvardera 3 månader; 10 à 28 sk. st. 5 h. (483 s.).

Vitter tidskrift på vers och prosa, utgifven anonymt af mag. *Pehr Rudin* (enl. Apelblad).

Swenska Rese-Beskrifwaren. 1777 25/1[—78 16/11]. Första[—Fjerde] Delen. Stockholm, And. Jac. Nordström, 1777, 78. Fr. med titelvignett. 216.

Obestämda tider, hv. nr 16 s. 8:o (14,4 × 7,7); 36 nr i 4 delar. Enligt företalet, dat. 1777 25/1, var prenumerationspriset å 2 delar à 8 nr (ark) 16 sk. i C. C. Gjörwells boklåda, på hvilkens förlag den utgafs.

Innehåller nyare resebeskrifningar i främmande länder uti svensk bearbetning af notarien i hofkonsistorium *And. Norberg*. Utgafs omväxlande med Fransyska Rese-Beskrifvaren (nr 221) och fortsattes 1780 af Allmänna Resebeskrifvaren (nr 231).

Naturens och Konstens Skåde-Plats. 1777 [11/8—78 mars?] Stockholm, L. Wennberg, 1777. Fr. med titelvignett och talrika träsnitt. 217.

1 v., M.; 4 à 2 s. 4:o (16,5 à 16 × 11,5 à 11,7); 4 flockar à 8 nr (126 s.). Prenumeration å 52 nr kostade 16 skilling enl. annons i Stockholms Post-Tidningar 1777 11/8; hvarje »flock» kostade särskild 6 sk.

Innehålla beskrifningar samt afbildningar af »ovanliga ting inom Naturens tre riken jämte åtskilliga modeller för landt- och bergsmän, konstnärer och handtverkare». Utg. af brukspatron *Er. Kiellberg*.

Magazin för Swenska Ungdomen. Första delen 1777 [1/10]. Stockholm, And. Jac. Nordström, 1777. Fr. 218.

Del. 1, bestående af 16 numrerade halfark 8:o (14,8 × 8).

Har tvänne företal, det ena dateradt 1775 16/4, innehållande dedikation till *Gjörwells* tre barn, *Carl Christopher*, *Brigitta Louisa* och *Gustafva Eleonora*, det andra dat. 1777 1/10, däri Gjörwell förklarar sig af sjukdom hafva blifvit förhindrad att förr utgifva detta Magazin, men att han till medhjälpare vid dess utgifvande nu varit nog lycklig att erhålla notarien i hofkonsistorium *And. Norberg*. Utgifningssätt och pris obekanta. Den följde såsom »bihang» till Weckoblad för Swenska Ungdomen 1785 (se nr 277).

219. **Vitterhets- och Gransknings-Journal** för år 1778 [jan.—dec.]. Stockholm, And. Jac. Nordström. Ant. med titelvignett, grav. af Akrel.

1 m., 48 s. 8:o (13 × 7); 12 h. (576 s.) à 4 sk. häftet.

Vitter tidskrift på vers och prosa, anonymt utgifven af bibliotekarien å Drottningholms slott *Adolf Fredrik Ristell*.

220. **Jönköpings Allehanda.** 1778? Jönköping. [Tryckt hos Niclas Falck]

Enligt annons i Stockholms Post Tidningar 1778 29/1 skulle »ifrån och med 1778 års början utlemnas en Skrift alla Lördagar i Huset N:o 3 af Torg-qwarteret uti Jönköping, under Titul: Jönköpings Allehanda, emot 6 R:st. för hvarje 1/2 Ark i weckan eller ock emot 1/2 Riksdaler i Prenumeration för hela Årgången ... Kommandes Weckobladet at innehålla, jämte hwarjehanda inwäntade Annoncer, Recensioner, Utarbetningar, Öfversättningar, etc. i blandade Ämnen; en tilfärlåtelig underrättelse ej mindre om målens fortgång och slut uti Kongl. Götha Hof-Rätt... än äfvenledes om det, som wid Landshöfdinge-Ämbetet och Under-Rätterne derstädes, efter erhållen kunskap afgöres, hvarmed afsigten är, at i alla möjiliga händelser tjena de rättsökande och lätta de i denna orten twistande Parters omsorg för bevakningen af deras wälfärd.»

Obekant, om denna tidning utkommit; hvarken i Kongl. Biblioteket eller i Upsala universitetsbibliotek finnes något exemplar däraf. Den finnes ej heller upptagen å Falcks trycklista för senare halfåret 1778; för förra halfåret 1778, liksom för senare halfåret 1777, saknas dylika i Kongl. bibl. från Falcks tryckeri.

221. **Fransyska Rese-Beskrifvaren.** Stockholm, And. Jac. Nordström, 1778 [15/5—16/11]. Fr. med samma titelvignett som Swenska Rese-Beskrifvaren (nr 216).

Utkom å obestämda tider; hvart nr 16 s. 8:o (14,4 × 7,7); tillsammans 8 nr (128 s.). 4 dlr kpmt för en del om 8 nr.

Utg. af *C. C. Gjörwell* samt kompletterar Swenska Resebeskrifvaren (nr 216) i det att häri äro i svensk bearbetning intagna de äldre resebeskrifningar, som finnas i abbé *Jos. de la Portes* Le Voyageur Français, hvilken i form af bref meddelar ett sammandrag af *Prevost's* stora Histoire générale de voyages. Vid ut-

gifningen omväxlade Swenska och Fransyska Rese-Beskrifvaren med hvarandra, så att ett ark än af den ena än af den andra utgafs. (Se Stockholms Post-Tidningar 1778 $^{25}/_{6}$ o. $^{16}/_{11}$).

Tidningar För Riksdagen i Stockholm* År 1778 [$^{15}/_{12}$— 79?]. Stockholm, J. G. Lange, 1778, 79. Fr. 222.

2 v.. Ti. F.(?): 4 s. 4:o, 2-spalt. (17,6 × 13); 30 nr (124 s.). För 50 nr var pren.-priset 24 sk. eller 2 dlr kpmt; 9 runst. stycket (enl. annons i Inrikes Tidningar 1778 $^{14}/_{12}$).

Utgåfvos anonymt af öfverintendenten *C. Fr. Fredenheim*, men blefvo aldrig fullbordade; redogörelse lämnas däri blott för riksdagens förhandlingar 1778 $^{19}/_{10}$—$^{20}/_{11}$.

Stockholms Posten [1778 $^{29}/_{10}$—1833 $^{30}/_{3}$]. Första Årgången, 1778.[—56 årg. 1833]. Stockholm, Wennberg och Compagnie 1778—80 $^{13}/_{6}$; Holmberg och Wennberg 1780 $^{14}/_{6}$—$^{30}/_{12}$; J. C. Holmberg 1781 $^{2}/_{1}$—$^{19}/_{3}$; J. C. Holmberg och L. W[ennberg [1781 $^{20}/_{3}$—$^{10}/_{10}$; C. Stolpe 1781 $^{11}/_{10}$—83 $^{20}/_{2}$; Stolpiska tryckeriet 1783 $^{21}/_{2}$—$^{4}/_{10}$; And. Jac. Nordström 1783 $^{6}/_{10}$—84 $^{18}/_{9}$; J. C. Holmberg 1784 $^{20}/_{9}$—89 $^{31}/_{12}$; And. Jac. Nordström 1790 $^{2}/_{1}$—1809 $^{30}/_{9}$; O. Grahn 1809 $^{2}/_{10}$—21 $^{29}/_{9}$; Fr. B. Nestius 1821 $^{1}/_{10}$—26 $^{31}/_{3}$; Marquardska boktryckeriet 1826 $^{1}/_{4}$—$^{1}/_{12}$ samt Elméns och Granbergs tryckeri 1826 $^{4}/_{12}$—33 $^{30}/_{3}$. Fr. 1778—1828 $^{28}/_{10}$ och därefter Ant. med illustrationer 779. 223.

2 v., M. T. 1778; 3 v., M. T. L. 1779 $^{4}/_{1}$—$^{25}/_{1}$; 6 v. fr. o. m. 1779 $^{26}/_{1}$. 4 s. 4:o, enspalt. (18 à 15,7 × 13,5 à 13) 1778—1828 $^{28}/_{10}$, 2-spalt. (20,3 à 18,8 × 17 à 16,5) 1828 $^{29}/_{10}$—33 $^{30}/_{3}$. 1 rdr för 100 st., således 14 sk. för 21 nr 1778; 2 rdr sp. för 300 nr 1779—90; 2 rdr 12 sk. 1791—95; 2 rdr 16 sk. specie 1796—1803; 2 rdr bko 1804—6; 2 rdr bko 1807—8; 2 rdr 24 sk. bko 1809—11; 3 rdr bko 1812; 3 rdr 32 sk. bko 1813—17; 4 rdr bko 1818—21; 4 rdr 24 sk. bko 1822, 23; 5 rdr bko 1824; 5 rdr 16 sk. bko 1825—27; 6 rdr bko 1828—30; 7 rdr 24 sk. bko 1831, 32 och 8 rdr bko 1833.

Stockholms Posten började 1778 utgifvas af bokhandlaren *J. C. Holmberg*; däruti var 1778—80 d. v. kanslisten i kommerskollegium *C. P. Lenngren* hufvudredaktör samt poëseos docens vid Åbo universitet, mag. *Johan Henrik Kellgren* till en början blott medarbetare, enligt ett mellan Holmberg och honom upprättadt kontrakt. Kellgren blef fr. o. m. 1781 tidningens hufvudredaktör.

Då Stockholms Posten först utkom, gällde ännu oförändrad 1774 års tryckfrihetsförordning, enligt hvilken för utgifvande af periodiska skrifter det ej behöfdes något särskildt privilegium; ej heller hade något dylikt blifvit utfärdadt för denna tidning, då genom kongl. förordningen 1785 $^{3}/_{5}$, på samma gång boktryckarne ensamme tillerkändes rättigheten att utgifva dagblad, månads- och veckoskrifter uti strödda

---

* Å hv. sida finnes öfverst blott: titeln »Riksdags-Tidningar, 778.»

ämnen, tillika förordnades, att, om några dylika skrifter för det närvarande utan ett sådant tillstånd utgåfves, de genast borde upphöra och ej fortsättas, så framt de därmed icke blefvo förunte. Af så väl Kellgren och öfrige medarbetare i Stockholms Posten, som förmodligen äfven af Holmberg inlämnades ansökan till kongl. maj:t om rätt att utan hinder af den nya förordningen få utgifva Stockholms Posten, men ansökningarna lämnades obesvarade. I slutet af maj underrättade statssekreteraren *Schröderheim* konungen om att »Veckoskriften Posten hade intet, som han trott, något privilegium, men för att hjelpa saken hade han bedt Kellgren säga sig hafva privilegium till dess med K. Maj:ts tillåtelse ett antedateradt får honom tillställas, emot det han gifver sin förbindelse ... att han (neml. Kellgren och dess associerade Lenngren) icke får öfverlåta det på någon annan. Därigenom vunnos 2:ne ändamål, nämligen att regeringen har i sina händer en accrediterad ströskrift, och den andra, att Dagligt Allehanda hölles därigenom inom vissa skrankor. I hopp om nådigt bifall därtill hade Schröderheim samma dag inför excellensen grefve Wachtmeister förständigat boktryckaren Holmberg, att Posten vore priviligierad.»* Vi finna ock sedermera — ehuru ej något antedateradt privilegium utfärdades —, att kongl. maj:t i skrifvelse till kanslikollegium 1785 $^{29}/_{8}$ förklarade »Dagligt Allehanda och Stockholms Posten redan längesedan undfått nådige privilegier». Emellertid fanns ingen uppgift för hvilken person det sålunda tillskapade privilegiet vore gällande, hvadan slutligen 1788 $^{15}/_{2}$ kongl. maj:t på *Kellgrens* und. ansökan »om förnyadt privilegium å utgifvandet af Stockholms Posten» beviljade honom »privilegium exclusivum på trettio års tid att få berörda dagblad af trycket utgifva»**. Boktryckaren Holmberg fortfor äfven sedan Kellgren undfått detta privilegium att trycka och distribuera Stockholms Posten till 1789 års slut. Öfver Holmbergs i nov. 1789 gjorda ansökan om privilegium å utgifvande af ett dagblad under titel Nya Stockholms Posten eller Morgonbladet infordrades af kanslikollegium 1789 $^{10}/_{11}$ kongl. bibliotekarien *Wildes* yttrande »sedan Konungens Handsekreterare *Kellgren*, som äger Kongl. Maj:ts nåd. privilegium på det utkommande dagbladet Stockholms Posten härom blifvit hörd». Kellgren anhöll, att Holmberg icke skulle få privilegium att utgifva något dagblad under titeln Nya Stockholms Posten. Kanslikollegium afstyrkte ock 1789 $^{24}/_{11}$ Holmbergs ansökan helt och hållet, i hvarje fall att den ej skulle få utkomma under titeln Nya Stockholms Posten.

Kellgren fortfor ända till sin död (1795 $^{20}/_{4}$) att vara Stockholms Postens officiele utgifvare, ehuru tilltagande sjuklighet hindrade honom att de sista åren af sin lefnad öfvervaka tidningens redaktion, som därunder leddes af *Lenngren*, hvilken äfven blef Kellgrens efterträdare såsom dess redaktör. Han erhöll på därom gjord ansökan 1798 $^{8}/_{5}$

* Se Samlaren, årg. 8 (1887), s. 33 hvarest af H. Schück lämnas en utförlig redogörelse rörande denna sak.
** Aftryckt af Schück, a. st., s. 36.

privilegium under 30 års tid å utgifvandet af Stockholms Posten. Till medredaktör antog Lenngren först Kellgrens systerson, notarien *Chr. Lengbom*, därefter med. doktor *C. B. Rutström*. Bokhandlaren mag. *A. Wiborg* öfvertog efter Lenngren 1814 $^{21}/_{7}$ Stockholms Posten samt erhöll s. d. utgifningsbevis därå, hvilket 1821 $^{24}/_{9}$ öfverflyttades på d. v. löjtnanten i armén *Anders Lindeberg*, hvilken utgaf tidningen t. o. m. 1833 $^{30}/_{3}$, då han tillkännagaf sig med dagens nummer ämna upphöra med utgifvandet af Stockholms Posten, hvilken han köpt för tolf år sedan.

Rörande Stockholms Posten, dess medarbetare samt betydelse för den svenska vitterheten har utförligen redogjorts af såväl *Atterbom* (Sv. Siare och Skalder, d. 6, s. 16 o. följ.), *Wieselgren* (Sveriges Sköna Litteratur, d. 4, s. 389 o. följ.), *Malmström* (Svenska Vitterhetens Historia, d. 2, s. 127 o. följ.), *Lagus* (Skalden J. H. Kellgrens finska lefnadsminnen* s. 136 o. följ.) och *Ljunggren* (Svenska Vitterhetens Häfder efter Gustaf III:s död, d. 1, s. 72 o. följ. o. d. 2, s. 227 o. följ.).

I »Tidnings-Koncerten, Stockholm, tryckt hos B. Nestius, 1828», 8:o (32 s.), ägnas s. 20 och i »Frithiofs Spådom om Stockholms Tidningars utseende 1830. Stockholm, Marquardska tryckeriet, 1829», Satiriskt poem, s. 18—20 åt Stockholms Posten.

Af Stockholms Posten 1779 blefvo nr 76, 77 indragna och förbjudna på grund af ett däri infördt »Swar på det i Stockholms Posten N:o 61 införde Brefvet til Publicola», författadt under pseudonymen »*Publicola*» af e. o. kanslisten och bokhandlaren *Johan Gustaf Halldin***, hvari regeringens åtgöranden rörande bränvinslagstiftningen och kronobrännerierna m. m. skarpt klandrades. Artikeln blef åtalad såsom högmålsbrott, hvilket fullföljdes hos konungen i rådet, och blef genom kongl. maj:ts dom 1779 $^{23}/_{5}$ slutligen pröfvadt rättvist, att *Halldin* och *Schildt* (disponent af det tryckeri, från hvilket artikeln utgått) bort lif sitt mista och halshuggas samt *Holmberg* (tryckeriets egare) umgälla sitt brott med 14 dagars fängelse vid vatten och bröd; dock — heter det i sjelfva domen — ville kongl. maj:t låta desse brottslingar den nåden vederfaras, att Halldin må undslippa allt ansvar och straff i detta mål, men däremot Schildt och Holmberg hvardera försona sitt brott med 8 dagars fängelse vid vatten och bröd***.

Äfven nr 112 af årg. 1779 blef indragen på grund af en däri införd anekdot om kortleken som andaktsbok, hvilken blef åtalad.

Med anledning häraf samt andra artiklar i Stockholms Posten hafva åtskilliga ströskrifter och tidningsuppsatser offentliggjorts, som för utrymmets skull här ej kunna uppräknas.

I det af auditör Georg Scheutz utgifna »Register öfver Stock-

---

* Lagus har bl. a. uppvisat, huru i Stockholms Posten 1779—84, utan att källan citerats, intagits »hela årsskördar» af Åbo tidnings artiklar.

** Om denne se Nord. Fam.-bok 6: 565.

*** Se Geijer, Saml. Skr. Uppl. 2. Suppl. (Gustavianska Papperen), s. 283, och Fersens Historiska Skrifter, 4: 147 o. följ. Där omtalas, att under 24 timmar 2 upplagor af de åtalade numren blifvit tryckta och försålda, samt en tredje upplaga utgifvits i Göteborg.

holms Tidningar 1819 jan.», meddelas äfven dylikt öfver Stockholms Posten 1819 jan.

224. **Nyköpings Wecko-Blad** 1779 $^{2}/_{1}$—81 $^{29}/_{12}$, fortsattes af: **Allmänna Tidningar** 1782 $^{5}/_{1}$—$^{31}/_{12}$; **Nyköpings Allmänna Tidningar** 1783 $^{4}/_{1}$—$^{31}/_{12}$; **Nyköpings Wecko-Tidningar** 1784 $^{3}/_{1}$—85 $^{11}/_{6}$ och **Nyköpings Weckoblad** 1786 $^{11}/_{2}$—1804 $^{12}/_{10}$, 1807 $^{7}/_{2}$—1832 $^{29}/_{12}$. Nyköping, E. Hasselrot, 1779; C. Hasselrot 1780—85 $^{11}/_{6}$; J. P. Hammarin 1786 $^{11}/_{12}$—96 $^{25}/_{6}$ P. Winge 1796 $^{2}/_{7}$—1804 $^{12}/_{10}$, 1807 $^{7}/_{2}$,—13 $^{31}/_{12}$; P. Winge och Son 1814 $^{8}/_{1}$—16 $^{28}/_{9}$; P. E. Winge 1816 $^{5}/_{10}$—32 $^{29}/_{12}$. Fr.

1 v., T. (eller F.) t. o. m. 1779 $^{12}/_{3}$; L. 1779 $^{20}/_{3}$—85 $^{11}/_{6}$, 1786 $^{11}/_{2}$—1832. 4 s. 4:o (15,2 à 18 × 11 à 15) 1779—83, 1786 $^{11}/_{2}$—1832; 4 s. 8:o (14,2 à 14,8 × 8,2) 1784 $^{3}/_{1}$—85 $^{11}/_{6}$. För half årg. 12 sk. å tryckpapper, 16 sk. å skrifpapper 1779 jan.—juni; 16 sk. specie 1779 $^{3}/_{7}$—82 $^{29}/_{6}$; 12 sk. specie 1782 $^{6}/_{7}$—83 $^{31}/_{12}$; 8 sk. specie 1784 $^{3}/_{1}$—85 $^{11}/_{6}$. För hel årg. 24 sk. specie 1786—87; 32 sk. specie 1787—95; 40 sk. specie 1796—1811; 1 rdr bko 1812—24; 1 rdr 16 sk. bko 1825—32.

Utgafs 1779 af tullförvaltaren *L. J. Chenon* samt 1780—85 af boktryckaren *Carl Hasselrot*. Denne tillkännagaf i ett »Bihang Til Nyköpings Wecko-Tidningar För år 1785. Den 18 Juni», att han till åtlydnad af kongl. förordningen 1785 $^{3}/_{5}$ måste t. v. upphöra med Wecko-Tidningarnas utgifning, men att han ämnade nästa år, så vida tillräckligt antal prenumeranter anmälde sig, fortsätta med bladets utgifvande i 4:o. Hasselrot sålde emellertid sitt tryckeri till faktorn vid Holmbergs tryckeri i Stockholm *Johan Peter Hammarin*, som — på tillstyrkan af landshöfdingeembetet och kanslikollegium — 1786 $^{18}/_{1}$ erhöll nåd. privilegium på såväl tryckeriet som utgifvandet af Nyköpings Weckoblad. Hammarin åter sålde »i följd af iråkad gäld och oförmögenhet» 1792 $^{1}/_{9}$ sitt tryckeri till bokbindaren i Nyköping *Peter Winge*, som först 1794 $^{20}/_{8}$ erhöll privilegium å boktryckeriet, hvilket likväl ända till 1796 $^{25}/_{6}$ fortgick under Hammarins namn, liksom ock utgifvandet af Weckobladet fortsattes med begagnande af Hammarins privilegium, till dess att, i följd af en 1804 i nr 34 ($^{25}/_{8}$) införd utländsk nyhet, redaktionen blef åtalad samt Hammarin 1804 $^{3}/_{10}$ dömd förlustig sitt privilegium och Weckobladet indraget fr. o. m. 1804 $^{12}/_{10}$. Winge, som förut åtalades härför, blef frikänd, emedan han endast tryckt bladet och artikelns innehåll icke kunde föranleda boktryckarens åtalande, sedan bevisadt blifvit, att Hammarin, hvilken boktryckeriombudsmannen uppgifvit vara död, verkligen ännu lefde och själf kunde ådömas straffet. (Se Klemming och Nordin, Boktryckerihist., s. 517.) Winge sökte i okt. 1806 privilegium å Nyköpings Weckoblad, hvilket meddelades 1807 $^{7}/_{2}$; därå erhöll efter Winges död (1816 $^{1}/_{8}$) hans son *P. E. Winge* 1816 $^{31}/_{8}$ tillståndsbevis; han fortsatte det t. o. m. 1832 $^{29}/_{12}$, då bladet upphörde.

Den Svenske Spectator. Förste o. Andre Delen [1779, 80]. Stockholm, Kumblins Enka 1779 [Bd 1: 1—20]; A. J. Medelplan 1779 [Bd 1: 21—32 och Bd 2: 3—7]; C. Stolpe 1779 [2: 1, 2]; 1780 [2: 14—16] och J. A. Carlbohm 1780 [2: 8—13]. Fr. [titeln Ant.]. 225.

Utgifningssätt obekant; hv. nr 8 s. 8:o (13,5 × 7,6); 2 delar, hvaraf d. 1 har 32 nr (256 s.) o. d. 2 blott 16 nr (128 s.); 16 sk. för 32 nr hos bokhandlaren Arborén, hvilken af företalet till d. 2 synes hafva varit denna moraliska tidskrifts utgifvare. De flesta uppsatserna däri äro öfversatta från främmande språk. Se Sylwan, a. a., s. 209.

Nr 1—4 häraf annonseras i Inrikes Tidningar 1779 8/3 och 32 nr 1779 23/9.

Dykaren. N:o 1[—33]. Utgifven i Carlscrona den 15 Aprilis [— 8/12] 1779. Kongl. Amiralitets Boktryckeriet. Fr. 226.

1 v., O.; 4 s. 4:o (16,8 × 12); 33 nr 32 sk.

Nyhets- och annonstidning utgifven af hofsekreteraren *J. M. Båth*.

Stockholms Courieren. 1779 [22/6—31/12]. Stockholm, P. Hesselberg 1779, med undantag af nr 17 (9/8), som är tryckt hos A. J. Medelplan och nr 45 (26/11) tryckt i Kumblinska Tryckeriet 1779. Fr. 227.

2 v., Ti., F. 1779 22/6—6/8; 3 v., M., O., F. 9/8—31/12; 8 s. 8:o (14,5 × 7,9); 50 nr, 400 s. (däraf de 6 sista register). 20 sk. specie för 50 nr.

Moralisk och vitter tidskrift på vers och prosa, enligt Apelblad utg. af *Israël Lannér*, hvilken likväl i Dagl. Allehanda 1784: 156 förnekade detta.

Sanning och Nöje. 1779 [9/12—80 10/6]. Stockholm, A. J. Nordström 1779, 80. Fr. med devis: 228.

»Qvid verum, atqve decens, curo et rogo, et omnis in hoc sum.» *Horatius*.

2 v. i början, sedermera oregelbundet flere nr på samma gång; 4 s. 4:o (17,5 × 12,6); 2 »Flockar» à 75 nr (600 s.). För 300 nr 3 rdr specie, hos bokhandlaren Joh. Jac. Schildt.

Politisk och vitter tidskrift, utgifven af kommerserådet, friherre *Josias Cederhjelm*, biträdd af *Joh. Jac. Westberg*, *J. G. Halldin*, *Knut Leijonhufvud*, *G. F. Gyllenborg* och *P. Tham på Dagsnäs* m. fl. [= Sällskapet Pro Veritate]. (Se Wieselgren, Sv. Sk. Litt 4: 517—521.)

Den djärfva ton, hvilken genomgår denna tidning, vållade inskränkningen af 1774 års tryckfrihetsförordning genom nåd. kungörelsen 1780 6/5, däri påbjöds, »at boktryckarne, ej mindre än auctorerne skola ansvara . . . och straffas för brott och förseelser emot Tryckfrihetsförordningen». (Förut var boktryckaren fri från ansvar, om han med fulla bevis kunde uppgifva författarens namn.)

229. **Stockholms Magazin** för 1780 [1/3 81]. Innehållande Historiska Afhandlingar och Documenter, Utdrager af Rese-Beskrifningar samt Recensioner af Böcker, och Bref om Lärda Saker, Utgifwit af *Magnus Swederus*... Med kopparstycken. Stockholm, Upsala och Åbo, hos Utgifvaren. Stockholm, tryckt i Kongl. Finska Boktryckeriet, [1780 jan.—mars] och Upsala, Direct. Joh. Edman fr. april s. å.Fr. med kopparstick och träsnitt.

1 m., 1780, hvarannan månad 1781, 64 s. 8:o (15,2 × 7,8); 3 bd (bd 1 o. 2 tills. 8 + 792 s., bd 3, 404 s.); 1 rdr 8 sk. för 50 ark; 28 sk. specie för bd 3.

230. **Upsala Ärke-Stifts Tidning** för åren 1780 [21/1—85 13/4]. N:o 1—75. Upsala, i Swederi bokhandel. Tryckte hos Directeuren J. Edman. Ant.

Utkom å obest. tider; 16 nr 1780, följande år 13 nr och sedermera 9 à 11 nr för år; 4 s. 8:o (14,2 à 13,9 × 8); 290 s. En »suite af 25 nr» kostade 1780 12 sk. specie.

Sedan mag. *Magnus Swederus* upphört med sina Tidningar utgifne i Upsala 1773—79 (se nr 191), i hvilka stiftsnyheter äfven varit intagna, började han 1780 21/1 utgifva denna tidning, som fortgick t. o. m. nr 75 (1785 13/4), då den enligt tillkännagifvande upphörde i följd af den årliga förlust han därpå lidit. »Til Consistorie Notarien för des besvär hade han betalt årligen 5 rdr 26 sk. 8 rst.» *Anders Schick* var konsistorienotarie 1772—88. Stiftstidningarne började åter utgifvas i dec. 1788 (se nr 288).

231. **Almänna Rese-Beskrifwaren** Eller Sammandrag af de Nyaste och Bästa Rese-Beskrifningar, hälst de som nyligast utkommit; til uplysning af andra Länders Geographie, Natural-Historia, Stats-Förfatning, Hushålning, Lärdom, Bruk och Seder: Uti Bref Författat. Första Bandet [1:a o. 2:a Flock; Andra Bandet, 1:a, 2:a o. 3:e Flock] 1780 1/3—82(?). Stockholm, Joh. A. Carlbohm 1780, 81 och A. J. Nordström (Bd 2: flock 3) 1782. Fr. med kopparst.-porträtt af Jacob Cook.

1 v.(?), 8 s. 8:o (15,7 × 8,9). Bd 1 (2 flockar) omfattar 25 bref (360 s.), Bd 2 (3 flockar, den sista utgifven på en gång), 7 bref (268 s.). Hv. bd 1 rdr specie.

Fortsättning af Svenska Rese-Beskrifvaren (nr 216), utg. af *And. Norberg* på C. C. Gjörwells förlag.

232. **Mina Tidsfördrif.** Första[—3:dje] Flocken [1780 14/8—81 12/7]. Stockholm, C. Stolpe, 1780; Kumblinska Tryckeriet 1781. Fr. med devis å nr 1 i Första Flocken:

»Wara litet tokug för rolighet skull,
Det är at wara kloker;
Kloker wilja wara och ej wara glad,
Det är tokars lag.

Anonymus.»

6 v. 1780; 2 v., M. T. 1781; 4 s. 4:o (16,5 à 16×12,2); 24 sk. specie för 1:a flocken (= 50 nr), 2:a o. 3:dje flocken (= 60 nr).

Af Tredje flocken, som började 1781 8/2 med titeln: Mina Tidsfördrif för år 1781 (180 s.), utkommo blott 45 nr, hvarefter den »hvilade» fr. o. m. 1781 12/7 i följd af utgifvarens sjukdom (se Wälsignade Tryckfriheten nr 37, hvarest annons härom är införd), men synes sedermera aldrig hafva blifvit fortsatt. Skämtsam vitter tidning utgifven af bokhandlaren *Joh. Jac. Schildt* och enl. Apelblad författad af *Arvid Adrian Stjerncrantz*, hvilken under anmälan kallar sig »Hilarion».

Människjan. Weckoskrift. Stockholm, P. Hesselberg, 1780. Fr. 233.

1 v., Ti.; 8 s. 4:o (16,5×11,4); 5 nr (40 s., i st. f. orätt pag. 39). 1 sk. st.

I Dagligt Allehanda 1780 13/6 annonseras att samma dag skulle »utkomma första arket af en ny Weckoskrift, kallad Människan, som sedermera hvar Tisdag tils widare utgifves i Runemarks boklåda à 1 sk. arket. Moralisk tidskrift. I Upsala biblioteks katalog finnes upptaget ett exemplar, som har blott 4 nr. Obekant om flere än 5 nr utkommit, liksom ock hvilken varit författaren häraf.

Den Upmärksamme. En Weckoskrift, bestående af 32 Numrer jämte Bihang. 1780 21/10—81 (?). Stockholm, nr 1—29 tryckte i f. d. Holmeriska tryckeriet 1780, 81; nr 30—32 och »Bihanget» hos J. A. Brodin 1781. Fr. 234.

2 v., O. L.; 8 s. 8:o (13,4×6,7); 32 odat. nr (273 s. och 7 opag., hvaraf 5 sista s. utgör Innehållsförteckning). 16 sk. för 32 nr i »Direct. Fyrbergs boklåda»; 6 rst. hv. nr.

Litterär och politisk veckoskrift, innehållande äfven rättegångshandlingar m. m. Enligt Aurivillii Catal. Bibl. Upsaliensis (3: 127) utg. af *Erik Ekholm*. Tholander uppgifver i Journal för Litt. o. Teat. 1811, s. 645 nr 185, att bokhandlaren *Joh. Jac. Schildt* utgifvit densamma. Komissarien *J. A. Brodins* ansökan om privilegium å utgifvandet af bl. a. Den uppmärksamme, blef 1785 29/8 afslagen. (Jfr. nr 265 och 275).

Sedolärande Betraktelser för Hwarje Dag i Året. Förra [och Senare] Delen [1781 1/1—31/12]. Stockholm, Kumblinska Boktryckeriet 1781. Fr. 235.

7 v., 4 s. 8:o (14,8×8,3); 8 sk. för hv. månad; 724 o. 736 s. Inb. i 2 bd annonseras den i Dagl. Alleh. 1782 27/12 till salu för 2 rdr.

Innehåller i hv. nr två betraktelser för hvarje dag, den ena för morgonen, den andra för aftonen, som utgåfvos dagen före den de voro daterade. En på svenska af protokollsekreteraren *G. Regnér* gjord bearbetning efter uppsatser af tyska författare, såsom Gellert, J. A.

Cramer, J. Ad. Schinmeier, Gottfr. Less, J. F. Tiede samt C. C. Sturm, med verser ur *Dalins* och fru *Nordenflychts* skrifter samt ur svenska profpsalmboken. Utgafs af *C. C. Gjörwell.* Häraf utkom en »Andra Uplaga». Lund, tryckt hos professor Johan Lundblad, 1800. Del. 1, 2 (752 o. 740 s.) jämte »Register... sammandraget af *J. C. Leche*». Lund, tr. hos Lundblad i Dec. 1802, (32 s.) 8:o.

236. **Momi Löjen.** [1781.] N:o 1 [$^{4}/_{1}$—13 $^{31}/_{3}$]. Stockholm, C. Stolpe. Fr.

2 v., 1781 $^{4}/_{1}$—$^{24}/_{1}$, därefter 1 v.; 4 s. 4:o (16 × 12); 24 sk. för 54 nr; 6 rst. st. i Runemarks boklåda. Blott 13 nr utgåfvos.

Satirisk skämttidning utgifven af »en tjenstlös prestman» [= *Erik Erland Ullman?*].

237 a. **Upfostrings-Sälskapets Tidningar.** 1781 $^{4}/_{1}$—86 $^{28}/_{12}$, fortsatta af: **Upfostrings-Sälskapets Almänna Tidningar** 1787 $^{3}/_{1}$—$^{31}/_{12}$; **Almänna Tidningar; Innehållande tillika Svea-Rikes Annaler** 1788 $^{2}/_{1}$—89 $^{30}/_{12}$ och **Almänna Tidningar** 1790 $^{2}/_{1}$—$^{30}/_{11}$. Stockholm, J. A. Carlbohm 1781 $^{4}/_{1}$—$^{30}/_{8}$ och 1786—87; A. J. Nordström 1781 $^{3}/_{9}$—85 och 1788—90. Ant. med kopparstick samt fr. o. m. 1789 $^{2}/_{9}$ devisen:

»Sanning och Lydnad».

2 v., M. T. 1781—86 $^{28}/_{12}$; 3 v., M. O. F. 1787 $^{3}/_{4}$—89 $^{30}/_{12}$; 6 v. 1790 $^{2}/_{1}$—$^{30}/_{11}$, hvarefter tidningarna upphörde. 4 s. 1781 och 1782 (under hvilket sistnämda år den dock utkom i dubbelnummer). 8 s. 1783—90. 8:o (16 à 15 × 8,8 à 8). 1 rdr specie 1781; 2 rdr sp. 1782—86; 1 rdr sp. »i tertialet» 1787—89 och i qvartalet 1790 jämte 1 rdr specie tilläggsafgift för hvartdera bihanget 1789, 90.

Med 1789 års årgång följde ett »Bihang innehållande Krigshändelser 1789» [$^{1}/_{7}$—$^{30}/_{12}$], vanligen 2 nr i v. à 8 s., tillsammans 76 nr; och till årg. 1790: Stats-Skrifter eller Bilagor til Almänna Tidningarne 1790: 1 ($^{24}/_{2}$)—61 ($^{18}/_{11}$), hvilka utkommo 1 v., 8 s. 8:o (14,5 × 7,5). Tryckta hos C. G. Cronland.

Litterär och politisk tidning. Utgjorde ett slags fortsättning af Stockholms Lärda Tidningar (nr 210) och utgåfvos af *C. C. Gjörwell* samt Upfostrings Sälskapets sekreterare, bibl. *Jac. Björkegren.* Almänna Tidningar 1790 fortsattes af Historiska Bokhandelns Almänna Tidningar 1790 $^{2}/_{12}$—91 $^{12}/_{4}$.

I öfrigt alldeles oförändrad utkom denna tidning 1787—89 äfven under titeln:

237 b. **Svea Rikes Annaler,** Uti Förbindelse med Utländska Historien samt den In- och Utländska Bibliografien m. m. 1787—89.

D. 1—3 utgåfvos af Upfostrings-Sälskapet i Stockholm och D. 4—10 af *C. C. Gjörwell* 1788, 89.

Angående Upfostrings-Sälskapet, se Wieselgren, Sv. Sköna Litt. 4: s. 528, och Nordisk Familjebok 16: s. 1416.

Weckoskrift för Läkare och Naturforskare. 1781 4/1— 238.
86 [= Bd. 1—7] fortsatt med förändrad titel och utgifningssätt, men i oafbruten bandserie af: **Läkaren och Naturforskaren.** 1787, 88, 91, 94, 97, 1804, 1805 och 1807 [= Bd. 1—7]. Stockholm, P. Hesselberg 1781, Kongl. Ordens Boktryckeriet 1782—97 och i Strengnäs hos A. J. Segerstedt 1804—7. Ant. med grav. titlar till 1781: bd 1, 2 samt kopparstick.

1 v., L., 16 s. 8:o (14,3 × 7,7) 1781 uti 2 bd (400 o. 397 s. utom reg.); utkom 1782—86 i tvångsfria häften om 64 à 80 s., sedermera årligen i ett band, bestående vanl. af 25 ark (omkr. 400 s.) 1787, 88, 91, 94, 97, 1804, 1805 och 1807. Tillsammans 15 band.; 24 sk. specie eller 9 dlr kpmt för 25 ark 1781—86? 16 sk. 1797 och 32 sk. 1804—7.

D. 1, 2 o. 3: nr 1—15 äro utgifna under inseende af prof. *Joh. Kraak* och prosektorn *A. J. Hagström*, adlad *Hagströmer*, nr 16—19 af assessor *Gabriel Lund* och nr 20—38 af *J. L. Odhelius*, som sedermera utgaf följande årgångar t. o. m. bd 13 (1804). Bd. 14, 15 (1805 o. 1807) utg. »På Kongl. Collegii Medici anmodan af *A. J. Segerstedt*, med. doct. och lector». Hit hörer: Allmänt Register öfver de första 12 banden af Veckoskriften för Läkare och Naturforskare. Upsala, Joh. Edman, 1798 (151 s. 8:o).

Samling af Rön och Uptäckter, Gjorde i senare Tider 239.
uti Physik, Medecin, Chirurgie, Natural-Historia, Chemie, Hushållning, Åkerbruk, Handel, Sjöfart, Slögder etc. Jämte Biographier öfver de mäst betydande Lärde Män. Bd 1, 2. Götheborg, Lars Wahlström 1781. Ant.

1 m., 64 s. 8:o (15 × 8,2); 2 rdr sp. för helt år (o. p.) enl. annons i Dagl. Allehanda 1781 20/1. 2 bd à 384 s. och 8 opag. s.: Förteckning på auctorerne och Innehållsregister.

Enligt Apelblad är denna samling gjord af [*Claës?*] *Alströmer;* öfversatt och utgifven af *Per Dubb* och *Joh. Theod. Fagræus.*

Hwad Behagas? 1781 2/3—april?. Stockholm, A. J. 240.
Nordström, 1781. Fr.

Utgifningstider obestämda; nr 1—6 hafva 8 s., nr 7, 8 hvartdera 4 s. 4:o (16 × 11,7). Utgifna, enligt annonser i Stockholms Posten. nr 1—7 1781 2/3—30/3 à 1 sk. specie st.

Vitter skämttidning utgifven af *Carl Michael Bellman*, innehållande äfven stycken af *Kexél* och *Lidner.*

Nya upplagor häraf hafva utgifvits: »Hvad Behagas? Andra upplagan, Stockholm, H. G. Nordström 1833» [utg. af *P. A. Sondén*], i hvilken originalet i vissa delar ej blifvit följdt; samt i Bellmans Valda Skrifter utg. af Sondén, d. 5: s. 174—214, där dock blott 7 st. ur tidningen. aftryckts, liksom i Carléns stora upplaga af Bellmans Samlade Skrifter 1856—61 samt därefter utgifna upplagor. — »Hwad behagas? Tidning af C. M. Bellman Ett Hundraårsminne, upplifvadt och kommenteradt af C. Eichhorn. Stockholm, A. J. Seeligs förlag. Tryckt hos Isaac Marcus' Boktr.-Aktiebolag, 1881.» Två

olika upplagor, den ena i format lika med praktupplagan af Bellmans skrifter med originalvignetter från Bellmans tid. 8:o, 1 kr. Den andra i format lika med godtköpsupplagorna och utan omnämnda vignetter. Lit. 8:o, 1 kr. I båda finnas Anmärkningar förf. af *Chr. Eichhorn.*

241. **Gazette Française de Stockholm**, 1781 $^{2}/_{3}$—$^{24}/_{12}$, à Stockholm chez J. C. Holmberg, Imprimeur-Libraire. 1781 $^{2}/_{3}$—$^{11}/_{10}$ et Charles Stolpe $^{15}/_{10}$—$^{24}/_{12}$. Ant.

2 v., Ti. F. 1781 $^{2}/_{3}$—$^{14}/_{9}$; M. T. $^{17}/_{9}$—$^{24}/_{12}$. 4 s. 4:o, 2-sp. (20,5 × 15); 1 rdr 16 sk. för årg. 86 nr (350 s.)

Utg. af *J. C. Holmberg,* understödd af regeringen.

242. **Dag-Bladet: Wälsignade Tryck-Friheten.** 1781 $^{20}/_{3}$—83 $^{17}/_{7}$. Stockholm, Kumblinska Tryckeriet 1781 $^{20}/_{3}$—$^{17}/_{7}$; C. Stolpe 1781 $^{17}/_{9}$—83 $^{21}/_{2}$; A. J. Nordström 1783 $^{24}/_{2}$ och P. A. Brodin 1783 $^{26}/_{2}$—$^{17}/_{7}$. Fr.

2 v., Ti. F. 1781 $^{20}/_{3}$—$^{8}/_{11}$; 3 v., M. O. F. 1781 $^{12}/_{11}$—83 $^{17}/_{7}$; 4 s. 4:o (16,5 × 12,3). I årg. 1781 inträddc ett långt dröjsmål mellan utgifningen af nr 37 ($^{17}/_{7}$) och 38 ($^{17}/_{9}$), föranledt af utgifvarens sjukdom. 1 rdr för en »Skäck» af 100 nr; 3 Skåckar à 400 s.

I 1:a Skåcken (1781) s. 325—340 ingår: Eloisas Bref Til Abelard. Fri öfversättning, [på vers af Lund efter Pope], Sthlm, tr. hos C. Stolpe 1781. 15 s. I 2:a Skåckens 1:a nr tillkännagifver Lund, att han hädanefter kommer att sätta en stämpel å sina blad, mera som en liten prydnad än en kontroll på tryckeriet; det är ett träd, ikullslaget af storm eller åska, med devis ofvan Roten frisk, hänsyftande på hans eget öde. Saknades denna stämpel, vore bladet emellertid äkta. Om Lund och denna hans tidning, se Atterbom, Siare och Skalder, d. 4 (uppl. 2), s. 142—53. Fortsatt 1783 $^{23}/_{10}$ af TryckFriheten den Wälsignade (se nr 265).

Vitter och politisk, satirisk tidning på vers och prosa, utgifven af major *P. av Lund.* Enligt Warburg (s. 112) var *Lidner* en flitig medarbetare i denna tidning, som blef slutligen indragen.

243. **Göthiske Hushållaren.** För År 1781 [april—aug.] Götheborg. Tryckt och utgifven hos Lars Wahlström, 1781, 82. Fr. med devis: Salom. Ordspråk Cap. 24 v. 4.

Utgifningssätt obekant. 8 s. 8:o (14 × 7,5) 50 nr, deraf 30 nr 1781 och de öfriga 1782. 24 sk. för 50 nr på bättre och 20 sk. på sämre papper.

Ekonomisk tidskrift utgifven af ekonomi-direktören *Martin Staaf.*

Af uppgifter i själfva tidskriften framgår, att nr 1 utkommit efter $^{30}/_{3}$ och nr 2 före $^{17}/_{5}$ 1781 samt dubbelnumret 49,50 med innehållsförteckningen efter 1782 $^{10}/_{8}$.

244. **Stockholms Nya Små-saker** och Allehanda Underrättelser 1781 (maj). Stockholm, Tryckt 1—4 hos P. Hesselberg 5—16 å obekant tryckeri, 17—19 hos J. A. Carlbohm. 1782.

Intet fullständigt ex. häraf är veterligen i behåll. Upsala Univ.:s biblioteks katalog upptager blott de 4 första numren.

Nedan stående annons härom fins i Dagl. Allehanda 1781 $^{5}/_{5}$: »Uti Runemarks boklåda ... är en ny Weckoskrift utkommen under Titul: Stockholms nya Småsaker och allehanda underrättelser, hvaruti alltid förekommer Samlingar af Curieusa saker uti Oeconomien och andra Wettenskaper, af samma Auctor författad, som skrifvit Hushålls- och Konst-Cabinettet 2 Tom. i 4:o [= *G. F. Bruno*, se nr 71], så at detta liknar en fortsättning däraf. Prenumeration emottages för 32 skilling för 100 Numror, och äro Prenumerations sedlarne så styliserade, at de altid gälla som contant fordran för hwar och en outtagen Nummer à 4 runst., som är lika med hwad Prenumeration säljes til; således har en Prenumerant full säkerhet och nöje för sine utlagde penningar, emedan om, emot förmodan, denna Weckoskrift icke skulle falla en och annan i smaken at continuera, så kan man för resten af Numrorne på Prenumerationssedelen bekomma andre Courante Böcker i stället eller Courant genast vid åstundan.»

Enligt annons i Dagl. Allehanda 1781: 150 ($^{4}/_{7}$) hade 9 nr häraf utkommit och redogöres där äfven för dessas innehåll, bl. a. säges: »Dessutom följer altid såsom Bihang wid denna wecko-skrift något annat än Konst- och Oeconomie-stycken, såsom Hallmans Tal öfver Hof-Musicus Pihlman för et Samfund, af hwilket han war ledamot. Förteckning på åtskillige andra Tal. Förteckning på de 120 språk, som hittills äro kände och finnas öfver hela werlden. Underrättelse om de mästa och förnämsta Oeconomiska Swenska Böcker, m. m.» I Dagl. Allehanda 1781: 226 ($^{1}/_{10}$) omtalas, att 16 nr häraf utkommit, och 1782 $^{25}/_{9}$ 18 st., där tidskriften blott kallas Fortsättning af »Hushålls- och Konst-Cabinettet.» Wieselgren anför i Sv. Sköna Litt. d. 4: s. 694 ett utdrag ur C. I. Hallmans ofvannämnda Tal öfver kammarmusicus Christopher Pihlman. Okändt är, hvarest det ex. af Stockholms Nya Småsaker numera finnes, ur hvilket han hämtat sagda utdrag.

Fruntimmers Port-Feuillen. 1781 Sept. Stockholm. J. G. Lange År 1781 [sept. o. okt.] Fr. 245.

Veckoskrift; hv. nr. 8 s., 8:o (14 × 7); 4 nr. Hvart häfte om 4 nr kostade 2 schill. 6 runst.

Utgifven af *Johan Fischerström* och innehåller små beskrifningar om frukters användande och förvaring. Två fruar, Friherrinnan C *** och Fru M *** sägas hafva varit censorer deraf.

Se Wälsignade Tryckfriheten 1782: 79 ($^{9}/_{1}$) s. 316.

Betraktelser öfwer Naturen, Ledande til Kännedom af Guds Wälgerningar och Menniskans Lycksalighet, Författade af *Christof. Chr. Sturm*, Pastor wid S. Petri i Hamburg. Öfversättning ifrån Tyskan med Tilökningar och Förbättringar. Förra [och Senare] Bandet. Stockholm, A. J. Nordström, 1782, 83. Fr. 246.

1 nr för hvar vecka, utgifna 3 à 6 nr tillsammans en gång i månaden uti häften om 32 s. 8:o (15,7 × 8,8); 2 dlr innehållande 65 nr (1014 s.); 1 rdr 32 sk. för hela verket; 8 sk. för hv. månad, enligt annons i Dagl. Alleh. 1783 $^{22}/_{1}$.

Öfversatt af *G. Regnér*, som undertecknat företalet. Stockholm d. 1 Dec. 1781.

247. **Ingen Ting.** [ark A—K = nr 1—10.] **Ingen Ting Onyttigt.** [ark L—N = nr 11—13]. Stockholm, A. J. Nordström 1782. Fr.

1 v., 16 s. 8:o (14,5 × 7,5); 1 sk. »arket». För 52 ark 1 rdr. specie på en gång i prenumeration emot tryckt betalningsbevis i boklådan vid Riddarhustorget. 13 nr (192 s.)

Utkom äfven med titeln: Nyårs-Gåfwa för År 1782. Stockholm, A. J. Nordström, 1782. Fr. med devis: »Aliqvid in Omnibus . . .» (å titelns framsida), samt å dess baksida: ». . . nihil in toto.»

I Inrikes Tidningar 1782 nr 1 (3/1) annonseras »en nyss tryckt Nyårs-Gåfva à 1 sk.» och i nr 2 (7/1): »Af trycket är utkommit N:r 1 af Weckobladet Ingen Ting, som utkommer i Nordströms Bokhandel för 1 sk. arket i hvarje wecka». Innehåller hvarjehanda berättelser.

248. **Anmärkningar i Swenska Historien,** Samlade af Et Sälskap. Första Bandet. Första[—Tredje] Afdelningen. 1782 12/1—86 30/11. Stockholm, A. J. Nordström. 1782—86. Fr.

1 v., 1782 Jan.—Mars, sedermera ej så ofta; vanl. 8 s. 8:o (15,7 × 8,5); 1 rdr sp. för 64 nr, 29 nr (270 s.) utkommo. Mellan utgifningen af nr 20 och 21 förflöto nära 7 mån. I sista numret tillkännagifver *Gjörwell* att han för de större och allmänheten angelägnare werken nödgats låta utgifningen af Anmärkningarne hvila någon tid, samt att han ej kan förbinda sig att på bestämda tider utgifva följande nummer af denna tidskrift. 1783 utkommo nr 21—24 och 1786 nr 26—29, med hvilket nr den upphörde.

Utg. af *C. C. Gjörwell.*

249. **Den Philosophiske Storprataren.** Wecko-Skrift. 1782 2/2—83 11/1. Götheborg, Lars Wahlström, 1782. Fr. med devis å titeln:

»Loix, sagesse, pudeur, moeurs, principes, vertus,
A l'aspect du plaisir qv'étes vous devenus?» *Bernis.*

1 v., 8 s. 4:o (11,9 × 16,5); 50 nr (400 s.): 1 rdr sp. för 50 nr enligt annons i Inrikes Tidn. 1782 7/2. Vitter veckoskrift af satiriskt och moraliskt innehåll. Red. af lektorn, sedermera domprosten *Olof Westman* (enl. uppg. af K. Warburg i Göteb. H. o. S. Tidn. 1892 24/12).

250. **Om Konsten att rätt behaga.** 1782 15/2—28/6. Åbo, Acad. Boktr. J. C. Frenckells Enka, 1782. Fr.

1 v., F.; 4 s. 4:o (16 × 11,5); 16 nr (64 opag. s.); 8 sk. för 16 nr.

Vitter och moralisk veckoskrift. Företalet undertecknadt: Amo homines.

251. **Medborgerliga Nöjen.** 1782 11/4—16/5. Stockholm, Kongl. Finska Boktryckeriet. 1782. Fr.

1 à 2 v., 8 s. 8:o (14 × 7,7); 8 nr (64 s.) à 6 rst. enligt annons i Inrikes Tidn. 1782 $^{18}/_{4}$. Moralisk Tidskrift.

Hollands Styrka och Swaga. 1782 Sept.—Nov. Stock- 252.
holm, Kumblinska Tryckeriet. 1782. Fr.

2 m., 8 s. 4:o (16,5 × 10,7); 4 odat. nr (31 s.) à 1 sk. I nr 4 (s. 31) läses följande: »Påminnelser: Som Tituln af denna Wecko-Skrift har varit nemligen Hollands Styrka och Swaga, men hade rätteligen bordt kallas: Hollands Märkwärdiga Händelser; altså är icke allenast detta ark N:r 4 med nyss nämnde senare Titul rättat [!] och förbättradt[!], utan skjer äfven med de öfrige 46 Ark, hvaraf 2:ne Ark hvarje månad, nemligen först och midt i månaden utkommer.»

I Dagl. Allehanda 1782 annonseras 1 o. 2 hafva redan utkommit $^{3}/_{10}$, nr 3 $^{22}/_{10}$ och nr 4 $^{26}/_{11}$. Obekant om mera utkommit.

Mörksens Tidningar Eller Allehanda för i Natt. N:r 253.
1[—3] 1782 $^{1}/_{11}$ [—$^{7}/_{12}$] och [N:o 4]. **Mörksens sidsta Tidning Eller Allehanda i Kålsvarta Mörkret.** [1783 $^{15}/_{2}$]. Stockholm, C. Stolpe. 1782, 83. Fr.

1 v., F.; 4 s. 4:o (17 × 13,5); 4 nr (16 opag. s.) à 1 sk. st.

Satirisk, delvis skabrös, skämttidning utg. af bokhandlaren *J. J. Schildt* såsom förläggare, men sannolikt författad af sedermera kyrkoherden i Torp (Dalsland) *Erik Erland Ullman*, som af Hammarin, Carlstads stifts Herdaminne (d. 3: s. 148), uppgifves hafva bl. a. författat »Nattbladet, en veckoskrift, af hvilken endast några numror utkommo.» Vid sidan af denna tidning samt delvis såsom en fortsättning däraf utgåfvos af samma personer:

Förryckta Tidningar Eller Mångahanda för i Natt. 254.
Stockholm N:o O. November Månad 2871. [4 nr: 1782 $^{16}/_{11}$ —$^{28}/_{11}$], fortsatt af: **Löjeliga Tidningar eller Allehanda för i Natt.** N:o 5—13 och bihang 1782 $^{4}/_{12}$—$^{24}/_{12}$. Stockholm, nr 1—10, tr. i Kumblinska tryckeriet och nr 11—14 hos C. Stolpe 1782. Fr. med träsnitt i marginalen af åtskilliga nummer.

2 v., M. T.; 4 s. 4:o (16,5 à 16 × 10,7 à 10,5); 13 nr och bihang (56 s.) à $^{1}/_{2}$ sk. st. »Alla numren äro stämplade, annars anses de felaktige», enligt annons i Dagl. Allehanda 1782 $^{28}/_{11}$.

Numreringen af de 4 första numren betecknades genom nollor: o, $\overset{o}{o}$, $\overset{oo}{o}$ och $\overset{o}{\underset{o}{oo}}$, hvilka alla hade olika titlar:

Nr $\overset{o}{o}$: November Månad, Sju hundra kalt. Förryckta Tidningar Eller Mångahanda, Allahanda och Hwarjehanda för i Natt.

Nr $\overset{oo}{o}$: Emellan Måndagen och Torsdagen. Förryckta Tidningar Eller Allahanda, Hwarjehanda och Mångahanda för i Natt. Tilökt och Förbättrad Uplaga.

Nr $\overset{o}{\underset{o}{oo}}$: November Månad Emellan Måndagen och Lördagen. Förryckta Tidningar Eller Allahanda om Nätterna.

5. Stockholm, December den 4. 1827. Löjeliga Tidningar Eller Allahanda för i Natt.
6. Löjeliga Tidningar Eller Allehanda roligt för i Natt.
7. Löjeliga Tidningar Eller Hwarjehanda smått för i Natt.
8. Fittja och Märsta. December Månad 1872. Löjeliga Tidningar Eller Allahanda för i Natt.
9. Solbaddet i December Månads natt. Löjeliga Tidningar Eller Allehanda Natt-historier.
10. Liljeholmen. December Månad 1877. Eller Allahanda för i Natt.
11. Paris. December Månad Anno 8888. Löjliga Tidningaå Eller Allahanda för Natten.
12. I Månskenet kröp man klåckan 8 i Wagnen, kom fram genast til Wärdshuset N:o 4, fattade så i Öl-stopet N:o 8, kikade därpå uti Löjliga Tidningarne N:o 12. Eller Allahanda för i Natt här i Staden.
13. Stockholm och Trosa. N:o 13. Sista Månaden 1782 och näst sista Nummern Af Löjliga Tidningar Eller Allahanda Bakfram, Upp och Ned. (Sista sidan med både titel och text tryckt upp och ner).
14. Bihang Til alla 13 Numrorne af Förryckta och Löjliga Tidningarne, Som är mera wärdt at läsas än de allesammans För tilkommande Natt. Stockholm, Jul-Afton. 1782. 14.

Härmed sammanhänga äfven de båda följande tidningarna, nr 255, 256.

255. **Farmors Nattmössa Eller Allehanda för i Natt.** Stockholm N:o 1. 1783 den 2 Januarii. Stockholm, Kumblinsta[!] Tryckeriet. Fr.

4 s. 4:o (16,5 × 10,5). Blott ett nummer utgafs. 6 rst i Boklådan vid Riddarhustorget.

256. **Nya Löjeliga Tidningar.** Eller Samling af Allehanda för Morgonen, Middagen, Qwällen och Natten, hopsamlade från Werldens begynnelse, för närwarande och tilkommande tider*. 1783 3/1—7/4. Stockholm, Tryckt i Kumblinska Tryckeriet, 1783. Fr.

3 v., Ti., T. o. L.; 4 s. 4:o (17 × 10,7); 32 nr (128 s.)

Liksom nr 253—255 utgifna af bokhandlaren *J. J. Schildt* och författade af *Erik Erl. Ullman.*

Hit hör förmodligen ock såsom ett slags supplementblad: »Tokroligheter På den första April i År [1783]. Stockholm, Kumblinska Tryckeriet. 4 s. 4:o (17 × 11,7). 3 st. i dag.

257. **Den Swenska Aspasie.** Weckoskrift för Fruentimmer. 1782 [3/12—31/12]. Stockholm, Kumblinske Tryckeriet, 1782. Fr.

2 v., Ti., F.; 4 s. 4:o (16,5 × 10,3); 4 odat. nr (16 s.) à 6 rst. st. Se Dagl. Allehanda 1782 3/12 och Stockholms Posten 1782 31/12.

Vitter tidskrift på vers och prosa. Utgifven af ett fruntimmer. En redogörelse för dess innehåll lämnas i Aftonbladet 1891 8/12.

258. **Dag-Bladet Musernas Försök.** 1782 [12/12—83 29/3]. Stockholm, nr 1—15 tr. hos C. Stolpe, däraf 1—3 1782, 16—20

* Tillägget till titeln växlar i följande numren, men är vanligen »Allehanda för i natt».

hos P. A. Brodin, 21 hos J. A. Carlbohm samt 22 i Kumbliska tr. 1783. Fr.

2 v.; 4 s., 4:o (16,8 × 12,4); 22 nr à 1/2 sk. st.

Vitter skämttidning utgifven af sedermera majoren *Johan Georg Ehrenmalm*, hvilken, enligt anteckning af Gjörwell, reste till Finland förr än nr 21 utkom. Nr 23, som i sista numret annonseras skola utkomma d. 2 April, utgafs aldrig.*

Granskaren. 1782 21/12—83 26/5. Stockholm, Kumblinska Tryckeriet, 1782, 83. Fr. 259.

De 4 första numren utkommo 1 v. efter hvarandra 1782 21/12—83 23/1; 5 o. 6 på en gång 1783 26/5; 8 s., 4:o (16,5 × 11,3); 16 sk. specie för 16 nr.

Litterär och kritisk tidskrift utg. af *Erik Ekholm.*

Angenäma Sjelfswåld. 1783 4/1—21/6. Åbo, Acad. Boktr. J. C. Frenckells Enka 1783. Fr. 260.

1 v., F. 1783 4/1—6/2, därefter vanligen M; 4 s. 4:o (16,6 × 11,6); 16 sk. specie för 24 nr.

Vitter tidning utgifven af d. v. bataljonspredikanten *Samuel Lizelius.*

Christeliga Upmuntringar Til Befordran af Tro och Gudaktighet. Stycke-wis Utgifne. Öfversättning ifrån Tyskan. 1783 8/3—84 dec. Stockholm, Tryckte och uplagde i Kongl. Finska Boktryckeriet hos Joh. A. Carlbohm, 1783, 84. Fr. med devis: 261.

»Allt i Allom Christus.» Coloss. 3: 11.

1 v., L.; 16 s. 8:o (15 × 8); 1 bd. à 12 st. för 8 sk.

6 bd i 3 dlr utgåfvos af boktryckaren *J. A. Carlbohm,* som ett par år därefter 1786 29/9 erhöll privilegium å denna af *C. P. Blomberg* gjorda öfversättning af Wöchentliche Beyträge zur Beförderung der ächten Gottseligkeit.

Charlotta eller Fröken von Weissensees Lefnads-Händelser. Öfversättning 1783 6/5—84 25/2. Götheborg, L. Wahlström, 1783, 84. 262.

2 v., Ti., F.; 8 s. 4:o (17 × 12); 77 nr (616 s.)

Roman öfversatt från tyskan af *Joh. Pet. Björck.*

Tryckfrihetens Camera Obscura. U. t. 1783 19/6—8/8. Stockholm, Kumblinske Tryckeriet, 1783. Fr. 263.

Blott 2 nr, utgifna enl. annons i Inrikes Tidningar 1783 19/6 och 8/8. 4 s. 4:o (16,5 × 11,7) à 1 sk. st.

Innehåller en satirisk dialog »i tre inträden».

Roliga Historier, Qwicka Infällen, Moraler och stundom 264.

* Om bladets inspirerande af Armfelt, se Fersens Saml. skrifter 5:1 47 följ.

Roliga Nyheter, m. m.* 1783 [juni—nov.?] Stockholm, Kumblinske Tryckeriet 1783. Fr. med ett träsnitt i hv. nr med undantag af de 2 sista numren, som sakna titel.

2 v., 4 s. 4:o (17 × 11,8); 16 sk. för 40 nr (de tre sista onumrade och betecknade blott med *, ** och ***); 159 opag. s.

Innehåller ordagrant sagosamlingen: De sju vise mästare, hvilken dock är afbruten midt i historien om de båda vännerna. (Jfr. Bäckström, Sv. Folkböcker, s. 7).

265. **Tryck-Friheten den Wälsignade.** 1783 $^{23}/_{10}$—84 $^{22}/_{4}$. Stockholm, P. A. Brodin, 1783, 84. Fr.

2 v., M. T.; 8 s. 4:o (17 × 2,5); 24 sk. för 25 nr. 50 nr (400 s.) utkommo.

Vitter och politisk-satirisk tidskrift på poesi och prosa utgifven af major *P. av Lund* (se nr 242). Äfven i denna var *Lidner* en flitig medarbetare (se Warburg, ss. 112—13). Kommissarien P. A. Brodins ansökan om privilegium å denna tidskrift, utan hinder af föreskriften i kungörelsen 1785 $^{3}/_{5}$, blef af K. Maj:t afslagen 1785 $^{29}/_{8}$. (Se vidare härom nr 275.)

266. **Gefle Weckoblad** 1783 $^{1}/_{11}$—84 $^{23}/_{10}$, fortsatt af **Weckoblad för Gefleborgs Län** 1784 $^{30}/_{10}$—1785 $^{11}/_{6}$ och 1786 $^{7}/_{1}$—1805 $^{29}/_{6}$; **Gefleborgs Läns Weckoblad** 1805 $^{6}/_{7}$—15 $^{4}/_{3}$; **Wecko-Tidning från Gefle** 1815 $^{10}/_{3}$—$^{9}/_{12}$; **Gefleborgs läns Weckoblad** 1815 $^{16}/_{12}$—$^{30}/_{12}$; **Weckoblad från Gefle** 1816 $^{5}/_{1}$—29 $^{24}/_{12}$; **Gefle Weckoblad** 1830 $^{2}/_{1}$—35 $^{24}/_{12}$ samt **Gefleborgs läns Tidning** 1836 $^{9}/_{1}$—46 $^{2}/_{12}$ och 1847 $^{30}/_{1}$—$^{22}/_{12}$. Gefle, Tryckt hos E. P. Sundqvist 1783—1802; Kongl. privilegierade boktryckeriet 1803 $^{8}/_{1}$; E. P. Sundqvists sterbhus 1803 $^{15}/_{1}$—$^{22}/_{1}$; C. G. Sundqvist 1803 $^{29}/_{1}$—15 $^{28}/_{1}$; Pehr Sundqvist 1815 $^{4}/_{2}$—$^{9}/_{12}$; C. G. Sundqvist 1815 $^{16}/_{12}$—$^{30}/_{12}$; Eric Gustaf Löf 1816 $^{5}/_{1}$—20 $^{1}/_{7}$; E. G. Löfs Enka 1820 $^{8}/_{7}$—21 $^{7}/_{4}$; E. G. Löfs Enkas Sterbus 1821 $^{14}/_{4}$—$^{29}/_{12}$; C. G. Sundqvist 1822 $^{5}/_{1}$—29 $^{28}/_{3}$; J. O. Linn 1829 $^{4}/_{4}$—46 $^{2}/_{12}$, och J. O. Linns Enka 1847 $^{30}/_{1}$—$^{22}/_{12}$, Fr. 1783—1846 $^{2}/_{12}$, därefter Fr. o. Ant.; titelvignett 1805—29.

1 v., L 1783—1835; 2 v., O. o. L. 1836—47, 4 s.** 4:o (16,5 à 18,7 × 11,6 à 12,7) 1783—1829; 4:o, tvåspaltig (19,4 à 23 × 13,6 à 16,8) 1830—46 och Fol., trespaltig (23,2 × 18,8) 1847.

24 sk. specie 1783—97 $^{29}/_{7}$; 32 sk. 1797 $^{5}/_{8}$(?)—1803 $^{29}/_{10}$; 40 sk. 1803 $^{5}/_{11}$—1804 $^{8}/_{9}$; 32 sk. bko 1804 $^{15}/_{9}$—1808 $^{7}/_{5}$; 1 rdr 16 sk. rmt 1808 $^{14}/_{5}$—1809 $^{25}/_{2}$; 1 rdr bko 1809 $^{4}/_{3}$—13 $^{16}/_{1}$; 1 rdr 16 sk. bko 1813 $^{23}/_{1}$—23 $^{24}/_{12}$; 2 rdr 4 sk. bko 1824; 2 rdr 8 sk. bko 1825—

* Detta tillägg är ändradt till »och Nöjsamma Händelser, m. m.» i nr 2—37 och »Besynnerliga Händelser, m. m.» i nr 38.

** 1809—19 utkom tidningen ofta i 8-sidiga dubbelnummer i följd hvaraf nummerserien sprang upp till 61 à 76 om året, i stället för det eljest vanliga antalet af 51 à 54.

32; 2 rdr 32 sk. bko 1833—35 och 1847; 4 rdr bko 1836—37; 3 rdr bko 1838—46.

Utgifven af boktryckaren *E. P. Sundqvist*, 1783—1802 $^{28}/_{12}$ med biträde af barnhusskolläraren *Wretblad.* Sundqvist, som i följd af kongl. brefvet 1785 $^{3}/_{5}$ (se Klemming och Nordin, Sv. boktr. hist. s. 324) måst 1785 $^{11}/_{6}$ upphöra med utgifvandet, erhöll 1785 $^{29}/_{8}$ privilegium å Weckoblad för Gefleborgs län, hvilket förnyades 1798 $^{3}/_{7}$, och efter hans död inlämnade hans son, borgmästaren i Hedemora *C. G. Sundqvist* 1803 $^{28}/_{1}$ ansökan att få fortsätta tidningens utgifvande, hvilket beviljades honom 1803 $^{8}/_{2}$. Med anledning af en i denna tidning 1812 $^{19}/_{12}$ införd artikel: »Något om krig och fred», blef dels kongl. maj:ts befallningshafvande förständigad 1813 $^{5}/_{1}$ att tills vidare låta inställa utgifvandet af Weckobladet, dels ock hofkanslerns ombud i Gefle, professor Lundström, som tillåtit berörda artikels införande, entledigad från denna sin befattning. Kongl. maj:t tillät likväl 1813 $^{12}/_{1}$ fortsatt utgifvande under namn af Gefleborgs Läns Weckoblad, men befalde tillika, att Sundqvist skulle erhålla varning. Ombudet blef ock 1813 $^{25}/_{1}$ åter insatt i sin befattning.*

Utgifningsbevis utfärdades sedermera för boktryckaren *Pehr Sundqvist* å Wecko-Tidning från Gefle 1815 $^{30}/_{1}$ samt för boktryckaren *Erik Gustaf Löf* 1815 $^{30}/_{11}$ å Weckoblad från Gefle, hvilket 1821 $^{26}/_{4}$ öfverflyttades på borgmästaren *C. G. Sundqvist* och grosshandlaren *P. Elfstrand* såsom förvaltare af afl. boktryckaren Löfs dödsbo.

Af Sundqvist anmäldes 1829 $^{30}/_{11}$, att han med årets utgång ämnade upphöra med tidningens utgifvande. Boktryckaren *J. O. Linn* erhöll därefter 1829 $^{9}/_{12}$ utgifningsbevis å Gefle Weckoblad och 1835 $^{31}/_{12}$ å Gefleborgs läns Tidning, hvilket 1847 $^{18}/_{1}$ öfverflyttades på boktryckeri-konstförvandten *Olof Gustaf Forsberg.*

I samband härmed utgafs å obestämda tider 1808 $^{18}/_{5}$—$^{23}/_{11}$ Bihang til Weckobladet, innehållande: Swenska Krigs-Nyheter, hvaraf 2 Flockar à 25 nr och 3 nr af den 3:dje Flocken, tillsammans 53 nr utkommo; hvart nr hade 4 s. 4:o (18 à 18,5 × 12); för hvarje flock af 25 nr erlades en särskild prenumerationsafgift af 32 sk. rgs.

Bibliothéque [!] **Suédoise,** ou Recueil de variétés littéraires et politiques concernant la Suède. T. 1—2, 1783, 84. Stockholm, chez André Nordström. Ant. 267.

Utan uppgift å utgifningssätt. T. 1: 1, 2 utgafs 1783, 1: 3 och 2: 1 följ. år, (195 och 48 s.) 8:o (15,5 × 8,6). 36 sk. specie för T. 1.

Innehåller åtskilliga artiklar om Sverige eller författade af svenskar. Utg. af *Jean Pierre Catteau*, pastor vid franska reformerta kyrkan i Stockholm.

I. J. N. Söndags-Bladet . . . 1784. Stockholm, A. J. Nordström, 1784. Fr. 268.

* Se Klemming och Nordin, a. a., s. 380.

1 v., L.; 4 s. 4:o, 2-spalt. (17,2 à 16,7 × 13,5) à 6 runst. st., 24 sk. specie för årgång; 57 nr (228 s., orätt paginerade 229) utkommo.

Innehåller i hv. nr förutom betraktelser öfver söndagstexterna äfven åtskilliga uppsatser i naturalhistoria. Utg. af kyrkoherden i Näsby, mag. *Nils Samuel Swederus* med biträde af kyrkoherden i Leksand *Isak Mellgren*. (Muncktell: Westerås Herdaminne 2: 44, 232.)

269. **Afton-Bladet**, En Vecko-Skrift* af et Sälskap i Stockholm. 1784 $^{2}/_{1}$—$^{20}/_{8}$. Stockholm, J. A. Carlbohm 1784 $^{2}/_{1}$—$^{28}/_{2}$, och A. J. Nordström 1784 $^{2}/_{3}$—$^{20}/_{8}$. Ant. med devis:

»Sine studio et ira, quorum causas procul habemus. *Tacit.*»

6 v., 4 s. 4:o, 2-spalt. (19,7 × 13,9) 1784 $^{2}/_{1}$—$^{28}/_{2}$, därefter enspaltig (17 × 13,4); 1 rdr 32 sk. för årg., 6 rst. st. 144 nr (576 s.) utkommo.

Politisk och vitter tidning utgifven, (enl. Apelblad) »för att motarbeta major Lund» af *J. G. Halldin*, som till medarbetare hade kanslisten, sedermera regeringsrådet *Erik Wilhelm Strandberg* enl. uppg. af Gjörwell i otr. bref till Alströmer 1784 $^{21}/_{11}$). Till bladet lemnades orig.-bidrag af *Bellman* o. *Lidner*. Äfven den kände alkemisten *August Nordenskjöld* var däri en trägen medarbetare. (Se Biogr. Lexikon, Ny Följd, 5: 44 och 7: 393.) I sista numret 1784: 144 $^{20}/_{8}$ annonseras nästa blad skola »utkomma på måndags e. m.», men gafs aldrig ut. [Se ock Aftonbladet 1887: 61 $^{15}/_{3}$.]

270. **Svenska** ** **Parnassen**. För År 1784 [—86]. Stockholm, A. J. Nordström, 1784—86. Ant.

1 m., 32 s. 1784; därefter 4 årligen, 98 s. 4:o (15,5 × 8,4); 32 sk. specie för årg.; 3 årg. à 380 s.

Vitter tidskrift på vers och prosa, utg. af expeditionssekreteraren *Gustaf Regnér*, som af kongl. maj:t beviljades nåd. privilegium derå 1785 $^{29}/_{8}$.

271. **Tidningar för Swenska Bokhandeln.** 1784 $^{28}/_{2}$—$^{18}/_{12}$. Stockholm, Kongl. Tryckeriet 1784. Ant.

1 v., L.; 4 s. 8:o (15,1 × 8,4); 12 sk. specie för 50 nr; blott 46 nr (184 s.) utkommo.

Utg. af bokhandlaren *M. Swederus*, som undertecknat företalet: Stockholm d. 28 Febr. 1784.

272. **Historiska Biblioteket.** 1784 $^{2}/_{3}$—86 $^{30}/_{12}$. Stockholm, Kumblinske Tryckeriet 1784—86. Fr.

2 v., Ti., F.; 8 s. 8:o (15,3 × 8,6); 2 rdr specie för 100 nr. 1784, 85 utkommo häraf 103 nr (818 s.) och 86 nr 1785, 86 (684 s.)

Innehåller historiska, politiska och geografiska uppsatser i svensk öfversättning af *C. C. Gjörwell*. Fortsattes i Upfostrings-Sälskapets Historiska Bibliothek (nr 279).

---

* Tillägget »En Vecko-Skrift» bortföll ur titeln fr. o. m. nr 2 (1784 $^{3}/_{1}$).
** Svenska 1784; Svenske 1785, 86.

Den Nye Granskaren. 1784 $^{30}/_{4}$—$^{25}/_{8}$. Stockholm, nr 273.
1—18 tryckta i Kumblinska Tryckeriet och 19, 20 hos P. A. Brodin 1784. Fr. med devis:

»Sapere aude! *Horatius.*»

Skulle utkomma 1 v., M., men utkom vanligen i dubbelnummer Ti. eller O, 8 s. (1, 2 d. 30 april, 3, 4 t. o. m. 9, 10 i maj, 11, 12 och 13, 14 i juni, 15, 16 och 17, 18 i juli samt 19, 20 i augusti.*) Hvar dubbelnr 8 s., 4:o (16,5 × 12,3); 1 sk. specie för arket (= dubbelnumret.)

Litterär och kritisk tidskrift utgifven af *Thomas Thorild.* Såsåsom prospekt till densamma utgafs anonymt af Thorild: »Om Dagblad och ideen af et nytt» Stockholm, Kumblinska Tryckeriet 1784; 4:o (4 s. opag.) med devis: »Truth is Beauty. *Shaftesb.*» I Stockholms Posten 1784 $^{29}/_{4}$ tillkännagafs, »att nr 1, 2 af Den Nye Granskaren skulle utkomma »i morgon.»

Om denna tidskrift, se Ljunggren, Sv. Vitterh. 1: 266 o. följ. En följdskrift häraf är:

Den Nyaste Granskaren. N:o 1, 2. 1784 Aug. U. t. Stockholm, A. J. Nordström 1784. Fr. med devis: 274.

»Rire à propos, est le seul spécifique contre les graves folies des enthousiastes et des caractères chagrins. *Shaftesbury.*»

Blott ett dubbelnummer 10 s. 4:o (17 × 13,4) utkom af denna skrift, som utgör en parodi af den föregående. Enl. annons i Stockholms Posten 1784 $^{21}/_{8}$ kostade den 2 $^{1}/_{2}$ sk. specie.

Den Swenske Lycurgus. 1785 $^{4}/_{1}$—86. Stockholm P. A. Brodin 1785, 86. Fr. med olika latinska citat å hvart nr. 275.

2 v., 8 s. 4:o (18,8 × 13,2); 1 rdr. 24 sk. specie för 106 nr, hvaraf nr 78—86 utkommo på en gång med titel: »Til Hans Exellence, Riksrådet ... Baron Herr Carl Sparre, Stockholms ... Borgerskaps ... Femtio Äldstas Skrifwelse Om Handtwerkeriernas här i Staden nuwarande tilstånd.» Följande nr 87—106 utkommo utan titlar. De sista 15 opag. s. innehålla »Register öfwer Lycurgus.»

Innehåller rättegångshandlingar och politiska uppsatser; enl. Apelblad utg. af *M. Kewenter.* Förläggaren af denna tidskrift, kommissarien *P. A. Brodin,* fick ej af k. maj:t sin ansökan beviljad, att utan hinder af k. kungörelsen 1785 $^{3}/_{5}$ få fortsätta utgifningen af såväl denna tidskrift, som de båda öfriga förut nämnda från hans tryckeri utgifna periodiska skrifterna »Den Upmärksamme» (nr 234) och »Tryckfriheten den Välsignade» (nr 265),» enär inga privilegier för flere [än de redan privilegierade hufvudstadstidningarna Post- och Inrikes Tidningar, Dagligt Allehanda och Stockholms Posten] nu

* Häraf omtrycktes nr 7, 8 (1784 Maj) i Stockholm hos P. A. Brodin 1786 (= s. 25—32). Såväl prospektet som tidningen äro omtryckta ofullständigt i Thorilds Saml. skrifter, utg. af E. G. Geijer, Upsala 1820, (d. 2: s. 131 följ.), men fullständigt i Hansellis upplaga däraf. Upsala o. Sthlm 1874—81.

kunna härstädes i nåder beviljas.» (Se konseljprotokollet för civilärender 1785 29/8).

276. **Lärda Tidningar ifrån Upsala** utgifne åren 1785 och 1786. Upsala, J. Edman. [1785, 86] Ant.

1 v., 8 s. 8:o (14,7 × 8); 50 nr 32 sk. specie (406 s. utom Registret) utkommo. Nr 1—23 utgåfvos 1785 8/1—11/6, hvarefter utgifningen afstannade i följd af k. kungörelsen 1785 3/5; nr 24 utkom 1786 17/6, sedan direktör *J. Edman* 1785 29/8 erhållit privilegium på »Upsala Lärda Tidningar, hvilka utgåfvos hvarje Lördag i Upsala af ett lärdt sällskap.» Apelblad uppgifver professorerna *Jacob Fr. Neikter* och *D. Boethius* såsom redaktörer af dessa tidningar.

277. **Weckoblad för Swenska Ungdomen** 1785 8/1—31/12 och **Upfostrings-Sälskapets Weckoblad för Swenska Ungdomen** 1786 4/10—87 27/6. Stockholm, A. J. Nordström 1785—87. Fr.

2 v., [O. L.?], 8 s. 8:o (14,5 à 14 × 7,7). Häraf utkommo 102 nr 1785, 25 nr 1786 och 51 nr 1787 (878, 200 och 403 s. förutom register till hvar årgång). Med 1785 följde äfven ett »Bihang», utgörande det redan 1777 utgifna »Magazin för Swenska Ungdomen (nr 218), s. 9—122. 1785 utan »bihang» 1 rdr 8 sk. specie, med »bihang» 1 rdr 16 sk. specie. 1786—87 16 sk. specie för 25 nr (= i kvartalet).

Utg. af *C. C. Gjörwell*, som 1785 13/7 erhöll kgl. privilegium å detta Weckoblad, och i förordet till årg. 1786, 87 tillkännagifver, att hans son *Carl Christopher Gjörwell, jun.* »både öfversätter åtskilliga i veckobladet förekommande stycken från Fransöskan och Tyskan och ärnar pryda det med et eller annat kopparstycke.»

Weckoblad för Svenska Ungdomen 1785 utgafs ock tillsammans med sitt »Bihang» i bokform under titeln:
Robinson den Yngre, Sedolärande Roman, och Columbus, Sedelärande Historia, Författade på Tyska af Joach. Henr. Campe: Jemte åtskillige mindre Afhandlingar och Stycken uti Sedolära, . . . här uti et Band samlade til en tjenlig Läse-Bok • wid Lediga Stunder för den Swenska Ungdomen. Utgifwen af Upfostrings Sälskapet. Stockholm, A. J. Nordström, 1785. (878 s. + tit. till bihang o. s. 9—122). Det såsom fortsättning häraf sedermera utgifna Upfostrings-Sälskapets Weckoblad 1786, 87 utkom äfven efter hvarje kvartals slut i bokform med titeln Bibliothek för Swenska Ungdomen och innehåller »Dels Hela Wetenskaper, dels Delar af någon särskild Wetenskap samt åtskilliga, i synnerhet Historiska och Sedolärande stycken». Tillsammans 3 band utkommo däraf.

278. **Carlstads Stifts-Tidningar.** 1785 maj—87 april och 1788 maj—94 dec. Tryckte i Carlstad af Erik Widblad 1785—94, maj [och Joh. Laur. Horn, jun. 1794 juni—dec.] Ant.

1 m. 4 s. 8:o (14,6 à 15 × 8,5); 16 sk. specie för år.

Utg. af konsistorienotarien *Georg Norström* 1785 maj—87 april, hvarefter den åter började utgifvas 1788 i maj [med biträde af konsistorienotarien *Per Alstedt* t. o. m. 1789 1/5] af lektorn *Magnus*

Eurén, hvilken därefter ensam fortfor t. o. m. 1794 att utgifva densamma, då en särskild stiftstidning ansågs öfverflödig, sedan enligt prästmötets i Carlstad beslut 1794 alla stiftsnyheter skulle införas från och med 1795 års början i Carlstads Stifts- och Stads Tidning (se 319). Carlstads Stifts Tidningar började å nyo utgifvas 1806 (se nr 366).

Upfostrings-Sälskapets Historiska Bibliothek 1786 3/1 —87 21/9. Stockholm, Kongl. Finska Boktryckeriet 1786, 87. Fr. 279.

2 v., Ti., F.; 8 s. 8:o (15 × 8,6); 2 rdr specie för år. 1786 utkommo 100 nr i 2 delar (798 s. o. 2 s. opag.), 1787, 74 nr i 2 delar (596 s. o. 2 s. opag.).

Innehåller beskrifningar öfver främmande länder m. m. Fr. o. m. 1787 utgör denna tidning ett slags fortsättning af Historiska Bibliotheket 1784—86 (nr 272) och är liksom detta utg. af *C. C. Gjörwell*, hvilken 1787 28/9 tillkännagifver, att han »i anseende til mellankommande omständigheter måste aldeles sluta detta Historiska Bibliotek fr. o. m. 1787 sept.» Prenumeranterna höllos skadeslösa genom erhållandet af det utaf *Gjörwell* utgifna Historiska Magazinet, tryckt i Stockholm hos A. J. Nordström 1787—90 (in 8:o), hvilket visserligen ej utkom såsom periodiskt arbete, men hvaraf fr. o. m. 1787 3/10 ett halfark i veckan vanligen utlämnades åt prenumeranterna. Bd 1 (1787,88) bestod af 64 halfark och Bd 2 (1788—90) af 49 halfark i 8:o (14,7 × 8,1). Såsom bihang till Historiska Magazinet utgaf Gjörwell, på samma sätt och från samma tryckeri, Historiska Galeriet 1788 9/8—89 28/1; 2 häften i 19 halfark 8:o (102 o. 42 s.)

Götheborgs Tidningar 1786 21/2—1842 31/12; Götheborg, Lars Wahlström 1786 21/2—1821 14/2; Wahlströmska Boktryckeriet 1822 3/1—23 14/2, och därefter hos S. Wahlström. Fr. 280.

2 v., Ti., F. 1786 21/2—23 29/12; 3 v., Ti., T., F. 1787 2/1—1832 28/12 och Ti., T., L. 1833 3/1—41 29/6 o. 1842 4/1—31/12; 6 v. 1841 1/7—31/12. 5 s. 1786 1/2—1841 29/6; 2 s. 1841 1/7—42 31/11 understundom med bihang. 4:o (16,4 à 20 × 12 à 14,6) 1786—1841 29/6 därefter 4;o, 2-spaltig (21 × 17,7).

1 rdr specie 1786; 1 rdr 16 sk. specie 1787—95; 1 rdr 32 sk. specie 1796—1803; 1 rdr 16 sk. bko 1804—1809; 1 rdr 32 sk. bko 1810, 11; 2 rdr bko 1812—23; 2 rdr 24 sk. bko 1824(?)—28; 3 rdr bko 1829—41 29/6 och 1842; 4 rdr bko 1841 1/7—31/12.

Boktryckaren *Lars Wahlström* erhöll 1786 18/1 privilegium å Götheborgs Weckotidningar, som förnyades 1798 13/11, då uti privilegiet äfven intogs den föreskriften, »at inge andre utländske nyheter däri uptagas, än som uti Post Tidningen äro införde»; 1803 redigerades tidningen af regementspastorn *Hans Christian Hummel*. Wahlström erhöll förnyadt privilegium 1805 14/6 å Götheborgs Tidningar, som han fortfor att till sin död 1821 21/11 utgifva, hvarefter hans brorson *Samuel Wahlström* 1821 10/12 erhöll utgifningsbevis därå. Skolläraren *G. Svensson* var de sista åren tidningens redaktör.

281. **Tidningar för Riksdagen i Stockholm år** 1786 [$^{16}/_{5}$—$^{29}/_{6}$]. Stockholm, Kongl. Ordens Tryckeriet, 1786.

Vanligen 2 v., Ti., Fr.; 8 s. 4:o (17,4 × 12,2) 17 odat. nr (130 o. 6 opag. s., Innehållsförteckning o. rättelser) à 1 sk. specie; Omfattar riksdagens förhandlingar 1786 $^{1}/_{5}$—$^{23}/_{6}$. Utg. af d. v. revisionssekreteraren *Matthias Rosenblad*, som 1786 $^{1}/_{5}$, erhöll nåd. privilegium härå, tryckt såsom företal.

282. **Fahlu Weckoblad.** 1786 $^{16}/_{9}$—1821 $^{29}/_{12}$. Fahlun, Tryckt hos Pehr Ol. Axmar 1786 $^{16}/_{9}$—1816 $^{3}/_{2}$; P. O. Axmars Enka 1816 $^{10}/_{2}$—17 $^{8}/_{11}$; J. A. Axmar 1817 $^{15}/_{11}$—21 $^{20}/_{1}$; Axmarska boktryckeriet 1821 $^{27}/_{1}$—$^{29}/_{6}$(?) och O. U. Arborelius & Komp. 1821 $^{1}/_{7}$(?)—$^{29}/_{12}$. Fr. med titelvignett 1817 $^{15}/_{3}$—21.

1 v., L.; 4 s. 4:o (17,7 à 18,2 × 12,3 à 12,6); 40 »samlingar» à 50 nr. För hvarje samling 24 sk. specie 1786—99 $^{16}/_{11}$; 32 sk. specie 1799 $^{23}/_{11}$—1804 $^{19}/_{5}$; 24 sk. bko 1804 $^{26}/_{5}$—1809 $^{21}/_{1}$; 32 sk. bko 1809 $^{28}/_{1}$—11 $^{26}/_{10}$; 40 sk. bko 1811 $^{2}/_{11}$—17 $^{8}/_{11}$; 1 rdr 8 sk. bko 1817 $^{15}/_{11}$—21 $^{29}/_{12}$.

Boktryckaren P. O. Axmar erhöll 1786 $^{22}/_{8}$ privilegium att utgifva Fahlu Weckoblad, i hvars första nummer 1786 $^{16}/_{9}$ det är aftryckt. Ett troget facsimile af detta 1:a nr, tryckt å Generalstabens litogr. anstalt 1886, åtföljde som bilaga Tidning för Falu län och stad 1886 $^{16}/_{9}$ till minne af tidningspressens hundraåriga tillvaro i Falun. Axmar erhöll 1798 $^{9}/_{7}$(?) nytt privilegium å Fahlu Weckoblad, hvilket han utgaf till sin död 1816 $^{3}/_{2}$, och som sedermera fortsattes af såväl hans enka som hans son *Johan Adolph Axmar*, utan att någondera af dem synes hafva sökt och erhållit utgifningsbevis därå. Stadsfiskalen *E. Ad. Windahl* († 1803) var med arbetare i tidningens redaktion samt redigerade densamma under flere år talet (enl. uppgift af B. Schöldström i Carlanders Anteckningar om sv. bibl. och exlibris 2: 114).

283. **Bergs-Journal** . . . 1787 [juli—sept. och första halfva året 1788]. Stockholm, J. G. Lange 1787, 88. Ant. med graverad titel till årg. 1787.

1 h. i qvartalet 1787 och för halfåret 1788; 80 s. 8:o (15 × 8); 8 sk. för hvart häfte; blott 3 häften utkommo.

Utg. af advokatfiskalen i bergskollegium *Thomas Gustaf Bjurling*, hvilken hade hos kongl. maj:t anhållit om 30 års privilegium på en Bergs-Journal, men kanslikollegium, som hade att yttra sig öfver dylika ansökningar, föreslog i skrifvelse 1787 $^{4}/_{10}$, att han blott skulle få 20 års privilegium med villkor, att det ej finge öfverflyttas på annan person samt att manuskriptet före tryckningen borde granskas af bergskollegium; i händelse att denna journal icke fullföljdes, skulle ej heller det privilegium, som meddelades Bjurling, ligga andre i vägen, som ville genom utgifvandet af en dylik journal gynna det allmänna. Kongl. maj:t lämnade 1787 $^{4}/_{12}$ sitt bifall till detta kanslikollegii förslag.

Den Politiske Mercurius, som medförer* den Nyaste 284.
Stats-Historien, Innehållandes alla de förnämsta Politiska Händelser som sig nu för tiden tildraga, uplyste medelst Stats-Kunskap, Geographie, Acta Publica och andra hithörande vare sig Historiska eller Politiska Tidskrifter. 1787 $^{8}/_{11}$—89 $^{19}/_{5}$. Stockholm, A. J. Nordström 1787—89. Fr.

1 v., L., 1787—88 $^{29}/_{10}$; 2 v., Ti., F., 1788 $^{21}/_{11}$—89 $^{19}/_{5}$; 8 s. 8:o (14,5 × 7,9); 4 dlr med bihang till d. 1, 2. 24 sk. specie för d. 1, 2; 16 sk. specie för d. 3, 4.

Utgifven af *C. C. Gjörwell*, som 1789 $^{19}/_{5}$ tillkännagaf, att »tidningen med dagens nummer måste upphöra, men skulle fortsättas i Almänna Tidningarne (se nr 237 a.), uti en särskild däri fr. o. m. juni månad påbörjad afdelning, med rubrik: »Politiske Mercurius Eller Nyaste Stats-Historien, afsedd för utländska politiska nyheter», hvilken fortgick t. o. m. 1789 $^{28}/_{8}$.

Calmare Wecko-Tidning . . . 1788 $^{6}/_{9}$—92 $^{29}/_{12}$. Calmar, 285.
M. Petersson, 1788—92. Fr.

1 v., L.; 4 à 8 s. 4:o (16 à 16,8 × 12,3); 32 sk. specie för årg.

Utg. af boktryckaren *Magnus Petersson*, som erhöll 1786 $^{29}/_{9}$ privilegium å ett »weckoblad i strödda ämnen», hvilket borde inrättas i likhet med öfriga veckoblad, hvarå privilegier redan blifvit utfärdade. Bidrag på vers och prosa lämnades till denna tidning af aktören *A. F. Neuman* (se Flodmark, Stenborgska skådebanorna s. 117).

Medborgaren. 1788 $^{24}/_{9}$—90 $^{6}/_{2}$, fortsatt 1792 $^{6}/_{10}$—93 $^{3}/_{4}$. 286.
Stockholm, A. Zetterberg. Fr.

2 v., O., L.; 8 s. 8:o (16,2 à 16 × 8,5 à 8,2) 1788, 89; 4 s. 4:o (17,5 × 13) 1790 $^{2}/_{1}$—$^{6}/_{2}$ och 1792 $^{6}/_{10}$—93 $^{3}/_{4}$.

I Stockholms Posten 1788 $^{24}/_{9}$ annonseras Medborgaren till salu à 9 runst för hv. nr. 1 rdr specie 1789, 90.

Politisk och moralisk tidskrift på prosa och vers, utg. af protokollsekreteraren *Carl Fredrik Nordenskjöld* efter mönstret af *Addisons* Spectator. Från och med början af 1790 förändrades tidningens plan, så att den intog äfven öfversättningar från främmande språk, på samma gång dess format ändrades från oktav till qvart. Enär utgifvaren härigenom ansågs hafva förverkat sitt privilegium, samt med anledning af en i nr 6 ($^{23}/_{1}$) intagen artikel om »Menniskans rättigheter», förbjöds »Medborgarens» utgifvande (1790 $^{6}/_{2}$), sedan 10 nr utkommit i dess förändrade gestalt. Med anledning af den vidsträcktare tryckfrihet, som inträdde genom tryckfrihetsförordningen 1792 $^{11}/_{7}$, började *Nordenskjöld* åter utgifva sin tidning 1792 $^{6}/_{10}$ i oafbruten nummerföljd och efter samma plan, som 1790 vållade dess indragning, samt fortsatte därmed till 1793 $^{3}/_{4}$, då tidningen upphörde.

* Orden »som medförer» äro i de särskilda numrens titlar utbytt mot »eller».

Om *Nordenskjölds* polemik uti Medborgaren med *Kellgren* och Stockholms Posten, se Ljunggren Sv. Vitterhetens häfder d. 1.: 466 o. följ.

287. **Historiskt Lexicon,** Bestående af de Anmärkningar, hvilka blifvit utgifne til de i Stockholm utkommande Tidningar och Dagblader*. 1788 $^{1}/_{10}$—89 $^{20}/_{6}$. Stockholm, A. J. Nordström. 1788, 89. Fr.

2 v., O. L.; 4 s. 4:o (15 × 11,7). 3 delar, hvaraf d. 1 (1788) har 27 nr. samt d. 2, 3 (1789) hvardera 24 nr, omfattande hvar och en ett qvartal. 16 sk. specie i qvartalet.

Häri beskrifvas de i tidningarna omförmälda länder, orter, personer, embeten, ceremonier, m. m. Utg. af *C. C. Gjörwell.*

288. **Upsala Ärkestifts Tidningar**** ifrån och med 1788 $^{31}/_{12}$—1889 $^{31}/_{12}$, 1890 $^{30}/_{6}$—91. Upsala, J. Edman 1788—91 mars; J. Edmans enka 1791 apr.—94 juni; J. Fr. Edman 1794 juli—1810 juni; Stenhammar och Palmblad 1810 juli—15 apr.; Zeipel & Palmblad 1815 maj—19 febr.; Palmblad & C:o. 1819 mars—35 mars; Palmblad, Sebell & C:o. 1835 apr.—36 maj; Leffler & Sebell 1836 juni—51 febr.; C. A. Leffler 1851 mars—65 febr.; Akademiska Boktryckeriet 1865 mars—67 $^{3}/_{10}$; W. Schultz 1867 $^{17}/_{10}$—69 juli; Edv. Berling 1869 aug.—90 dec. och Harald Wretman 1891 $^{30}/_{6}$—$^{31}/_{12}$. Ant.

1 m.; 4 s., 1788—1833, 4 à 8 s. 1834—38, 8 s. 1839—62; 2 m., 8 s. 1863—89; 7 dubbelnr 1890 och 12 dubbelnr 1891 à 8 s. 8:o (14,8 à 16,5 × 8,1 à 9,4).

24 sk. specie 1792; 16 sk. specie 1797; 24 sk. riksgäldssedlar 1801—6; 24 sk. bko 1811—23; 36 sk. bko 1824—38; 1 rdr 8 sk. bko 1839—59; 1 rdr 75 öre 1860—62; 2 rdr 50 öre 1863—81; 2 kr. 1882—87; 1 kr. 1888, 89; 75 öre 1890 juni—dec. och 1 kr. 50 öre 1891.

Hit höra: »Alphabetisk Förteckning å den Jurisprudentia Ecclesiastica med mera, som är införd i Upsala Ärke-Stifts Tidningar ifrån och med 1788 til och med 1804 års slut. Tillika med den, som blifvit intagen uti Magn. Swederi Åren 1780 til April Månad 1785 utgifna Ärke-Stifts Tidningar [se nr 230]. Författad af Georg Albr. Stahre. Upsala, J. F. Edman, 1805. 4:o (26 sid.).

Öfver årg. 1788—92 finnes särskildt tryckt register.

På konsistorienotarien, prof. *Sven Wijkman Casparssons* ansökan tillstyrkte kanslikollegium 1795 $^{26}/_{11}$, att honom måtte beviljas 10 års privilegium å utgifvandet af Upsala Ärkestifts Tidningar, hvilka »han i 7 års tid utgifvit». 1805 $^{21}/_{6}$ erhöll Wijkman tillstånd att fortfarande 1806 och 1807 utgifva Stifts Tidningarna. Kongl. Maj:t

* Å de särskilda numren finnes blott den del af titeln, som är tryckt med spärrad stil upptagen.
** Fr. o. m. 1861 jan., är titeln »Upsala Erkestifts Tidningar».

biföll 1807 19/12 Upsala domkapitels ansökan om privilegium å Upsala Ärke-Stifts Tidningar. Deras utgifvande hafva ombesörjts af konsistorienotarierna *J. U. Almquist* († 1823 8/6), *J. A. Winbom* 1823 juni—31 apr., *Emanuel Schram* 1831 maj—33, *J. E. Forssell* 1833 maj—45 apr., *Joh. Er. Fant* 1845 maj—53 maj, *Johan Aug. Schagerström** 1853 juni—† 67 mars och *Erik Rudolf Henschen* 1867 april—89 31/12, då tidningen upphörde, men började ånyo utgifvas 1890 30/6 af boktryckaren *K. Möllersvärd* och fortgick endast till 1891 31/12, hvarefter stiftsnyheterna enligt annons i sista numret skulle meddelas i tidningen Fyris.

Götheborgs Stifts-Tidningar** 1789 31/1—(Fortgå 1894). Götheborg, Sam. Norberg 1789—1843, januari; Norbergska Tryckeriet 1843 febr.—47; C. M. Ekborhns Officin 1848, 49; Anders Lindgren 1850—54; N. J. Gumpert & Comp. 1855 jan.; Hedlund & Lindskog 1855 febr.—59 nov., Handelstidningens bolags tryckeri 1859 dec.— 84 dec. och Joh. Olsson fr. o. m. 1885 jan. Fr. 1789—1839 och därefter Ant. 289.

20 à 22 nr om året, tillsammans 100 s.; Hvart nr 4 à 8 s. 4:o (17,5 × 11,5) 1789—92; 2 m., 4 s. 4:o (17,1 × 11,3) 1793—1803 16/11; 1 dubbelnr i m, 8 s. 4:o (17 à 16,5 × 11 à 11,5) 1803 30/11—42; 1 m., 8 s. 4:o eller 8:o (17 à 19 × 11,5 à 12,5) 1843—61; 2 m., 4 s. 8:o (19 à 18,6 × 11,2) fr. o. m. 1862. Register följa med årg. 1805—10, 1825—72. 24 sk. specie 1795; 40 sk. specie 1796—1806; 1 rdr riksgäldssedlar 1807—13; 32 sk. bko 1814—16[?]; 40 sk. bko 1817—21; 1 rdr bko 1822—29; 1 rdr 16 sk. bko 1830—39; 2 rdr bko 1840—43; 1 rdr 32 sk. bko 1844—56; 2 rdr 50 öre 1857—61; 3 kr. 1862—64, 1873—83 samt fr. o. m. 1886; 3 kr. 50 öre 1865—72; 2 kr. 94 öre 1884, 85.

Utg. af konsistorienotarien *Erik Sv. Kullman*, som erhöll 5 års privilegium å utgifvandet af Götheborgs Stifts-Matrikel och Stifts-Tidningar 1790 29/1, hvilket förnyades 1796 på 10 år. Gymnasiibibliotekarien *Carl Gustaf Santesson* sökte 1806 18/6 tillstånd, att »sedan det lektor Kullman . . . förunte privilegium nu mera uphört» på 10 års tid samma arbeten fortsätta, hvilket beviljades 1806 9/9. Utgifningsbevis å Stiftstidningarna hafva sedermera utfärdats för konsistorienotarierna *Johan Hultman* 1816 18/6; *A. J. Broman* 1823 31/12; *L. M. Bromander* 1829 21/5; *F. B. Grundell* 1837 8/4; *O. E. Rabe* 1852 17/3; *H. A. Lindhult* 1859 28/4 och *A. P. Magni* 1884 9/12.

Musikaliskt Tidsfördrif för år 1789 [23/9]—1834. Stockholm och Kongl. Privilegierade Not-Tryckeriet 1789—1834. Koppartryck. 290.

---

* J. A. Schagerström är den ende af samtliga här nämnda konsistorienotarier, som sökt och 1862 25/4 erhållit utgifningsbevis å Upsala Erkestifts Tidningar.
** Titeln är; Götheborgs Stifts-Tidning fr. o. m. 1861.

1 v., 1789 (14 nr); 30 nr årl. 1790—1824; 4 s. Tv. 4:o (13 à 13,7 × 17,5 à 18,5). 15 nr årl., 4 s. Tv. Fol. (20,4 × 27,5) 1825—34. 4 sk. specie för hv. nr 1789—98; 4 sk. bko 1803—10; 16 sk. bko 1825—34.

Utg. af krigsrådet *Olof Åhlström*, som 1789 anlade det första nottryckeriet i Sverige.

291. **Journalisten** eller Utvalda Samlingar i Blandade Ämnen, Hämtade i synnerhet Utur de Nyaste och Bästa Engelska Journaler; til Nytta och Nöje För Medborgare af Bägge Könen. 1789 dec.—94 dec. Stockholm, A. Zetterberg 1789—94. Ant. med grav. titel och devis:

»Omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci.»

1 m., 64 s. 1789—91 och 1793, 94; 4 h. årl. 192 s. 1791—92; 8:o (16 × 8) med 12 kpst. till hv. årg. 1790—93; 2 rdr för hvar del (à 12 h.), 10 sk. för hv. nr.

Utg. af sekreteraren vid fortificationskansliet *Joh. Fredr. Bagge* och med. d:r *G. H. de Rogier*, hvilka 1789 28/12 erhöllo kongl. maj:ts privilegium exclusivum, »att af engelska journaler utgifva en svensk journal, kallad Journalisten».

I årg. 4 (1794): s. 759—66 finnes en »Förteckning på alla i Journalistens fyra Tomer förekommande ämnen.»

Af profstycket 1 (1789 dec.) utkom ny uppl. 1792. Ett utdrag häraf utkom med titel: »Valda Stycken ur den af *J. F. Bagge* och *G. H. de Rogier* aren 1790—94 utgifna Journalisten. Med dithörande Trettiotvå kopparstick. Örebro, Tryckt och Utgifne af N. M. Lind 1809. 8:o (336 s.)

292. **Ny Journal uti Hushållningen** För Januarius och Februarius År 1790 [— Nov. o. Dec. 1813]. Stockholm, J. A. Carlbom 1790—1812 och A. Gadelius 1813, 14. Fr.

6 dubbelhäften årl. 52 à 32 s. 8:o (14,5 à 14,3 × 7,2) à 4 sk. specie 1790—1805 och 4 sk. rgs. 1806—13; 24 årg. (318 à 192 s. i hv. årg.) med kprst.

Utgjorde fortsättning af Hushållnings-Journal 1776—86 (se nr 213) och utgafs af Svenska Patriotiska Sällskapet, som 1798 8/5 erhöll privilegium å utgifvandet af denna Journal.

293. **Calmare* Stifts-Tidningar** 1790 15/7—1878 dec. Kalmar, Tryckt hos Magnus Petersson 1790—91; afl. Boktryckaren Peterssons arfvingar 1792—94?; Kongl. Gymnasii Boktryckeriet 1795—1809; F. G. Bagge 1810—19; C. F. Berg 1820—26 okt.; Stiftsboktryckeriet hos P. Ahlqvist 1826 nov.—31 nov.; J. F. Acksell 1831 dec.—32 juli; J. Zanders och A. F. Wåhlin 1832 aug.—35 juli; A. F. Wåhlin 1835 aug.—40 apr.; Aug. Westin 1840 maj—50 okt.; O. & A. Westin 1850 nov.—52 juni; Ström & Bröder Westin 1852 juli—55 dec.; Otto Westin 1856 jan.—69 sept.; A. Wiemer 1869 okt.—73 juli samt Westinska Boktryckeriet 1873 aug.—78. Ant.

* Calmar fr. o. m. 1791 20/1 1832, därefter Kalmar.

1 m., 4 s. 4:o (15,5 à 16,3 × 11,3 à 12,6), understundom med bihang.

Utg. af konsistorienotarien *Eric Caspar Roosval* 1790—99. Till Kalmar domkapitels ansökan att få genom konsistorienotarien utgifva Stifts-Tidningarna lämnade kongl. maj:t 1798 8/5 sitt bifall, hvarefter nåd. privilegium blef 1798 12/6 utfärdadt. Calmar Stifts-Tidningar utgåfvos af konsistorienotarierna *J. P. Svanberg* 1800—1805; *Matthias Jacobson* 1806—19; *P. Eckerlund* 1820—23 april; *Pehr Ahlqvist* 1823 maj—31 juni; *N. J. Löfgren* 1831 juli—sept; *Johannes Johansson* 1831 okt.—34 sept.; *Pehr Amnell* 1834 okt.—40 apr.; *C. Lindbom* 1840 maj—juli; *C. M. Lagerhamn* 1840 aug.—78? samt *J. A. Johansson* fr. o. m. 1878?—dec.

Svenska Archivum. Innehållande: Handlingar uti Svea-Rikes Historia, Del. 1, 2. [1790 1/11—93 30/11.] Stockholm, J. A. Carlbohm, 1790—93. Ant. 294.

Obest. utgifningstider; hv. nr 16 s. 8:o (15,7 à 16,5 × 8,2); 1 rdr specie för 25 nr; 2 delar utkommo, hvaraf d. 1 hade 25 nr och d. 2 17 nr samt ett bihang. Utg. af *C. C. Gjörwell.*

Rese-Beskrifwaren. Til Närmare Kännedom af Länder och Folk. Första Bandet. Innehållande Presid. C. de Brossés Beskrifning om den aldra första Resa til Söderländerne och omkring Jorden samt Capit. J. W. von Archenholtz's Beskrifning om Engelska Sederna för Året 1789. [1790 15/11—91 15/7]. Stockholm, J. A. Carlbohm [1790], 1791. Fr. 295.

Obest. tider; hv. nr 16 s. 8:o (14,1 × 7,6); 24 sk. för 25 nr; 13 nr (204 s. och 2 opag. s.) utkommo häraf.

Ett andra band, som bl. a. skulle innehålla: Wilsons Resa till Peleu-öarne, annonserades väl, men kom aldrig ut. Utg. af *C. C. Gjörwell.*

Historiska Bokhandelns Almänna Tidningar. 1790 2/12 —91 12/4. Stockholm, A. J. Nordström, 1790, 91. Ant. med devis: »Sanning och Lydnad.» 296.

2 eller flere nr i v., 8 s. 8:o (15,7 × 8,2); 1 rdr för 50 nr (400 s. och 14 s., Register m. m.) Utgjorde fortsättning af Almänna Tidningar 1790 (se nr 237 a). Utg. af *C. C. Gjörwell.*

Politiska Journalen, Innehållande Staternes nu warande både Kännedom och Händelser. [1791 15/7—15/10]. Stockholm, J. A. Carlbohm, 1791. Fr. 297.

1 v.(?), 16 s. 8:o (14,4 × 7,6); 11 nr (176 s.) 24 sk. sp. för 25 nr.

Utgafs i Historiska Bokhandeln uti Stockholm af *C. C. Gjörwell.* De flesta artiklarne i denna journal äro öfversättningar af Etats-Rådet *G. B. von Schirachs* Politisches Journal. Den supplerade Svenska Archivum (nr 294), som endast handlade om svenska förhållanden,

i det att den lämnade underrättelse om det märkligaste, som timade utom Sveriges landamären. Då den upphörde 1791 15/10, återlämnades till prenumeranterna 16 sk. till ersättning för de felande numren.

298 a. **Fragmenter i Särskilte Ämnen.** Första Tomen. Stockholm, J. C. Holmberg 1791. Ant. med devis:

»Vivamus, Mea Lesbia! vivamus.»

Utgifningstider obestämda; 5 ark 8:o (14,8 × 7,6) à 4 sk. Af 1:a arket äro 2 olika upplagor tryckta, den ena med devisen på titelbladets framsida, den andra med densamma på baksidan af titeln. Framför fragmenterna finnes en: »Prospectus ... tryckt hos And. Zetterberg 1791.» (8 s. 8:o), underteckuad »Stockholm den 7 October 1791. För detta Redacteur af Wälsignade Tryckfriheten.» 42 s. 8:o; å sid. 41 läses en »Anmärkning», hvari tillkännagifves, att »dessa Fragmenter hafva varit tryckta en längre tid, ehuru icke allmänt utgifna. Omständigheterna hafva ändrat sig och ifrån denna sidan förändrar jag äfven denna tillämnade bok ... til et dagblad, som torde behaga mer.» »P. av Lund.» Detta dagblad var:

298 b. **Dagbladet Välsignade Tryckfriheten och Tryckfriheten den Välsignade.** [1792 23/7—93 21/2]. Stockholm, J. C. Holmberg 1792, 93. Ant. med olika citat å titlarnes baksida.

2 v., M. T.; 8 s. 8:o (14,7 × 7,7); 1 rdr för 25 ark. I del 1 ingingo Fragmenter, ark 1—5 (s. 1—42), och fortsattes af Välsignade Tryckfriheten nr 6—50. (s. 45—400). Af del 2 utkommo 28 nr, jämte ett kprst till nr 18. Utg. af major *P. av Lund.*

299. **Historiskt och Politiskt Nytt.** 1792 23/1—25/2. Gefle, Sundqvist och Axmar, 1792. Fr.

6 v., 4 s. 4:o (18 × 12,4). 16 sk. specie för en flock af 25 nr. Af Flock 1 utkommo 24 nr och af Flock 2 blott 5 nr. (116 opag. s.)

Utgafs under riksdagen i Gefle af kaptenerna *Johan Jacob von Bilang* och *C. G. von Holthusen.*

300. **Almänna Archivum,** Innehållande förnämligast Större och Mindre Arbeten Uti den Utländska Historien. Första Bandet. [1792 15/5—?]. Stockholm, C. G. Cronland 1792. Ant.

Blott 2 nr utkommo, hvaraf det sista är odateradt; 76 s. 8:o 24 sk. för ett band om 25 nr.

Utg. af *C. C. Gjörwell,* som tillkännagifver å sista sid.: »Som prenumeranternas antal på detta arbete ej stigit öfver 20, så måste dess utgifning uphöra; mot prenumerationssedlarnas återställande lämnas 12 sk. pr riksgäldssedel.»

I Kongl. Bibl. saknas denna tidskrift, men ett exemplar däraf fins i Upsala universitets bibliotek.

301. **I. J. N. Samlingar til Befordran af Lius och Lif i**

Christendomen. [1792 $^{29}/_{5}$—aug?. Götheborg, Sam. Norberg, 1792. Fr.

1 m., 32 s. 8:o (15×9); 4 häften (128 s.) à 4 sk. specie.

Tidningar från Bokhandlingen i Lund i en årgång sam- 302.
lade. 1792 $^{11}/_{8}$—93 $^{17}/_{7}$. Lund, J. Lundblad. Fr.

1 v., 8 s. 8:o (14,5×7,8); 52 nr och bihang med register; 36 sk. specie. Innehåller bokannonser, anmälningar af nya böcker samt aftryck af poemer. Utg. af professor *Johan Lundblad.*

Patrioten af *L. M. Philipson.* 1792 $^{17}/_{8}$—94 mars. Stock- 303.
holm, C. G. Cronland 1792 $^{17}/_{8}$—$^{7}/_{9}$; J. P. Lindh 1792 $^{11}/_{9}$—1794? och And. Jac. Nordström 1794?—mars. Fr. med devis å titelbladets baksida:

»Med högsta skäl wi den fördömma,
Som, född i Sverge, wågar glömma,
At han är född at wara fri.»

och å hvart nummer: »Almän Uplysning är första och vissaste steget till Almänt Wäl. *Tryckfrihets-Förordningen*» samt »Sanning och Rätt». Å titelbladen till h. 2, 3 läses devisen: »Liberté! Liberté cherie.»

»Prospecten til et nytt Dagblad», dat. 1792 $^{13}/_{8}$, tillkännagaf Patriotens utgifvande. Aftryckt i Stockholms Posten 1792 $^{15}/_{8}$ och $^{18}/_{8}$.

2 v., Ti. F.; 2 à 8 s. 4:o (16,2×12,1). H. 1: 50 nr, h. 2: 60 nr, och h. 3: 20 nr 530 s., däraf s. 527—30 innehålla: Ämnen, som förekomma i Weckoskriften Patrioten. 1 rdr specie för 48 nr.

Tidskriften upphörde med h. 3 nr 20 (1794 mars). Politisk tidskrift innehållande uppsatser af *T. Thorild, Pehr Falck, A. Nordell, Christian Johansen, F. W. Leijonancker, Carl Nyrén* m. fl. Af nr 1—9 fins en 2:a uppl. tryckt hos J. P. Lindh.

I de vanligen förekommande exemplaren af Patrioten finnas åskilliga luckor i texten å s. 283, 287, 292, 293, 294 äfvensom 400 och 402, antagligen följder af boktryckarens censur. Några få ex. finnas likväl, som äro äfven å dessa sidor fullständiga. Philipson har äfven själf med bläck ifyllt nämnda luckor i de exemplar, han anträffat. (Om denna tidning se vidare Ljunggren, Sv. Vitterhetens Häfder 2: 65 följ.)

Werlds-Borgaren. Utgifven af *Joh. Sam. Ekmansson.* 304.
[1792 $^{18}/_{8}$—$^{22}/_{12}$]. Stockholm, J. A. Carlbohm 1792 $^{18}/_{8}$—$^{3}/_{11}$ och And. Zetterberg 1792 $^{7}/_{11}$—$^{22}/_{12}$. Ant.

2 v., O. L.; 8 s. 8:o (13,5×7,1); 50 nr (392 s. o. 8 s. opag., register m. m.). 1 rdr 16 sk. specie. Politisk och Filosofisk Weckoskrift.

Extra-Posten. 1792 $^{1}/_{10}$—95 $^{8}/_{9}$. Stockholm, J. C. Holm- 305.
berg 1792—95. Fr.

6 v., 4 s. 4:o (17 à 19×13,6 à 14). 2 rdr specie 1792, 93; 2 rdr 12 sk. specie 1794, 95.

Politisk tidning, utgifven af boktryckaren *Joh. C. Holmberg,* hvilken 1793 $^{17}/_{12}$ erhöll 15 års privilegium å fortsatt utgifvande däraf. Tidningens egentlige redaktör var *Carl Gustaf Leopold* 1792—93 (på

hösten) och därefter *Isak Reinhold Blom*, hvilka voro af Holmberg mot särskild betalning däri anställda, liksom ock ett par af dess öfriga medarbetare, bland hvilka märkas *Johan Stenhammar*, *J. Chr. Barfod*, *Josias Cederhjelm* och *Pehr Tham*.

Extra Posten blef 1795 5/5 indragen, men utkom åter efter ett par dagars förlopp, samt upphörde 1795 8/9 att vidare utgifvas. (Om Extra Posten se vidare Ljunggren, Sv. Vitterh. häfder 2: 279 följ.)

306. **Människjo-Wännen.** 1792 30/11—93 6/5. Stockholm, A. Zetterberg, 1792. Fr.

Ett, stundom 2 dubbelnummer i v.; 4 à 8 s. 4:o (16 × 12,2); 40 sk. specie för 50 nr; 52 nr (208 s.) utkommo.

Utgifven af lagman *Carl J. Dahlesköld*, hvilken undertecknat företalet 1792 30/11.

307. **Linköpings Wecko-Tidningar.** 1793 5/1—94 24/12. U. o. o. tr. 1793 5/1—6/7; Linköping, G. V. Londicer och Björkegrens enka 1793 16/7—94. Fr.

1 v., L.; 4 s. 8:o (14 à 14,8 × 8,6 à 8); 16 sk. specie för årg.

Utg. konstförvandten af *Isaak Lundegren*, som undertecknat anmälan för 1794.

308. **Örebro Marknads Tidningar** 1793 16/1—2/2. Örebro, J. P. Lindh. 1793. Fr.

6 v., 4 s. 8:o (14 × 8); 12 nr 1793 16/1—30/1 och ett extra nr 2/2, hvari tillkännagifves, att »Prospectus til et Örebro Weckoblad» samma dag skulle utgifvas; 8 sk. specie för 12 nr.

309. **Nytta och Nöje.** 1793 21/1—5/8. Stockholm, J. P. Lindh, 1793. Ant. med devis: »Aut prodesse, aut delectare».

2 v.; 8 s. 8:o (14,5 × 8,1); 50 nr (404 s., däraf 4 sista register). Utg. af Mag. *Carl Magnus Brandelius*. Innehåller bl. a. historiska handlingar.

310. **Democritus.** 1793 1/2—19/7. Stockholm, J. C. Holmberg, 1793. Ant. med grav. titelvignett o. devis: »Ride, si sapis —» *Mart.*

1 v.(?); 8 s. 8:o (14,5 × 7,7); 24 daterade och ett odaterad nr, som utkommo oregelbundet. 24 sk. specie för 25 nr, enligt annons i Dagl. Alleh. 1793 13/2.

Allmän litterär tidskrift, utg. af *P. av Lund*.

311. **Upsala Academie- och Stads-Tidning.** 1793 2/2—15/6. Upsala, J. Edmans Enka, 1793. Fr.

2 v., vanl. O. L.; 4 s. 4:o (15,3 × 10,5); 16 sk. specie för 60 nr.

Utg. af *Johan Fredric Edman* (son af direktör Joh. Edman) med d. v. adjunkten i filosofi *Olof Andersson Knös* såsom redaktör.

312. **Blad för Fruntimer[!].** 1793 4/2—20/2. Stockholm, Joh. C. Holmberg, 1793. Fr.

2 v.; nr 1, 2, M. T., 3—6, O. L.; 4 s. 4:o (17 × 13); blott 6 nr (24 s.) utkommo. Utan uppgift å pris. Vitter tidskrift på vers och prosa.

Vetenskaps-Handlingar för Läkare och Fältskärer utgifne af *Sven Hedin* 1793 febr.—99, 1803—5. Stockholm, J. C. Holmberg 1793—95 och H. A. Nordström 1795—1805. Ant. 313.

4 h. årligen 88 à 72 s. 8:o (16,6 à 16,3 × 9 à 8,3) med ett af Acrel graveradt porträtt af någon framstående svensk läkare i hvart häfte. 7 årgångar.

Medicinalrådet *Sven Anders Hedin* uppgifver i företalet till 5 årg. (1798, 99) såsom sina medarbetare i denna tidskrift prof. *J. H. Gistrén*, provinsialläkaren *P. G. Tengmalm* och med. kandidaten *Sundberg*.

Sven Hedin utgaf under den tid, Vetenskaps-Handlingarnas utgifning var afbruten, Vetenskaps-Journal för Läkare och Fältskärer 1800 och 1801, hvardera årg. i två afdelningar. Stockholm, H. A. Nordström 1800, 1801. 8:o. Dessa båda serier fortsattes uti Vetenskaps-Jurnal för Läkare och Fältskärer, utgifven af *J. J. Berzelius* och *E. Gadelius*, Bd. 1: 1—4 och Bd. 2: 1, som utgafs å obestämda tider 1806, 7 och 10. Stockholm, C. Delén 1806—10 och J. P. Lindh 1810. 8:o. Själf utgaf Hedin sedermera Samlingar i blandade ämnen för läkarevetenskapen och naturforskningen. Bd. 1: 1—4 och 2. Stockholm 1810—12. 8:o med ett porträtt af en svensk läkare i hvart häfte. (Se nr 396).

Örebro Weckoblad. 1793 20/2—98 7/4 och 1799 1/3—1805 31/8. Örebro, J. P. Lindh 1793 20/2—98 7/4 och N. M. Lindh 1799 1/3—1805 31/8. Fr. 314.

1 v. L.; 4 s. 4:o (16,3 à 18,2 × 12). 1 rdr specie 1793—95; 1 rdr 12 sk. specie 1796—1803(?); 1 rdr bko 1804, 5.

Utg. af hospitalssysslomannen och kamreraren *Frantz Carl Norstedt*, som i okt. 1795 sökte och erhöll privilegium å Örebro Weckoblad. I följd af kungörelsen 1798 26/3 upphörde Weckobladet efter 1798 7/4 t. v. att utgifvas. Prenumeranterna därå erhöllo i dess ställe s. k. »Underrättelser» (2 s. 4:o) hvaraf det första utkom 1798 14/4 och därefter 11 stycken under tiden 1798 12/10—22/12 och 7 st. 1799 5/1—30/1. Norstedt erhöll 1798 8/9 nytt privilegium å Örebro Weckoblad, som under denna titel började ånyo utkomma 1799 1/3. Boktryckaren i Örebro *N. M. Lindh* sökte 1799 17/12 privilegium därå, men synes ej hafva erhållit något sådant. Då nämligen med anledning af i Örebro Veckoblad införde utländska nyheter ansvar härför yrkades å såväl boktr. *Lind* som kamrer *Norstedt*, blef den förre frikänd, men den senare 1805 23/1 af hofkanslersembetet förklarad förlustig »sitt å Örebro Weckoblad innehafvande privilegium», hvilken dom af kongl. maj:t stadfästades 1805 23/8; Weckobladet upphörde 1805 31/8.

Skara Stifts-Tidningar. 1793 2/5—1806 10/12. Skara, J. F. Lewerentz 1793—1806. Fr. 1793—94 och därefter Ant. 315.

1 v., T. 1793 $^{2}/_{5}$—1802 $^{7}/_{10}$ och O. fr. 1802 $^{13}/_{10}$; 4 s. (13,3 à 14,1 × 8 à 7,6); 24 sk. specie 1793—94 april; 16 sk. specie för 8 mån. 1794 maj—dec.; 40 sk. specie 1795; 44 sk. specie 1796—99; 1 rdr 1800—1805; 40 sk. bko 1805, 6.

Register finnas till årg. 1793—94, 1795—99 samt hvardera af årg. 1800—2 och 1806. Utgafs 1793—94 af vice notarien *N. Salander,* hvilken såsom bihang härtill lät trycka »Bref [ifrån *Pehr Tham* på Dagsnäs] till Herr Lector *Luth* i Skara, innehållande några anledningar att i vår nordiska historia äro flera misstag, samt angående wåre Westgöthiske monumenter och antiqviteter.» (17 st. 1793 juni—94 maj och 8 st. 1794 juni—dec.) 1795—1806 utgåfvos dessa tidningar af konsistorienotarien *P. E. Lindskog*, hvilken 1798 $^{12}/_{6}$ erhöll privilegium därå. Sedan **Skara Stifts Tidningar** med årg. 1806 upphört, infördes stifts-nyheterna i **Wästgötha Tidningar** 1807—10 och **Economisk Tidning för Westergötland** 1811; Skara stiftstidning började 1812 ånyo utkomma.

316. **Historiska och Statistiska Tidningar.** 1793 $^{3}/_{7}$—95 $^{30}/_{6}$. Stockholm, And. Zetterberg, 1793—95. Ant.

2 v., O. L.; 8 s. 8;o (15,3 × 7,6); 1 rdr specie för 50 nr; 1793, 94 utkommo 100 nr. (800 s.) och 1795 48 nr (380 s.) förutom 10 s. register till hv. årg. (i 4 delar). Hv. nr hade två afdelningar, 1: Adresse, innehållande större afhandlingar af blandadt innehåll, och 2: Nyheter.

Utg. af *C. C. Gjörwell* och sekreteraren *C. A. J. Mandorff.*

317. **Skrifter af Sällskapet för Allmänne Medborgerlige Kunskaper.** 1794 juli—98 sept. (?). Stockholm, J. A. Carlbohm. Ant. med vignett och devis å titelns baksida:

»Tu Patria nobis. *Lucretius.*»

1 h. hvarannan månad (= 6 h. årl.), vanl. 32 s. 8:o (14,5 × 7,2); 4 sk. specie för hv. stycke. 5 bd, hvaraf 4 första banden, omfattande årg. 1794, 95—1797, 98, hafva hvardera 232 à 222 s., förutom 2 s. innehållsförteckning till hv. årgång och bd 5 (1798 juli—sept) 77 s. utan innehållsförteckning.

Utg. af sällskapets sekreterare *Adolf Modéer.* Tidskriften upphörde i följd af kongl. maj:ts afslag å boktryckaren *J. A. Carlbohms* ansökan om privilegium å dess utgifvande 1798 $^{16}/_{10}$.

318. **»Dagblad»**, utgifne i Carlstad under Pärmäss-Marknaden. 1794 $^{8}/_{7}$—?/7. Carlstad, Joh. Laur. Horrn, jun.

6 v. 4 s. 4:o. Intet exemplar fins veterligen häraf i behåll.

I Carlstads Stifts Tidningar 1794, nr 5, tillkännagifver boktryckaren *Joh. Laur. Horrn* sig nyligen hafva upprättat ett tryckeri i Carlstad samt att han på anmodan af »Såväl Stadens som Länets Herrskaper» ämnade därifrån äfven utgifva Wecko-Tidningar; men som flere angelägenheter fordra hans sysselsättande med andra göro-

mål än at til slike Tidningar sjelf wara utgifvare, kunna de icke taga sin början förr än vid nästinstundande nyår. För hvilken tid han torde finna tilfälle anmoda en eller flere af dervarande Herrar Lärde at sådant bekymmer sig då och sedermera beständigt gunstigast åtaga»... »Dock har jag ansedt min skyldighet fordra», yttrar Horrn vidare, »at under instundande Pärmäss Marknad utgifva et halft ark Tidningar hvarje dag på det Ortens Respective Invånare icke måtte sakna hvad i sådant afseende kunde lända til tjenst och nytta.» I detta Dagblad skulle de mest intressanta nyheter genom hans försorg ur andre Tidningar införas. — — — Ingen prenumeration begärdes därför, »utan komma de berörde tid dagligen til salu utbjudas. Första Numren utgifvas dagen före Marknads-Aftonen, den 8 julii. Carlstad d. 23 Juni 1794. Joh. Laur. Horrn».

Enligt uppgift i almanackan för 1794 började marknaden d. 10 juli.

Att dessa »Dag-Blad» verkligen utkommit, framgår af följ. annons i Carlstads Tidningar 1794, nr 3 ($^{9}/_{8}$): »Dagbladen erhållas complette för 6 skill. Sp. Om Någon kunde wara ägare af Dagbladet N:o 3 och det på Boktryckeriet täckes inkomma får han för detsamma antingen 1 skill. i betalning eller ock i utbyte 2:ne Weckors Tidningar.»

Carlstads Tidningar. 1794 $^{26}/_{7}$—$^{31}/_{12}$, fortsatt af: **Carlstads Stifts- och Stads-Tidningar.** 1795, 96, 1798 $^{13}/_{1}$—$^{7}/_{4}$ och 1800 $^{4}/_{1}$—$^{27}/_{12}$, hvarefter titeln ändrades till **Carlstads Tidningar** 1801 $^{3}/_{1}$—1804 $^{29}/_{12}$. Tryckte i Carlstad hos Joh. Laur. Horrn, jun. 1794—1803 $^{21}/_{10}$; Em. Nordholm, 1803 $^{29}/_{10}$ —1804 $^{12}/_{10}$ samt E. Höijer 1804 $^{20}/_{10}$—$^{29}/_{12}$. Fr. med olika latinska citat å titelbladen till de olika årgångarna. 319.

1 v., L.; 4 s. 4:o (14,8 à 15,8 × 11,1); 24 nr utkommo 1794, 51 nr 1795, 44 nr 1796, 13 nr 1798, 51 à 52 nr i årg. 1800—4; 16 sk. specie 1794 juli—dec.; 40 sk. specie 1795. 1 rdr 16 sk. 1800—3 och 1 rdr bko 1804.

Utg. af *Joh. Laur. Horrn jun.* 1797 utkom ej tidningen och 1798 upphörde den med nr 13 ($^{7}/_{4}$) i följd af kungörelsen 1798 $^{26}/_{3}$. Sedan Horrn 1798 $^{8}/_{11}$ erhållit privilegium å Carlstads Stifts- och Stads-Tidningar började de åter utgifvas fr. o. m. 1800. Däri infördes enl. vid prästmötet i Carlstad 1794 fattadt beslut »alt hvad som kan komma under namn af Stifts-nyheter», hvilka meddelades redaktionen enligt domkapitlets förordnande af lektor *Magnus Eurén*, som i tidningen likväl förklarade, att han för öfrigt icke hade någon befattning med densamma. Af annan redaktör började Carlstads Tidning 1805 $^{6}/_{7}$ utgifvas. (se nr 362).

Skara Journal. 1794 okt.—95 sept. Skara, Fr. J. Lewerentz. Fr. 320.

1 m., 32 s. 8:o (13,7 × 8); 1 rdr specie. Veterinärtidskrift, utg. af adjunkten vid veterinärinrättningen i Skara, doktor *And. Thunberg*.

321. **Linköpings Bladet.** 1794 5/11—98 7/4 och 1798 21/4—1851 31/12. Linköping, G. V. Londicer och Björckegrens enka 1794 5/11; D. G. Björn och Björckegrens enka 1795 3/1—17/1; D. G. Björn 1795 21/1—1800 19/2; Kongl. Gymnasii Boktryckeriet 1800 22/2—1802 17/2; P. H. Groth 1802 20/2—7/7; Groth och Petré 1802 10/7—14 31/12; Petré och Abrahamsson 1815 4/1—22 31/12; Axel Petré 1823 4/1—40 4/3; A. Petré & Son 1840 7/3—51 31/12. Fr. 1794—1848, därefter Fr. o. Ant.

2 à 6 v., 1795; 3 à 4 v., Ti., O., F., L. 1796; 2 v., O. L. 1797—1851. 4 s. 4:o (17 à 21,2 × 12,3 à 14,4) 1794—1829; 2-spalt. (22,6 à 22,3 × 16) 1830 2/1—31 3/12; 3-spalt. (24 à 31 × 19,2 à 20,8). 1 rdr specie för 100 nr 1795; 1 rdr 32 sk. specie 1796; 1 rdr 24 sk. rgs. (= 1 rdr bko) 1797—1808; 1 rdr 16 sk. bko 1809—11; 2 rdr bko 1812—24; 2 rdr 32 sk. bko 1825—29; 3 rdr 8 sk. bko 1830—31; 3 rdr 36 sk. bko 1832—51.

Utgifven af f. d. aktören *Didric Gabriel Björn*, som till åtlydnad af förordningen 1798 26/3 upphörde med tidningens utgifvande 1798 7/4, men efter att s. å. 9/7 hafva därå erhållit privilegium fortsatte den i oafbruten nummerföljd fr. o. m. 21/7. På 1790-talet förekomma häri flere uppsatser mot Kants filosofi författade af prosten *A. Esse* i Wimmerby. Björn erhöll 1802 4/5 kongl. majts tillåtelse att till notarien i kammarkollegium *Pehr Henrik Groth* och notarien i Svea hofrätt *Axel Didrik Petré* öfverlåta såväl sitt tryckeri som tidningsprivilegiet.

På grund af åtskilliga i Linköpings-Bladet införda utländska nyheter blefvo Groth och Petré 1805 30/4 dömda förlustige sitt tidningsprivilegium, men undfingo nytt dylikt 1805 21/5. (Se Klemming o. Nordin, Boktr.-hist. s. 468.) 1812 30/8 erhöllo Groth och Petré utgifningsbevis å Linköpings-Bladet, hvilket 1840 31/3 öfvertogs af A. D. Petrés son, boktryckaren *Axel Fredrik Petré*, som utgaf Linköpings-Bladet till 1851 års slut, hvarefter denna tidning upphörde.

322. **Westerås-Posten.** 1795 2/1—23/6. Westerås, J. L. Horrn jun. 1795. Fr.

1 v., F.; 4 s. 4:o (15,2 × 12); 25 nr. 1 rdr specie.

323. **Calmar-Posten.** 1795 31/1—1819 29/12. Calmar, Kongl. Gymnasii-Boktryckeriet 1795—1809 och F. G. Bagge 1810—19. Fr.

2 v., O. L. 1795 och 1818, 19; 1 v., L. 1796—1817. 4 s. 4:o (14,8 à 17,5 × 12,6 à 12,1); 1 rdr 16 sk. specie 1795; 40 sk. specie 1796?—1807; 1 rdr bko 1808, 9; 1 rdr 8 sk. bko 1810—?; 2 rdr bko 1812—19? Kongl. bibliotekets exemplar är mycket defekt.

Utg. af boktr. *C. F. Svinhufvud*, med biträde af konsistorienotarien *Eric Casper Rooswal* 1795 och *G. P. Sundberger* 1799, 1800. Svinhufvud erhöll 1798 9/7 privilegium å Calmar-Posten, men blef på grund af en däri 1798 22/12 införd fabel på vers förklarad förlustig sitt privilegium samtidigt med att tidningen indrogs i febr. 1799. Han

fick 1799 30/4 tillstånd att ånyo utgifva tidningen med begagnande af det gamla privilegiet, hvilket till honom återsändes 1799 21/5. Med anledning af att Calmar-Posten medelst införande af utländska nyheter öfverskridit det därför gifna privilegium, blef af hofkanslersembetet ordföranden i boktryckerisocieteten 1805 3/1 anmodad att genom cirkulär förständiga alla utgifvare af landsortstidningar »att ställa sig till noga efterlefnad de dem gifne föreskrifter». Till Svinhufvuds anhållan att få på regementsskrifvaren *Fredrik Gustaf Bagge* öfverlåta såväl sitt tryckeri som Calmar-Posten lämnade kongl. maj:t sitt bifall 1806 11/6, samtidigt med att privilegium å denna tidning utfärdades för Bagge, som fortsatte dess utgifvande t. o. m. 1819, hvarefter den upphörde.

Söndagsbladet. 1795 [jan.—dec.]. Stockholm. 324.

1 v., L.; 4 s. 4:o; 57 nr.

I Inrikes-Tidningar 1795 3/7 annonseras, att »I Runemarks bokhandel finnes hvarje Lördag til köps et wackert Arbete uti flere ämnen under namn af Söndagsbladet. Det innehåller för hela året korta Betraktelser i anledning af Evangelierna om theologiska och moraliska ämnen, anecdoter, historiska saker och betraktelser öfver Naturen och des Werkningar, Gudfruktige menniskors lefnad i sammandrag. På et halft ark hvarje gång för en half ss.» I Stockholms Post-Tidning 1795 25/7 annonseras »Söndagsbladet för i morgon, som är 8:de Söndagen efter Trinitatis ... för 6 rst. Den som vill vara säker, at ej dessa blad säljas ut innan Lördags afton, kan med 12 ss. prenumerera til årets slut, då efter hand erhålles til och med nr 57 af denna samling.» Hvarje lördag annonseras Söndagsbladet för följ. söndag t. o. m. 24/12, då den annonseras på en gång för juldagen och 1:a söndagen efter jul. Intet nummer finnes häraf i kongl. biblioteket.

Upsala-Tidning. 1795 28/1—98 31/3, fortsatt af: **Tidningar från och för Upsala** 1798 25/8—99 9/2 och **Upsala-Tidning** 1799 30/3—1820 30/12. Upsala, J. F. Edman 1795—1810 30/6, Stenhammar och Palmblad 1810 1/7—15 10/5; Zeipel och Palmblad 1815 13/5—19 10/3 samt Palmblad & C:o 1819 13/3—20 30/12. Fr. 325.

1 v., L., 1795—1811?; 2 v., O L., 1812—20; 4 s. 4:o (14 à 16×10 à 11,5) 1795—1811(?); 8:o (14 à 14,3×8 à 8,3) 1812(?)—20.

24 sk. specie 1705—98 31/3; 32 sk. specie 1798 25/8—1800 8/2(?) 28 sk. specie 1800 12/2—1805; 24 sk. bko 1806—11(?) 1 rdr bko 1812—1820.

Utg. af akademieboktryckaren *Joh. Fr. Edman* med biträde af mag. *A. E. Ekeberg* och *Holmberg*.

Upsala Tidning upphörde 1798 17/4 i följd af kongl. förordningen 1798 26/3, hvarefter Edman anhöll att få privilegium å ett nytt veckoblad med titeln Upsala Lördags-Blad, men begärde s. å. 19/4 att få utgifva veckotidningen under namnet Tidningar från och för Upsala, hvarå privilegium meddelades 1798 9/7. Genom kgl. bref 1799 13/3 lämnades honom tillstånd att åter upptaga tidningens gamla titel Upsala Tidning. Med anledning af att Edman i Upsala Tidning 1807, nr 35 o. 36, infört skaldestycket Ålderdomen, hvilket

såsom belönt af Svenska Akademien borde anses såsom dess tillhörighet och icke utgifvas, utan att dess tillåtelse blifvit meddelad, blef Edman åtalad af boktryckeriombudsmannen Wallmark 1807 $^{15}/_{5}$ samt af hofkanslersembetet härför pliktfälld 1807 $^{15}/_{7}$ till 25 rdrs böter — utom 6 rdr 32 sk. böter »för ohemult skrifsätt» — hvilken dom af kongl. maj:t stadfästades 1807 $^{14}/_{11}$. Edman fortfor att utgifva Upsala Tidning till 1810 $^{30}/_{6}$, hvarefter den öfvertogs jämte tryckeriet af sedermera professorn *Wilhelm Fredrik Palmblad* och *Jacob Axel Stenhammar* 1810 $^{1}/_{7}$. Fr. o. m. 1815 $^{13}/_{4}$ öfvertogs den sistnämndes andel i tryckeriet och tidningen af *Carl Samuel Fredrik von Zeipel*, hvilken fortfor därmed till 1819 $^{10}/_{3}$, hvarefter akad.-adjunkten, sedermera grundläggaren af Stockholms Lyceum *Claës Olof Ramström* († 1852), blef Palmblads kompanjon.

326. **Litteratur-Tidning för år 1795** [$^{31}/_{3}$—97]. Utgifven i Stockholm och Upsala af *G. A. Silfverstolpe*. Årg. 1795, 96 tryckta i Upsala, hos J. F. Edman, och 1797 i Stockholm hos And. Zetterberg 1797, 98. Ant.

4 h. årl. 128 s. 8:o (14,8 × 7,6); 1 rdr 32 sk. specie.

Prospectus till denna tidskrift är införd i Stockholms Posten 1795 $^{20}/_{1}$. Medarbetare voro: *Benjamin Höijer*, *E. A. Almquist*, *Per Afzelius*, *Anders Gustaf Ekeberg* och *Fr. Wilh. Radloff*. [Ang. denna tidskrift och den emot densamma af prof. *Christiernin* i Upsala Tidning förda polemik, se Ljunggren, Sv. Vitterh. Häfder 2: 569 o. följ.]

327. **Linköpings Magasin.** 1795 mars—aug. Linköping, D. G. Björn 1795. Fr.

1 m., 56 à 72 s. 8:o (14,3 × 7); 6 häften. 1 rdr specie för half årgång. Utg. af *Didric Gabriel Björn*.

328. **Historiska Tidningarne.** För Månaderne Julius, Augustus och September 1795. Stockholm, A. Zetterberg, 1795. Ant. med devis å titelbladet:

»Frihet och Lugn».

2 v., O. L.; 4 s. 4:o (17 × 11,7); 1 rdr specie för halfår. Blott 27 nr hade utkommit, då tidningen $^{30}/_{9}$ upphörde, hvarefter prenumeranterna erhöllo tillbaka 24 sk. af prenumerationsafgiften.

Fortsättning af Historiska och Statistiska Tidningar (nr 316), liksom dessa utg. af *C. C. Gjörwell*.

329. **Svenska Adressen.** 1795 $^{15}/_{9}$—97 $^{5}/_{5}$. Stockholm, nr 1 o. 2 tryckta hos H. A. Nordström 1795 sept., okt., 3—7 hos A. Zetterberg 1795 nov.—97 $^{5}/_{5}$. Ant. med titelvignett.

I början vanl. 1 m., sedermera oregelbundet, 20 à 48 s. 8:o (13,4 × 7,5); 7 h. (188 s.); 24 sk. specie för bd 1 (enl. annons 1797 $^{5}/_{5}$).

Politisk och litterär tidskrift, utgifven af *C. C. Gjörwell*.

Läsning för Landtmän af et Sällskap. 1795 $^{3}/_{11}$—96 $^{4}/_{4}$. Stockholm, H. A. Nordström 1795, 96. Ant. 330 a.

1 m. 1795, därefter å obestämda tider; 80 à 136 s. 8:o (13,3 × 7,3); H. 1 (79 s.) och 2 (130 s.) utkommo 1795 $^{3}/_{11}$ o. $^{23}/_{12}$ samt h. 3 (136 s.) 1796 $^{4}/_{4}$. H. 1 à 12 sk.; 2, 3 à 20 sk. specie. Af h. 1 utkom en andra upplaga i Stockholm, tryckt hos H. A. Nordström, 1799, 8:o (78 s.). Utgifven af *Georg Adlersparre*, som fr. o. m. 1797 förändrade denna tidskrifts titel till:

Läsning i blandade ämnen. 1797 $^{20}/_{2}$—1801 $^{2}/_{8}$. Stockholm, H. A. Nordström 1797—1800 och A. J. Nordström 1801. Ant. med devis: 330 b.

— — — »from sounds to things.» *Pope.*

Utkom oregelbundet, dels i enkla dels i dubbla eller flere häften på en gång, af växlande sidantal (89 à 449 s.) 8:o (13,5 × 7); 5 årgångar, tillsammans 50 nr, utkommo.

Förteckning på innehållet [i nr 1—3] af Läsning för Landtmän och [nr 1—28 af] Läsning i blandade ämnen finnes bifogad h. 27 o. 28 samt: Förteckning på innehållet af Läsning i blandade ämnen, årg. 3—5 (nr 29—50), jämte Alphabetiskt Register öfver Läsning i Blandade ämnen, alla fem årgångarne, å s. 390—449 af årg. 5.

Pris å årg. 1: 1797 (nr 1—8) 2 rdr 32 sk. specie; 2: 1798 (nr 9—18) 3 rdr specie; 3: 1799 (nr 19—32) 4 rdr; 4: 1800 (33—43) 3 rdr; 5: 1801 (44—50) 2 rdr 16 sk. rgs.

Allmän tidskrift omfattande sedelära, vitterhet, vetenskap och näringar utg. af *Georg Adlersparre*, med biträde af *Axel* och *Carl Adlersparre*, *C. G. af Leopold*, *A. G. Silfverstolpe*, *G. F. Gyllenborg*, *Lehnberg*, *Lindblom*, *Melanderhjelm*, *C. von Rosenstein*, *J. G. Oxenstjerna*, *Adlerbeth*, *Stenhammar*, *Franzén*, *Kullberg*, *D. v. Schulzenheim*, *H. Järta*, *B. Sparre* och *Johan Åström* m. fl. Rörande denna tidskrift och dess medarbetare se Ljunggren, Sv. Vitterh:s häfder d. 3: 129 o. följ.

Adlersparre lät kort tid efter det denna tidskrift upphört trycka: N:o 1. Bihang till Läsning i blandade Ämnen, utgifvet af *Georg Adlersparre*. Stockholm, A. J. Nordström 1802. 8:o.

Af hofkansleren *C. B. Zibet* blef detta bihang med kvarstad belagdt 1802 $^{22}/_{6}$, hvaröfver Adlersparre besvärade sig, men hofkanslerens utslag blef af kongl. maj:t stadfästadt 1802 $^{26}/_{8}$. Se härom vidare: Rättegångs-Handlingar rörande en på Hofkanslerens . . . C. B. Zibets Befallning seqvesterad samt af Ryttmästaren . . . Georg Adlersparre författad tryckt Skrift, med Titel: N:o I. Bihang till Läsning i Blandade Ämnen, Stockholm, C. Deléen, 1802. 8:o (61 s.) L. J. Hierta anhöll 1832 $^{14}/_{5}$ i en till hofkanslersembetet inlämnad skrift »att den af exc. Grefve Adlersparre utgifna, men sequesterade skriften, Bihang till Läsning i blandade ämnen, måtte blifva

från Riksarkivet, der den är förvarad, utlemnad.» Ansökningen blef af kongl. maj:t 1832 19/7 beviljad, hvarom ock skrifvelse s. d. afgick till riksarkivet.

Ny upplaga utkom af 2:dra årg. (1798) nr 9, 10 i Stockholm, tr. hos H. A. Nordström 1809. Af sonen *C. A. Adlersparre* (pseud. Albano) utgafs en Ny Serie af Läsning i blandade ämnen, 4 h. jämte 1 h. bihang, 1839 o. 40 i Karlstad.

331. [Ny] **Samling af Rön, Försök och Anmärkningar uti Hushållningen med mera.** 1796 4/1—31/12. Stockholm, J. C. Holmberg 1796. Fr.

Hvarannan dag ett dubbelnummer, 16 s. 8:o (13,8 × 7,7); 298 nr i 4 delar (560 à 624 s.) jämte »Hufvudregister öfver 1796 års Rönsamling». (16 s.); 2 rdr 16 sk. sp. för hel årgång.

Fr. o. m. nr 24 (1796 7/12) kallades den: »Ny Samling», till skillnad från »Samling af Hushålls och Andre Rön, Som tid efter annan blifvit i Tidningarne upgifne. Första—Femte Stycket». Stockholm, J. C. Holmberg, 1789—95, hvilken ej var någon periodisk skrift, men hvaraf denna »Nya Samling» utgjorde en fortsättning.

332. **Historieskrifvaren,** som meddelar en samling af större och mindre historiska arbeten, de fleste sammandragne från främmande språk . . . [1796 5/1—97 25/11]. Stockholm, H. A. Nordström. Fr.

1 m (?), 8 s. 8:o (13,5 × 7,2); 1 band i 2 afd. om tillsammans 26 nr. 12 sk. för 12 nr(?).

Utg. af *C. C. Gjörwell* tillsammans med *C. J. Wadman.* [Om denne, se B. Schöldström, Mörkt och Ljust, s. 105 o. följ.]. Innehållet allmänt historiskt; i sista häftet, dat. Stockholm d. 25 nov. 1797, utlofvas ett andra band.

333. **Det Lefvande Sverige;** med tilfogade Märkvärdiga Personer utur Andra Länder 1796 16/4—97 12/12. Stockholm, H. A. Nordström, 1796, 97. Ant.

2 à 4 nr i m., 4 s. 4:o (14,2 × 9,6); 2 band, däraf bd 1 i 6 afdelningar med tillsammans 50 nr (200 s.) och bd 2 i 12 nr (46 s.); 1 rdr specie för hvart band.

Företalet till bd 1 är dateradt »Stockholm den 16 April 1796». och undertecknadt af *Joh. Gust. Forssgren.*»

I samband härmed utkom: Det Lefvande och Utslocknade Sverige, 1796, 97: 1—12. Dessa båda arbeten förenades af *C. C. Gjörwell* (som af efterskriften i nr 50, dat. Stockholm 1797 12/12, synes varit Forssgren behjelplig vid dess utgifvande) till ett arbete och försågos med nya titlar:

»Det Lefvande Sverige uti Förbindelse med det Utslocknade Sverige. Första Bandet: Det Lefvande Sverige . . . Andra Bandet: Det Lefvande Sverige uti förbindelse med det Utslocknade. Stockholm, H. A. Nordström, 1798.»

I en »Adresse», som åtföljde de nya titelbladen, dat. 10 Febr. 1798, tillgännagifver Gjörwell sig ämna utgifva två arbeten, som förenade skulle bilda blott ett, nämligen 1: Svea Rikes Annaler med tilfogade Afhandlingar

och Handlingar (se nr 349). och 2: Det lefvande Sverige uti Förbindelse med det utslocknade Sverige i 2 bd, hvaraf bd 1 redan utkommit.

Linköpings Allehanda, 1796 $^{9}/_{1}$—97 $^{27}/_{12}$. Linköping, D. G. Björn. 1796, 97. Fr. 334.

1 v., L. 1796; 2 v., O. L. 1797; 4 s. 8:o (13 × 7,8 à 7,1); Utan uppgift å prenumerationspris 1796; 36 sk. bko 1797.

Utgifvet af *D. G. Björn.*

Journal för Allmänna Uplysningen och Sederne . . . Utgifven af Sällskapet F. B. [= Fri-Byggarne] 1796 $^{21}/_{3}$—98 $^{15}/_{1}$. Stockholm, tr. årg. 1: 1—5 och 2: 2—4 i Kumblinska tr. 1796—98 samt årg. 1: 6—12 och 2: 1 hos J. Dahl 1796, 97. Ant. 335.

Utkom å obestämda tider, 32 à 40 s.; 8:o (13,6 × 7,6); årg. 1796, 97 hade 12 h. (392 s. o. 2 tab.), 1797, 98 blott 4 h. (256 s.)

Utgifven af Fribyggare-Sällskapet; [om detta samt dess tidskrift se Ljunggren, Sv. Vitterhetens Häfder 3: 395 följ. och Ahnfelt, Sv. hofvets och aristokratiens lif 1: 7 och följ.] Bland författarne i denna tidskrift märkas *Pehr Kölmark*, *Carl Lindegren* och *G. von Schantz*. Sällskapets ansökan om privilegium å den samma blef af kongl. maj:t 1798 $^{16}/_{10}$ afslagen. Såsom fortsättning däraf utgafs dock sedermera »Skrifter upläste i Sällskapet F. B. Stockholm, Kumblinske Tryckeriet, 1799». 8:o (136 s. jämte »Förteckning på Afhandlingar i Journalen för allm. Uplysningen och Sederne samt i detta häfte,» 4 s.).

I Kongl. Bibliotekets exemplar af denna tidskrift, som är bundet i skinnband med orden »Wett och Seder», pressade i guld inom en lagerkrans å främre permen och å bakre permen bokstäfverna: »F. B. L.» [= Fri-Byggarnes Lyceum] finnes följande anteckning, hvilken såsom upplysande detta sällskaps verksamhet här må anföras: »Gifven af Directionen vid Fri-Byggare Sällskapets Lyceum åt Eleven Magnus Abraham Sundin, såsom belöning för dess ådagalagde beskedlighet, lydno, flit och ordentlighet. Stockholm, på Fribyggare Ordens Högtidsdag den 12 December 1797. *Manderström*, Lycei Förest. och v. Directeur, *J. D. Sundin*, Lycei Föreståndare, *P. Kölmark*, Lycei Föreståndare, *J. W. Nymansson*, Lycei Förest. och Secret. *Joh. Göth. Kinberg*, Lycei Förest, o. Kamrer».

Trenck för Dagen. U. t. Stockholm, Kumblinska tryckeriet, 1796. Ant. med devis: »Tandem». 336.

Blott 1 m., 8 s. 8:o (14,7 × 7,7).

Detta blad utgafs af redaktören för Dagbladet Välsignade Tryckfriheten (se nr 298 b.), *P. av Lund*, som förklarade att det skulle utkomma» utan datum, nummertal, prænumeration eller någon slags gêne och förbindelse utom den lagarne pålade honom» och skulle dess utgifvande averteras i dagbladen. Lunds ansökan om privilegium å detta »dagblad» blef emellertid af kongl. maj:t 1798 $^{4}/_{11}$ afslagen.

Läsning för Menige Mann (sic!) Och särdeles för Allmogen. [1796 $^{1}/_{10}$—98 $^{2}/_{7}$]. Utgifven af Sällskapet för Allmänne Medborgerlige Kunskaper. Stockholm, J. A. Carlbohm, 1796—98. Fr. 337.

1 m., 4 s. 8:o (15,7 × 7,8); 22 nr à 6 runst. st.

Af blandadt ekonomiskt, moraliskt och historiskt innehåll, utg. af Sällskapet för allmänna medborgerliga kunskaper genom dess sekreterare *Adolf Modéer.* Tidskriften måste upphöra i följd af kongl. maj:ts afslag på boktryckaren Joh. A. Carlbohms anhållan om privilegium härå 1798 16/10.

338. **Jönköpings Allahanda.** 1797 7/1—1803 10/12. Jönköping, J. P. Marquardt 1797—1802 13/10 och Sara Christina Marquardt 1802 16/10—1803 10/12. Fr.

1 v., L. 1797 o. 1803; 2 v., O. L. 1798—1802. 4 s. 4:o (16,4 × 13,6); 1 rdr specie 1798; 1 rdr 12 sk. rgs. 1799—1801; 1 rdr 16 sk. specie 1802; 1 rdr bko 1803.

Utg. af boktryckaren *J. P. Marquardt*, hvilken 1798 9/7 erhöll privilegium därå, som han likväl blef dömd förlustig 1803 i dec. för en i tidningen 1803 12/5 införd förgriplig artikel; i följd häraf måste tidningen upphöra med 1803 10/12. Som Jönköpings stad härigenom blef utan tidning, anhöll hans frånskilda hustru i aug. 1804 att få utgifva tidningen, hvilken ansökan af hofkanslern afstyrktes »då det i allmänhet synes betänkligt, att privilegier på vecko- och dagblad meddelas sådane personer, hos hvilka man icke kan förutsätta tillräckliga kunskaper och urskiljning för att sjelfva redigera dylika skrifter eller bedöma de stycken, som däruti inflyta.» (Klemming och Nordin, Boktr. hist. 491). I följd häraf blef såväl denna hennes ansökan, som en i okt. s. å. förnyad anhållan om samma sak af kongl. maj:t afslagen. Tidningen redigerades af sedermera hofrättsrådet *Anders Johan Wetterbergh*, fader till C. A. Wetterberg (»Onkel Adam»), enligt meddelande af Birger Schöldström.

339. **Svenska Krigsmanna Sällskapets Handlingar** för År 1797[—1804]. Stockholm, J. S. Ekmansson 1797, 98, C. Delén och J. G. Forssgren 1799—1801 samt C. Delén 1802—5. Ant. med devis å titelns baksida: »Fäderneslandets Försvar.»

2 h. årl. 1797 juli—1803; 8 band 192 à 226 s. 8:o (8 × 9,8) med 2 kprst. till årg. 1803 och 2 pl. till 1804; 12 sk. specie häftet (enl. annons i Stockholms Posten 1797 6/7).

Utg. af *Svenska Krigsmanna Sällskapet*, som 1798 19/6 erhöll privilegium att utgifva sina skrifter och handlingar. 1804 ändrades sällskapets benämning till *Kongl. Krigsvetenskaps Akademien*, som fr. o. m. 1805 började utgifva sina Handlingar i 4 h. årligen om 48 à 80 s. 8:o (15,8 × 7,7). I samband med dessa har akademien fr. o. m. 1833 äfven utgifvit en tidskrift under gemensam titel: Kongl. Krigsvetenskaps Akademiens Handlingar och Tidskrift, hvilken ännu fortgår.

De redigerades af öfverstelöjtnant *Thomas Byström*, som var en af Krigsmanna Sällskapets stiftare samt äfven Krigsvetenskaps Akademiens sekreterare ända till sin död 1839 2/10.

Krigs-Tidningar år 1797. Tryckte i Stockholm, hos Kam- 340.
reraren Joh. Sam. Ekmansson 1797. Kursiv Ant.

Obest. utg.-tider, 6 h. à 16 s. 8:o (14,7 × 7,5); å sista (96) sid. står: »Slut på första och sista årgången». Enligt annons i Stockholms Posten 1797 15/7 hade då 3 häften blifvit utgifna.

Häraf hafva utkommit Uppl. 2 (variant a), tr. hos Joh. Sam. Ekmansson 1798 (104 s.) samt Uppl. 2 (variant b,) tr. 1805 (96 s.) och Uppl. 3, tr. 1810 (78 s.), de båda sistnämnda hos Carl Delén i Stockholm.

Journal för Svensk Litteratur. 1797 april—1812. Ut- 341.
gifven i Stockholm af *G. A. Silverstolpe.* Tr. i Stockholm, bd. 1—3: 1—10 och 5: 9 hos H. A. Nordström 1797—99 och 1809, bd. 3: 11—5: 7 i Kumblinska boktryckeriet 1799—1802, bd. 5: 8 hos And. J. Sylvenius 1803, bd. 5: 10 hos C. Delén 1810 samt bd. 5: 11, 12 och suppl. i Norrköping hos Ad. Fr. Raams enka 1811, 12. Ant.

1 m., 64 s. 8:o (13,6 à 14,1 × 7,2 à 7,6); 1 rdr 24 sk. 1797 eller hvart häfte 10 sk. specie; 2 rdr 24 sk. rgs 1800, 1801.

Utg. af *Gustaf Abraham Silverstolpe* med biträde af notarien *Henrik Höijer* och bidrag af *Benjamin Höijer*, *O. Kolmodin* m. fl.; om denna tidskrift se vidare Ljunggren, Svenska Vitterhetens häfder, d. 3: 405 o. följ. samt Anteckn. om slägten Silfverstolpe, s. 266 o. följ.

Journal för Prester. 1797 7/8—99. Linköping, D. G. 342.
Björn (på eget förlag). Fr.

3 h. årl., 192 à 160 s. 8:o (14,4 à 14,7 × 7,5); 2 årg. i 6 h., 1 rdr specie för årg.

Religiös tidskrift utgifven under inseende af d. v. biskop *Jac. Axelsson Lindblom* utaf *D. G. Björn*, som 1798 9/7 erhöll privilegium därå.

Telegraphen. 1797 2/9—98 30/3. [Stockholm]. J. S. Ekmans- 343.
son 1797 2/9—29/11 och A. J. Nordström 1797 9/12—98 30/3. Fr. med devis:

»Erimus in rebus vulgatis novi. *Baco.*»

2 v., O. L. 1797; 3 v., M. O. F. 1798; 4 s. 4:o (16 × 11,5). Häraf utgåfvos 34 nr 1797 och 37 nr 1798; 34 sk. 1797 och 1 rdr för 50 nr 1798. Historisk och Politisk tidskrift, utgifven af kapten *Erik Ulrik Nordforss*, som 1798 4/5 sökte privilegium å fortsättning häraf, hvilket af kongl. maj:t s. å. 9/10 afslogs. Enl. anteckning i ett Ups. bibl. tillhörigt exemplar, skall »1798: nr 36 23/3 blifvit indraget», förmodligen i följd af en däri befintlig misshaglig artikel om »Jemvigten i Europa», och i stället trycktes en ny upplaga af samma nummer, men med senare datum (28/3) och olika innehåll. Med följande nr (37) upphörde Telegraphen. De återstående 13 nr blefvo outgifna enligt hög befallning, men i deras ställe utgafs ett år därefter: »Arnion Lecture för olärde. Stockholm, Kumblinska Trycke-

riet 1798», 8:o (108 s.) som annonseras i Stockholms Posten 1798 $^{28}/_{12}$ till salu för 16 sk. specie.

344. **Anteckningar.** 1797 $^{7}/_{10}$—98 $^{12}/_{7}$. Stockholm, J. P. Lindh 1797, 98. Ant. med vignett.

2 m., 16 à 24 s. 8:o (14,1 × 7,1); 7 »Samlingar» (146 s. och 1 kprst.) samt bih. till Saml. 5 (1797 $^{20}/_{12}$): Europeisk Stats-Längd för 1798 (40 sid.). Till Saml. 7, som utkom efter flere månaders uppehåll 1798 $^{20}/_{6}$, följde två bihang. Utg. af *C. C. Gjörwell.*

Den utkom ock i bokform med titeln: Anteckningar. Innehållande Berättelse om Drottning *Fredricas* Ätt, Caractère, Ankomst, Förmälning och Biläger. — Regente-Spegel af Hennes Farfader, Markgrefve *Carl Fredric* uti Baden. — Kong Gustaf IV, Sveriges Titus uti både Löften och Fullbordan. Hans Besök på Valplatsen vid Lützen samt des föregifne Dröm och Samtal med den där slagne kon. Gustaf Adolph. — Stats-Längd för 1798. — Berättelse om de Kongl. Bourbonska, Stuartska, Poniatowskiska Husens svåra Missöden, om Husen Oranien och Biron samt om Kyrko-Staten. — Utom flere ämnen, til hvilka slutligen blifvit fogad: Berättelse om Markgrefskapet Baden och förenämnda Drotnings härkomst ifrån konung Gustaf I i Sverige. Stockholm. Tryckt hos Johan P. Lindh, 1798; 36 sk. specie.

345. **Strengnäs Stifts-Tidningar.** 1798 $^{31}/_{1}$—1892 dec. Strengnäs, P. Kjellbeck 1798 jan.—juni, A. J. Segerstedt 1798 juli—1812 apr., C. E. Ekmarck 1812 maj—46 juni, C. E. Ekmarks boktryckeri 1846 juli—dec., C. P. Westerlund 1847 jan.—48 jan., C. O. Berglund 1848 febr.—61 dec., A. G. Lundberg 1862 jan.—88 dec. och Westerlundska boktryckeriet 1889 jan.—92. Fr. t. o. m. 1827, därefter Ant.

1 m., 4 à 8 s., 8:o (14,5 à 13,5 × 8,2 à 7), med register till hvar årg. fr. o. m. 1867; 12 sk. specie 1798—1804; 16 sk. bko 1805—19; 20 sk. bko 1820—35; 32 sk. bko 1836—50; 40 sk. bko 1851—58; 1 rdr 25 öre 1859—67; 1 rdr 50 öre 1868—72; 1 rdr 43 öre 1872 och 1 kr. 30 öre (p. i) fr. o. m. 1874.

Konsistorienotarien *Joh. Lithell* erhöll 1798 $^{12}/_{6}$ privilegium å utg. af Strengnäs Stifts-Tidningar, hvilket 1806 $^{9}/_{9}$ med kongl. maj:ts tillstånd öfverflyttades på hans efterträdare *C. G. Lindberg,* som utgaf den t. o. m. 1809; dess utgifvare hafva sedermera varit konsistorienotarierna *E. Kjerséen* 1810 jan.—19 apr., *H. O. Holmström* 1819 maj—23 apr., *H. Lahng* 1823 maj—29 apr., *I. S. Widebeck* 1829 maj—34 maj; *J. E. Flodberg* 1834 juni—60, *E. G. Lundblad,* (som först 1871 $^{8}/_{5}$ erhöll utgifningsbevis), 1861—90 och slutligen *P. O. Lundblad* 1891, 92, hvilken erhöll utgifningsbevis 1891 $^{23}/_{11}$. Strengnäs Stifts Tidningar började å nyo utgifvas 1893 $^{1}/_{7}$.

Hit höra: Sammandrag af Strängnäs Consistorii tryckta Circulairer ifrån år 1748, Synodal Protocoller och Stifts Tidningar med åtskilliga Tilläggningar i anledning af de der vidrörda Ämnen I Alphabetisk ordning författadt af *Seth. Wallqvist.* Strängnäs, A. J. Segerstedt, 1807 4:o (211 s.).

346. **Stora Kopparbergs läns kungörelser*** 1798 $^{1}/_{1}$—fortgå.

* Titeln var t. o. m. 1876 blott Allmän Kungörelse.

Falun, P. O. Axmar 1798, u. o. o. tr. 1799—1827 [tr. hos P. O. Axmar t. o. m. 1816, J. A. Axmar 1817—20, Axmarska tr. 1821 jan.—juni, Arborelius & Comp. 1821 sept.]—28 11/6, C. R. Roselli 1828 2/8—41 22/3, J. F. Åkerblom 1841 3/5—51 30/12, Huldbergska tryckeriet 1852—69, J. W. Holm 1870, F. L. Schmidt 1871—85, Falu boktryckeribolag 1886 2/1—7/8 samt Falu nya boktr.-bolag fr. o. m. 1886 14/8. Fr. t. o. m. 1879, därefter Ant.

Utgifningstider obestämda, vanligen 1 à 2 ggr i veckan med växlande sidantal; 4:o (16,5 à 21,5 × 11,2 à 15,4). Utdelades i början gratis; kostade i prenumeration (p. i.) 2 rdr 1864; 2 rdr 50 öre 1865 och 1868—73; 2 rdr 25 öre 1866, 67 och 72; 2 kr. 75 öre 1874; 3 kr. 30 öre 1875, 76; 3 kr. 85 öre 1877—79 och 1884—92; 3 kr. 94 öre 1880—83 samt 5 kr. 50 öre fr. o. m. 1893.

Landshöfdingen i St. Kopparbergs län friherre *Johan Beck-Friis* tillstyrkte 1785 en ansökan af boktryckerikonstförvandten *Per Olof Axmar* att få anlägga boktryckeri i Falun, »emedan ett tryckeri behöfdes för kungörelsernas utfärdande, hvilka allt hittills måst utgå handskrifna. Från och med 1787 började ock »Allmänna kungörelser» att där tryckas, men utkommo onumrerade på obestämda tider t. o. m. 1797 års slut. Från och med 1798 började de utgifvas i nummerföljd 1 à 2 nr i veckan t. o. m. 1816. Från och med 1817 hafva landskansliets och landskontorets kungörelser utgifvits i särskilda nummerserier, hvarjämte fr. o. m. 1877 ett »Bihang till Kopparbergs läns kungörelser», innehållande enskildes tillkännagifvanden m. m., nummervis utkommit.

Skara Månadsskrift. 1798 jan.—mars. Skara, F. J. Lewerentz 1798. Fr. 347.

1 m., 32 s. 8:o (13,5 × 7,5); 3 häften (96 s.) och bihang till h. 3 (8 s.); 36 sk. specie.

Utg. af *P. Luth*, *O. Knös* och *L. Kjerner*. Bihanget är författadt af *Pehr Tham* till Dagsnäs. (Enl. Luths Katalog öfver Skara Gymn. bibl. s. 563 samt Vitt. Hist. o. Ant. Akad:s Handl. 12: 386.)

Colportören. 1798 24/1—2/4. Stockholm, J. S. Ekmanson 1798. Fr. 348.

2 v., O. L., 4 s. 4:o (16 × 11,8), 30 nr; 1 rdr specie för 50 nr.

Politisk och litterär tidskrift utg. af *Carl Lindegren*. Upphörde i följd af kungörelsen 1798 26/3. Ekmansson begärde väl att få fortsätta utgifvandet af denna tidning, men erhöll 1798 8/5 afslag på sin ansökan.

Svea-Rikes Annaler med tilfogade Afhandlingar och Handlingar. [1798 10/2?—99 2/1.] Första Bandet, 1:a och 2:a Afdelningen. Stockholm, H. A. Nordström. Ant. 349.

Utgafs å obestämda tider; hv. nr. 4 s. 4:o (15,2 × 10,7); 2 afd. om 6 nr hvardera. (48 s.); 12 sk. specie.

Historisk tidskrift, utg. af *C. C. Gjörwell*, samtidigt med det »Det Lefvande Sverige i förbindelse med det Utslocknade» (nr 333), 2:a delen. I den »Adresse», hvilken Gjörwell 1798 $^{10}/_{2}$ utgaf såsom ett slags förord till båda dessa tidskrifter, nämner han, att »Annalerna» skulle omfatta »dels 1:o annaler (från skilda tider) och 2:o Afhandlingar och Handlingar». Tillsammans skulle de utgöra ett helt.

350. **Carolina.** En Månadsskrift utgifven af *Lars Pet. Wålin.* [1798 Febr., April]. Lund, J. Lundblad 1798. Ant.

1 h. hvarannan månad; h. 1 (Febr.), 108 s. o. h. 2 (Apr.) 56 s. 8:o (14,5 × 8); 32 sk. rgm. för halfår (= 3 h.)

Litterär tidskrift på vers och prosa utg. af docenten vid Lunds universitet *L. P. Wåhlin*, hvilken förgäfves sökte privilegium härå. Ang. denna tidskrift, se Ljunggren, Sv. Vitterh. häfder 3: 400 o. följ.

351. [Upsala] **Länskungörelser***. 1799 $^{9}/_{1}$—fortgå. Upsala, utan uppgift å tryckeri 1799—1822, [tr. hos J. F. Edman 1799—1810, J. G. Oudar & Em. Bruzelius 1811—15, Em. Bruzelius 1816]—32 $^{19}/_{11}$, Em. Bruzelii enka 1832 $^{13}/_{12}$—$^{31}/_{12}$, S. P. Leffler 1833—50 $^{6}/_{12}$ samt i Akademiska boktryckeriet fr. o. m. 1850 $^{23}/_{12}$. Fr.

Utgifningstider obestämda och sidantalet växlande, 4:o (14 à 18,6 × 10,5 à 13). Till vederbörande myndigheter inom länet utdelas länskungörelserna gratis. Prenumerationspriset i äldre tider obekant, har fr. o. m. 1864 varit 3 rdr (o. p.).

Redan 1702 finnes en af kongl. maj:ts befallningshafvande i Upsala län utfärdad kungörelse tryckt. Efter 1768 $^{5}/_{11}$ utgåfvos de oftare, men först 1799 började de utgifvas i nummerföljd. Fr. o. m. 1819 hafva landskansliets och landskontorets kungörelser särskilda nummerserier (A. o. B.) för hvart år; dessutom förekomma f. o. m. 1855 årligen åtskilliga onumrerade kungörelser såsom bihang.

352. **Gusums Bladet.** Första Samlingen. Ifrån den 17 Julii til och med den 13 Augusti 1799. Gusum, tryckt af A. J. Spaldencreutz, 1799. Fr.

2 v., 4 s. 12:o (8,5 à 7,9 × 6.8); 8 nr à 1 sk.

Vitter tidskrift, utg. af kammarherre *Arvid Johan Spaldencreutz*, af honom tryckt å ett litet handtryckeri. (Se härom vidare, Carlander, Ant. om sv. bibl. och ex-libris, 1: 511, 12.)

353. **Götheborgs Theater.** 1800 $^{10}/_{2}$—$^{12}/_{3}$(?). Götheborg, Lars Walhström, 1800. Fr. med olika latinska citat såsom deviser.

1 v., 4 s. 4:o (17,8 × 12); 8 nr à 1 sk. specie. Enligt uppgift af Hammarsköld (Sv. Vitterh. s. 497) skulle härtill hafva hört »3 bilagor», hvilka dock saknas i både kongl. bibl:s och Upsala univ:s bibl:s ex.

---

* Titeln har varit blott »Kungörelse» och »Allmän Kungörelse» omväxlande med »Efterlysning» samt fr. o. m. 1860 äfven »Länskungörelser».

Litterär tidskrift, innehållande recensioner öfver skådespel uppförda 1800 31/1—11/3 på Göteborgs teater, utgifven af d. v. stadsnotarien i Göteborg *Arvid David Hummel.*

Tidningar för Riksdagen i Norrköping År 1800. Stockholm, J. A. Carlbohm, 1800. Fr. 354.

Utgafs å obestämda tider; 4 s. 4:o (16,8 × 12); 16 sk. specie för 16 nr. Tillsammans 68 odat. nr utkommo. Å hv. nr läses blott titeln: Riksdags-Tidningar.

Utg. af amanuensen i Vitt. Hist. o. Ant. Akademien o. registratorn i riksarkivet *Olof Sundel*, som erhöll 1800 10/3 privilegium härå, hvilken är aftryckt såsom företal.

Handelstidning. 1800 12/8—22 31/12. Stockholm, C. Delén och J. G. Forssgren 1800—1802 31/8, Carl Delén 1802 3/9 —1805, C. F. Marquard 1806—1809 27/1, Marquardska Tryckeriet 1809 31/1—20 29/2, C. F. Berglund (f. d. Marquardska tr.) 1820 3/3—21 21/8 och Marquardska tryckeriet 1821 24/8—22 31/12. Fr. 355.

1 v., Ti., 1800 12/8—25/11 och 2 v., Ti. F., 1800 2/12—22, 8 s. 8:o (14,5 × 7,7); 4 s. 4:o (14,5 à 16,5 × 12,5 à 12,8) 1801—22; 1 rdr 16 sk. bko 1800—8; 1 rdr 24 sk. bko 1809—11; 1 rdr 36 sk. bko 1812; 2 rdr bko 1813—22.

Utg. af proto-notarien *A. Hertzman*, som erhöll privilegium 1800 18/2 att få utgifva en tidning, som endast rörde handeln. I dec. 1809 anhöll Hertzman om ytterligare 10 års privilegium å utgifvandet af Handelstidningen, hvilket 1809 11/12 tillstyrktes af hofkanslern. Den upphörde med dec. 1822 och fortsattes af Journal för Handel, slöjd och konst. (Se del. 2: Stockholms Tidn. fr. o. m. 1813.)

Läsning i blandade religions-ämnen. 1801 24/3—1805 13/11. Strengnäs, A. J. Segerstedt. Ant. 356.

1 à 2 h. årl., 282 à 144 s. 8:o (14,7 × 7,4); 8 h. à 21 sk. 4 rnst. utom för h. 4, 6 o. 7, som kostade 24 sk. Af h. 2 utgafs ny upplaga 1807.

Teologisk tidskrift utgifven af biskopen i Visby *Johan Möller*, som undertecknat företalet till h. 1 1801 24/3 och sista (8) h. 1805 13/11, (Fortsatt af *J. G. Bure* se nr 377).

Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes i Östergötlands län Allmänna Kungörelser*. 1802—fortgå. Linköping, Groth och Petré 1802—15, Petré & Abrahamsson 1815—22, A. Petré 1823—40 4/3, A. Petré & Son 1840 11/3—49, C. F. Ridderstads tr. 1850—85 samt Isidor Kjellbergs boktryckeri fr. o. m. 1886. Fr. t. o. m. 1886, därefter Ant. 357.

* Titeln var före 1883 blott Allmänna Kungörelser.

Utgifningstider obestämda, vanligen 1 v., sidantal växlande; 4:o (17,5 à 15 × 12,2 à 12). Utdelas till vederbörande myndigheter inom länet gratis. Prenumerationspriset, i äldre tider obekant, var 4 rdr 1865—72; 3 rdr 50 öre 1864, 1874—86 och 1888—94 samt 1 kr. 30 öre 1887 (o. p.).

Redan 1688 $^{12}/_{2}$ finnas tryckta Allmänna Kungörelser utgifna af kongl. maj:ts befallningshande i Östergötlands län. De utgåfvos oftare efter medlet af 1700-talet, men började utgifvas numrerade först 1802. Fr. o. m. 1877 hafva landskansliets och landskontorets kungörelser årligen särskilda nummerserier (A, B).

358. **Allmän Litteratur Tidning.** Utgifven af ett Sällskap i Åbo År 1803 [$^{4}/_{1}$—$^{30}/_{12}$]. Åbo, Frenckellska Boktryckeriet, 1803. Ant.

2 v., Ti., Fr.; 8 s. 8:o (15,3 à 15,7 × 8,4); 104 nr (832 s. o. 16 s. opag., register).

Litterär och kritisk tidning. Angående medarbetarne däri, se »*W. Lagus*, Förteckning öfver författarne i Allmän Litteratur-Tidning, utgifven af ett Sällskap i Åbo, år 1803», i »Bidrag till kännedomen om Finlands natur och folk, utg. af Finska Vetenskaps Societeten». h. 24 (1875), s. 1—28.

359. **Rese-Äfventyr** samlade och utgifne af *Christ. Aug. Fischer*. Öfversättning från Tyskan [med Tilökningar] af *Carl C. Gjörwell*. Första Bandet och Andra Bandet 1804 $^{15}/_{4}$—$^{24}/_{12}$. Stockholm, h. 1 tr. hos A. Zetterberg, samt öfriga h. i Kumblinska Tryckeriet. Fr.

1 à 2 m., 48 à 16 s. 8:o (15,5 × 7); prenumerationspriset var 16 sk. rgs. för hvart band; särskildt kostade hv. h. 8 à 2 sk. Bd. 1 innehöll 1:a—8:de »äfventyret» (= häftet) och bd. 2, 9:e—13:de och bihang.

360. **Euphrosyne.** Utgifven af *Carl Westman*. Första Häftet. Stockholm, C. Delén 1803. Ant.

Utgifningstid obestämd, 60 s. 8:o (13 × 6,7); blott 1 häfte utkom, 8 sk. Vitter tidskrift på vers och prosa.

Med anledning af boktryckeriombudsmannens memorial 1804 $^{22}/_{3}$ hvari hemställdes »huruvida periodiska skriften »Euphrosyne» må utan kongl. maj:ts tillstånd utgifvas», blef af hofkanslerscmbetet åtgärd vidtagen för inställande af dess vidare utgifvande.

361. **Samlaren uti Ekonomiska Ämnen.** Utgifven af *Chr. Lengblom*. Första årgångens Första [— Andra Årgångens Första] Tertial. 1803 dec.—1806. Stockholm, 1: 1 tr. hos C. F. Marquard 1803, 1: 2 hos J. A. Carlbohm 1884, 1: 3 hos Peter Sohm och 2: 1 i Kongl. Tryckeriet 1806. Fr.

3 h. årligen, 137 à 246 s. 8:o (15 × 7,6); 4 delar (»tertial») med 17 kprst och 4 tabeller; 36 sk. för 1: 1, 32 sk. för 1: 2 och en rdr 16 sk. rgs för 1: 3. 1: 1 annonserades i Stockholms Posten 1803 $^{15}/_{12}$.

Ekon. tidskrift utg. af notarien *Chr. Lengblom*, hvilken 1802 19/8 erhöll privilegium härå.

Carlstads Tidning. 1805 6/7—49 27/1. Carlstad, E. Höijer 1805—9 7/10, K. Gymnasii boktryckeriet 1809 11/10—2/12 och G. Wallencrona 1809 16/12—49. Fr. 1805—13 o. 1817—37; Ant. 1814—16; Fr. o. Ant. 1838—49. 362.

1 v., L., 4 s. 1805—11 och 1838—49; 8 s. 1812—37. 4:o (14,3 à 16,4 × 11 à 12,2) 1805—36; 4:o, 2-spalt. (19 à 27 × 16 à 21) 1837—49. 1 rdr 24 sk. bko 1806—8; 1 rdr bko 1809, 10; 2 rdr bko 1811; 2 rdr 32 sk. bko 1812, 13 och 1816—23; 3 rdr 16 sk. bko 1814, 15; 3 rdr bko 1824, 1830—49 samt 2 rdr 44 sk. bko 1825—29.

Utg. af boktryckaren *E. Höijer*, († 1809), som 1805 7/5 erhöll privilegium å denna tidning, aftryckt i dess första nr. Kapten *G. Wallencrona*, som efter Höijers död blifvit antagen till gymnasii-boktryckare, erhöll 1812 30/2 utg.-bevis härå. Däri äro bidrag ofta införda af *J. D. af Wingård* under den tid han var landshöfding i Wermlands län 1815—40 (se Phoenix 1842 19/2), liksom ock af major *Erik Flach*, postinspektor i Karlstad († 1853). I flere årg. efter 1810 finnas poem, underteknade med sign. *S—k*, författade af rektor *N. L. Spak* († 1819. Se Hammarin, Carlstads stifts Herdaminne I: 187).

Tidnings-Skriften För mina Wänner. Första [—Tredje] delen. 1805 18/4—1807. U. o. Fr. 363.

Vitter tidskrift på vers och prosa; Tryckt å ett litet handryckeri på Ryningsholm i Småland af utgifvaren *Arvid Johan Spaldencreutz*. Hv. nr hade 1806 titeln: »För Mina Wänner. Aftonblad». Utkom oregelbundet 1805 18/4—4/12, 30 nr, 2 à 6 nr i månaden; hv. nr 4 s. 12:o (8,6 à 9,7 × 6,4 à 6,7); Fortsattes med 3 h. å obestämda tider 1806 (110 s.) och »Tredje delen» 1807. (124 s.)

Samlingar i Bergsvetenskapen af *E. T. Svedenstierna* och *C. J. Lidbeck*. Första [—Fjerde] Delen. Stockholm, C. Delén 1806—12 och H. A. Nordström 1811. Med grav. titelblad. 364.

4 h. årl. 1806, därefter å obestämda tider 76 à 100 s. 8:o (14,5 à 15,5 × 7,5 à 8); tillsammans 4 delar, hvaraf den sista utkom på en gång 1811.

Öfvermasmästarne *E. T. Svedenstierna* och *C. J. Lidbeck* erhöllo 1805 5/9 privilegium härå. Företalet är dateradt: Stockholm d. 31 dec. 1805.

Wärmlands läns Allmänna Kungörelser*. 1806—(fortgå). Karlstad, E. Höijer 1806—8, G. Wallencrona 1809—50, Carl Kjellin 1851—73 samt Carl Kjellin & C:o fr. o. m. 1874. Fr. t. o. m. 1876, därefter Ant. 365.

Obestämda utgifningstider, vanligen 1 à 2 v., med växlande sid-

* Titeln var t. o. m. 1887 blott Allmän Kungörelse.

antal, 4:o (14 à 19,3 × 11 à 14,7). Utdelas gratis till vederbörande myndigheter inom länet, Prenumerationspriset, i äldre tider obekant, var (p. i.) 2 rdr 50 öre 1864, 3 rdr 1865—68 samt fr. o. m. 1889, och 2 kr. (o. p.) 1872—88.

Från 1791 finnas tryckta »kungörelser» af kongl. maj:ts befallningshafvande i Wermlands län, som fr. o. m. 1806 började utgifvas numrerade. Landskansliets och landskontorets kungörelser hafva fr. o. m. 1810 särskilda nummerserier för hvart år, hvarjämte fr. o. m. 1822 däri förekomma äfven »Efterlysningar».

366. **Carlstads Stifts-Tidningar.** Utgifne den 25 Februari 1806—1808 april. Carlstad, E. Höijer 1806--8. Ant.

1 m., 4 s. 8:o (14 × 8,2); 48 s. 1806 o. 1807 samt 16 s. 1808. 24 sk. för år.

Utg. af *E. Höijer*, hvilken 1805 7/5 erhöll privilegium å Carlstads Stifts-Tidningar; konsistorienotarie var under denna tid *Per Alstedt*, som 1808 1/5 tillträdde Wäsehärads pastorat. Sedan de upphört med dubbelhäftet för mars, april 1808, utkommo ej några Stifts-Tidningar i Carlstad förr än 1831.

367. **Konungens Befallningshafvandes i Skaraborgs län Allmänna Kungörelser*** 1806 8/1—fortgå. Utan uppgift å tryckeri t. o. m. 1812 27/6 samt 1813 14/12—24. Tr. i Jönköping hos J. P. Lundström 1812 2/7—13 27/6 och i Skara hos J. P. Lewerentz 1813 10/7—7/12, hvilken flyttade sitt tryckeri till Mariestad i juli 1816, men dog 1817 5/6. I f. d. Lewerentzska boktryckeriet trycktes sannolikt ock länskungörelserna alla de följande åren, ehuru detta ej utsattes, förr än 1824 16/7—51 29/12 samt hafva sedermera fr. o. m. 1852 tryckts i Abr. A. Bergs & C:os (Länstidningens) tryckeri. Fr. t. o. m. 1884, därefter Ant.

Utgifningstider obestämda, vanligen 1 v., med växlande sidantal 4:o (17 à 20,3 × 14,6 à 15,5). Utdelas gratis till vederbörande myndigheter. Prenumerationspriset, i äldre tider obekant, var 2 rdr 50 öre (p. i.) 1864—72, 2 kr. 1873—77 samt 3 kr. (o. p.) fr. o. m. 1878.

Redan 1680 finnes en af kongl. maj:ts befallningshafvande i Skaraborgs län utgifven kungörelse tryckt. Från och med 1761 5/1 trycktes kungörelserna oftare, men först 1806 började de utgifvas i nummmerföljd, stundom endast på små lappar i tvär 8:o (7 × 14,5). Åren 1880—84 voro de fördelade i två serier A och B; fr. o. m. 1885 hafva landskansliets och landskontorets kungörelser utgifvits särskilda, hvardera fördelade i två serier A och B. Dessutom trycktes såsom bihang utan särskild årlig nummerföljd åtskilliga kungörelser 1882—85.

368. **Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes uti Örebro län Kun-**

---

* Titeln var t. o. m. 1882 17/4 blott »Allmänna Kungörelser».

görelser* 1806—fortgå. Örebro, N. M. Lindh 1806—42, C. J. Humblé 1843, 44, Svante Falk 1845—53, C. O. W. Hægerstrand 1854—61, N. M. Lindhs boktryckeri 1862—66, Abr. Bohlin 1867—76 $^{25}/_{9}$ samt Bohlinska tryckeriet fr. o. m. 1876 $^{2}/_{10}$. Fr. t. o. m. 1877, därefter Ant.

Utgifningstider obestämda, vanligen 1 v., med växlande sidantal. 4:o (18 × 13 à 15). Utdelas gratis till vederbörande myndigheter. Prenumerationspriset, i äldre tider obekant, var (p. i) 3 rdr 1864, 3 rdr 50 öre 1865—72 samt 3 kr. (o. p.) fr. o. m. 1873.

Redan 1755 finnes en af landshöfdingen i Örebro län utfärdad kungörelse tryckt; ifrån 1776 började likväl kungörelserna oftare utgifvas för hvarje år. I kongl. bibliotekets exemplar häraf, som är mycket ofullständigt i slutet af 1700-talet och början af 1800-talet, är den äldsta numrerade länskungörelsen 1806: nr 47 ($^{29}/_{12}$), hvilket angifver, att åtminstone detta år länskungörelserna varit numrerade. Landskansliets och landskontorets kungörelser hafva 1807—29 samt från och med 1877 haft särskilda nummerserier.

Örebro Tidning. 1806 $^{20}/_{1}$—52 $^{29}/_{12}$. Örebro, N. M. Lindh 369.
1806 $^{20}/_{1}$—35 $^{14}/_{3}$, N. M. Lindhs boktryckeri 1835 $^{21}/_{3}$—52 $^{29}/_{12}$. Fr. 1806—49 $^{21}/_{11}$, därefter Ant.

1 v., L. 1806—45; 2 v., O. L. 1846—49 och 1851, 52; 3 v., Ti. T. L. 1850. 4 s. 4:o (16,5 à 17,8 × 12 à 13) 1806—27; 4:o, 2 sp. (17,7 à 20,3 × 14,5 à 16,2) 1828—45 och Folio, 3 sp. (25 à 35,7 × 18,6 à 22,3) 1846—52.

1 rdr 12 sk. bko 1806—12; 1 rdr 32 sk. bko 1813—26; 2 rdr bko 1827—45; 3 rdr 16 sk. bko 1846—49; 5 rdr bko 1850; 4 rdr bko 1851 och 4 rdr 24 sk. bko 1852.

Utg. af *N. M. Lindh*, som 1805 $^{3}/_{9}$ begärde kongl. maj:ts tillstånd att få utgifva såväl Örebro Tidningar som Nya Journalen, men ansökningen bifölls blott så till vida, att Lindh fick tillstånd att utgifva Örebro Tidning 1806 i jan.(?). Med anledning af en i Örebro Tidning 1807: nr 35 införd artikel afsände hofkanslern bref till landshöfdingen i Örebro med uppmaning »att förekalla och varna redaktören, boktryckaren N. M. Lindh, att vid valet af artiklar, han deruti inför, nyttja mer urskilning». Efter N. M. Lindhs död (1835 $^{16}/_{3}$) erhöll hans son *Pehr Magnus Lindh* 1835 $^{19}/_{3}$ utgifningsbevis å Örebro Tidning, hvilket öfverflyttades 1843 $^{10}/_{3}$ på vice landtmätaren *J. M. Frigelius* samt 1845 $^{25}/_{11}$ på boktryckaren *Abraham Bohlin*, som med 1852 års slut lät tidningen upphöra, men efter några år, 1856, började åter utgifva densamma. *Sven Adolf Hedlund* var 1849—51 juli tidningens redaktör, under hvilken tid bidrag lämnades däri af bl. a. fil. doktor *F. T. Jäderholm*.

---

* Titeln var blott Allmän Kungörelse före 1807, Landshöfdinge Embetets Örebro län Kungörelser 1807—21 samt därefter den ofvan angifna.

370. **Jurnal uti Vetenskaperne, Sköna Konsterna och Antiken** af *Carl Iser*. Norrköping, Ad. Fr. Raams enka 1806. Ant.

Blott ett häfte, 54 s. 8:o (14,5 × 8,1) utkom 1806 $^{24}/_{2}$ af denna journal, hvarå *Iser* ej heller synes hafva sökt eller undfått privilegium.

371. **Länsstyrelsens i Blekinge Kungörelser***. 1807 $^{7}/_{1}$—fortgå. Karlskrona, C. F. Swinhufwud (Amiralitetstryckeriet) 1807—18 $^{10}/_{4}$, C. F. Swinhufwuds enka 1818 $^{12}/_{4}$—21 $^{20}/_{1}$, enkefru B. U. Gyllenskepp 1821 $^{21}/_{1}$—$^{23}/_{11}$, P. E. Flygare 1821 $^{24}/_{11}$—37 $^{6}/_{3}$, P. E. Flygares enka 1837 $^{13}/_{3}$—49, A. & F. Hallén 1850—55, F. Hallén 1856—72, Amiralitetsboktryckeriet 1873—76 $^{2}/_{8}$(?), Aktiebolagstryckeriet 1876 $^{11}/_{8}$—78 $^{27}/_{9}$, Länsboktryckeriet 1878 $^{8}/_{10}$—85 samt Amiralitets- och stadsboktryckeriet fr. o. m. 1886. Fr. t. o. m. 1876, därefter Fr. och Ant. 1877—82 samt Ant. fr. o. m. 1883.

Utgifningstider obestämda, vanligen 1 v., med växlande sidantal 4:o (17,5 à 21 × 12 à 14,7). Utdelas gratis till vederbörande myndigheter. Prenumerationspriset, i äldre tider obekant, var (p. i) 1 rdr 50 öre 1864, 2 rdr 1865—72, 1 kr. 65 öre 1873—77, 2 kr. 20 öre 1878, 3 kr. 30 öre 1879, 4 kr. (o. p.) 1880—86, 5 kr. (o. p.) fr. o. m. 1887, med undantag af 1891, då de kostade 3 kr. (p. i).

Redan under åren 1802—6 utgåfvos af landshöfdingeembetet i Blekinge län onumrerade »Kungörelser», hvilka 1807 började utgifvas i nummerföljd. Landskansliets och landskontorets kungörelser hafva fr. o. m. 1884 utgifvits i särskilda serier jämte »Bihang».

372. **Wästgötha Tidningar**. 1807 ?/1 [nr 2 utkom $^{15}/_{1}$]—1810 $^{26}/_{12}$. Skara, F. J. Lewerentz 1807—10. Fr.

1 v., L.; 4 s. 4:o (15 à 15,9 × 11,8); 52 nr för hv. år; 1 rdr 16 sk. bko för år.

1805 $^{17}/_{3}$ erhöll boktryckaren *F. J. Lewerentz* privilegium å Wästgötha Tidningar. Under prenumerationsanmälan för 1808 står *P. E. Lindskogs* namn. Denne hade förut 1793—1806 utgifvit Skara Stifts Tidningar (nr 315), efter hvars upphörande Stifts-nyheterna infördes i Wästgöta Tidningar.

373. **Elfsborgs läns Allmänna Kungörelser****. 1807 $^{28}/_{1}$—fortgå. Wenersborg, utan uppgift å tryckeri. C. A. Strömbergs boktryckeri 1842—49, S. V. Bagge 1850—56, Bagge & Pettersson 1857—91, C. W. Carlsson 1892, S. V. Bagge 1893 $^{2}/_{1}$—† $^{3}/_{8}$ och därefter hos S. V. Bagges arfvingar. Fr. t. o. m. 1882, därefter Ant.

Utgifningstider obestämda, vanligen 1 v., med växlande sidantal. 4:o (20 à 17,5 × 13,4 à 15,2). Utdelas gratis till vederbörande myndigheter.

---

* Titeln var före 1877 blott Allmän Kungörelse.
** Titeln var före 1883 blott Allmänna Kungörelser.

Prenumerationspriset, i äldre tider obekant, var (p. i) 2 rdr 50 öre 1864, 3 rdr 1865—72; 2 kr. 75 öre 1873—75 samt därefter blott 25 öre (o. p.).

I kongl. bibliotekets exemplar, som är mycket ofullständigt saknas allt hvad som häraf möjligen utgifvits t. o. m. 1806, 1809—24, 1826—41. Landskansliets och landskontorets kungörelser hafva särskilda nummerserier.

Economiska Annaler med Kongl. Maj:ts Nådigste Till- stånd utgifna af Kongl. Wetenskaps Academien. 1807 jan.— 1808 dec. Stockholm, H. A. Nordström 1807, 8. Ant. 374.

1 m., 112 à 164 s. 8:o (15,4 × 8); 16 sk. bko för hvart häfte.

K. Vetenskaps Academien erhöll 1805 24/5 nåd. privilegium å utgifvandet af denna tidskrift, som redigerades af *Georg Adlersparre* (se Biogr. Lex., ny följd, 1: 85).

Nya Jurnalisten Eller Utvalda Samlingar i Blandade Ämnen hämtade isynnerhet Utur de Nyaste och Bästa Engelska Jurnaler. Till Nytta och Nöje för Medborgare af begge Könen. Af *Joh. Fredr. Bagge*. Del. 1—3 [1807, 8]. Örebro, N. M. Lindh. Ant. m. kprst. 375.

Skulle utgifvas å bestämda tider i tillsammans 4 band, hvardera omfattande 4 häften à 16 sk. bko. Blott 3 delar, 461, 446 och 320 s. 8:o (17 × 8,5), med kprst. graverade af *F. Acrel*, utkommo häraf.

I memorial 1807 26/2 anmälde boktryckeri-ombudsmannen P. A. Wallmark hos hofkanslersembetet boktryckaren N. M. Lindh, för det han utan erhållet tillstånd utgifvit början af en periodisk skrift »Nya Jurnalisten». I utslag 1807 24/3 förklarade hofkanslersembetet, »att Lindh efter erhållet bifall å de ämnen, han tänker i Nya Jurnalisten införa, må densamma utgifva». Ombudsmannen beordrades samtidigt, att verkställigheten besörja. Vi finna honom sedermera under loppet af 1807 15/5—8 24/3 i för hvarje häfte särskildt ingifna rapporter anmäla, att »de ingenting innehöllo stridande mot tryckfrihetsförfattningarne, som kunde hindra dess utgifvande.»

Jönköpings Tidning. 1807 14/7—1884 18/3. Jönköping, J. P. Lundström 1807 14/7—16 31/8, Lundströmska tryckeriet af S. J. Westberg 1816 7/9—18 29/8, J. P. Lundström 1818 5/9 —51 27/12, J. A. Björk 1852 3/1—55 29/12, J. A. Björk & C:o. 1856 2/1—58 17/2, O. F. Bergman 1858 20/2—61 31/12(?), J. H. Nordström & Sons boktr. 1863(?)—65, f. d. Lundströmska boktryckeriet 1866 3/1—68 29/7, C. J. Lundgren 1868 1/8—69 3/7, C. J. Lundgrens enka 1869 7/8—84 18/3. Fr. 1807—73 med titelvignett 1807 12/9—24/12. Fr. o. Ant. 1874—79, därefter Ant. 376 a.

1 v., L., 1807—54, 2 v., O. L. 1855—75, 4 v., M., Ti. T. L., (afton) 1876—82 och 3 v., Ti. T. L. (afton) 1883—84 13/3; 4 s. 4:o (16 à 19,6 × 12,2 à 13,5) 1807—28 och 4 s. 4:o 2-spalt. (21,6 à 24,5 ×

16,2 à 16,3) 1829—51; 4 s. Fol. 3-spalt. (27,8 à 35,3 × 20,5 à 23,5) 1852 —61(?); 4 s. Fol. 4 à 5-spalt. (42 à 50,8 × 27 à 35,3) 1862(?)—84 18/3, då tidningen upphörde.

24 sk. bko 1807; 1 rdr bko 1808—10; 1 rdr 16 sk. bko 1811, 12; 1 rdr 32 sk. bko 1813—23; 2 rdr bko 1824; 1 rdr 40 sk. bko 1825 —28; 2 rdr bko 1829—51; 2 rdr 16 sk. bko 1852—54; 3 rdr bko 1855—56; 3 rdr 16 sk. bko (= 5 rdr rmt) 1857—75; 7 kr. 50 öre 1876; 8 kr. 1877—82 och 5 kr. 1883—84 18/3.

Från och med 1832 14/4 började såsom supplement till Jönköpings Tidning utgifvas dels på samma dagar som den kom ut, dels ock på andra dagar, tidningen:

376 b. **Suppleanten.** 1832 14/4—51 6/12. Jönköping, J. P. Lundström. Fr.

13 à 36 nr om året; hv. nr 2 à 4 s. 4:o, en à 2-spalt (19 à 21,6 × 13,6 à 16,3). Ingen prenumeration upptogs för denna tidning, utan distribuerades den gratis till prenumeranterna å Jönköpings Tidning såsom ersättning för det öfvermått af annonser, med hvilket den vissa tider blifvit belastad.

Efter Suppleantens upphörande utkommo under stundom Extranummer, i synnerhet 1870, då »Extra-Blad» i mindre format dagligen utkommo 1370 19/7—31/12. Af Jönköpings Tidning utkom en »Veckoupplaga» 1876 7/1—31/3; 1 v., F.; 4 s. Fol., 4 sp. (41,7 × 27,8); 3 kr. för år. Blott 13 nr utkommo häraf.

Å Jönköpings Tidning erhöll *Johan Pehr Lundström* privilegium 1807 4/5. Samtidigt med det att Lundström utarrenderade sitt boktryckeri åt faktor *Svante Johan Westberg*, blef denne 1816 22/8 ansvarig utgifvare af Jönköpings Tidning; huru länge han fortfor att vara detta är obekant. Sedan efter blott ett års förlopp, Lundström 1818 5/9 återtagit tryckeriet, tyckes han äfven åter blifvit tidningens ansvarige utgifvare. Då nemligen ombudet i Jönköping efter Westbergs död 1834 17/8 insändt förfrågan, hvem som vore ansvarig utgifvare för Jönköpings Tidning, svarade hofkanslersembetet, att J. P. Lundström vore detta. Han synes likväl själf hafva varit okunnig härom, ty 1834 8/10 sökte och 10/10 erhöll han utgifningsbevis å Jönköpings Tidning. Sedermera hafva utgifningsbevis därå utfärdats för följande personer: 1851 27/12 boktryckaren *J. A. Björk*, 1858 13/2 boktryckaren *O. F. Bergman*, 1863 27/10 bokhandlaren *O. H. Nordström*, 1865 5/12 boktryckaren *C. J. Lundgren*, 1869 4/8 litteratören *Otto Fredrik Klewerström* och 1869 26/11 Enkefru *Christina Charlotta Lundgren*, f. *Lindberg*.

Redaktörer af Jönköpings tidning hafva varit 1852—55 boktryckaren *J. A. Björk* och *E. E. Ehrenholm* med biträde af adjunkten *B. S. Bursell*, 1856—63 boktryckaren *O. F. Bergman* med biträde af stadskomministern *A. Rydén* och under någon tid jämväl af häradshöfding *B. Arvidsson*, 1864—68 sept. *Jean Thimgren*, 1868 okt.—69 nov.

O. F. Klewerström; 1869 dec.—70 mars vice häradshöfding *B. Arvidsson;* 1870 april—72 *Herman Hörner;* 1873—75 *John Humble;* 1876—81 lektor *J. Nyqvist* och adj. *C. von Porat;* 1882—84 $^{8}/_{3}$ lektor *Nyqvist* med biträde af *Carl Björnberg* m. fl.

Jönköpings Tidning upphörde 1884 $^{18}/_{3}$, då den uppgick uti Smålands Allehanda, hvilket lämnades åt prenumeranterna i dess ställe.

Läsning i blandade Religions-ämnen af *Joh. Gust. Burr.* 1808—16. Stockholm, bd. 1: 1—4 och 2: 1—2 tr. hos A. J. Nordström 1808, 9, bd. 3: 2—4 hos O. Grahn 1810, 11, bd. 4: 1 hos P. Sohm 1815 samt i Strengnäs, bd. 2: 3, 4, 3: 1 och 4: 2 hos A. J. Segerstedt 1809, 10 och 16. Ant. 377.

4 h. årl. 1808, 9 och 1810/11 samt 1 h. 1815 o. 16; 44 à 77 s. 8:o (14,2 × 7,7). 3 bd à 4 h., 2 rdr 16 sk. bko.

Denna teologiska tidskrift var afsedd att utgöra ett slags fortsättning till *J. Möllers* Läsning i blandade religions-ämnen 1801—6. (Nr 356).

Kongl. Majt:s Befallningshafvandes i Jönköpings län Kungörelser. [1744] 1809—fortgå. Jönköping, J. P. Lundström 1809—51, J. A. Björk 1852—55, Björk & Comp. 1856—58 $^{5}/_{2}$, O. F. Bergman 1858 $^{13}/_{2}$—61, Nordström & Son 1863—65 $^{21}/_{2}$, Strehlenert & Comp. 1865 $^{2}/_{3}$—68 $^{23}/_{7}$, C. J. Lundgren 1868 $^{30}/_{7}$—69 $^{29}/_{6}$ samt C. J. Lundgrens enka fr. o. m. 1869 $^{6}/_{7}$. Fr. t. o. m. 1876, därefter Ant. 378.

Utgifningstider obestämda, vanligen 1 v., med växlande sidantal (17,5 à 18 × 14,4 à 13). Utdelas gratis till vederbörande myndigheter. Prenumerationspriset, som för äldre tider är obekant, var (p. i.) 3 rdr 1864, 3 rdr 50 öre 1865—72 samt därefter 3 rdr (o. p.), med undantag af 1880 och 81, då det var 2 kr.

Redan 1710 finnes en af landshöfdingen i Jönköpings län utfärdad kungörelse tryckt; 1744 i nov.—1804 synas Allmänna Kungörelser hafva blifvit utgifna i nummerföljd för hvart år (ehuru kongl. bibl:s samling däraf är ofullständig); 1805—8 utgåfvos de utan numrering, men hafva fr. o. m. 1809 åter utgifvits i nummerföljd med särskilda serier för landskansliets och landskontorets kungörelser för hvart år.

Riksdags-Tidningar År 1809. Stockholm, H. A. Nordström 1809, 10. Fr. 379.

Obestämda utgifningstider; 4 s. 4:o (17,8 × 13,8); 218 odat. nr, däraf 1—141 innehålla riksdagsförhandlingarna 1809 $^{1}/_{5}$—$^{29}/_{12}$ och 142—218 förhandlingarna 1810 $^{3}/_{1}$—$^{2}/_{5}$. (892 s., däraf de sista 16 s. register.)

Privilegium å utgifvandet af Riksdagstidningar under den pågående riksdagen tilldelades 1809 $^{25}/_{4}$ protokollsekreteraren *A. Carlsson [af] Kullberg* och aktuarien *O. Sundel.*

Journal för Litteraturen och Theatern 1809 $^{17}/_{7}$—13 $^{17}/_{5}$, 380.

fortsatt af: **Allmänna Journalen** 1813 14/6—24 31/7 och **Journalen** 1824 12/8—37 29/12. Stockholm, P. Sohm 1809 17/1—12 5/9; Elmén och Granberg 1812 7/9—14 30/9; R. Eckstein 1814 1/10—22 30/9 samt Ecksteinska tryckeriet 1822 1/10—37 29/12. Fr.

3 v., M. O. F. 1809 17/7—10/11, Ti. T. F. eller M. O. T. 1835, 36; 4 v., M. O. F. L. 1809 11/11—30/12; 6 v. 1810—34 och 2 v., Ti. F. eller M. T. 1837. 4 s. 4:o (17,5 à 16,4 × 13 à 12,7) 1809 17/7—22 30/9 och Fol. 2-spalt. (21 à 23,3 × 16 à 18) 1822 1/10—37. 4 rdr bko 1809—16 och 1837; 4 rdr 24 sk. bko 1817—22; 6 rdr 24 sk. bko 1823—24 31/7; 7 rdr bko 1824 12/8—27; 7 rdr 24 sk. bko 1828—31; 8 rdr bko 1832—34; 6 rdr bko 1835, 36.

Redigerades af kongl. bibliotekarien *P. A. Wallmark*, oaktadt såväl dess titel, som ansvarige utgifvare flere gånger byttes om.

Wallmark erhöll 1809 30/5 privilegium å Journal för Litteraturen och Theatern. I följd af en kronprinsen *Carl Johan* misshaglig artikel i 1813: nr 103 (6/5): Till utgifvaren — som klandrade en i Grevesmöhlens tidning Nya Skandinavien nr 77 influten artikel om kronprinsens planer att efter Napoleons besegrande tvinga Danmark afstå Norge åt Sverige — blef såväl detta nr som nr 112 (17/5) belagdt med qvarstad och Journalens vidare utgifvande förbjudet. Vid anmälan härom i statsrådet 1813 18/5 gillades väl indragningen, men saken fick tillika »dervid bero». Sekreteraren *P. A. Granberg*, å hvars boktryckeri tidningen trycktes, erhöll 1813 5/6 utgifningsbevis å Allmänna Journalen, hvilken lämnades prenumeranterna i ersättning för den indragna tidningen. Efter ett års förlopp anmäldes, att *Granberg* öfverlåtit tidningens utgifvande åt *Wallmark*, hvilken 1814 13/8 erhöll utgifningsbevis därå. Kapten *Ivar Eilert Schartau* blef sedermera i följd af öfverenskommelse med Wallmark 1823 30/4 ansvarig utgifvare af Allmänna Journalen. Med anledning af en — enligt Wallmarks* uppgift — uti årg. 1824: nr 176 (2/8) införd artikel af kapten *Lindeberg* »om legitimiteten», blef detta nummer — redan innan det kom ut — indraget och tidningens vidare utgifvande förbjudet. Den fortsattes emellertid af Journalen fr. o. m. 1824 12/8, hvarå utgifningsbevis 4/8 s. å. uttagits af *Georg Suell*, och som fortfor att därefter utgifvas till 1837 års slut. 1824—27 redigerade *W. F. Dalman* inrikesafdelningen i Allmänna Journalen.

Angående denna tidskrift, dess medarbetare, *Leopold*, *Wallin*, *Lindeberg* m. fl. samt dess polemik emot »*Nya Skolans*» män, se Wallmarks Självbiografi (i Biogr. Lexikon d. 19) och dennes i kongl. biblioteket förvarade brefväxling äfvensom Ljunggren Sv. Vitt. häfder d. 4.

381. **Polyfem. Ett blad att läsa på sängen.** 1809 dec.—1812. Stockholm, Marquardska Tryckeriet 1809—12. Fr.

2 v., O. L.; 4 s. 4:o (16 × 12,5); 4 samlingar à 52 nr och den 5:te om 57 nr, alla odat. 1 rdr 16 sk. bko för en samling af 52 nr.

* Se W:s självbiografi i Biogr. Lexikon 19: 402.

Litterär, kritisk tidning utgifven af *Joh. Chr. Askelöf* med biträde af Nya Skolans män, *L. Hammarsköld*, *Carl Adolph Agardh*, *P. D. A. Atterbom*, *W. F. Palmblad*, *Claes Livijn*, *P. Elgström* m. fl. I kongl. biblioteket finnes Livijns exemplar af Polyfem, i hvilket han antecknat såväl författarne till de anonyma artiklarne, liksom ock betydelsen af de däri fingerade namnen.

Om denna tidskrifts polemik emot Journalen och »Gamla Skolan», se Ljunggren, Sv. Vitterh. Häfder, d. 4: 81 o. följ., samt Frunck, Bidrag till kännedomen om Nya Skolans förberedelser och första utveckling. Sthlm 1888 (i Norra latinläroverkets årsredogörelse 1887/88).

Bilagor härtill äro:

Strödda Underrättelser om de Vittra Striderna på Tyska Parnassen [af *L. Hammarsköld*]. 4:o, 8 s. Saml. 1 (1810), nr 17.

Till Sjökapten Baggfot, I anledning af dess Historiola om Tungusiska Teatern i N:o 18 af Polyfem [af *C. Lindegren*]. Sthlm, C. Delén 1810. 4:o, 12 s. Saml. 1 (1810), nr 24.

Sändebref till de Journalister ifrån Öfversättaren af KOINTOS KALABROS [*V. F. Palmblad*]. U. t. Upsala, Stenhammar & Palmblad, 1811. 4:o, 22 s. Saml. 2 (1811), nr 52.

Wexiö-Bladet. 1810 $^{31}/_{1}$—55 $^{24}/_{9}$. Wexiö, Sven Rask 382.
1810 $^{31}/_{1}$—19 $^{1}/_{5}$; Kongl. Gymnasii boktryckeriet 1819 $^{8}/_{5}$—22; Sven Rasks enka 1823—41; N. Schmidt 1842 $^{7}/_{1}$—44 $^{13}/_{6}$; f. d. Rasks boktryckeri 1844 $^{16}/_{8}$—46 $^{6}/_{12}$; J. P. Lönnegrens boktryckeri 1847 $^{2}/_{1}$—55 $^{24}/_{9}$. Fr.; med titelvignett 1811—29 $^{4}/_{1}$ och 1849—55.

1 v., L. 1810—30; F. 1831—47 $^{15}/_{1}$; M. 1847 $^{18}/_{1}$—49 och 1851—55 $^{24}/_{9}$. 2 v., M. o. F. (i half-nr) 1850 $^{4}/_{1}$—$^{27}/_{12}$. 4 s. 1810—49 och 1851—55 $^{24}/_{9}$; 2 à 4 s. 1850 $^{4}/_{1}$—$^{27}/_{2}$; 4:o (17,5 à 19,7 × 12,3 à 14) 1810—30; Fol., 2-spalt. (20 à 25 × 15,2 à 17,6) 1831—47; och 3-spalt. (32,8 à 35,6 × 21 à 22) 1848—55. 32 sk. bko 1810; 1 rdr bko 1811—22; 1 rdr 16 sk. bko 1823, 24; 1 rdr 24 sk. bko 1825—46; 1 rdr 32 sk. bko 1847; 2 rdr bko 1848, 49 o. 1851, 52; 3 rdr bko 1850; 2 rdr 16 sk. bko 1853, 54 och 2 rdr 8 sk. bko 1855.

Boktryckaren *Sven Rask* anhöll 1809 $^{28}/_{4}$ om tillstånd att utgifva Wexiö-Bladet; okändt, om och i så fall när han erhöll dylikt. Rask började 1810 $^{31}/_{1}$ utgifva Wexiö-Bladet samt erhöll 1812 $^{10}/_{8}$ vederbörligt utgifningsbevis därå. Han fortfor till sin död 1819 $^{6}/_{5}$ att utgifva detsamma, hvarefter hans enka fortsatte det till 1828 $^{20}/_{11}$, då dom kyrkosysslomannen *Joh. Forsander* blef dess ansvarige utgifvare, hvilket han upphörde att vara med 1834 års utgång. Boktryckaren *Nimrod Schmidt* erhöll 1835 $^{2}/_{1}$ utg.-bevis därå, som 1835 $^{5}/_{12}$ öfverflyttades på boktryckerikonstförvandten *A. Nilsson*, men 1838 $^{6}/_{11}$ åter tilldelades Nimrod Schmidt. Boktryckaren *Johan Peter Lönnegren* blef 1844 $^{27}/_{6}$ Wexiö-Bladets ansvarige utgifvare, hvilket han fortfor att vara tills tidningen 1855 $^{24}/_{9}$ upphörde.

Under den tid direktör Sven Rask utgaf Wexiö-Bladet, blef detsamma föremål för åtskilliga åtal och indragningar.

Med anledning af danska chargé d'affaires Baudissins anmärkning mot en i Wexiö-Bladet 1812: nr 12 ($^{14}/_{8}$) förekommande artikel: »Mina Wurmerier», i hvilken hofkanslern äfven ansåg, att »sättet af Norges förening med Sverige på ett högst eftertänkligt sätt afhandlades», befallde denne 1812 $^{24}/_{8}$, att qvarstad skulle läggas å nämnda tidningsnummer. Samma dag afgick ett bref till hofkanslerns ombud i Vexiö, konsistorienotarien *M. E. Forssander*, däri denne anmodades, att »isynnerhet hvad politiska artiklar beträffar hädanefter fästa noggrannare tillsyn vid Wexiö-Bladet samt förehålla Direktör Rask ofoget, att däri afhandla ämnen, som möjligen kunna anses vådliga för fäderneslandet och inleda honom i ett ansvar, som kan medföra ledsamheter för honom själf och troligen vid detta tillfälle ej uteblifva». Emellertid hänsköts frågan, huruvida åtal å artikeln borde äga rum eller ej, till Tryckfrihetskomitén, hvilken fann, att artikeln enligt lagens bokstaf icke kunde åtalas. På hofkanslerns hemställan biföll kongl. maj:t, att låta det bero vid blotta indragningen af tidningsnumret, »hvarigenom tit. Baudissins begäran är uppfylld och ändamålet vunnet». Den ifrågavarande artikeln var författad af friherre *Adam Wilhelm Rappe* på Braås, som under 1811 och 12 skref flere artiklar i Wexiö-Bladet. (Se bihang till Wexiö-Bladet 1812: 15.) Ombudet i Vexiö sökte noggrannt följa den honom gifna uppmaningen och insände 1813 $^{14}/_{9}$ Wexiö-Bladet 1813: nr 37 ($^{9}/_{9}$), i hvilken en artikel förekom ang. »Apothek», hvilken han ansåg för smädlig, men af hofkanslern dock icke befans »förolämpande för personlig rätt», hvadan anmälan ej föranledde någon åtgärd.

Ombudet i Vexiö anmälde 1813 $^{7}/_{11}$, att det begärt qvarstad å Wexiö-Bladet 1813: nr 45 i anseende till de för enskild man, öfverstelöjtnant Rappe, missfirmande uttryck, som i en artikel däri förekommo, hvilken äfven syntes innehålla förolämpande uttryck emot en kongl. maj:ts befallningshafvandes åtgärd. Af hofkanslern befalldes emellertid ombudet 1813 $^{9}/_{11}$ att »genast draga försorg om qvarstadens upphäfvande samt att till justitiekanslern öfverlemna berörde tidningsnummer». Justitiekanslern, grefve Trolle-Wachtmeister, anbefallde landsfiskalen Erdtman 1813 $^{30}/_{11}$, att väcka åtal emot Rask, hvilken äfven af Rappe instämdes för rätten, men denne blef i hufvudsak af Vexiö rådstufvurätt frikänd 1814 $^{7}/_{3}$. I anledning häraf lät Rask trycka:

»Hwardagshändelser i Tre Delar. Rättegångs-Handlingar uti Tryckfrihets Målet... emillan Öfwerste-Lieutenanten... Herr *Carl Rappe* på Gårdsby å Ena sidan samt Kongl. Privil. Gymn. Boktryckaren, Oecon. Directeuren *Sven Rask* å den andra angående sanfärdigheten af den på Slottshäcktet i Wexiö hängde Inspectoren *Edward Nordgrens* sidsta Lefnads-Historia; samt HögLofl. Kongl. Justitiæ-Cantzlers-Embetet och bemälte Directeur Rask angående bemälte Nordgrens Arrestering och den Skugga, som blifvit kastad på samma åtgjärd. Tryckte i Wexiö år 1813[14] hos Sv. Rask. 4:o, 98 opag. s. och »Bihang till Hwardagshändelserne» (74 opag. s.) samt »På köpet — Till dem, som handlat Hwardagshändelserna» (15 opag. s.) 4:o. U.t. Wexiö, 1815, Tryckt hos Sv. Rask. Rask utgaf dessutom 1814 angående samma mål: »Fastlags-

gåfva Till Herr Justitiæ-Cantzleren Grefwe *Trolle Wachtmeister* öfwersänd. Bihang till Nyårsgåfvan). Tryckt i Wexiö hos Sv. Rask. U. t. 4:o (2 s.)*.

Ombudet, konsistorienotarien Forssander lät lägga qvarstad å sistnämnda skrift 1813 $^{21}/_{2}$, hvilken likväl af hofkanslersembetet upphäfdes 1814 $^{1}/_{3}$. Rask begärde emot lösen erhålla afskrift af hofkanslersembetets skrifvelse angående qvarstadens häfvande, hvilket han dock ej synes hafva erhållit.

Lika olyckligt var ombudet i sitt beläggande med qvarstad af Wexiö-Bladet 1814: nr 10 ($^{26}/_{2}$) med anledning af ett däri infördt bref från en, som kallar sig Jöns Pehrsson, hvilken qvarstad äfven af hofkanslersembetet upphäfdes s. å. $^{10}/_{3}$.

Nya Posten. 1810 $^{2}/_{4}$—12 $^{25}/_{6}$. Stockholm, Marquardska Tryckeriet 1810—12. Fr. 383.

2 v., M. T.; 4 à 8 s. 4:o (15,5 à 17 × 12,5). 1 rdr 16 sk. bko för 52 nr.

Politisk och litterär tidning utgifven af *Bengt Johan Törneblad*, författare till fabeln »Räfvarne», införd i Nya Posten 1810: nr 22, som väckte hopens raseri emot den för mord på kronprinsen Carl August misstänkte grefve *F. A. Fersen* och som i så väsentlig mån vållade, att denne öfverfölls och mördades af pöbeln. Till en början uppträdde Törneblad i Nya Posten emot Polyfem och Nya Skolan, men blef snart en af dess nitiske bundsförvandter. (Se vidare Biogr. Lexikon d. 4 (nya uppl.): 397 o. 18: 24 och Ljunggren, Sv. Vitterh. Häfder 4: 114 följ.)

Medarbetare i denna tidning var ock *C. A. Grevesmöhlen*.

Med anledning af en artikel i 1812: nr 18 ($^{5}/_{3}$) rörande riksdagens flyttning till Örebro, blef detta nr af Nya Posten belagdt med qvarstad, men utkom åter och upphörde slutligen s. å. $^{25}/_{6}$.

Med anledning af artiklar i Nya Posten utgåfvos följande skrifter:

»Postskriptum till gamle Militärens Traktat i Nya Posten N:o 13. Om det ej tas illa upp». Stockholm, C. Delén 1811, 4:o (4 s.).

»Til Allmänhetens Upplysning, i anledning af N:o 13 af Dagbladet Nya Posten, för innevarande år; samt det till samma N:o sedermera utkomna Post-Scriptum. Stockholm, Tryckt hos Henrik Andersson Nordström 1811. 4:o (12 s.).

Svar på de beskyllningar, som blifvit införda i Nya Posten 1811: nr 13 och det s. k. Postscriptum, som utgafs d. 28 sistl. Februari af Under Officers Corpsen vid Kongl. Swea LifGardie ... U. t. Stockholm d. 4 Mars 1811. Tryckt hos Olof Grahn, 1811. 4:o (1 opag. s.).

Postscriptum till Nya Posten N:o 25 d. 21 Mars 1811. U. t. Stockholm, Marquardska Tryckeriet 1811. 4:o (2 opag. s.). [Ang. soldaternas behandling och ekipering vid »första lifgardet».]

»Till Herr v. E*** i Nya Posten N:o 38». U. t. (Undertecknadt: »En tredje Stockholmsbo».) Stockholm ... P. Sohm 1811. 4:o (4 opag. s.). [Ang. Thure Wennbergs författarskap.]

Läsning i Hvarjehanda, utgifven af *L. Hammarsköld*. Första och Andra häftet. 1810 [april o. maj]. Skara, F. J. Lewerentz, 1810. Ant. 384.

1 m.(?), 96 s. 8:o (14 × 7,7); blott 2 häften à 12 sk. bko utkommo.

---

* Denna åtflöjde Wexiö-Bladet 1814: nr 9 ($^{19}/_{2}$).

Andra häftets titel uppgifver denna tidskrift vara »utgifven af Sällskapet Pro Joco», men företalet, dat. Stockholm d. 23 Maj 1810, är undertecknadt *L. H.*

Emot en i Journal för Litt. och Theatern 1810, 12—21 juni, införd recension af »Läsning i Hwarjehanda, H. 1», utgaf Hammarsköld:

»Anmärkningar wid Recensionen öfver Läsning i Hwarjehanda.» Stockholm, C. Delén 1810. 4:o, 16 s., hvilken såsom bihang åtföljde Allmänna Opinionens Organ.

Angående denna tidskrift och sällskapet »Pro Joco», se Ljunggren, Sv. Vitterhetens Häfder 4: 81, 140 o. följ.

385. **Svenska Boktrycknings-Historien**, Journal utan Critik. 1810 maj—11 april. Strengnäs, A. J. Segerstedt, 1810, 11. Ant.

1 m., 48 s.; lit. 8:o (13 × 7,4); 574 s. 1 rdr 16 sk. bko för hela årg.

Litterär tidskrift, refererande alla nyutkomna svenska arbeten, utg. af *L. Hammarsköld*, redaktör, och *A. J. Segerstedt*, förläggare.

386. **Allmänna Opinionens Organ**. 1810 4/7—6/10. Stockholm, C. Delén, 1810. Fr.

2 v., O. L.; 4 s. 4:o (16,2 × 12,7). 1 rdr bko för 32 nr.

Politisk tidning, utg. af protokollsekreteraren *Adolf Regnér*, hvari äfven *C. A. Grevesmöhlen* hade mycken del, synes närmast varit afsedd att i mildradt ljus framställa illdådet med Fersens mord 1810 20/6. (Se vidare Ljunggren, Sv. Vitterh. Häfder 4: 137 följ. och Biogr. Lex., N. F., 8: 373).

I följd af i nr 2 o. 3 af Allm. Opinionens Organ införda »Reflexioner i anledning af de oroligheter, som föreföllo i Hufvudstaden d. 20 i förledne månad», blef boktryckaren Delén på justitiekanslerns befallning åtalad samt slutligen 1810 4/12 dömd att böta 800 rdr bko för det han tryckt berörda nummer, hvilken dom af kongl. maj:t 1812 27/7 stadfästades. Boktryckaren Delén instämde 1814 25/2 protokollsekreteraren *Adolf Regnér*, hvilken författat de åtalade artiklarne, men hvars förseglade namnsedel ej behöft öppnas, då brottet ej varit af urbota beskaffenhet, med yrkande, att han skulle åläggas ersätta honom ej blott böterna, 800 rdr bko, utan ock hvad han i öfrigt härigenom förlorat. Regnér blef af kämnersrätten 1814 20/4 ålagd att betala till Delén 800 rdr bko, men af rådhusrätten s. å. 29/10 därifrån fritagen. Rättegångshandlingarna härom äro tryckta dels af Delén, dels af Regnér:

Handlingar i Rättegången angående Allmänna Opinionens Organ. Stockholm, O. Grahn, 1810. 4:o, 26 s.

[Delén, C.] Tröstande Upplysningar om Swenska Lagskipningens beskaffenhet eller Berättelse om några juridiska åtgärder vidtagne i anl. af en i... Dagligt Allehanda N:o 229 den 4 Oct. 1813 införd annons. Hvarjemte följer Bihang till Allmänna Opinionens Organ. Stockholm, C. Delén, 1814. (Sid. 21—23 innehåller »Bihanget».)

[Regnér, A.] Rättegångs-Handlingar. U. t. Stockholm, Fr. Cederborgh, 1814. 4:o, 8 opag. s.

Ytterligare Bihang till Allmäuna Opinionens Organ, eller Stockholms

Stads Kämners-Rätts utslag i Målet emellan Boktryckaren C. Delén samt Kanslisten A. Regnér. Stockholm, C. Delén, 1814. 4:o, 8 s.

Stockholms Rådhus-Rätts Omröstnings Protokoll och Dom af den 29 Oktober 1814 tillika med Boktryckaren Darl Deléns deröfver anförde Besvär... Stockholm, C. Delén, 1814. 4:o, 12 s.

Följdskrifter till Allmänna Opinionens Organ äro vidare:

Till Utgifvarne af Dagbladet: Allmänna Opinionens Organ. Stockholm, Marquardska Tryckeriet, 1810. 4:o, 3 opag. s.

Några Reflexioner i anledning af de oroligheter, som förefallit i Hufvudstaden den 20 förledne Månad, införde i Bladet Allmänna Opinionens Organ; Stälda till Utgifvaren deraf. Stockholm 1810. 4:o, 8 s.

Några Reflexioner öfver Reflexionerna i anledning af de oroligheter, som förefallit i Hufvudstaden den 20 i förledne månad, införda i Bladet: Allmänna Opinionens Organ; Ställda till Utgifvaren deraf. Stockholm, P. Sohm, 1810. 4:o, 4 opag. s. [Aftryck ur Journal för Litt. o. Theatern 1810: 159 ($^{11}/_{7}$).]

Swar till Herrar Utgifware af Allmänna Opinionens Organ af Författaren till Reflexionerna i Journal för Litteratur och Theater N:o 159, hvilka åtföljt Dagligt Allehanda, N:o 161. Stockholm, Tryckt hos P. Sohm, 1810. 4:o, 4 opag. s.

Ströskrift utan Prenumeration 1810: 1—4 och 1811: 5. Stockholm, nr 1, 3, 4 tryckta hos Olof Grahn 1810 och nr 5 1811 samt nr 2 i Örebro hos N. M. Lindh 1811. Fr. Utkommo å obestämda tider, hvart nr 8 à 16 s. 4:o (16,3 × 13,1), alla riktade emot Allm. Opinionens Organ. Nr 1 annonseras i Stockholms-Posten 1810 $^{20}/_{8}$ à 4 sk. bko och nr 5 därstädes 1811 $^{6}/_{4}$ à 4 sk. bko.

Såsom bihang till Allmänna Opinionens Organ utkom dessutom Hammarskölds under nr 384 nämnda: »Anmärkningar vid Recensionerna öfver Läsning i Hwarjehanda». Sthlm 1810.

Elegant-Tidning. 1810 $^{7}/_{7}$—$^{29}/_{12}$. Upsala, Stenhammar och Palmblad, 1810. Ant., men Fr. i bihanget. 387.

2 v., O. L.; 4 s. 4:o (15,5 × 11); 50 nr med 2 s. bihang till hvart nummer. 1 rdr 16 sk. bko för 50 nr.

Utgifven af *J. A. Stenhammar* och *V. F. Palmblad.* Enligt en af dem 1810 $^{26}/_{3}$ utsänd »*Prospekt*», tryckt i Marquardska tryckeriet i Stockholm, skulle Elegant-Tidningen såsom veckoskrift utkomma vid sidan af månadsskriften Phosphoros samt innehålla utdrag af de nyaste utländska journaler, recensioner, biografier, poemer, uppgifter angående de nyaste moder m. m. d. Bihangen skulle innehålla annonser och kungörelser för Upsala stad. Vid slutet af år 1810 såldes Elegant-Tidningen för 500 rdr bko till bokhandlaren *Emanuel Bruzelius*, hvilken förändrade titeln till Tidning i blandade ämnen (se nr 399), på samma gång det i en prospekt tillkännagafs, att den icke vore att anse såsom fortsättning af Elegant-Tidningen. (Se härom vidare Ljunggren, Sv. Vitterh. Häfder 4: 168 följ. o. 230.)

Christianstads Wecko-Blad. 1810 $^{7}/_{7}$—1840[—48]. Christianstad, F. F. Cedergréen 1810—39 och 1840—8 hos G. W. Norman och F. L. Schmidt & C:o. Fr. med titelvignett. 388.

1 v., L.; 4 s. 4:o (17,7 à 19,7 × 12,3 à 14) 1810 $^{7}/_{7}$—28 $^{27}/_{12}$ och 4:o, 2-spalt. (19 à 21,2 × 17,2 à 15,5) 1829—(39)40. 1 rdr bko

1810 $^{7}/_{7}$—28; 1 rdr 16 sk. bko 1829—39; 1 rdr 32 sk. bko 1840. Årg. 1840 saknas i kongl. bibl:s ex.

Utgifvet af hofsekreteraren *Fredrik Folkqvardt Cedergréen* 1810—39, då med hans begifvande boktryckaren *Georg Wilhelm Norman* 1839 $^{22}/_{11}$ erhöll tillståndsbevis att utgifva Christianstads Weckoblad, hvilket dock 1840 $^{8}/_{12}$ öfverflyttades på utgifvaren af Skånska Posten, kaptenen *C. G. Hjertman*. Denne utgaf under loppet af 1841—48 Christianstads Weckoblad (såsom) supplementblad till Skånska Posten, på oregelbundna tider, 3 à 12 om året. (1841: 8 st., 1842: 5 st., 1843: 7 st., 1844: 7 st., 1845: 8 st., 1846: 6 st., 1847: 12 st. och 1848: 3 st.) à 2 s. Fol., 2-spalt. (21,8 à 23,8 × 17).

389. **Archiv af Nyare Resor till Lands och Sjöss** eller af det Märkvärdigaste för Menniskoslägtets och Naturens Historia. Månadsskrift för Bildade Läsare, 1810 juli—december, hvarefter titeln ändrades till: **Archiv för Nyare Resor** eller det Intressantaste af Ländernas och Folkslagens Historia. Månadsskrift med kartor och kopparstick. 1811 jan.—15. Stockholm, O. Grahn 1810 juli och Marquardska tryckeriet 1810 aug.—1811 aug. samt Z. Hæggström 1815. Ant.

Skulle utgifvas 1 m., 96 à 80 s. 8:o (15 à 14,3 × 8,2 à 8). 6 rdr bko för årgång (12 häften eller 4 bd). 6 h. i 2 bd utkommo 1810, bd 3—5 år 1811 samt bd 6 (med Innehållsförteckning öfver bd 1—5) 1812?—15.

390. **Riksdags-Tidningar wid Urtima Riksdagen i Örebro** 1810 [$^{23}/_{7}$—$^{13}/_{12}$]. Örebro, N. M. Lindh, 1810. Fr.

Utkom å obest. tider; hv. nr 4 s. 4:o (17,7 × 13,3). 47 nr (190 s.). 1 rdr bko för 50 nr, enl. annons i Stockholms-Posten 1810 $^{1}/_{8}$.

Utg. af *And. Carlsson [af] Kullberg.*

391. **Phosphoros.** Månadsskrift 1810 juli—13. Upsala, Stenhammar och Palmblad, 1810 $^{20}/_{8}$—13. Ant.

1 m., 64 s. i eldröda omslag, 8:o (15,5 × 9,4) 1810 juli—dec. (384 s.); utkom 1811 i 6 dubbelhäften (580 s.) samt därefter »i fria häften»; 2 häften 1812 och ett häfte 1813 (390 s.) samt 6 s., Innehållsförteckning till samtliga årgångarne. Hela årg. kostade 1 rdr 24 sk. bko 1810, 3 rdr bko 1811, 1 rdr 40 sk. bko 1812 och 1 rdr 8 sk. bko 1813.

Litterär tidskrift, »Nya skolans» organ, utg. af medlemmarne i Auroraförbundet i Upsala genom *P. D. A. Atterbom* och *V. F. Palmblad.* Efter denna tidskrift fingo Nya skolans män namnet »Fosforister».

Enligt innehållsförteckningen i slutet af 1813 års årgång hafva följande personer under nedanstående signaturer lämnat bidrag till denna tidskrift: *P. D. A. Atterbom* (A.), *A. A. Afzelius* (A—z—.), *C. F. Dahlgren* (—L—N.), *P. Elgström* (E.), *C. Chr. Gjörwell, J. Chr. F.*

Hæffner, L. Hammarsköld (H—d. och —ld.), *S. J. Hedborn* (—rn), *G. Ingelgren* (I.), *Claes Livijn* (L—.), *V. F. Palmblad* (P.), *F. B. Schwerin* (F. B. Schw.), *P. A. Sondén* (S * *.), *Carl Gustaf Spens* (— . . . . s.), *Carl Stenhammar* (—R*—R.) samt signaturerna L., M+ë+D och N—M.

Ang. denna tidskrift se Ljunggrens utförliga skildring i Sv. Vitterh. Häfder 4: 168—322 och Böttiger, Aurora Förbundet i Upsala, i Sv. Akad:s Handl. 49 (1874): s. 227 följ.

Lyceum. 1810 aug.—11 aug. Stockholm, C. Delén. Ant. med devis: 392.

Rara temporum felicitas ubi sentire,
quæ velis et quæ sentias dicere licet. *Tacitus.*

Enligt prospekten skulle Lyceum utgifvas i 12 häften om året, men blott två häften utkommo med ett års mellanrum. H. 1, 1810 (163 s., 30 s. bihang och 2 s. innehåll) och h. 2, 1811 (219 s.). 8:o (14,8 × 7,5); 28 sk. bko för h. 1.

Litterär tidskrift utg. af *L. Hammarsköld* i förening med *Benjamin Höijer, J. J. Berzelius* och *C. A. Agardh*. Se Hammarsköld-Sondén, Sv. Vitterheten s. 565 och Ljunggren, Sv. Vitterh. Häfder 4: 78, 162 följ. och 312 följ.

Magasin för Föräldrar och Lärare, utgifvet af *C. U. Broocman*. 1810 31/8—12. Stockholm, h. 1—3 tr. hos Elmén & Granberg 1810, 11, h. 4 hos O. Grahn 1811 och h. 5, 6 hos C. Delén 1812. Ant. 393.

2 h. årl.; 102 à 80 s. 8:o (14,4 × 7,6); 36 à 20 sk. bko h. Bd. 1 (1810) omfattar h. 1, 2 (198 s.) och bd. 2 (1811, 12), h. 3—6 (96, 88, 80, 89 s.). 36 sk. bko för bd. 1: h. 1, 20 sk. bko för h. 3 (enligt annons i Journal för Litt. o. Teat. 1811 23/1 o. 19/11).

Pedagogisk tidskrift, hvaraf efter Broocmans död (1812 11/3) h. 5, 6 utgåfvos utaf en af hans vänner, med däri införd biografi öfver Broocman (se h. 6, s. 52—84).

Journal för Landtmän. 1810 24/9—8/10. Stockholm, O. Grahn, 1810. Fr. 394.

2 v., M. T.; 4 s. 4:o (15,2 × 12,5). 2 rdr bko för 104 nr; blott 5 nr (20 s.) utkommo.

Enligt anmälan skulle tidningen innehålla dels recensioner af alla till efterlefnad utkommande författningar och påbud, dels ock sådane ekonomiska uppgifter, som för landtmän äga värde. Enligt annons i Stockholms-Posten 1810 11/10 upphörde tidningen, emedan blott 8 prenumeranter därå anmält sig; dessa återfingo utan afdrag sina penningar mot aflämnande af prenumerationssedlarne.

Theologisk och Religieus Läsning. Utgifven af *Carl Christian Lilljenwalldh*. H. 1—4. [1810 31/10—12]. Stockholm, H. A. Nordström. Ant. 395.

2 bd. årl.(?), 224 à 262 s. 8:o (15,5 × 7,9). 36 à 40 sk. bko för bandet. Teologisk tidskrift för präster.

396. **Samlingar i Blandade Ämnen för Läkare-Vetenskapen och Naturforskningen,** utgifne af *Sven Hedin.* M. D. 1810 8/11—12. Stockholm, H. A. Nordström, 1810—12. Ant.

2 h. årl., 96 à 126 s. 8:o (16,2 × 8,4) med ett porträtt i hv. häfte af någon svensk läkare. 24 sk. bko för h. D. 1: h. 1—4 utkommo 1810, 11 och d. 2: h. 1 år 1812. Mera synes ej hafva utkommit, ehuru hofmedikus *Sv. Hedin* 1813 2/1 sökte tillstånd å fortsatt utgifvande af denna periodiska skrift, hvilket 25/1 s. å. tillstyrktes af hofkanslern.

397. **Åskådaren.** Medborgerlig Weckoskrift i Statistiska och Politiska Ämnen. 1810 26/11—11 21/11. Stockholm, C. Delén, 1810, 11. Fr.

2 v., O. L.; 4 s. 4:o (16,3 × 12,7); 9 samlingar om 16 nr hvardera à 24 sk. bko. 1810 utgåfvos 16 nr och 128 nr 1811.

Utgifven af *Carl August Grevesmöhlen.*

398. **Nytta och Nöje.** 1810 22/12—11 8/5. Stockholm, C. Delén, 1810, 11. Fr.

2 v., O. L.; 4 s. 4:o (15,8 × 13,5); 31 nr, hvaraf nr 1 utkom 1810 22/12 och de öfriga 1811. 1 rdr 16 sk. bko.

Vitter tidskrift på vers och prosa, utgifven af *Carl Gustaf Walberg.* (Se Hammarsköld-Sondén, Sv. Vitterh. 574.)

399. **Tidning i Blandade Ämnen.** 1811 2/1—31/12. Upsala, Stenhammar och Palmblad 1811. Fr. o. Ant.

2 v., O. L.; 4 s. 4:o, 2-spalt. (18 à 17,2 × 12,7) jämte bihang till hv. nr, 2 à 4 s. 4:o (16,5 × 12,7). 1 rdr 32 sk. bko för 52 nr (= ett halft år). 104 nr. (Spalt 1—864 o. Bihang s. 1—216). Öfver innehållet finnes register för hvarje månad jan.—juni.

Utgifven af bokhandlaren *Emanuel Bruzelius* i stället för den af honom inköpta Elegant-Tidningen (nr 387). »Prospectus till Tidning i Blandade Ämnen», dat. Upsala d. 21 dec. 1810 (2 s. 4:o) fins i kongl. bibl:s exemplar.

400. **Halländska Tidningen.** 1811 3/1—31/10(?). Halmstad, C. F. Dejrich, 1811. Fr.

1 v., T.; 4 s. 4:o (14,7 × 12,4). 1 rdr bko för 52 nr.

Utgifven boktryckaren *Carl Fredrik Dejrich,* hvilken 1810 i dec. flyttade sitt tryckeri ifrån Venersborg till Halmstad. Dejrich ändrade sedermera tidningens titel till Halmstads Tidning, som utkom redan i slutet af 1811 och hvilken Dejrich 1812 5/1 anhöll att få fortsätta, »ehuru utgifvandet blifvit hindradt af ekonomiska tillfälliga omständigheter». Intet nr af Halmstads Tidning fins likväl i kongl. bibl. före 1821 13/1.

Economisk Tidning för Westergötland. 1811 ?/1—28/12, fortsatt af: **Economisk Tidning** 1812 ?/1—13 26/6. Skara, F. J. Lewerentz, 1811—13. Fr. 1811, därefter Ant. 401.

2 v., 4 s. 1811, 12 o. 1 v., L., 8 s. (dubbelnummer) 1813, 4:o (15 à 15,7 × 13). 3 rdr bko för år 1811, 12; 1 rdr 24 sk. bko för halfår 1813. 104 nr 1811, 12 och 52 nr 1813.

Utgifven af *Sven Brisman*, som 1810 1/10 utfärdade en »Prospect till Economisk Tidning för Westergötland. Däri äro 1811 äfven Stifsnyheter intagna. Fortsattes af Skara Tidning 1813 1/7—16.

Den Owäldige Granskaren. 1811 5/1—12 23/3. Wenersborg, tryckt hos C. F. Dejrich igenom arrendatorn J. Qwist 1811 5/1—27/4 och därefter hos J. Qwist. Fr. med devis: »Pröfva noga och döm rätt.» 402.

2 v., O. L.; 4 s. 4:o (17,3 à 19 × 11,8 à 12). 1 rdr 24 sk. bko (o. p.) 1811 jan.—juni samt 2 rdr bko (p. i.) för helt år fr. 1811 4/9. Tillsammans 104 nr utkommo, med ett par månaders uppehåll 1811 mellan nr 52 (6/7) och nr 53 (4/9). Med 1812 nr 96(?) följde ett bihang, dat. Åmål d. 24 Febr. 1812, innehållande ett upprop af *B. Norström.*

Utg. af *J. G. Ingman (Manderfelt).* (Se Biogr. Lexikon, Ny följd, 5: 322.)

Militair-Journal. 1811. N:o 1. Stockholm, i Marquardska Tryckeriet 1811. Ant. 403.

Utgifningssätt obekant. 32 s. 8:o (15 × 8,6) och en pl. i kprst. 6 sk. bko.

Enligt annons i Journal för Litt. o. Teater 1811 8/3 hade detta häfte utkommit under loppet af jan. eller febr. månader. Utgifvaren okänd.

Allmän Politisk Jurnal. 1811 1/6 och 7/9—14/9. Stockholm, C. Delén, 1811. Fr. 404.

Enligt tillkännagifvande i 1:a häftet, utg. i juni 1811, skulle tidningen utkomma 1 v., 16 s. 8:o (15,6 × 8,5). 2 rdr bko för 32 nr. Emellertid utgafs ingen omedelbar fortsättning däraf förr än i september, då den ånyo började utkomma. 1:a numret (7/9) är delvis omtryck af det förut utgifna häftet. Den skulle då utgifvas 2 v., O. L., 16 s. 8:o (14,6 × 7,6).

Redigerad af *Adolf Regnér*, med biträde af *C. A. Grevesmöhlen.* Med anledning af en i nr 3 (14/9) införd artikel, »Om möjligheten af Finlands återförening med Sverige», blef detta nummer, samma dag det utkom, belagdt med qvarstad samt utgifvaren, protokollsekreteraren *Adolf Regnér*, åtalad och dömd till tre års fängelse å Vaxholm. Sedan han 11 månader suttit där fängslad, inlämnade han en nådeansökan, som beviljades och omedelbart medförde friheten. (Se Biogr. Lex., Ny följd, 8: 373.)

405. **Magazin för Populaira Medicinen**, utgifvit af *L. Tidén*. 1811 juni, juli. Stockholm, P. Sohm. Ant. med devis:

»Neque ab indoctissimis neque a doctissimis legi volo». *Cicero.*

1 m.(?), 90 s. 8:o (15 × 8). 20 sk. bko.

Medicinsk tidskrift, hvaraf blott Bd. 1: h. 1 fins i kongl. bibl.; enligt annons i Journal för Litt. o. Teater 1811 21/8 skall Bd. 1: h. 2 hafva utkommit i aug. s. å.

406. **Iduna**. En skrift för den Nordiska Fornålderns Älskare. 1811 juli—45. Stockholm, H. A. Nordström 1811, 12, A, Gadelius 1813—17, Fr. B. Nestius 1820—24 och L. J. Hierta 1845. Fr. 1811—24; Ant. 1845.

Utkom i »fria» häften, 2 st., 1811, sedermera ett häfte för hvart år 1812—14, 16, 17, 20, 22, 24 och 1845, tillsammans 11 häften, 90 à 391 s. 8:o (13,7 à 13,3 × 7,2) samt en musikbilaga (10 s. Folio) till h. 9 (1822). 20 sk. à 1 rdr för h. Af h. 1—6 och 8 utgafs sedermera en andra upplaga, af h. 3 t. o. m. en tredje.

Denna åt svensk litteratur, historia och fornforskning ägnade tidskrift började utgifvas i juli 1811 af Götiska förbundet på förslag af prof. *Erik Gustaf Geijer*. Å densamma erhöll protokollsekreteraren *Jacob Adlerbeth* utg.-bevis 1813 3/9, innan dess 4:de häfte kom ut. Elfte häftet utgafs 1845 af *Knut Geijer*.

Bidrag till Iduna hafva lämnats af följande medlemmar i Götiska förbundet, som därvid begagnat sig af nedanstående signaturer:

J. Adlerbeth (—R—.), *A. A. Afzelius* (A—z—.), *A. Ahlqvist*, *P. D. A. Atterbom* (A.), *B. von Beskow* (B. B.), *M. Bruzelius* (B—s), *E. Dillner* (E. G. D . . .), *P. P. Ekelund*, *F. W. Ekenstam* (F. W. E.), *M. Floderus* (F—s.), *E. G. Geijer* (G—r.), *G. W. Gumælius* (G—s.), *L. Hammarsköld*, *L. Klüwer*, *E. Lidfors*, *S. Lidman* (L—n,), *J. G. Liljegren*, *A. Lindeblad* (A. L—d.), *P. H. Ling*, *K. A. Nicander*, *L. F. Rääf* (R—.), *J. H. Schröder* (S—r.), *N. H. Sjöborg*, *Esaias Tegnér* (T—r.), *P. W. Tholander* (Th—r.), *G. W. af Tibell* och *J. H. Wallman* (W—n.). (Se vidare härom R. Hjärne, Götiska Förbundet och dess hufvudmän, Sthlm 1878.)

407. **Visby Tidning**. 1811 aug.—25 juni? och 13/8—26/8. Tryckt hos Dir. F. G. Bagge 1811—12 25/6, Sven Sedergren och Jonas Nyberg 1812 9/7—14 12/2, Jonas Nyberg 1814 19/2—†2/12, Nybergska boktryckeriet 1814 10/12—15 ?/9, Brygger och Sahlin 1815 ?/10—17 4/3, Sahlin och Bryggers enka 1817 ?/3—19 ?/9, i Sahlins boktryckeri af Ol. Kjölin 1819 1/10—22 ?/9, Carl Bergman 1822 1/10—23, Sahlin genom Boberg? 1824 jan.—maj, Sahlin genom P. G. Hejdenberg 1824 juni—25 ?/8 och G. Christiernin 1825 13/8—26/8. Fr., men Ant. 1825 13/8—26/8.

1 v., T. 1811 aug.—12 25/6, sedermera vanl. L.; 4 s. 4:o (16,5 à 15,8 × 11,3) 1811—25 juni, och 4 s. Fol., 2-sp. (25,5 × 17,2) 1825 13/8—26/8. 1 rdr bko för 26 nr 1811, 12, 14 o. följ.(?), 32 sk. bko 1813.

Kongl. bibl:s exemplar är mycket defekt.

Visby Tidning började utgifvas af direktör *F. G. Bagge* i juli 1811, hvarmed han fortfor t. o. m. 1812 $^{25}/_{6}$, hvarefter den jämte tryckeriet såldes, men Bagge lofvade att — i afvaktan på sin flyttning från staden — utgifva lösa- nummer däraf. Obekant om så skett. Qvartersmannen *Sven Sedergren* och skräddaren *Jonas Nyberg*, som köpt tryckeriet och tidningen, började 1812 $^{9}/_{7}$ åter utgifva Visby Tidning, men i ny nummerföljd. I febr. 1814 öfvertog *Nyberg* ensam affären, men dog 1814 $^{2}/_{12}$, hvarefter den fortgick för hans konkursmassas räkning till 1815 $^{26}/_{9}$, då den inköptes på konkursauktion af färgaren *Christian Brygger* och garfvaren *Matthias Sahlin*, hvilka gemensamt drefvo affären till *Bryggers* död 1817 $^{4}/_{3}$, hvarefter Sahlin ensam dref den tills han 1819 $^{1}/_{10}$ på tre år utarrenderade den till faktor *Olof Kjötin*. Efter arrendetidens utgång öfvergick arrendet genom kontrakt 1822 $^{20}/_{4}$ till glasmästaren *C. Bergman*. Då denne i okt. 1822 annonserade sig såsom utgifvare af Visby Tidning, infordrade hofkanslern 1822 $^{5}/_{11}$ i skrifvelse till ombudet i Visby förklaring däröfver, att ej mindre boktryckeriet därstädes ombytt egare, än ock att dess nye innehafvare öfvertagit redaktionen af Visby Tidning, utan att hvarken i ena eller andra afseendet tryckfrihetsförordningens föreskrift angående vederbörlig anmälan blifvit iakttagen. Bergman anförde i sin skrifvelse 1822 $^{20}/_{11}$, att alla hans företrädare hade utgifvit Visby Tidning, ehuru sannolikt endast direktör F. G. Bagge begärt och erhållit tillstånd därtill; af okunnighet hade han försummat den föreskrifna anmälan. Ombudet intygade ock sanningsenligheten af Bergmans uppgift, att redaktionen af Visby Tidning städse varit inskränkt endast till kungörelsers och annonsers emottagande och införande, utdrag af andra inrikes tidningar m. m. d., samt att den aldrig ägt någon litterat redaktör annat än boktryckeri-idkaren, hvadan tidningens »halt och värde också alltid dermed stått i jemnt förhållande». Denna uppgift är dock ej fullt exakt, enär — enligt uppgift i Visby Tidning 1818: nr 28 — mag. *C. M. Söderström* 1816—18 juni, varit redaktör af tidningen, hvarefter enkefru Brygger enligt annons i 1818: nr 28 åtog sig tidningens utgifvande. Samtidigt med det Bergman afgaf sin ofvan anförda förklaring, — vid hvilken hofkanslern lät saken bero — anhöll han om tillstånd att få utgifva Visby Tidning och erhöll 1822 $^{10}/_{12}$ äfven utgifningsbevis därå, som 1824 $^{13}/_{12}$ öfverflyttades på boktryckaren *Peter Gustaf Hejdenberg*. Ombudet i Visby anmälde hos hofkanslern 1825 $^{10}/_{6}$, att Visby Tidning upphört, men ett par månader därefter, 1825 $^{26}/_{8}$, att den åter börjat utgifvas utan vederbörligt utgifningsbevis af förre löjtnanten *Georg Christiernin*. Fyra nummer (nr 21—24) trycktes häraf i Folio (2-spaltad) med fortlöpande paginering (1—16), som fortsattes fr. 1825 $^{2}/_{9}$ i Visby Argus, hvartill tidningens titel förändrades och å hvilken Christiernin 1825 $^{17}/_{7}$ sökte och $^{19}/_{8}$ s. å. erhöll utgifningsbevis. (Jfr Molér, Bidrag till en Gotländsk Bibliografi, 1.)

408. **Visby Stifts Tidningar.** 1811 $^{12}/_{8}$—12 $^{30}/_{6}$, 1812 $^{16}/_{9}$—17 $^{31}/_{5}$, 1821—66 och 1871 $^{8}/_{6}$—76. Visby, tryckt i F. G. Bagges tryckeri 1811—12 $^{30}/_{6}$, Sv. Sedergren och J. Nyberg 1812 $^{16}/_{9}$—13 $^{31}/_{12}$, J. Nyberg 1814 $^{16}/_{1}$—$^{31}/_{10}$, Nybergska tryckeriet 1814 $^{16}/_{11}$—15 $^{31}/_{5}$, Chr. Brygger och M. Sahlin 1815 $^{31}/_{7}$—17 $^{31}/_{5}$, M. Sahlins boktryckeri af Ol. Kjölin 1821—22 aug., Carl Bergman 1822 sept., okt., Ol. Kjölin 1822 nov.—24 maj, hos M. Sahlin af P. G. Hejdenberg 1824 juni—sept., J. G. Klingwall och L. P. Ihre 1824 okt.—25, J. G. Klingwall 1826 jan.—maj, i Klingwallska boktryckeriet 1826 juni—dec., Axel Cedergren 1827—49, Th. Norrby 1850—58, J. A. Lindbom 1859—66 samt Th. Norrby 1871 $^{8}/_{6}$—76. Ant.

18 à 24 nr om året 1811—15; 6 nr årl. 1816, 17; 12 nr årl. 1821—76; 8 s. 8:o (14 à 13,5 × 8 à 7,5) 1811—16; därefter 4 s. 8:o (13,8 à 17 × 7,6 à 7,9). 1 rdr 24 sk. bko för 24 nr 1812; 32 sk. bko 1814 för 12 nr och 1821—31; 1 rdr bko 1832—58 och 1 rdr 50 öre fr. o. m. 1859.

Utg. af konsistorienotarien *Martin Gustafsson* 1811—17, hvarefter stiftstidningarne ej utkommo förr än han åter började utgifva dem 1821—45; *C. Ahlberg* 1846—57; *H. P. Gustafsson* 1858—66 och *N. F. Öfverberg* 1871—76, hvilken erhöll utgifningsbevis 1871 $^{20}/_{5}$.

Konsistorienotarien *H. P. Gustafsson* tillkännagaf i dec.-häftet 1866, med hvilket stiftstidningen upphörde, »att han träffat aftal med utgifvaren af Wisby-Posten, boktryckaren *Th. Norrby*, att i hans tidning få införda underrättelser om ecklesiastika och skolangelägenheter». Stifts-tidningen började åter utgifvas 1871 $^{8}/_{6}$ samt fortgick t. o. m. dec. 1876, hvarefter den ej vidare utkommit. (Jfr Molér, a. a. 19.)

409. **Stockholms Adress-Contors Efterrättelser.** 1811 $^{10}/_{9}$—12 $^{11}/_{1}$. Stockholm, Marquardska Tryckeriet 1811, 12. Fr.; med St. Eriks bild, omgifven af en lagerkrans, såsom titelvignett.

2 v., O. L.; 4 s. 4:o (18 × 13,5); 1811: 1—28, 1812: 29, 30. 1 rdr 16 sk. bko för 52 nr.

Annonstidning utgifven af Stockholms Adress Contor, som är »beläget vid Prestgatan, midt emot Kongl. Öfverståthållare Embetets Cancellie».

410. **Aftonbladet.** 1811 $^{16}/_{9}$—33 $^{2}/_{1}$. Göteborg, G. Löwegren. Fr. 1811—31, därefter Ant.

3 v., M. T. L. 1811 $^{16}/_{9}$—15? o. 1822—30; Ti. F. L. 1831, 32; 4 v., M. O. T. L. 1816—21; 4 s. (2 s. 1816, O.) 4:o (16,3 × 13,4) 1811 $^{16}/_{9}$—$^{30}/_{12}$ och 4:o, 2-spalt. (17,7 à 15,6 × 14 à 13,8) 1812—32. 1 rdr rgs. 1811; 4 rdr bko 1812—13; 6 rdr rgs. 1814—24; 6 rdr 24 sk. rgs. 1825—32.

Utgifvet af assessor *Georg Löwegren*, som 1812 $^{26}/_{8}$ erhöll utgif-

ningsbevis därå. I slutet af 1818 tillkännagifver Löwegren sig ämna jämte Aftonbladet utgifva en tidning med titeln: Götheborgs Adress-kontors-Tidning, hvarå han redan 1813 24/11 erhållit utgifningsbevis. Denna skulle upptaga hälften af Aftonbladet och utkomma M. O. L. (afton) samt T. under egen titel i enkelt blad. Priset för båda tillsammans var 4 rdr bko = 6 rdr rgs.

Götheborgs Adresskontors-Tidning synes hafva börjat 1819 4/1 och upphört 1823 27/12. Adresskontorsinnehafvaren *G. M. Gillberg* anmälde 1817 11/6, att han ämnade fortsätta de af assessor G. Löwegren förut utgifna tidningarna Aftonbladet och Götheborgs-Posten, å hvilka han s. d. erhöll utgifningsbevis. Sedermera kongl. bibliotekarien *Johan Erik Rydqvist* var 1819—24 medarbetare i Aftonbladet. 1832 3/12 anmälde ombudet, att med årets slut kommer tidningen Aftonbladet att upphöra, hvilket äfven tillkännagafs i ett extranummer 1833 2/1, med tillägg att den skulle fortsättas af: Götheborgs Stads Tidning och Dagliga Annonceblad.

Läsning för Svenskar. 1811 okt.—12 maj. H. 1 tr. i Stockholm hos C. Delén 1811 och h. 2 i Upsala hos Stenhammar och Palmblad 1812. Ant. 411.

Fria häften; 48 s. hv. h., 8:o (14,2 × 7,4). 12 sk. bko för häftet. I Stockholms-Posten annonseras h. 1: 1811 5/10 och h. 2: 1812 30/5.

Litterär tidskrift på vers och prosa, innehållande äfven politiska och pedagogiska uppsatser, utgifven af *Carl Collnér*. (Se Hammarsköld-Sondén, Sv. Vitterh., s. 603).

Läsning i Hwarjehanda Ämnen. Första Häftet [1811 26/10]. Stockholm, H. Fougt, 1811. Fr. 412.

Fria häften. H. 1, 67 s. 8:o (12 × 6,6) à 20 sk. bko. I Stockholms-Posten annonseras 1811 26/10, att »prenumeration på de tre återstående häftena, som ofördröjligen utgifvas hvart efter annat, erlägges med 1 rdr. Särskilda häften säljas ej».

Af allmänt politiskt och juridiskt, men äfven rent ekonomiskt innehåll.

Minerva. 1811(?)—14. Örebro, Tryckt hos N. M. Lindh, 1811—14. Ant. 413.

4 h. årl.; 80 s. 8:o (16,8 × 8,5); d. 1 (1811,12) 342 s. o. 14 kprst.; d. 2 (1813) 318 s. [obs. 2 s. emellan 168,169] o. 15 kprst. och d. 3 (1814) 334 s. o. 15 kprst. samt 2 s. Innehåll, till hvarje del. 36 sk. bko för hv. häfte = 3 rdr bko för år.

Enligt annons i Stockholms Posten 1811 26/7 ämnade några litteratörer utgifva Minerva, »en månadsskrift bestående af 12 häften om året om 3½ à 4 ark hvardera, innehållande politiska artiklar af större vidd hemtade ur utländska journaler jemte Läsning i hvarjehanda ämnen». För 6 häften, en half årgång, var prenumerationspriset 1 rdr 24 sk. bko. Början skulle göras med julihäftet, som skulle

utkomma i nästa (= aug.) månad. Först 1812 21/2 annonseras likväl 1:a häftet af Minerva i Stockholms-Posten.

I Minerva äro en mängd stycken författade af *Joh. Fr. Lundblad*, som 1811 18/11 lämnade boktr. N. M. Lindh ansvarssedel för de af honom deri förf. artiklarne.

414. **Konungens Befallningshafvandes i Göteborgs och Bohus Län Allmänna Kungörelser***. 1812 3/1—fortgå. Göteborg, Sam. Norberg 1812—43 14/2, Norbergska tr. 1843 15/2—48(?), C. Petersen 1852(?)—56(?), C. F. Arwidsson 1858(?)—67 och 78, J. A. Granberg 1868—77, Nyaste Förpostens tr. 1879 3/1—29/8, Göteborgs Boktryckeri Aktiebolag 1879 5/9—29/12 samt A. Lindgren & Söner fr. o. m. 1880. Fr. t. o. m. 1856(?), därefter Ant.

Utgifningstider obestämda, vanligen 1 à 2 v., af växlande sidantal. 4:o (17,7 à 24,5 × 13 à 15,5) t. o. m. 1871, därefter hufvudsakligen Fol. (27,5 à 25 × 15,5 à 17). Prenumerationspriset i äldre tider obekant, har varit 3 kr. (o. p.) fr. o. m. 1864.

Från 1788 finnes en af landshöfdingen i Göteborgs och Bohus län utfärdad kungörelse tryckt. 1807—11 utgåfvos länskungörelserna nästan regelbundet, ehuru först fr. o. m. 1812 i årlig nummerföljd, hvilken är fr. o. m. 1877 delad i två serier A. och B., af hvilken den sist nämnda innehåller enskildes kungörelser. Kongl. bibl:s ex. är mycket ofullständigt.

415. **Skara Stifts Tidning**. 1812 8/1—14; 1816—24. Skara, F. J. Lewerentz 1812—14, 16—24. Ant.

1 v., O., 1812—14; 1 m. 1816—24; 4 s. 8:o (12,7 à 12,5 × 7,7 à 7,4). 1 rdr bko 1812—14, 30 sk. bko 1816, 24 sk. bko 1817—21(?), 36 sk. bko 1822(?)—24.

Utg. af lektorn *Mathias Hasselroth*, hvilken 1812 26/8 erhöll utgifningsbevis därå. I sista numret 1814: 52 (21/12) tillkännagafs, att Skara Stifts Tidning därmed upphörde, men att de ämnen, som däri influtit, komma att införas i Skara Tidning 1815. Regementspastorn och konsistorienotarien *C. G. Almgren* anmälde 1816 23/1, att han ämnade åter utgifva Skara Stifts Tidning och erhöll 1816 1/2 utgifningsbevis, som 1823 20/1 öfverflyttades på hans efterträdare, konsistorienotarien, mag. *A. Sundblad*. Af ombudet anmäldes hos hofkanslern 1825 10/1, att Skara Stifts-Tidning å nyo upphört med 1824 års utgång. Någon särskild tidning för Skara stift utkom ej heller under åren 1825—39, hvarunder stiftsnyheterna infördes i Skara Tidning.

416. **Trompeten eller Krigsförklaring emot allt ondt**. 1812 10/1—8/8. Stockholm, C. Delén, 1812. Ant.

2 v., Ti. F.; 4 s. 4:o (17,8 × 13,5). 1 rdr bko för 32 nr. 96 nr i 3 h. (384 s.). Utkom oftast med 2 eller flere nummer på en gång.

* T. o. m. 1876 var titeln blott: »Kungörelse» eller »Allmän Kungörelse».

Politisk och satirisk tidning, utgifven af *C. A. Grevesmöhlen.* (Se Hammarsköld-Sondén, Sv. Vitterh. 602, och B. Schöldström, Förbiskymtande Skuggor, s. 93—113, hvarest lämnas en utförlig redogörelse öfver denna tidnings innehåll.)

Konungens Befallningshafvandes i Kronobergs län Allmänna Kungörelser*. 1812 12/1—fortgå. Wexiö, Gymnasiiboktr. Sven Rask 1812—19 maj(?), Sven Rasks enka 1819 juni(?)—39(—?), J. P. Lönnegren 1846(?)—55 20/9, H. S. Cederschiöld 1855 5/10—57, Edv. Ljungström 1858—70 25/1, Ljungströms arfvingar 1870 11/2—78, Smålandspostens tr. 1879—86, O. Sporsén fr. o. m. 1887. Fr. t. o. m. 1876, därefter Ant. 417.

Utgifningstider obestämda, vanligen 1 v., af växlande sidantal. 4:o (16,5 à 21 × 13,7 à 15). Utdelas gratis till vederbörande myndigheter; prenumerationspriset, i äldre tider obekant, har varit (p. i) 2 rdr 1864, 2 rdr 50 öre 1865—72 samt 3 kr. (o. p.) fr. o. m. 1873.

Från 1799 finnes en af landshöfdingen i Kronobergs län utfärdad kungörelse tryckt. Från 1812 började de utgifvas i nummerföljd. Från och med 1892 utgifvas landskansliets och landskontorets kungörelser särskilda, hvardera i två nummerserier, A. B., för hvarje år. I kongl. bibl:s ex. saknas länskungörelserna för 1814—20 o. 1840—45.

Lunds Stifts och Academie Tidning. 1812 18/1—16; **Lunds Stifts Tidning.** 1817—fortgår 1894. Lund, tr. i Berlingska Boktryckeriet t. o. m. 1874 25/4 [= C. Fr. Berling 1812—34] och Fr. J. Berling 1835—74 25/4 samt därefter Fr. Berlings Boktryckeri och Stilgjuteri. Ant. 1812—17 samt fr. o. m. 1845; Fr. 1818—45. 418.

25 nr årl. 1812; 26 nr årl. fr. o. m. 1813. 1 rdr bko 1815—24 och 1846—50; 1 rdr 8 sk. bko 1825—35; 1 rdr 12 sk. bko 1851; 1 rdr 16 sk. bko 1852—58 och 2 rdr fr. o. m. 1859.

Utgifven af fältsekretereren *Carl Fredrik Berling*, hvilken 1812 26/8 erhöll utgifningsbevis å Lunds Stifts och Academie Tidning och 1828 11/11 å Lunds Stifts Tidning, för hvars utgifvande därefter något bevis synes hvarken hafva blifvit sökt eller utfärdadt.

Konsistorienotarier hos Lunds domkapitel hafva varit *Joh. Jac. Palm* 1812 (fr. 1805)—44, *Joh. Anders Quiding* 1845—59 juni, hvarefter han åtnjöt tjenstledighet, *Carl Westdahl* t. f. konsistorienotarie 1859 juli—78 april samt ordinarie 1878 maj—84 april(?) och *Joh. Magnus Sjögren* fr. 1884 maj.

Skandinaven. 1812 20/4—18/7. Stockholm, C. Delén. Ant. 419.

3 v., M. O. L. 1812 20/4—27/5 och 2 v., O. L. 1812 30/5—18/7; 4 s. 4:o (18,7 × 13,6). 24 sk. bko för 16 nr; blott 32 nr (128 s.) utkommo.

Politisk tidning, utgifven på regeringens föranstaltande af *C. A. Grevesmöhlen*, åsyftande att förbereda allmänna tänkesättet på 1812

* T. o. m. 1877 var titeln endast »Allmänna Kungörelser».

års politik och skaffa densamma insteg. Fortsattes af Nya Skandinaven (nr 422). (Se Biogr. Lex., N. F., 4: 397.)

420. **Riksdags Tidningar wid Urtima Riksdagen i Örebro.** 1812. Örebro, N. M. Lindh, 1812. Fr.

Utkom å obest. tider; hv. nr 4 s. 4:o (17,2 à 18,3 × 13,1). 1 rdr 16 sk. bko för 50 nr, enligt annons i Stockholms-Posten 1812 22/4, hvarest omtalas, att redan 2 nr hade utkommit. 51 odaterade nr (204 s.) jämte bihang till nr 1—12 (48 s.).

Utg. af *Anders Carlsson [af] Kullberg.*

421. **Söndagsbladet.** Weckoskrift till befordrande af sann praktisk Christendom och Moralitet. N:o 1—50. [1812 12/9—13 3/7.] Götheborg, Geo. Löwegren. Fr.; med devis:

»Waren icke allenast Ordets hörare, utan ock dess görare».

1 v., L.; 8 s. 8:o (14,5 × 7). 1 rdr bko för 50 nr.

Assessor *Georg Löwegren* erhöll utgifningsbevis härå 1812 26/8.

422. **Nya Skandinaven.** Veckoskrift för Medborgares nytta och nöje. 1812 24/9—13 16/9. Stockholm, C. Delén, 1812, 13. Ant.

2 v., M. T.; 4 s. 4:o (17,5 × 13,5). 1 rdr bko för en samling af 32 nr. 4 »samlingar» om 32 nr (= 128 nr). 1:a samlingen utkom 1812, öfriga 1813, vanligen i dubbelnummer.

Såsom bilaga till Saml. 4: nr 23, 24 (1813 30/8) följde: »Några Bevis på Svenska Lagskipningens närvarande beskaffenhet af Friherre *Staël von Holstein*» och till Saml. 4: nr 29, 30 (1813 13/9):

»Frih. *Staël von Holstein* afg. slutliga svar på Stadsfiskalen *Salomonssons* påminnelser vid bemälte Friherres emot honom gjorde Embets-påstående».

Politisk tidning, utg. af *C. A. Grevesmöhlen.* Från hofkanslersembetet afgick 1813 20/4 bref till justitiekansleren angående nr 72, 73 af Nya Skandinaven, hvilket dock ej synes hafva föranledt någon åtgärd.

I anledning af en i nr 77 af Nya Skandinaven införd artikel: »Reflexioner om krig i allmänhet och om våra närvarande rustningar», anhöll hofkanslern 1813 3/5 om Tryckfrihetskomiténs yttrande, huruvida denna artikel efter lagens bokstaf kunde åtalas eller ej; d. 5/5 inkom det svaret från Tryckfrihetskomitén, »att den ej finner sig tillständigt att öfver ifrågavarande artikel något utlåtande meddela». I följd häraf öfverlämnades målet s. d. till justitiekanslersembetet. På anmälan beslöt dock kongl. maj:t i statsrådet 1813 18/5, »att åtalet mot Nya Skandinaven nr 77 skulle inställas».

423. **Jurnal för Fruntimmer.** 1812. H. 1, 2. Norrköping, tr. hos Ad. Fr. Raams Enka, 1812. Ant.

Utgifningssätt obekant; 74 à 80 s., 8:o (13,2 × 7,4). H. 1 annonseras i Norrköpings Tidn. 1812 30/9 till salu à 16 sk. bko.

Innehåller berättelser och noveller m. m., till största delen öfversättningar. (Omnämnd i Hammarsköld-Sondén, Sv. Vitterh. s. 603.)

Jurnal för Religions Lärare. 1812, 13. Lund, Agardh & Comp. Fr. 424.

Häraf utkom ett häfte hvartdera året 1812 och 13, 420 o. 296 s. 8:o (14 × 7,8) à 40 sk. bko.

Utgifvet af d. v. vice bibliotekarien, sedermera prosten *David Munck af Rosenschöld*, hvilken måste upphöra med tidskriften i följd af bristande afsättning, sedan h. 2 utgifvits. (Biogr. Lex. 9: 176.)

Carlskrona Tidningar. 1812 15/12—14 1/7 (?). Carlskrona, tr. i Direktör Bagges boktryckeri. Fr. 425.

2 v., Ti. F.; 4 s. 4:o (16,3 à 15 × 12,2 à 11,5). 1 rdr 32 sk. bko 1812, 13; 2 rdr bko 1814. Kongl. bibl:s ex. mycket ofullständigt.

Amiralitetskammarskrifvaren *P. H. Syréen* erhöll 1812 12/12 tillståndsbevis härå. Obekant om mera utkommit.

I Stockholm äro de allra flesta af de ofvan upptagna periodiska skrifterna tryckta och knappast en tredjedel däraf i landsorten.

Endast de sistnämnda hafva blifvit upptagna i följande topografiska öfversikt.

Topografisk öfversikt

öfver

de i denna del förekommande periodiska skrifter, som äro utgifna i landsorten.

Falun.

282. Fahlu Weckoblad 1786 16/9—21 29/12.
346. Stora Kopparbergs läns kungörelser [1787] 1798 4/1—fortgå 1894.

Gefle.

85. Handels Tidning från Gefle 1765 5/1—31/12.
266. Gefle Weckoblad 1783 1/11—84 23/10.
» Weckoblad för Gefleborgs Län 1784 30/10—85 11/6 och 1786 7/1—1805 29/6.
» Gefleborgs Läns Weckoblad 1805 6/7—15 4/3.
» Wecko-Tidning från Gefle 1815 10/3—9/12.
» Gefleborgs läns Weckoblad 1815 16/12—30/12.
» Weckoblad från Gefle 1816 5/1—29 24/12.
» Gefle Weckoblad 1830 2/1—35 24/12.
» Gefleborgs läns Tidning 1836 9/1—46 2/12 och 1847 30/1—22/12.
299. Historiskt och Politiskt Mytt 1792 23/1—25/2.

Gusum.

352. Gusums Bladet 1799 17/7—13/8.

Göteborg.

50. Götheborgs Weko-Lista 1749 16/12—57(?).
73. Götheborgska Magasinet 1759 med bihang: Hwad Nytt i staden 1759.
» Götheborgska Magasinet och Hwad Nytt i Staden 1760—62.
» Bihang hörande til Fjerde Årgången af Götheborgska Magasinet 1763 1/4—25/6.
» Götheborgska Wecko-bladet 1764 7/1—65 24/12.

73. Götheborgska Magazinet 1766 $^{2}/_{1}$—$^{11}/_{12}$.
86. Götheborgska Nyheter 1765 $^{5}/_{1}$—93 $^{6}/_{4}$.
» Götheborgs Nyheter 1793 $^{19}/_{4}$—1848 $^{30}/_{12}$.
92. Götheborgske Spionen 1766 $^{4}/_{1}$—73 $^{21}/_{9}$.
96. Prädiko-Bibliothek 1766.
112. Preste-Tidningar 1768 $^{2}/_{1}$—juni.
126. Wecko-Cateches eller Söndags-Lust och Hwardagsro 1768 $^{31}/_{12}$—69 $^{31}/_{12}$.
151. Wecko-Tidningar 1770.
180. Hwad Nytt? Hwad Nytt 1772 $^{1}/_{5}$—85 $^{30}/_{12}$.
199. Götheborgs Allehanda 1774 $^{1}/_{1}$—1843 $^{10}/_{2}$.
239. Samling af Rön och Upptäckter 1781.
243. Göthiske Hushållaren 1781 april—augusti.
249. Den Philosophiske Storprataren 1782 $^{2}/_{2}$—83 $^{11}/_{11}$.
262. Charlotta von Weissensees Lefnads-Händelser 1783 $^{6}/_{5}$—84 $^{25}/_{2}$.
280. Götheborgs Tidningar 1786 $^{21}/_{2}$—1842 $^{31}/_{12}$.
289. Götheborgs Stifts-Tidningar 1789 $^{31}/_{1}$— fortgår 1894.
301. I. J. N. Samlingar til Befordran af Lius och Lif i Christendomen 1792 $^{29}/_{5}$—aug.?
353. Götheborgs Theater 1800 $^{10}/_{2}$—$^{12}/_{3}$(?).
410. Aftonbladet 1811 $^{16}/_{9}$—33 $^{2}/_{1}$.
414. Konungens Befallningshafvandes i Göteborgs och Bohus län Allmänna Kungörelser 1812 $^{3}/_{1}$—fortgå 1894.
421. Söndagsbladet 1812 $^{12}/_{9}$—13 $^{3}/_{7}$.
410. Götheborgs Adresskontors Tidning 1819 $^{4}/_{1}$—23 $^{27}/_{12}$.

Halmstad.

400. Halländska Tidningen 1811 $^{3}/_{1}$—$^{31}/_{10}$ (?).
» Halmstads Tidning 1811?—21?.

Jönköping.

220. Jönköpings Allehanda 1778 (?).
338. Jönköpings Allahanda 1797 $^{7}/_{1}$—1803 $^{10}/_{12}$.
367. Konungens Befallningshafvandes i Skaraborgs län Allmänna Kungörelser [1761] 1806 $^{8}/_{1}$—13 $^{27}/_{6}$ (därefter i Skara 1813—16 samt f. o. m. 1816 juli i Mariestad).
376 a. Jönköpings Tidning 1807 $^{14}/_{7}$—84 $^{18}/_{3}$ med supplementet:
376 b. Suppleanten 1832 $^{14}/_{4}$—51 $^{6}/_{12}$.
378. Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes i Jönköpings län Kungörelser [1744] 1809—fortgå 1894.

Kalmar.

285. Calmare Wecko-Tidning 1788 $^{6}/_{9}$—92 $^{29}/_{12}$.
293. Calmare Stifts Tidningar 1790 $^{15}/_{7}$—1878.
323. Calmar-Posten 1795 $^{31}/_{1}$—1819 $^{29}/_{12}$.

Karlskrona.

57. Carlscronas Wekoblad 1754 $^{5}/_{1}$—5?.
» Carlscronas Tidningar 1759—64 $^{14}/_{1}$.
» Carlscronas Wekoblad 1764 $^{21}/_{1}$—1878 $^{31}/_{8}$.
» Nya Karlskrona Weckoblad 1878 $^{3}/_{9}$—$^{31}/_{12}$.
» Karlskrona Weckoblad 1879—fortgår 1894.
82. Achates och Sostratus 1763 $^{24}/_{9}$—64 mars.
226. Dykaren 1779 $^{15}/_{4}$—$^{8}/_{12}$.
371. Länsstyrelsens i Blekinge Kungörelser [1802] 1807 $^{7}/_{1}$—fortgå.
425. Carlskrona Tidningar 1812 $^{15}/_{12}$—14 $^{1}/_{7}$ (?).

Karlstad.

202. Carlstads Wecko-Tidningar 1774 $^{11}/_{3}$—89 $^{8}/_{8}$.
278. Carlstads Stifts-Tidningar 1785 maj—87 april och 1788 maj—94 dec.
318. Dagblad utgifne . . . under Pärmäss-marknaden 1794 $^{8}/_{7}$—?/7.
319. Carlstads Tidningar 1794 $^{26}/_{7}$—$^{31}/_{12}$.
» Carlstads Stifts- och Stads-Tidningar 1795, 96, 1798 $^{13}/_{1}$—$^{7}/_{4}$ och 1800 $^{4}/_{1}$—$^{27}/_{12}$.
» Carlstads Tidningar 1801 $^{3}/_{1}$—1804 $^{29}/_{12}$.
362. Carlstads Tidning 1805 $^{6}/_{7}$—49 $^{27}/_{1}$.
365. Wärmlands läns Allmänna Kungörelser [1791] 1806—fortgå.
366. Carlstads Stifts-Tidningar 1806 $^{25}/_{2}$—1808 april.

Kristianstad.

388. Christianstads Wecko-Blad 1810 $^{7}/_{7}$—40.
» » » Supplementblad till Skånska Posten 1841—48.

Linköping.

14. Nödiga Förnufftz Öfningar 1718—22.
68. Linköpings Stifts Tidningar 1756 $^{6}/_{11}$—fortgå 1894.
307. Linköpings Wecko-Tidningar 1793 $^{5}/_{1}$—94 $^{24}/_{12}$.
321. Linköpings Bladet 1794 $^{5}/_{11}$—98 $^{7}/_{4}$ och 1798 $^{21}/_{4}$—1851 $^{31}/_{12}$.
327. Linköpings Magasin 1795 mars—aug.
334. Linköpings Allehanda 1796 $^{9}/_{1}$—97 $^{27}/_{12}$.
342. Journal för Prester 1797 $^{7}/_{8}$—99.
357. Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes i Östergötlands län Kungörelser [1688] 1802—fortgå 1894.

Lund.

13. Lundska Lögerdagz [Onsdagz] Courant 1717 $^{10}/_{8}$—$^{21}/_{8}$.
» Lundska Onsdagz [Lögerdagz] Post-Tijender 1717 $^{24}/_{8}$—18 $^{1}/_{3}$.
» Lundska Post-Tijender 1718 $^{5}/_{3}$—$^{19}/_{6}$.

192. Academiska och Stifts Tidningar utgifne i Lund 1773.
206. Lunds Weckoblad 1775 $^{5}/_{1}$—82 $^{18}/_{12}$.
» Nytt och Gammalt 1783 $^{3}/_{1}$—1812 $^{23}/_{12}$.
» Lunds Weckoblad Nytt och Gammalt 1813 $^{2}/_{1}$—fortgår 1894.
302. Tidningar från Bokhandlingen i Lund 1792 $^{11}/_{8}$—93 $^{17}/_{7}$.
350. Carolina 1798 febr. o. april.
418. Lunds Stifts och Academic Tidning 1812 $^{18}/_{1}$—16.
» Lunds Stifts Tidning 1817—fortgår 1894.
424. Jurnal för Religions Lärare 1812, 13.

Mariestad.

367. Konungens Befallningshafvandes i Skaraborgs län Allmänna Kungörelser 1816 juli—fortgå (förut i Jönköping 1806—13 $^{27}/_{6}$ och Skara 1813 $^{10}/_{7}$—16 juni).

Norrköping.

70. Norrköpings Weko-Tidningar 1758 $^{14}/_{10}$—86 $^{30}/_{12}$.
» Norrköpings Tidningar 1787—fortgå 1894, med supplement:
» Norrköpings Bladet 1831 $^{14}/_{12}$—39 $^{22}/_{3}$.
80. Philopatri Bref, Flock 4—7, 1764, 65 (öfriga Flockar i Stockholm).
116. Medborgaren 1768: nr 1, 2, 4 (öfriga nr i Stockholm 1768 och 1771).
117. Themis på Fula Sidan 1768: nr 3 (öfriga nr i Stockholm 1768—79).
128. Norrkjöpings Magazin 1769 $^{7}/_{1}$—$^{30}/_{12}$.
341. Journal för Svensk Litteratur (bd. 5: 11, 12) 1811, 12 (föregående band i Stockholm 1797 april—1810).
354. Tidningar för riksdagen i Norrköping 1800 (tr. i Stockholm).
370. Jurnal i Vetenskaperne, Sköna Konsterna och Antiken 1806.
423. Jurnal för Fruntimmer 1812.

Nyköping.

83. Nyköpings Wekoblad 1764 $^{24}/_{3}$—65 $^{28}/_{12}$.
» Nyköpings Wecko-Blad 1772 $^{4}/_{7}$—$^{19}/_{12}$.
» Nyköpings Wecko-Skrift 1773 $^{2}/_{1}$—$^{31}/_{12}$.
» Nyköpings Wecko Blad 1774 $^{8}/_{1}$—$^{1}/_{7}$.
224. Nyköpings Wecko-Blad 1779 $^{2}/_{1}$—81 $^{29}/_{12}$.
» Allmänna Tidningar 1782 $^{5}/_{1}$—$^{31}/_{12}$.
» Nyköpings Allmänna Tidningar 1783 $^{4}/_{1}$—$^{31}/_{12}$.
» Nyköpings Wecko-Tidningar 1784 $^{3}/_{1}$—85 $^{11}/_{6}$.
» Nyköpings Wecko-Blad 1786 $^{11}/_{2}$—1804 $^{12}/_{10}$.

Ryningsholm (i Småland).

363. Tidnings-Skriften för mina Wänner 1805 $^{18}/_{4}$—1807.

Skara.

315. Skara Stifts-Tidningar 1793 $^{2}/_{5}$—1806 $^{10}/_{12}$.
320. Skara Journal 1794 okt.—95 sept.
347. Skara Månadsskrift 1798 jan.—mars.
367. Konungens Befallningshafvandes i Skaraborgs län Kungörelser 1813 $^{10}/_{7}$—16 juni (förut i Jönköping samt fr. o. m. 1816 juli i Mariestad).
372. Wästgötha Tidningar 1807 ?/1—10 $^{26}/_{12}$.
384. Läsning i Hvarjehanda 1810 april och maj.
401. Economisk Tidning för Westergötland 1811 $^{2}/_{1}$—$^{28}/_{12}$.
» Economisk Tidning 1812 $^{2}/_{1}$—13 $^{26}/_{6}$.
415. Skara Stifts Tidning 1812 ?/1—14, 1816—24.

Strengnäs.

I. Hermes Gothicus 1624.
238. Läkaren och Naturforskaren 1804—7 (öfriga årg. i Stockholm 1781—97).
345. Strengnäs Stifts-Tidningar 1798 $^{31}/_{1}$—1892 dec.
356. Läsning i blandade religions-ämnen, utg. af J. Möller 1801 $^{24}/_{3}$—1805 $^{13}/_{11}$.
377. Läsning i blandade religions-ämnen, utg. af J. G. Bure (bd. 2: $_3$—3: $_1$ och 4: $_2$) 1809, 10 och 16 (öfriga delar i Stockholm 1808, 9).
385. Svenska Boktrycknings-Historien 1810 maj—11 april.

Upsala.

11. Dædalus Hyperboreus 1716, 17.
15. Acta Literaria Sueciæ Upsaliæ publicata 1720—29, fortsatta af:
» Acta Literaria et Scientiarum Sueciæ 1730—39.
» Acta Societatis Regiæ Scientiarum Upsaliensis 1740—51.
» Nova Acta Regiæ Societatis Scientiarum Upsaliensis 1772—fortgå.
46. Lärda Tidningar 1745—73.
84. Oeconomiska Tidningar 1765 $^{1}/_{1}$—$^{24}/_{12}$.
107. Den Owälduge Granskaren 1767 juni(?).
121. Den Enfaldige Naturforskaren, Del. 1 o. 2: $_3$, 1768, 69 (öfriga nr i Stockholm 1768—72).
132. Anti-Parrhesiastes 1769 febr. o. mars.
177. Orädd men Lagbunden 1772: nr 4 (öfriga nr i Stockholm).
187. Upsala Wecko-Tidningar 1772 $^{21}/_{11}$—$^{24}/_{12}$.
191. Tidningar utgifne i Upsala 1773 $^{4}/_{1}$—79 $^{18}/_{12}$.
201. Upsala Stads Wecko-Tidning 1774 $^{8}/_{1}$—$^{29}/_{11}$.
203. Upsala Wecko-Blad 1774 $^{26}/_{3}$—$^{21}/_{5}$.
230. Upsala Ärke-Stifts Tidning 1780 $^{21}/_{1}$—85 $^{13}/_{4}$.
276. Lärda Tidningar ifrån Upsala 1785, 86.

288. Upsala Ärkestifts Tidningar 1788 $^{31}/_{12}$—1889 $^{31}/_{12}$ och 1890 $^{30}/_{6}$—91 $^{31}/_{12}$.
311. Upsala Academie- och Stads-Tidning 1793 $^{2}/_{2}$—$^{15}/_{6}$.
325. Upsala-Tidning 1795 $^{28}/_{1}$—98 $^{31}/_{3}$.
» Tidningar från och för Upsala 1798 $^{25}/_{8}$—99 $^{9}/_{2}$.
» Upsala Tidning 1799 $^{30}/_{8}$ —1820 $^{30}/_{12}$.
326. Litteratur-Tidning 1795 $^{31}/_{3}$—97.
351. Upsala läns Kungörelser [1702] 1799 $^{9}/_{1}$—fortgå 1894.
387. Elegant-Tidning 1810 $^{7}/_{7}$—$^{29}/_{12}$.
391. Phosphoros 1810 juli—13.
399. Tidning i Blandade Ämnen 1811 $^{2}/_{1}$—$^{31}/_{12}$.
411. Läsning för Svenskar (h. 2) 1812 maj. (H. 1 utg. i Stockholm 1811).

Venersborg.

207. Wenersborgs Wecko-Tidning 1775 $^{11}/_{4}$—79 $^{20}/_{12}$.
373. Elfsborgs läns Allmänna Kungörelser 1807 $^{23}/_{1}$—fortgå 1894.
402. Den Owäldige Granskaren 1811 $^{5}/_{1}$—12 $^{23}/_{3}$.

Vesterås.

133. Wästerås Stifts-Tidningar 1769—73, 1780—88.
322. Westerås Posten 1795 $^{2}/_{1}$—$^{23}/_{6}$.

Vexiö.

212. Wexiö Stifts Tidningar 1776 april—97 $^{1}/_{4}$.
» Tidningar utgifne för Wexiö Stift 1797 maj—1800 april.
» Wexiö Stifts-Tidningar 1800 maj—15 april.
» Tidningar för Wexiö Stift 1815 maj—23 dec.
» Wexiö Stifts-Tidningar 1824—fortgå 1894.
382. Wexiö-Bladet 1810 $^{31}/_{1}$—55 $^{24}/_{9}$.
417. Konungens Befallningshafvandes i Kronobergs län Allmänna Kungörelser [1799] 1812 $^{12}/_{1}$—fortgå 1894.

Visby.

407. Visby Tidning 1811 aug.—25 juni? och $^{13}/_{8}$—$^{26}/_{8}$.
408. Visby Stifts Tidning 1811 $^{12}/_{8}$—12 $^{30}/_{6}$, 1812 $^{16}/_{9}$—17 $^{31}/_{5}$, 1821—66 och 1871 $^{8}/_{6}$—76.

Åbo.

158. Tidningar Utgifne af et Sällskap i Åbo 1771 $^{15}/_{1}$—78 $^{15}/_{12}$ och 1782 $^{3}/_{1}$—85 $^{26}/_{5}$.
» Åbo Nya Tidningar 1789 $^{2}/_{1}$—$^{24}/_{12}$.
158. Åbo Tidningar 1791—99.
» Åbo Tidning 1800—9.

250. Om Konsten att rätt behaga 1782 $^{15}/_{12}$—$^{28}/_{6}$.
260. Angenäma Sjelfswåld 1783 $^{4}/_{1}$—$^{26}/_{1}$.
358. Allmän Litteratur Tidning 1803 $^{4}/_{1}$—$^{30}/_{12}$.

Örebro.

214. Örebro Stads Wecko-Tidning 1777 $^{4}/_{1}$—$^{27}/_{12}$.
308. Örebro Marknads Tidningar 1793 $^{16}/_{1}$—$^{2}/_{2}$.
314. Örebro Weckoblad 1793 $^{20}/_{2}$—98 $^{7}/_{4}$ och 1799 $^{1}/_{3}$—1805 $^{31}/_{8}$.
368. Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes uti Örebro län Kungörelser [1755] 1806—fortgå.
369. Örebro Tidning 1806 $^{20}/_{1}$—52 $^{29}/_{12}$.
375. Nya Jurnalisten 1807, 8.
386. Ströskrift utan prenumeration, nr 2, 1811. (Öfriga nummer äro utgifna i Stockholm 1810, 11.)
390. Riksdags-Tidningar wid Urtima Riksdagen i Örebro 1810 $^{23}/_{7}$—$^{13}/_{11}$.
413. Minerva 1811—14.
420. Riksdags Tidningar wid Urtima Riksdagen i Örebro 1812.

Alfabetiskt register

öfver

Tidningar och Tidskrifter, beskrifna eller omnämnda i första delen.

Förkortningar.

a. a.	= anförda arbete.
Ant.	= tryckt med antiqua stil.
B., bd.	= band.
bko	= banko.
bl. a.	= bland annat.
D., d.	= del, delar, stundom = den.
dat.	= daterad.
dlr	= daler.
dr	= doktor.
d. v.	= då varande.
ex.	= exemplar.
F.	= Fredagar.
Fol.	= Folio format.
Fr.	= Tryckt med fraktur.
Fr. o. m.	= Från och med.
grav.	= graverad.
H., h.	= häfte, häften.
hv.	= hvarje, hvart.
K. B.,	kongl. bibl. = kongliga biblioteket i Stockholm.
kpmt.	= kopparmynt.
kprst.	= kopparstick.
kr.	= krona.
L.	= Lördagar.
M.	= Måndagar.
m.	= månad; 1 m. = 1 gång i månaden.
m. m.	= med mera.
nr	= nummer.
numr.	= numrerad.
O.	= Onsdag.
o.	= och
obest.	= obestämd.
odat.	= odaterad.
onumr.	= onumrerad.
opag.	= opaginerad.
o. p.	= oberäknadt postbefordringsafgift.
p. i.	= postbefordringsafgiften inberäknad.

rdr	= riksdaler.
rgs	= riksgälds, riksgäldssedlar.
rmt	= riksmynt.
rst	= runstycken.
S.	= Söndagar.
s., sid.	= sida, sidor.
s. d.	= samma dag.
sk.	= skilling.
smt	= silfvermynt.
sp.	= (vid prisuppgifter) specie.
sp.	= (vid formatbeteckningar) spalter, spaltad.
spalt.	= spalter, spaltad; så t. ex. Fol., 2-sp. eller Fol., 2-spalt. = 2 spaltad folio.
st.	= stycke.
T.	= Torsdagar.
t. o. m.	= till och med.
Ti.	= Tisdagar.
Tr., tr.	= Tryckt, tryckeri.
U. o.	= utan uppgifven tryckort.
U. t.	= utan titel.
u. t. o. o. å.	= utan titel, tryckort och år.
utg.-bevis	= utgifningsbevis, äfven kalladt tillstånds- eller anmälningsbevis, hvilket enligt tryckfrihetsförordningens 1 § 4 mom. fordras för utgifvande af periodisk skrift.
v.	= vecka; 2 à 3 v. = 2 à 3 gånger i veckan.
vanl.	= vanligen.
årg.	= årgång.
årl.	= årligen; 4 årl. = 4 häften årligen.
4:o	= in quarto, kvartformat.
8:o	= oktav.
12:o	= duodes.
16:o	= sedes.

Formatet bestämmes alltid genom uppgift på tryckytans storlek medelst två tal inom parentes, hvaraf det första angifver dess höjd och det andra dess bredd i centimeter. Så t. ex. Fol., 3-spalt. (34 × 23,8) = Trespaltadt folioformat med en tryckyta, som är 34 centimeter hög och 23 centimeter 8 millimeter bred.

Vid angifvande af datum användes städse bråk, hvars täljare betecknar dagen och nämnare månaden. Så t. ex. 1632 $^{6}/_{11}$ = den sjette november 1632.

Det vid hvarje periodisk skrift utsatta priset angifver prenumerationspriset för hel årgång däraf.

Rättelser.

Sid.	26	rad	15	uppifran	står	1885	läs	1855
»	42	»	5	nedifran	»	30/22	»	30/12
»	60	»	14	»	»	31/2	»	31/12
»	73	»	2	uppifran	»	1718	»	1771
»	91	»	3	»	»	291	»	292
»	95	»	3	»	»	*Lengbom*	»	*Lengblom*
»	96	»	9	nedifran	»	förut	»	först
»	98	»	1	uppifran	»	1/3 81	»	81 1/3
»	152	»	17	nedifran	»	13/12	»	12/11
»	155	»	8	uppifran	»	Stifs-	»	Stifts

Subskriptionspris: 4 kr. 50 öre.

Subskriptionstiden utgår d. 30 juni 1895.

Boklådspriset blir därefter 5 kr.

